

30.9.2019

תמצית דוחות כספיים

Q3

[קישור לדוח נגיש](#)

דוח הדירקטוריון וההנהלה

7	דוח הדירקטוריון וההנהלה – רשימת לוחות
9	פרק א' – סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
9	מידע בספי תמציתי על המצב הכספי ותוצאות הפעולות
10	יעדים ואסטרטגיה עסקית
12	פרק ב' – הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
12	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
16	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
23	המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
29	הון והלימות ההון
31	חלוקת דיבידנדים
31	פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות עיקריים – נתונים כמותיים עיקריים והתפתחויות עיקריות
36	חברות מוחזקות עיקריות
40	פרק ג' – סקירת הסיכונים
40	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
40	סיכוני אשראי
54	סיכוני שוק
58	סיכוני נזילות ומימון
59	סיכונים תפעוליים
59	סיכוני ציות
59	סיכונים אחרים
59	פרק ד' – מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים
59	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים
60	בקורות ונהלים

בקרה פנימית על דיווח כספי

63	הצהרת המנהלת הכללית
64	הצהרת החשבונאי הראשי

תמצית דוחות כספיים

67	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ
68	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
69	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
70	תמצית מאזן מאוחד
71	תמצית דוח על השינויים בהון העצמי
72	תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים
75	ביאורים לדוחות הכספיים

נספחים לדוח הרבעוני

נספחים – רשימת לוחות	201
נספח מס' 1 – שיעורי הכנסות והוצאות ריבית על בסיס מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית	202
נספח מס' 2 – פירוטים נוספים – תיק ניירות ערך	210
נספח מס' 3 – פירוטים נוספים	212
נספח מס' 4 – מילון מונחים	215
נספח מס' 5 – אינדקס	217

ממשל תאגידי, ביקורת, ופרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

ממשל תאגידי ופרטים נוספים – רשימת לוחות	177
ממשל תאגידי וביקורת	178
הדירקטוריון וההנהלה	178
תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה ועסקאות עם בעלי עניין	179
הביקורת הפנימית בקבוצה	179
פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם	180
תרשים מבנה האחזקות של בנק דיסקונט	180
רכוש קבוע ומתקנים	180
ההון האנושי	180
דירוג התחייבויות הבנק וחברות בת מסוימות	181
פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות פיקוחיים – פרטים נוספים	182
הפעילות בתחום כרטיסי האשראי	186
שיפורים טכנולוגיים וחדשנות	187
קווי התפתחות עיקריים בארץ ובעולם	189
בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019	
חקיקה ופיקוח	193
הליכים משפטיים	197
הליכים של רשויות	198

דוח הדירקטוריון וההנהלה

7	דוח הדירקטוריון וההנהלה -	36	חברות מוחזקות עיקריות
	רשימת לוחות	40	פרק ג' - סקירת הסיכונים
9	פרק א' - סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה	40	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
9	מידע כספי תמציתי על המצב הכספי ותוצאות הפעולות	40	סיכוני אשראי
10	יעדים ואסטרטגיה עסקית	54	סיכוני שוק
12	פרק ב' - הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי	58	סיכוני נזילות ומימון
12	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים	59	סיכונים תפעוליים
16	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר	59	סיכוני ציות
23	המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון	59	סיכונים אחרים
29	הון והלימות ההון	59	פרק ד' - מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים
31	חלוקת דיבידנדים	59	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים
31	פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות עיקריים - נתונים כמותיים עיקריים והתפתחויות עיקריות	60	בקורות ונהלים

דוח הדירקטוריון והנהלה - רשימת לוחות

עמוד

9	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן - מאוחד
10	נתח שוק
10	התפתחות במניית דיסקונט
18	ההתפתחויות בסעיפים תוצאתיים, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, לעומת תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018
18	ההתפתחויות בסעיפים תוצאתיים, ברבעון השלישי של שנת 2019, לעומת רבעון שני 2019 ולעומת רבעון שלישי 2018
19	התפלגות היקף הפעילות בהתאם לנכסים נושאי הריבית, הכנסות הריבית נטו ופער הריבית בחתך מגזרי הצמדה
19	הרכב הכנסות מימון, נטו
19	ניתוח של סך הכנסות מימון, נטו
20	נתונים על התפתחות הכנסות מריבית, נטו, לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
21	ההתפתחות הרבעונית של ההוצאות בגין הפסדי אשראי
22	התפלגות העמלות
22	ההתפתחות הרבעונית של הוצאות משכורות והוצאות נלוות, תוך פירוט ההשפעה של רכיבים מסויימים
23	תמצית דוח על הרווח הכולל
23	ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים
24	נתונים על הרכב האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי הצמדה
24	נתונים אודות התפתחות היתרות של האשראי לציבור, נטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
25	התפתחות סיכון האשראי הכולל לציבור, לפי ענפי משק עיקריים
25	סיכון האשראי הכולל ושיעור סיכון האשראי הבעייתי בענפי משק עיקריים
26	התפלגות ההוצאות ושיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי בענפי המשק השונים ביחס ליתרת האשראי לציבור באותם ענפים
27	הרכב תיק ניירות ערך לפי בסיסי הצמדה
27	הרכב ההשקעות בניירות ערך על פי הסיווג לתיקים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים
28	נתונים על הרכב פקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה
29	נתונים אודות התפתחות היתרות של פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
30	מרכיבי ההון הפיקוחי ליום 30 בספטמבר 2019
32	נתונים עיקריים אודות מגזר משקי בית (פעילות בישראל)
33	נתונים עיקריים אודות מגזר בנקאות פרטית (פעילות בישראל)
33	נתונים עיקריים אודות מגזר עסקים קטנים וזעירים (פעילות בישראל)
34	נתונים עיקריים אודות מגזר עסקים בינוניים (פעילות בישראל)
34	נתונים עיקריים אודות מגזר עסקים גדולים (פעילות בישראל)
35	נתונים עיקריים אודות מגזר גופים מוסדיים (פעילות בישראל)
35	נתונים עיקריים אודות מגזר ניהול פיננסי (פעילות בישראל)
36	נתונים עיקריים אודות מגזר פעילות בחו"ל
37	דיסקונט בנקורפ אינק. – נתונים עיקריים
38	בנק מרכנתיל דיסקונט – נתונים עיקריים
39	כרטיסי אשראי לישראל – נתונים עיקריים
40	דיסקונט קפיטל – נתונים עיקריים
41	סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים

דוח הדירקטוריון וההנהלה - רשימת לוחות (המשך)

עמוד

41	שינויים ביתרות של חובות פגומים
42	יחסים פיננסיים מסוימים המשמשים להערכת איכות תיק האשראי
43	סיכון אשראי לפי ענפי משק - מאוחד
46	חשיפות למדינות זרות - מאוחד
47	נתונים על חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים, על בסיס מאוחד
48	מאפייני סיכון מסוימים של תיק ההלוואות לדיור של הקבוצה
48	סכום הלוואה ושיעורי מימון ממוצעים
48	התפלגות יתרות האשראי לדיור לפי גודל האשראי ללווה
48	היקף החוב הבעייתי בהלוואות לדיור
49	התפלגות ביצועי אשראי לדיור שניתן בפילוח לפי שיעורי מימון ושיעור ממתן האשראי
49	התפתחות יתרות האשראי לדיור לפי מגזרי הצמדה
49	הרכב ביצוע אשראי למטרת מגורים בפילוח לפי שיעור ההחזר מההכנסה
50	התפלגות בחתך הכנסות קבועות ללקוח ובחתך תיק נכסים פיננסיים מקושרים לחשבון
50	התפלגות בחתך תקופה נותרת ממוצעת לפרעון
50	התפלגות בחתך גודל האשראי ללווה
51	התפלגות בחתך חשיפה לשינויים בשיעור הריבית
51	התפלגות הבטחונות המבטיחים את האשראי
51	התפתחות סיכון אשראי בעייתי לאנשים פרטיים
53	האשראי הכולל ושיעור האשראי הבעייתי בענף בינוי ונדל"ן
54	חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענפי משק של התאגיד הנרכש
54	שווי הוגן נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים
55	השפעת תרחישים של שינויים בשערי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם
55	השפעת תרחישים של שינויים בשערי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית
57	השפעת שינויים היפותטיים של 100 נקודות בסיס בשיעורי הריבית על השווי הכלכלי של הקבוצה
57	רגישות הון הבנק לשינויים בשערי חליפין
57	רגישות ההון לשינויים במדד
58	פקדונות הציבור
58	פקדונות מבנקים
60	ההתאמה של הנכסים וההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים

● פרק א' – סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

בישיבת הדירקטוריון, שהתקיימה ביום 26 בנובמבר 2019, אושרו הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים, הבלתי מבוקרים, של בנק דיסקונט לישראל בע"מ וחברות הבת שלו ליום 30 בספטמבר 2019 (להלן: "תמצית הדוחות הכספיים"). הנתונים המוצגים בדוח הם נתונים מאוחדים, אלא אם נאמר מפורשות אחרת.

מידע כספי תמציתי על המצב הכספי ותוצאות הפעולות

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן - מאוחד

שנת 2018	תשעה חודשים 2018	2019
באחוזים		
מדדי ביצוע עיקריים:		
9.3	9.9	10.4
0.66	0.69	0.76
87.2	87.2	89.2
10.24	10.02	10.41
13.67	13.51	13.33
6.9	6.8	7.1
124.8	125.0	123.5
68.2	66.7	64.0
מדדי איכות אשראי עיקריים:		
1.36	1.34	1.35
1.24	1.37	1.23
0.26	0.26	0.22
0.34	0.31	0.33
במיליוני שקלים חדשים		
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד לתקופת הדיווח:		
1,505	1,181	1,377
5,526	4,106	4,414
540	364	429
3,494	⁽²⁾ 2,557	2,820
2,851	⁽²⁾ 2,119	2,204
6,148	⁽²⁾ 4,442	4,633
3,385	2,482	2,528
1,661	1,096	1,497
1.29	1.01	1.18
נתונים עיקריים מהמאזן לסוף תקופת הדיווח:		
239,176	233,153	248,778
21,858	21,400	21,746
37,898	36,748	37,303
164,804	161,153	173,437
221,507	216,016	229,805
188,916	184,826	194,462
6,886	6,013	5,980
8,476	7,340	8,131
17,151	16,630	18,457
17,669	17,137	18,973

להערות ראו בעמוד הבא.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן – מאוחד (המשך)

שנת 2018	תשעה חודשים 2018	2019	
במיליוני שקלים חדשים			
			נתונים נוספים:
1,156	1,213	1,529	שער המניה
10.13	6.36	16.42	דיבידנד למניה (באגורות)
1.2	1.2	1.2	יחס עמלות לנכסים

הערות:

(1) היחס מחושב בגין שלושת החודשים שהסתיימו בסוף תקופת הדיווח.

(2) סווג מחדש - ראו ביאור 1 ד' לתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר החלטת דירקטוריון הבנק מיום 26 בנובמבר 2019, על חלוקת דיבידנד בסכום של כ-5.5 אג' למניה, ראו ביאור 18 לתמצית הדוחות הכספיים.

נתח שוק

בהתבסס על נתוני המערכת הבנקאית ליום 30 ביוני 2019, כפי שפורסמו על ידי בנק ישראל, חלקה של קבוצת דיסקונט בחמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל היה כלהלן:

30 בדצמבר 2018	30 ביוני 2019	
באחוזים		
15.4	15.6	סך-כל הנכסים
16.4	16.8	אשראי לציבור, נטו
15.5	15.6	פקדונות הציבור
18.0	18.4	הכנסות ריבית, נטו
20.8	22.6	סך-כל ההכנסות שאינן מריבית

התפתחות במניית דיסקונט

השינוי בתשעת החודשים הראשונים של 2019 באחוזים	שער סגירה בסוף יום המסחר			
	31.12.2018	30.9.2019	24.11.2019	
32.2	1,156	1,529	1,525	מניית דיסקונט
20.5	2,053.45	2,473.55	2,526.03	מדד ת"א בנקים-5
10.4	1,463.87	1,615.48	1,660.08	מדד ת"א-35
32.2	13.46	17.80	17.75	שווי שוק דיסקונט (במיליארדי ש"ח)

יעדים ואסטרטגיה עסקית
התכנית האסטרטגית המעודכנת

הבנק פועל להגשמת חזונו בהתאם לתכנית אסטרטגית רב שנתית, שאושרה בשנת 2014, ועודכנה בשנת 2016 ובשנת 2018 בהתאם להתפתחויות בשוק (כפי שתואר בהרחבה בדוח שנתי 2016, עמ' 17-18).

התכנית האסטרטגית המעודכנת מבוססת על יעד מוביל - הובלה בשביעות רצון לקוחות הבנק באמצעות בנקאות מותאמת לקוח, והיא כוללת שלושה רבדים עיקריים:

- המשך צמיחה והתייעלות;
- טרנספורמציה בבנקאות המסורתית;
- פיתוח מודלים בנקאיים חדשניים.

המשך צמיחה והתייעלות

רובד זה מהווה המשך של התכנית האסטרטגית המקורית משנת 2014, במסגרתו נמשך הניהול הקפדני של ההוצאות, לצד המשך צמיחה בפעילות. במסגרת הצמיחה הוגדרו, בין היתר, המיקודים הבאים:

- צמיחה מתונה באשראי הצרכני, בבנק ובחברות הבת, מרכזתיל וכאל;
- צמיחה משמעותית באשראי לדיור, לעסקים הקטנים, לבנקאות המסחרית ולבנקאות העסקית;
- העמקת הקשר עם לקוחות הבנק באמצעות שדרוג הצעות ערך מתאימות ומועילות במגוון ערוצי הפצה, תוך יישום שיפורים טכנולוגיים והעצמת חווית הלקוח.

טרנספורמציה בבנקאות המסורתית

על מנת להעריך לקראת השינויים המשמעותיים הצפויים בתחום הבנקאות, הנובעים מאסדרה, מטכנולוגיה, מציפיות הלקוחות ומתמונת התחרות, הגדיר הבנק בשנת 2018, במסגרת רענון התכנית האסטרטגית, מודל הפעלה קמעונאי חדש, שיוטמע במהלך הדרגתי בשנים הקרובות. עיקרי המודל הם:

- א. שדרוג החוויה הדיגיטלית, והעצמת הלקוחות לביצוע פעולות בשירות עצמי;
 - ב. שדרוג חווית השירות בערוצים האנושיים - קביעת פגישה מראש, הטמעת "בנקאים מהירים" ועוד;
 - ג. מינוף פלטפורמת הניהול הרב-ערוצית, שהוטמעה בשנת 2018, לשיפור חווית הלקוח בכלל הערוצים;
 - ד. הפקת תובנות עסקיות מבוססות מידע, במטרה לאפשר ללקוחות לקבל את הצעת הערך הטובה ביותר והמתאימה ביותר עבורם;
 - ה. השקת מסעות לקוח חדשניים, שייצרו בידול תחרותי.
- כמו כן הבנק יפעל להמשך קידום האסטרטגיה במגוון תחומים:
- א. הטמעת מודל הפעלה החדש לעסקים קטנים;
 - ב. הטמעת פלטפורמת ניהול רב ערוצית לבנקאות העסקית והמסחרית;
 - ג. המשך שיפור תשתיות המיחשוב ומשאבי האנוש.

פיתוח מודלים בנקאיים חדשניים

הבנק פועל לפיתוח ויישום מספר פתרונות ומודלים בנקאיים חדשניים. זאת, במטרה להתרחב לקהלי לקוחות חדשים ולפלטפורמות ושירותים נוספים, כחלק מהצעת הערך של הבנק.

יעדי התכנית האסטרטגית

במסגרת התכנית האסטרטגית, נקבעו מספר יעדים פיננסיים, המרכזיים שבהם הינם הגעה לתשואה להון של כ-10% עד שנת 2021 והגעה ליחס יעילות של כ-60% עד שנת 2021.

מידע צופה פני עתיד. עיקרי התוכנית האסטרטגית המובאים לעיל כוללים הערכות שהן בבחינת מידע צופה עתיד, כדוגמת תשואה להון, יחס יעילות ועוד. הערכות אלה מבוססות על המידע והאומדנים העדכניים שבידי הבנק במועד פרסום הדוחות. התוכנית האסטרטגית מבוססת על הנחות בדבר התפתחות המשק בשנים הקרובות, ויזמות חקיקה ורגולציה הידועות היום, אשר ברמת סבירות גבוהה צפויות להתקבל. שינויים מהותיים במצב המשק וציבור הלקוחות, שינויי חקיקה ורגולציה בעלי השפעה מהותית, שינויים מהותיים במבנה התחרות ושינויים מהותיים במצב הבטחוני, עשויים להשפיע על מידת העמידה ביעדי התוכנית האסטרטגית. גורם חוסר ודאות נוסף נובע מיכולת דיוק מוגבלת בחיזוי ההשלכות של תהליכים עתידיים והשפעתם על הרווחיות.

להגדרת המונח "מידע צופה פני עתיד", ראו "נספח מס' 4 - מילון מינוחים".

● פרק ב' – הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

טיפול ההנהלה בנושאים שוטפים מהותיים

פעילות הקבוצה במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 היוותה המשך ישיר לפעילותה בשנת 2018, בהתאם ובמסגרת יישומה של התכנית האסטרטגית של הקבוצה. ניהול ההון של הקבוצה הינו קפדני והבסיס הפיננסי של הקבוצה ממשיך להיות יציב. יחס הון עצמי רובד 1 עומד על 10.41% ויחס כיסוי הנזילות עומד על 123.5%. זוהי התשתית ההונית המאפשרת לקבוצה להמשיך ולצמוח. האתגרים והסוגיות המרכזיות ברבעון השלישי היו:

המשך יישום ללא פשרות של התוכנית האסטרטגית

עם רענון האסטרטגיה עודכנה מפת הפרויקטים, כך ששכנו לסוף רבעון שלישי 2019 מנהלת הקבוצה 21 פרויקטים אסטרטגיים. מינהלת השינוי שהוקמה בשנת 2014, ממשיכה להוביל את תיאום תוכניות השינוי, סיוע במימושן, מעקב ובקרה על ההתקדמות ודיווח להנהלה ולדירקטוריון. המעקב והבקרה אחר התקדמות הפרויקטים האסטרטגיים, מבוצע באמצעות מנגנון יישום ייחודי, הכולל יעדים פיננסיים ואחרים המוצמדים לכל פרויקט. כמו כן מבוצע מעקב עיתי אחר ההתקדמות של הפרויקטים בכמה מעגלים - מנהלי הפרויקטים, ראש המנהלת, חברי ההנהלה האחראים על הפרויקטים, וההנהלה כולה.

הצוותים האסטרטגיים, בבנק ובחברות הבת, פעלו וממשיכים לפעול, במרץ רב, ליישום מוקדם של הפרויקטים הרבים, הנגזרים מן התכנית האסטרטגית, ובכלל זה המיקוד העסקי בצמיחה, בעיקר בתחום האשראי, בקרב אוכלוסיות היעד שהוגדרו בתכנית האסטרטגית, בשינוי התרבות הארגונית, בשיפור התשתיות, בשיפור חווית הלקוח ובקידום היבטי חדשנות.

יישום מהלכי ההתייעלות נמשך אף הוא וכלל תהליכי Lean, ביסוס פעילות המש"ב (מרכז השירות הבנקאי), צמצום שטחי הנדל"ן בהם עושה הבנק שימוש, לרבות מיזוגי סניפים והמשך פינוי ומכירה של מבנים (ברשת הסניפים ובמטה) ומהלכים נוספים המובילים לחסכון ישיר בהוצאות הבנק. בראיה קבוצתית ממשיך מיקוד ניהולי בתהליכי הניהול הקבוצתיים ושיפורם, בין היתר על ידי הכוונה אסטרטגית בראיה רוחבית קבוצתית, מיצוי סיnergיות עסקיות ותפעוליות, לרבות בהיבטי פרויקטים אסטרטגיים, היערכות מיחשובית, היערכות לאסדרה ועוד.

הנפקת כתבי התחייבות נדחים (סדרה ו')

ביום 28 באוקטובר 2019 השלים הבנק, באמצעות חברת הבת דיסקונט מנפיקים בע"מ, מהלך של הנפקת כתבי התחייבות נדחים, הכוללים מנגנון לספיגת הפסדי קרן, שהינם מכשירי הון המסווגים כהון רובד 2 לצורך הכללתם בהון הפיקוחי של הבנק, בהיקף כולל של כ-1,231 מיליון ש"ח.

פינטק וחדשנות

הבנק מתאים את עצמו לעולם המשתנה ופועל ליצירת מודלים בנקאיים חדשניים, שיעניקו ללקוחות שירות מתקדם ומותאם לצרכיהם. הבנק ממשיך בהרחבת פעילות התשלומים תחת המותג Paybox, באמצעות האפליקציה והאתר, מול לקוחות כלל הבנקים בישראל. בתוך כך הבנק שילב באפליקציית Paybox את הפתרון של חברת הופ און מוביליטי בע"מ לטעינת כרטיס רב קו, כך שמשתמשי Paybox יכולים לטעון את כרטיס הרב קו שברשותם באמצעות האפליקציה. בנוסף, הבנק השיק לאחרונה אזור ייעודי באפליקציה, שמאפשר העברת תרומות למגוון עמותות. הבנק הגיש, בשיתוף עם חברת הופ און מוביליטי בע"מ וסלופארק טכנולוגיות בע"מ, הצעה להליך של משרד התחבורה לתשלום דמי נסיעה בתחבורה ציבורית באמצעות יישומון בסלולר, שנבחרה כמועמדת לקבלת אישור הפעלה.

הבנק נערך להרחבת פלטפורמת הבנקאות הפתוחה (שהושקה במסגרת שיתוף הפעולה עם חברת iCount), ומשיק חנות API שתציע לצדדי ג' להתממשק לבנק על מנת לצרוך מגוון שירותים בנקאיים באמצעות API (Application Programming Interface), בצורה מבוקרת ומאובטחת. לפרטים נוספים, ראו להלן "שיפורים טכנולוגיים וחדשנות".

היערכות לטרנספורמציה בבנקאות המסורתית ולאתגרי העתיד

במסגרת הערכות הבנק לעולם העבודה המשתנה כתוצאה מהאצת הטמעת הדיגיטל בארגון, בוצעו בבנק, מתחילת שנת 2019, מספר מהלכים הנוגעים לפיתוח מנהלים להובלה ומנהיגות בעולם הדיגיטלי. לפרטים נוספים, ראו להלן "ההון האנושי".

החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות

הן בבנק והן בכאל נמשכת ההיערכות לשינויים במערכת הפיננסית בעקבות החוק להגברת התחרות וצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל. בחודש פברואר 2019 החל הבנק בהנפקת כרטיסי אשראי עם מקס (בשמה הקודם: לאומי קארד). במקביל, כאל החלה בהנפקת כרטיסים יחד עם בנק לאומי ועם בנק הפועלים. לפרטים נוספים, ראו ביאור 17 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.

סוגיות נוספות

- **דירוג.** S&P מעלות העלתה את הדירוג המקומי של הבנק ושל בנק מרכנתיל דיסקונט ל-AAA עם אופק יציב. כמו כן העלתה S&P את אופק הדירוג הבינלאומי של הבנק ושל אי די בי ניו יורק, העומד על BBB+, לאופק חיובי. לפרטים נוספים, ראו להלן "דירוג התחייבויות הבנק וחברות בת מסיומות";
- מידרוג העלתה את דירוג הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק ל-Aaa.il;
- **מכירת החזקות בסופר פארם.** ביום 16 באפריל 2019, התקשרה דיסקונט קפיטל בהסכם עם יוניון השקעות ופיתוח בע"מ במסגרתו, בין היתר, מכרה דיסקונט קפיטל את מלוא החזקותיה בסופר פארם. בגין המכירה כאמור וכן בגין דיבידנד שהוכרז עד למועד השלמת העסקה, הבנק רשם רווח (לפני מס) בסך של כ-24.1 מיליון ש"ח (סך של 19.5 מיליון ש"ח לאחר מס). ביום 7 במאי 2019 הושלמה העסקה. לפרטים נוספים, ראו להלן "מגזר ניהול פיננסי (פעילות בישראל) - פרטים נוספים";
- **בנק מוניציפל (בשמה הקודם: בנק דקסיה).** לפרטים, ראו להלן "רכישת בנק מוניציפל";
- **קמפוס דיסקונט.** בתקופת הדוח נמשכה ההיערכות להקמת הקמפוס. לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 270), ביאור 10 ב' 6 לתמצית הדוחות הכספיים וסעיף "רכוש קבוע ומתקנים" להלן;
- **מכירת מניות בשב"א, לצורך עמידה בהוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017.** ראו "חקיקה ופיקוח" להלן;
- **הסכם שכר בכאל.** לפרטים, ראו להלן "ההון האנושי".

התפתחויות כלכליות עיקריות

להלן התפתחויות כלכליות עיקריות שהשפיעו על הסביבה הכלכלית בה פעל ענף הבנקאות בישראל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, ובכלל זה הבנק.

צמיחה. תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 התאפיינו בהאטה בקצב ההתרחבות של הכלכלה והסחר העולמיים. הסיכונים הגלובליים מוסיפים להיות משמעותיים, ופוגעים בפעילות הכלכלית בעולם ובתחזיות הצמיחה. להערכת קרן המטבע, הכלכלה הגלובלית צפויה לצמוח השנה ב-3%, הקצב הנמוך מאז השנים 2008-2009. בישראל נתון הצמיחה לרבעון השלישי הפתיע כלפי מעלה, עם צמיחה של 4.1% (במונחים שנתיים), ו-3.7% ללא מיסים נטו על יבוא. עם זאת, תמהיל הצמיחה מאכזב למדי, כאשר ההשקעה במלאי עיוותה את התמונה לחלוטין. שוק העבודה מוסיף להיות "הדוק", אולם מתרחב בקצב מתון יותר מבעבר. להערכת הבנק, כלכלת ישראל תצמח בשנת 2019 בשיעור של 3.2%, לעומת 3.4% בשנת 2018.

שערי חליפין. הסל הדולרי (ה-דולר אינדקס) תוסף ב-3.3% בתום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בגזרה המקומית. השקל שב להתחזק, ובסיכום התקופה תוסף בשיעור של 7.1% ו-11.3% מול הדולר והאירו, בהתאמה. במונחי שערי החליפין האפקטיבי התחזק השקל ב-9.2%. להערכת הבנק, הכלכלה היראליית ממשיכה לתמוך בעוצמתו של השקל.

אינפלציה. סביבת האינפלציה התמתנה. קצב האינפלציה השנתי ירד בחודש ספטמבר 2019 ל-0.3%, לעומת 1.2% בתקופה המקבילה אשתקד. האינפלציה בניכוי אנרגיה ופירות וירקות, המהווה קירוב ל"אינפלציית הליבה", נמוכה אף היא ועומדת על 0.7%. להערכת הבנק, בסוף שנת 2019 צפויה האינפלציה להסתכם ב-0.7%.

מדיניות מוניטרית. ברבעון השלישי של שנת 2019, בנקים מרכזיים בעולם שינו כיוון ונקטו בצעדי הרחבה בכדי לתמוך בכלכלה. בארה"ב, Fed הפחית את הריבית פעמיים ל-1.75%-2%. בגוש האירו, ה-ECB הפחית את הריבית על פיקדונות הבנקים ב-0.1% ל-0.5%-, וחידש את תוכנית רכישות האג"ח. בנק ישראל הותיר את הריבית ללא שינוי, ברמה של 0.25%, אולם שינה את "הכוונה לעתיד" עם מסר "יוני" ביותר. להערכת הבנק המרכזי, לאור התפנית בסביבת האינפלציה, המדיניות המוניטרית של הבנקים המרכזיים העיקריים, ההתמתנות בכלכלה העולמית והייסוס, הריבית לא תעלה למשך זמן ממושך. יצוין, כי בהודעת הריבית ב-7 באוקטובר 2019, בנק ישראל אף העמיק את גישתו ה"יונית", והחזיר לשולחן את האפשרות להורדת ריבית. להערכת הבנק, ריבית בנק ישראל תעמוד על 0.1% בעוד שנה.

השווקים הפיננסיים. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 התאפיין המסחר במניות בעולם בעלויות שערים חדות, על רקע חידוש תהליך ההרחבה המוניטרית במשקים השונים. בהתאם, נרשמה מגמה חיובית במדדי המניות בתל אביב. תשואות איגרות החוב הממשלתיות בישראל ירדו בשיעור חד, על רקע המגמה בעולם וההתפתחויות בשוק המקומי (ירידה בציפיות להעלאת ריבית בנק ישראל). בסוף חודש ספטמבר, עמדה תשואת איגרת החוב השקלית ל-10 שנים (ממשלתי-שקלי 928) על 0.91%, בהשוואה ל-2.29% בסוף שנת 2018.

הרבעון הרביעי של שנת 2019. הפד הפחית את הריבית פעם נוספת בסוף חודש אוקטובר, ל-1.5%-1.75%, אך אותה לשווקים כי אין צורך בהפחתות נוספות. סימנים להתייצבות בצמיחה הגלובלית, יחד עם התקדמות במשא ומתן בין הסינים לאמריקאים, תמכו באופטימיות בשווקים ובמעבר לנכסים מסוכנים. בישראל, מדד המחירים לצרכן לחודש אוקטובר מצביע על התמתנות נוספת ב"סביבת האינפלציה". "אינפלציית הליבה" (המדד ללא אנרגיה, ירקות ופירות) ירדה ל-0.5%. בניגוד למגמה בעולם, רשמו תשואות האג"ח הממשלתיות השקליות ירידת תשואות (בעיקר, בטווחים הקצרים). זאת, על רקע עליה בהסתברות להפחתת ריבית בישראל בתקופה הקרובה וירידה בציפיות האינפלציה הגלומות. הריבית המגולמת בחוזי ה-IRS (1M forward) עמדה בסוף התקופה על 0.12%-0.1% בעוד 3 חודשים ו-6 חודשים, בהתאמה. השקל נמצא בסביבה דומה לזו ששהה בה בראשית חודש אוקטובר, על אף שבנק ישראל חזר בחודש אוקטובר להתערב בשוק המט"ח לאחר היעדרות ממושכת.

מידע צופה פני עתיד. האמור לעיל כולל, בין היתר, הערכות של הבנק בדבר ההתפתחות העתידית של אינדיקטורים עיקריים, שהן בבחינת מידע צופה פני עתיד. האמור משקף את הערכת הנהלת הבנק, בשים לב למידע המצוי בידיה במועד הכנת הדוח הרבעוני, באשר למגמות במשק הישראלי ובכלכלה העולמית. האמור עשוי שלא להתממש במידה ויחול שינוי במגמות, בישראל ו/או בעולם, וכתוצאה מהתפתחויות שונות בתנאים המקרו כלכליים, שאינם בשליטת הבנק.

לפרטים נוספים, ראו "קווי התפתחות עיקריים בארץ ובעולם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019", בפרק "ממשל תאגידי, ביקורת, פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם".

סיכונים מובילים ומתפתחים

הבנק רואה בסיכוני המודל העסקי, סיכוני סייבר ואבטחת מידע, סיכוני מודלים, היבטי הגנת הפרטיות וסיכון התנהגותי, סיכונים מובילים ומתפתחים מהותיים ביותר. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 לא חלו שינויים מהותיים בעניין זה. לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 18).

יזמות הנוגעות למערכת הבנקאית ופעילותה

החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות. ביום 31 בינואר 2017 פורסם ברשומות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, במסגרתו נקבעה, בין היתר, הפרדת הבעלות על חברות כרטיסי אשראי מהבנקים. בטווח המיידי הפרדת הבעלות בחברות כרטיסי האשראי מהבנקים אינה חלה על המחזיקים בכאלא אלא רק על המחזיקים במתחרותיה (ישראכרט ומקס (בשמה הקודם: לאומי קארד)). רק בטווח של 4-6 שנים ממועד פרסום החוק, תיבחן שוב סוגיית הפרדת הבעלות בכאלא. (ביום 25 בפברואר 2019 הושלמה העסקה למכירת מלוא החזקות בנק לאומי וקבוצת עזריאלי בע"מ במקס. ביום 8 באפריל 2019 ירדו החזקות בנק הפועלים בישראכרט, במסגרת הצעת מכר לציבור, לשיעור של כ-33%. זאת, בהתאם לדיווחים מיידיים שפרסמו בנק לאומי ובנק הפועלים, בהתאמה). זאת ועוד, אם בעבר הבנקים הגדולים (הפועלים, לאומי ודיסקונט) הנפיקו ללקוחותיהם כרטיסי אשראי של חברות כרטיסי האשראי שבבעלותם (ישראכרט, מקס, ו-כאל) הרי שכעת צפויה להתפתח תחרות בין החברות. במקביל, הבנקים מדרשים, החל מיום 1 בפברואר 2019, להסיט חלק מהנפקת הכרטיסים החדשים ללקוחותיהם לחברת כרטיסי אשראי אחרת, אחת לפחות, עימה הם לא עבדו עד כה. מנקודת מבטה של כאל, תהיה אמנם ירידה בהנפקת כרטיסים חדשים ללקוחות הבנקים הבעלים, אולם בה בעת נפתחה האפשרות להתחרות על הנפקת כרטיסים חדשים ללקוחות הפועלים ולאומי. בעידן שלאחר כניסת החוק החדש לתוקף, השחקנים השונים בשוק כרטיסי האשראי, בבקש מהם וחברות כרטיסי אשראי מזה, ניצבים בפני מגוון מהלכים ואפשרויות פעולה, של כל אחד מהם ושל כל אחד מהשחקנים האחרים.

לאמור לעיל עשויה להיות השפעה מהותית על המערכת הבנקאית ובכלל זה על הבנק ועל ענף כרטיסי האשראי לרבות כאל. עם זאת, בשלב זה, טרם שהתבררו מהות, אופי, היקף ועיתוי כל המהלכים שיינקטו, לא ניתן להעריך את ההשפעות כאמור, לא במונחים של מהות ולא במונחים של כמות. תוספת המס שתדרש, אם יעלה ספק בדבר המשך החזקות הבנק ב-כאל, מחושבת בהתייחס לשווי ההחזקה ב-כאל בספרי הבנק ליום 30 בספטמבר 2019, נאמדת בכ-57 מיליון ש"ח.

לפרטים בדבר החוק האמור ויזמות חקיקה נוספות הנוגעות למערכת הבנקאית, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 315-319). לפרטים בדבר הסכמים בין כאל לבין בנקים במערכת מזה ובין הבנק לבין מקס מזה, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 254). לפרטים בדבר "תמורות בתחום התחרות בשוק כרטיסי האשראי", ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 304).

הפחתת שיעור העמלה הצולבת. ביום 2 בנובמבר 2018 פורסם צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות סליקה צולבת של עסקאות בכרטיסי חיוב ושל עסקאות חיוב מיידי), התשע"ט-2018, במסגרתו עוגן מתווה הפחתה של העמלה הצולבת בעסקאות חיוב נדחה משיעור של 0.7% במועד פרסום הצו, לשיעור של 0.5%, בחמש פעימות, במהלך השנים הקרובות, ומתווה הפחתה לעמלה הצולבת בגין עסקאות בחיוב מיידי משיעור של 0.3% במועד פרסום הצו, לשיעור של 0.25%. להערכת כאל והבנק, עלולה להיגרם פגיעה מהותית בתוצאות העסקיות של כאל כתוצאה מהפחתת שיעורי העמלה כאמור. לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 19).

לפרטים בדבר תנאי פטור להסכם (הסדר חדש בענף, במקום זה שפקע ביום 31 בדצמבר 2018), שפרסמה הממונה על התחרות (בתוארה הקודם: הממונה על ההגבלים העסקיים), ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 252).

עידוד חדשנות בבנקים ובסולקים. ביום 23 ביוני 2019, פרסמה המפקחת על הבנקים מכתב אשר מגדיר את הציפיות מהתאגידים הבנקאיים ומבהיר את נקודת המבט הפיקוחית, במטרה להתקדם שלב נוסף בעידוד החדשנות. לפרטים בדבר מהלכי הבנק בתחום זה, ראו לעיל "התוכנית האסטרטגית המעודכנת" ולהלן "שיפורים טכנולוגיים וחדשנות".

לפרטים נוספים אודות יוזמות הנוגעות למערכת הבנקאית ופעילותה, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 18-19) ובדוח רבעון ראשון 2019 (עמ' 14).

רכישת בנק מוניציפל (בשמו הקודם: בנק דקסיה)

ביום 13 בנובמבר 2018 נחתם הסכם מיזוג בין בנק מרכנתיל דיסקונט לבין בנק מוניציפל ישראל בע"מ (להלן: "בנק מוניציפל").

ביום 23 במאי 2019 התקבל בבנק אישור הממונה על התחרות בדבר המיזוג בין בנק מוניציפל לבנק מרכנתיל, בכפוף לתנאים. ביום 26 ביולי 2019 הגיש בנק ירושלים לבית הדין לתחרות בבית המשפט המחוזי בירושלים ערר על ההחלטה האמורה של הממונה על התחרות.

ביום 2 בספטמבר 2019 התקבל אישור הפיקוח על הבנקים למיזוג בהתאם לתנאים שקבעה רשות התחרות.

לצורך השלמת התנאים שנקבעו באישור רשות התחרות והשלמת יתר התנאים המתלים, כקבוע בהסכם המיזוג, הוארך תוקף הסכם המיזוג. במסגרת הארכת ההסכם הגיעו הצדדים להסכמה בדבר תמורה נוספת שתשולם.

ביום 11 בנובמבר 2019 חתמו בנק מוניציפל, בנק מרכנתיל דיסקונט ובנק אגוד על הסכם למכירת חלק מתיק האשראי של מוניציפל לבנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "תיק האשראי" ו-"הסכם המכר", בהתאמה). מכירת תיק האשראי הינה בהתאם לתנאי שנקבע באישור הממונה על התחרות ולאחר שזהות הרוכש, היקף תיק האשראי והרכבו אושרו על ידי רשות התחרות (ראו דיווח מיידי מיום 29 באוגוסט 2019, אסמכתא 01-2019-075288).

עם השלמת מכירת תיק האשראי לבנק אגוד, יתמלאו לדעת הצדדים למיזוג כל התנאים המתלים למיזוג בין הבנק לבין מרכנתיל. המועד הצפוי להשלמת המיזוג הינו 1 בדצמבר 2019. עם זאת, בשלב זה, אין ודאות בדבר המועד המדויק של המיזוג.

הכל כמפורט בדוחות מיידיים מהימים 23 במאי, 29 באוגוסט, 3 בספטמבר ו-11 בנובמבר 2019 (מס' אסמכתא 01-2019-050215, 01-2019-075288, 01-2019-077025 ו-01-2019-112870), שהפרטים הכלולים בהם בעניין זה מובאים כאן בדרך של הפניה.

לפרטים נוספים, ובכלל זה מסגרת להנפקת הון, מכשירי הון פיקוחיים ואיגרות חוב בבנק מרכנתיל דיסקונט, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 19-20 ועמ' 183) וביאור 10 ב' 7 לתמצית הדוחות הכספיים.

יצוין כי בהיות בנק מוניציפל תאגיד בנקאי, הדוחות הכספיים שלו נערכים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. עוד יצוין כי דיווחי בנק מוניציפל עומדים לעיון באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ.

סקירת רואי החשבון המבקרים

בסקירה של רואי החשבון המבקרים על תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים בלתי מבוקרים של הבנק לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019, הפנו רואי החשבון המבקרים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 ב' סעיף 5 בדבר בקשות לאשר תובענות מסויימות כתובענות ייצוגיות ובדבר תובענות אחרות נגד הבנק וחברות מוחזקות.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך של 1,377 מיליון ש"ח, לעומת 1,181 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 16.6%.

התשואה נטו להון המיוחס לבעלי המניות של הבנק הגיעה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 לשיעור של 10.4%, על בסיס שנתי, לעומת 9.9% בתקופה המקבילה אשתקד, ושיעור של 9.3% בכל שנת 2018.

הגורמים העיקריים שהשפיעו על התוצאות העסקיות של הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- א. עליה בהכנסות ריבית, נטו, בסך של 308 מיליון ש"ח (7.5%), שהושפעה בעיקר מגידול בתיק האשראי.
- ב. עליה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, בסך של 65 מיליון ש"ח (17.9%), שהושפעה מעליה בהוצאות בחברות בת וקוזה בחלקה מירידה בהוצאות בבנק.
- ג. עליה בסך כל ההכנסות שאינן מריבית, בסך של 263 מיליון ש"ח (10.3%), שהושפעה מעליה בסך של 188 מיליון ש"ח בהכנסות מימון שאינן מריבית (46.0%), עליה בסך של 85 מיליון ש"ח בעמלות (4.0%), בעיקר גידול בעמלות כרטיסי אשראי.
- ד. עליה בהוצאות התפעוליות והאחרות בסך של 191 מיליון ש"ח (4.3%), שהושפעה מעליה בסך של 104 מיליון ש"ח בהוצאות אחרות (8.7%), עליה בסך של 46 מיליון ש"ח במשכורות והוצאות נלוות (1.9%) ועליה בסך של 41 מיליון ש"ח באחזקה ופחת בניינים וציוד (5.4%).
- ה. הפרשה למסים על הרווח בסך של 764 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, לעומת 645 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

פרטים והסברים נוספים מובאים להלן.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2019 בסך של 427 מיליון ש"ח, לעומת 545 מיליון ש"ח ברבעון השני של השנה, ירידה בשיעור של 21.7%, ולעומת 439 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של שנת 2018, ירידה בשיעור של 2.7%.

התשואה נטו להון המיוחס לבעלי המניות של הבנק הגיעה ברבעון השלישי של שנת 2019 לשיעור של 9.7%, על בסיס שנתי, לעומת 12.8% ברבעון השני של השנה ולעומת 11.1% ברבעון השלישי של שנת 2018.

הגורמים העיקריים שהשפיעו על התוצאות העסקיות של הקבוצה ברבעון השלישי של שנת 2019, בהשוואה לרבעון הקודם:

- א. ירידה בהכנסות ריבית, נטו, בסך של 197 מיליון ש"ח (12.4%), בעיקר כתוצאה מהשפעת שינויים במדד.
- ב. עליה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, בסך של 16 מיליון ש"ח (11.8%).
- ג. עליה בהכנסות שאינן מריבית, בסך של 10 מיליון ש"ח (1.0%).
- ד. ירידה בהוצאות התפעוליות והאחרות, בסך של 37 מיליון ש"ח (2.4%).
- ה. ברבעון השלישי של שנת 2019 נרשמה הפרשה למסים על הרווח בסך של 240 מיליון ש"ח, לעומת סך של 300 מיליון ש"ח ברבעון הקודם.

התפתחות הכנסות והוצאות

ההתפתחויות בסעיפים תוצאתיים, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, לעומת תשעת החודשים הראשונים של שנת 2018

לתשעת החודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר			
	2018	2019	שינוי באחוזים
במיליוני שקלים חדשים			
הכנסות ריבית	5,201	5,707	9.7
הוצאות ריבית	1,095	1,293	18.1
הכנסות ריבית, נטו	4,106	4,414	7.5
הוצאות בגין הפסדי אשראי	364	429	17.9
הכנסות ריבית, נטו, לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	3,742	3,985	6.5
הכנסות שאינן מריבית			
הכנסות מימון שאינן מריבית	409	597	46.0
עמלות	⁽²⁾ 2,119	2,204	4.0
הכנסות אחרות	29	19	(34.5)
סך-כל ההכנסות שאינן מריבית	2,557	2,820	10.3
הוצאות תפעוליות ואחרות			
משכורות והוצאות נלוות	2,482	2,528	1.9
אחזקה ופחת בניינים וציוד	763	804	5.4
הוצאות אחרות	⁽²⁾ 1,197	1,301	8.7
סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	4,442	4,633	4.3
רווח לפני מסים	1,857	2,172	17.0
הפרשה למסים על הרווח	645	764	18.4
רווח לאחר מסים	1,212	1,408	16.2
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר השפעת המס	2	11	
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות	(33)	(42)	27.3
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק	1,181	1,377	16.6
תשואה להון המיוחס לבעלי מניות הבנק, ב-% ⁽¹⁾	9.9	10.4	
יחס היעילות ב-%	66.7	64.0	

הערות:

- (1) על בסיס שנתי.
(2) סווג מחדש - ראו ביאור 1 ד' לתמצית הדוחות הכספיים.

ההתפתחויות בסעיפים תוצאתיים, ברבעון השלישי של שנת 2019, לעומת רבעון שני 2019 ולעומת רבעון שלישי 2018

רבעון שלישי 2019	2018	2019		
לעומת לעומת רבעון רבעון שלישי שני 2018 2019	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון שני
במיליוני שקלים חדשים				
שינוי באחוזים				
(1.7)	(18.6)	1,782	2,150	1,751
(4.6)	(36.4)	370	555	353
(1.0)	(12.4)	1,412	1,595	1,398
23.6	11.8	123	136	152
(3.3)	(14.6)	1,289	1,459	1,246
הכנסות ריבית, נטו, לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי				
הכנסות שאינן מריבית				
21.9	(15.2)	160	230	195
4.8	4.9	⁽²⁾ 730	729	765
(23.1)	900.0	13	1	10
7.4	1.0	903	960	970
סך-כל ההכנסות שאינן מריבית				
הוצאות תפעוליות ואחרות				
(0.2)	(3.9)	826	857	824
6.7	1.1	255	269	272
5.8	(1.6)	⁽²⁾ 413	444	437
2.6	(2.4)	1,494	1,570	1,533
סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות				
(2.1)	(19.6)	698	849	683
(3.2)	(20.0)	248	300	240
(1.6)	(19.3)	450	549	443
רווח לאחר מסים				
		1	12	-
33.3	-	(12)	(16)	(16)
(2.7)	(21.7)	439	545	427
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק				
		11.1	12.8	9.7
		64.5	61.4	64.7

הערות:

(1) על בסיס שנתי.

(2) סווג מחדש - ראו ביאור 1 ד' לתמצית הדוחות הכספיים.

להלן פרטים בדבר שינויים מהותיים בסעיפים תוצאתיים:

הכנסות ריבית, נטו. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, הסתכמו הכנסות ריבית, נטו, בסך של 4,414 מיליון ש"ח, לעומת סך של 4,106 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 7.5%. העליה בהכנסות מריבית, נטו, בסך של 308 מיליון ש"ח, מוסברת בהשפעת מחיר שלילית בסך של 41 מיליון ש"ח, והשפעת כמות חיובית בסך של 349 מיליון ש"ח (ראו "שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית" בנספח מספר 1).

פער הריבית ללא השפעת נגזרים הגיע בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 לשיעור של 2.48%, לעומת 2.46% בתקופה המקבילה אשתקד.

פער הריבית ללא השפעת נגזרים הגיע ברבעון השלישי של שנת 2019 לשיעור של 2.38%, לעומת 2.53% בתקופה המקבילה אשתקד. היתרה הממוצעת של הנכסים נושאי הריבית עלתה בשיעור של כ-6.5%, מסך של 204,886 מיליון ש"ח לסך של 218,283 מיליון ש"ח והיתרה הממוצעת של ההתחייבויות נושאות הריבית עלתה בשיעור של כ-8.4%, מסך של 156,299 מיליון ש"ח לסך של 169,391 מיליון ש"ח.

הכנסות ריבית נטו לפי מגזרי הצמדה

התפלגות היקף הפעילות בהתאם לנושאי הריבית, הכנסות הריבית נטו ופער הריבית בחתך מגזרי הצמדה

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2018			2019		
פער ריבית ב- %	הכנסות ריבית, נטו במיליוני ש"ח	היקף פעילות ⁽¹⁾ ב- %	פער ריבית ב- %	הכנסות ריבית, נטו במיליוני ש"ח	היקף פעילות ⁽¹⁾ ב- %
2.88	3,071	67.8	2.96	3,407	68.5
(0.73)	177	8.9	(0.56)	178	8.5
2.22	858	23.3	2.06	829	23.0
2.46	4,106	100.0	2.48	4,414	100.0

הכנסות ריבית, נטו ופער הריבית

הערה:

(1) על פי היתרה הממוצעת של הנכסים נושאי ריבית.

העליה בהכנסות מריבית, נטו, נובעת בעיקר מגידול באשראי לציבור במגזר הלא צמוד.

הכנסות מימון שאינן מריבית הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך של 597 מיליון ש"ח, לעומת 409 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 46.0%. הגידול בהכנסות מימון שאינן מריבית נבע, בעיקר, מעליה ברווחים מהשקעה במניות ובאגרות חוב (ראו להלן בלוח "ניתוח של סך הכנסות מימון, נטו").

הכנסות מימון שאינן מריבית כוללות את השפעת הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, המהווים חלק בלתי נפרד מניהול חשיפת הריבית וחשיפת הבסיס של הבנק. לפיכך, לצורך ניתוח הרווח המימוני מפעילות שוטפת יש לסכום את הכנסות הריבית, נטו, ואת הכנסות המימון שאינן מריבית.

הרכב הכנסות מימון, נטו

2018			2019			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי
במיליוני שקלים חדשים						
1,536	1,883	1,782	1,852	1,806	2,150	1,751
262	463	370	432	385	555	353
1,274	1,420	1,412	1,420	1,421	1,595	1,398
104	145	160	177	172	230	195
1,378	1,565	1,572	1,597	1,593	1,825	1,593

ניתוח של סך הכנסות מימון, נטו

2018			2019			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי
במיליוני שקלים חדשים						
1,333	1,402	1,482	1,518	1,529	1,556	1,528
(9)	50	12	5	(14)	73	(33)
42	(17)	4	(9)	57	66	65
4	5	50	48	10	71	37
(35)	70	(5)	6	(35)	44	(51)
37	55	29	29	40	14	47
6	-	-	-	6	1	-
1,378	1,565	1,572	1,597	1,593	1,825	1,593
3	5	27	49	4	36	14
12	43	(7)	40	(35)	(5)	(19)

סך-כל הכנסות המימון, נטו

*מזה – הכנסות ממימושים בדיסקונט קפיטל

** הפרשי שער בגין אגרות חוב למסחר נכללו בשורת הפרשי שער

הכנסות מימון, נטו, הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך של 5,011 מיליון ש"ח, לעומת סך של 4,515 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 11.0%. העליה בהכנסות המימון נבעה, בעיקר, מעליה בסך של 396 מיליון ש"ח ברווח מפעילות שוטפת ומעליה בסך של 159 מיליון ש"ח ברווחים ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב, אשר קוזזו מירידה בסך של 72 מיליון ש"ח בהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים.

שיעורי הכנסה והוצאה. בנספחים לדוח השנתי - נספח 1, מוצגות הכנסות ריבית, נטו, בגין הפעילות המאזנית. לצורך הסבר פער הריבית הכולל של הבנק, יש להוסיף את השפעת פעילות נגזרים שאינם למסחר (ללא התאמות לשווי הוגן והפרשי שער).

פער הריבית כולל נגזרים שאינם למסחר הגיע בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 לשיעור של 2.05%, לעומת 2.24% בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות מימון, נטו, הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2019 בסך של 1,593 מיליון ש"ח, לעומת סך של 1,572 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עליה בשיעור של 1.3% ולעומת 1,825 ברבעון השני של שנת 2019, ירידה בשיעור של 12.7%.

פער הריבית כולל נגזרים שאינם למסחר הגיע ברבעון השלישי של שנת 2019 לשיעור של 2.06%, לעומת 2.30% ברבעון המקביל אשתקד ולעומת 2.07% ברבעון השני של שנת 2019.

נתונים על התפתחות הכנסות מריבית, נטו, לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

לתשעת החודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר			לשלושת החודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר		
שינוי	2018	2019	שינוי	2018	2019
ב-1%	במיליוני שקלים חדשים		ב-1%	במיליוני שקלים חדשים	
פעילות ישראל:					
משקי בית	1,277 ⁽¹⁾	1,462	13.4	439 ⁽¹⁾	498
בנקאות פרטית	57	65	10.0	20	22
עסקים קטנים וזעירים	1,066 ⁽¹⁾	1,168	9.0	365 ⁽¹⁾	398
עסקים בינוניים	218	241	9.3	75	82
עסקים גדולים	535 ⁽¹⁾	556	(7.3)	193 ⁽¹⁾	179
גופים מוסדיים	25 ⁽¹⁾	28	-	10 ⁽¹⁾	10
מגזר ניהול פיננסי	262 ⁽¹⁾	195	(114.5)	83 ⁽¹⁾	(12)
סך- כל פעילות ישראל	3,440	3,715	(0.7)	1,185	1,177
סך- כל פעילות חו"ל	666	699	(2.6)	227	221
סך-הכל	4,106	4,414	(1.0)	1,412	1,398

הערה:

(1) סווג מחדש - ראו ביאור 12 ג' לתמצית הדוחות הכספיים.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 429 מיליון ש"ח, לעומת הוצאות בסך של 364 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 17.9%.

העליה נבעה מעליה בסך של 60 מיליון ש"ח בהוצאה בבנק מרכזית דיסקונט (בעיקר עליה בהוצאה על בסיס פרטני, הנובעת הן מעליה בהפרשות להפסדי אשראי בגין מספר מצומצם של לקוחות עסקיים שחלה ירידה בכושר ההחזר שלהם והן בעליה בהפרשות בגין חובות שאורגנו מחדש) ומעליה בסך של 52 מיליון ש"ח בהוצאה באי די בי ניו יורק (בעיקר בשל עליה בהפרשה הקבוצתית הנובעת מגידול באשראי התקין וכן, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018, מהשפעת שינוי בשיעור ההפרשה). העליה כאמור קוזזה על ידי ירידה בהוצאות ההפרשה של הבנק סולו, בעיקר בשל ירידה במחיקות חשבונאיות.

לפרטים נוספים, ראו להלן "האשראי לציבור" וכן "סיכוני אשראי" בפרק ג' להלן. לפרטים בדבר מרכיבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי, ראו ביאור 14 לתמצית הדוחות הכספיים.

התפתחות ההוצאות בגין הפסדי אשראי

לתשעת החודשים שהסתיימו			
לשנת	ביום 30 בספטמבר		
2018	2018	2019	
במיליוני שקלים חדשים			
על בסיס פרטני			
שינוי בהפרשה	42	4	18
מחיקות ברוטו	197	274	366
גביות	(170)	(252)	(307)
סך הכל פרטני	69	26	77
על בסיס קבוצתי			
שינוי בהפרשה	99	57	107
מחיקות ברוטו	454	439	570
גביות	(193)	(158)	(214)
סך הכל קבוצתי	360	338	463
סך-הכל	429	364	540
שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי ביחס ליתרה הממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾	0.33%	0.31%	0.34%
הערה:			
(1) על בסיס שנתי.			

ההתפתחות הרבעונית של ההוצאות בגין הפסדי אשראי

2018					2019		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	סך-הכל רבעון רביעי שנתי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני שקלים חדשים							
על בסיס פרטני							
שינוי בהפרשה	34	18	(10)	18	42	24	77
מחיקות ברוטו	62	70	65	92	64	76	134
גביות	(72)	(46)	(52)	(55)	(83)	(53)	(116)
סך הכל פרטני	24	42	3	51	12	22	(8)
על בסיס קבוצתי							
שינוי בהפרשה	44	(2)	57	107	50	15	16
מחיקות ברוטו	146	160	148	131	140	143	156
גביות	(62)	(64)	(67)	(214)	(56)	(44)	(52)
סך הכל קבוצתי	128	94	138	463	125	111	107
סך-הכל	152	136	141	540	176	123	129
שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי ביחס ליתרה הממוצעת של אשראי לציבור⁽¹⁾:							
השיעור ברבעון	0.35%	0.32%	0.33%	-	0.44%	0.31%	0.29%
שיעור מצטבר מתחילת שנה	0.33%	0.32%	0.33%	0.34%	0.34%	0.31%	0.29%
הערה:							
(1) על בסיס שנתי.							

לפרטים נוספים, ראו להלן "האשראי לציבור" ו-"סיכוני אשראי" בפרק ג' להלן.

העמלות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך של 2,204 מיליון ש"ח, לעומת 2,119 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 4.0%.

התפלגות העמלות

שיוני באחוזים	לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	
	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים		
ניהול חשבון	355	352
כרטיסי אשראי	937	1,040
פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים	250	236
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים	112	113
טיפול באשראי	135	135
הפרשי המרה	101	100
פעילות סחר חוץ	44	43
הכנסות נטו משירות תיקי אשראי	4	4
עמלות מעסקי מימון	119 ⁽¹⁾	124
עמלות אחרות	62	57
סך-כל העמלות	2,119	2,204

הערה:

(1) סווג מחדש - ראו ביאור ד' לתמצית הדוחות הכספיים.

הוצאות משכורות והוצאות נלוות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך של 2,528 מיליון ש"ח, לעומת 2,482 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 1.9%. בניטרול השפעת רכיבים מסוימים, כמפורט להלן, הייתה נרשמת עליה בשיעור של 0.5%.

ההתפתחות הרבעונית של הוצאות משכורות והוצאות נלוות, תוך פירוט ההשפעה של רכיבים מסוימים

2018			2019			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי
במיליוני שקלים חדשים						
818	838	826	903	847	857	824
(59)	(83)	(82)	(75)	(69)	(94)	(64)
-	-	-	(56)	-	-	-
31	-	-	-	-	-	-
790	755	744	772	778	763	760

הערות:

(1) ראו עמ' 278 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.

(2) ראו ביאור ג' 2 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.

הוצאות אחרות הסתכמו בסך של 1,301 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, לעומת סך של 1,197 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 8.7%. העליה נובעת בעיקר מעליה בעמלות, שהושפעו, בעיקר, מהרחבת הפעילות בכאל ומעליה בהטבות לזמן ארוך.

התפתחויות ברווח הכולל

תמצית דוח על הרווח הכולל

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		
שינוי	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים		
באחוזים		
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק	1,377	1,181
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר, המיוחס לבעלי המניות של הבנק:		
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים	298	(167)
השפעת המס המתחייב	(178)	82
רווח (הפסד) כולל אחר, המיוחס לבעלי המניות של הבנק, לאחר מיסים	120	(85)
הרווח הכולל המיוחס לבעלי המניות של הבנק	1,497	1,096
	36.6	

הערה:
(1) לפרטים בדבר מרכיבי השינוי ברווח כולל אחר, ראו ביאור 4 לתמצית הדוחות הכספיים.

הרווח הכולל האחר הושפע, בעיקר, מרווחים שטרם מומשו בגין איגרות חוב זמינות למכירה, שקוזזו בחלקם מהפסדים מתרגום דוחות כספיים.

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

התפתחות הנכסים וההתחייבויות

סך כל הנכסים ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכם בסך של 248,778 מיליון ש"ח, לעומת סך של 239,176 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, עליה בשיעור של 4.0%.

ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים

שיעור	30 בדצמבר	30 בספטמבר
השינוי	2018	2019
ב-1%		
במיליוני שקלים חדשים		
נכסים		
מזומנים ופקדונות בבנקים	21,746	21,858
ניירות ערך	37,303	37,898
אשראי לציבור, נטו	173,437	164,804
התחייבויות		
פקדונות הציבור	194,462	188,916
פקדונות מבנקים	5,980	6,886
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	1,481	1,126
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	8,131	8,476
הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	18,457	17,151
סך-כל ההון	18,973	17,669
	7.4	7.6
	(4.1)	31.5
	(13.2)	
	2.9	

להלן יובאו פרטים בדבר האשראי לציבור, ניירות ערך ופקדונות הציבור.

האשראי לציבור

כללי. האשראי לציבור, נטו (בניכוי הפרשה להפסדי אשראי), הסתכם ליום 30 בספטמבר 2019 בסך של 173,437 מיליון ש"ח, לעומת 164,804 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, עליה בשיעור של 5.2%.
לפרטים בדבר תיק האשראי, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 29-32). לפרטים בדבר ניהול סיכונים האשראי ובכלל זה סיכונים אשראי בהלוואות לדיר, סיכון אשראי לאנשים פרטים וסיכון אשראי לענף בינוי ונדל"ן, ראו "סיכונים אשראי" בפרק ג' להלן ובדוח שנתי 2018 (עמ' 51-69). לפרטים בדבר איכות האשראי, ראו ביאור 14 ב' 3 לתמצית הדוחות הכספיים ובדוח שנתי 2018 (עמ' 232-233).

הרכב האשראי לציבור לפי מגזרי הצמדה

נתונים על הרכב האשראי לציבור, נטו, לפי מגזרי הצמדה

ש"ח	לציבור	במיליוני האשראי	% מסך	30 בספטמבר 2019		31 בדצמבר 2018	
				ש"ח	לציבור	במיליוני האשראי	% מסך
מטבע ישראלי לא צמוד	127,329	73.4	117,621	71.4	8.3	שיעור	
מטבע ישראלי צמוד למדד	17,108	9.9	16,295	9.9	5.0	שיעור	
מטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ	29,000	16.7	30,888	18.7	(6.1)	שיעור	
סך-הכל אשראי לציבור, נטו	173,437	100.0	164,804	100.0	5.2		

האשראי לציבור במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ ירד בשיעור של 6.1% לעומת 31 בדצמבר 2018. במונחים דולרים עלה האשראי במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ בסך של 87 מיליון דולר, עליה של 1.1% לעומת 31 בדצמבר 2018. סך כל האשראי לציבור, הכולל את האשראי במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ, כשהם מחושבים במונחים דולריים, עלה בשיעור של 6.6%, לעומת 31 בדצמבר 2018.

הרכב האשראי לציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

נתונים אודות התפתחות היתרות של האשראי לציבור, נטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

30 בספטמבר 31 בדצמבר			
שינוי	2018	2019	
במיליוני שקלים חדשים			
ב-1%			
פעילות ישראל:			
משקי בית*	67,585	62,042	8.9
בנקאות פרטית*	270	200	35.0
עסקים קטנים וזעירים	36,022	33,595	7.2
עסקים בינוניים	10,509	10,068	4.4
עסקים גדולים	37,012	37,156	(0.4)
גופים מוסדיים	657	733	(10.4)
סך-כל פעילות ישראל	152,055	143,794	5.7
סך-כל פעילות חו"ל*	23,755	23,284	2.0
סך-הכל אשראי לציבור	175,810	167,078	5.2
הפרשה להפסדי אשראי	(2,373)	(2,274)	4.4
סך-הכל אשראי לציבור, נטו	173,437	164,804	5.2
*מזה - הלוואות לדיור	36,033	32,924	9.4

הגידול באשראי לציבור בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 משקף את הצמיחה במיקודים שנקבעו בתוכנית האסטרטגית המעודכנת. האשראי לעסקים קטנים וזעירים גדל ב-2,427 מיליון ש"ח (7.2%) והאשראי לדיור עלה ב-3,109 מיליון ש"ח (9.4%). הירידה באשראי למגזר עסקים גדולים נובעת ממספר פרעונות מוקדמים, שאינם משקפים שינוי מגמה.

הרכב סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

התפתחות סיכון האשראי הכולל לציבור, לפי ענפי משק עיקריים

ענף	30 בספטמבר 2019			31 בדצמבר 2018		
	סיכון אשראי		שיעור מסך הכל	סיכון אשראי		שיעור מסך הכל
	כולל	במיליוני ש"ח		כולל	במיליוני ש"ח	
	%			%		
תעשייה	19,921	7.3	20,024 ⁽¹⁾	7.7	(0.5)	
בינוי ונדל"ן - בינוי	30,956	11.4	28,763	11.1	7.6	
בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	22,192	8.2	21,478	8.3	3.3	
מסחר	27,256	10.1	26,807 ⁽¹⁾	10.4	1.7	
שירותים פיננסיים	25,144	9.3	24,151	9.3	4.1	
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	39,548	14.6	35,889	13.9	10.2	
אנשים פרטיים - אחר	67,604	24.9	63,541	24.5	6.4	
ענפים אחרים	38,440	14.2	38,333 ⁽¹⁾	14.8	0.3	
סך-הכל סיכון אשראי כולל לציבור	271,061	100.0	258,986	100.0	4.7	

הערה:

(1) סווג מחדש - בעקבות טיוב נתונים בחברה בת.

מהנתונים שהובאו לעיל עולה כי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 גדל סיכון האשראי הכולל לציבור ב-4.7% בהשוואה לסוף שנת 2018. הגידול חל בעיקר בענפים הבאים: אנשים פרטיים - אחר, אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ובינוי ונדל"ן - בינוי.

התפתחות סיכון אשראי בעייתי

להלן פרטים בדבר האשראי לציבור, כמפורט בביאור 14 לתמצית הדוחות הכספיים:
אשראי פגום לציבור. האשראי המאזני הפגום לציבור (צובר ריבית ושאינו צובר ריבית) עמד ביום 30 בספטמבר 2019 על 1,658 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,633 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018, עליה בשיעור של 1.53%.
אשראי פגום לציבור שאינו צובר ריבית. האשראי הפגום לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית ואשר נבדק על בסיס פרטני, עמד ביום 30 בספטמבר 2019 על 1,047 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,011 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018, עליה בשיעור של 3.56%.

סיכון האשראי הכולל ושיעור סיכון האשראי הבעייתי בענפי משק עיקריים

ענף	30 בספטמבר 2019			31 בדצמבר 2018		
	סיכון אשראי		שיעור סיכון בעייתי	מזה: סיכון אשראי		שיעור סיכון בעייתי
	כולל	במיליוני ש"ח		כולל	במיליוני ש"ח	
	%			%		
תעשייה	19,921	832	4.2	20,024 ⁽¹⁾	658 ⁽¹⁾	3.3
בינוי ונדל"ן - בינוי	30,956	320	1.0	28,763	316	1.1
בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	22,192	512	2.3	21,478	584	2.7
מסחר	27,256	1,008	3.7	26,807 ⁽¹⁾	677 ⁽¹⁾	2.5
שירותים פיננסיים	25,144	299	1.2	24,151	301	1.2
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	39,548	354	0.9	35,889	340	0.9
אנשים פרטיים - אחר	67,604	555	0.8	63,541	566	0.9
ענפים אחרים	38,440	577	1.5	38,333 ⁽¹⁾	688 ⁽¹⁾	1.8
סך-הכל ציבור	271,061	4,457	1.6	258,986	4,130	1.6
בנקים	6,238	38	0.6	5,721	69	1.2
ממשלות	29,819	-	-	29,768	-	-
סך-הכל	307,118	4,495	1.5	294,475	4,199	1.4

הערה:

(1) סווג מחדש - בעקבות טיוב נתונים בחברה בת.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, היחס בין סיכון האשראי הבעייתי לבין סיכון האשראי הכולל עלה ב-0.1%. העליה בשיעור החוב הבעייתי נובעת, בעיקר, מענפי התעשייה והמסחר. מנגד, חלה ירידה בשיעור החוב הבעייתי בענף בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן.

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי. יתרת ההפרשה להפסדי אשראי, הכוללת הפרשה על בסיס קבוצתי והפרשה על בסיס פרטני, לא כולל בגין סיכון אשראי חוץ מאזני, עמדה ביום 30 בספטמבר 2019 על 2,373 מיליון ש"ח והיוותה 1.35% מהאשראי לציבור, לעומת יתרת הפרשה בסך של 2,274 מיליון ש"ח, שהיוותה 1.36% מהאשראי לציבור, ביום 31 בדצמבר 2018.

יתרת ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי. יתרת ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי בגין אשראי פגום לציבור אשר חושבה על בסיס פרטני עמדה ביום 30 בספטמבר 2019 על 250 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-223 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018, עליה בשיעור של 12.1%.

יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי. יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי, למעט הלוואות לדיר שההפרשה להפסדי אשראי בגין חושבה לפי עומק הפיגור, עמדה ביום 30 בספטמבר 2019 על 1,920 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,863 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018, עליה בשיעור של כ-3%.

מאפייני סיכון של תיק האשראי לציבור

התפלגות ההוצאות ושיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי בענפי המשק השונים ביחס ליתרת האשראי לציבור באותם ענפים

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר				
2018		2019		
הוצאה להפסדי	הוצאה להפסדי	הוצאה להפסדי	הוצאה להפסדי	
אשראי (ביטול)	אשראי (ביטול)	אשראי (ביטול)	אשראי (ביטול)	
הוצאה (הוצאה)	הוצאה (הוצאה)	הוצאה (הוצאה)	הוצאה (הוצאה)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ענף
0.3	24	0.5	50	תעשייה
0.3	29	0.4	47	בינוי ונדל"ן - בינוי
(0.4)	(59)	(0.5)	(75)	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
(0.3)	(43)	0.6	94	מסחר
6.8	117	(1.7)	(27)	מידע ותקשורת
0.0	1	(0.1)	(8)	שירותים פיננסיים
0.1	24	0.5	91	ענפים אחרים
0.1	93	0.2	172	סך-הכל מסחרי
0.1	14	0.1	21	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
1.1	257	1.0	236	אנשים פרטיים - אחר
0.31	364	0.33	429	סך -הכל הוצאות בגין הפסדי אשראי

מהנתונים שהובאו לעיל עולה כי העליה בהוצאה בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 התמקדה בענפים הבאים: מסחר, תעשייה ובינוי ונדל"ן - בינוי. מנגד, חל קיטון בהוצאה בגין הפסדי אשראי בענפים הבאים: מידע ותקשורת, בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן, אנשים פרטיים - אחר ושירותים פיננסיים.

ניירות ערך

כלי. ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמו ניירות ערך בתיק הנוסטרו בסך של 37,303 מיליון ש"ח, לעומת 37,898 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, ירידה בשיעור של 1.6%. להלן ניירות הערך בתיק הנוסטרו של קבוצת דיסקונט, שההשקעה בהם ליום 30 בספטמבר 2019 היוותה שיעור של 5% או למעלה מזה מכלל התיק: "ממשלתית משתנה 1121", "ממשלתית שקלית 0324", "ממשלתית משתנה 520" ו-"ממשלתית שקלית 0323", שהגיעו לכ-7.7%, לכ-6.7%, לכ-6.0% ולכ-5.3% מכלל התיק, בהתאמה.

ליום 30 בספטמבר 2019, כ-68% מהתיק מושקע באיגרות חוב ממשלתיות, כ-19% מהתיק מושקע בניירות ערך מגובי משכנתאות ובסוכנויות, וכ-2.1% מהתיק מושקע באיגרות חוב של סוכנויות הפועלות בחסות ממשלת ארה"ב (GSE). לפרטים בדבר השקעות הבנק באיגרות חוב, לפי ענפי משק, ראו "נספחים לדוח הרבעוני", נספח 2, סעיפים 1-3. לפרטים בדבר התפלגות ההשקעה באיגרות חוב ממשלתיות, לפי ממשלות עיקריות, ראו "נספחים לדוח הרבעוני" - נספח 3, סעיף 3. לפרטים בדבר מדיניות ניהול תיקי הנוסטרו, ראו דוח שנתי 2018 (עמ' 33).

הרכב תיק ניירות ערך לפי מגזרי הצמדה

הרכב תיק ניירות ערך לפי בסיסי הצמדה

שיעור השינוי	30 בספטמבר		במיליוני שקלים חדשים
	2018	31 בדצמבר 2019	
מטבע ישראלי לא צמוד	2.7	19,734	20,267
מטבע ישראלי צמוד למדד	(5.4)	1,544	1,461
מטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ	(6.6)	15,581	14,553
מניות - פריטים שאינם כספיים	(1.6)	1,039	1,022
סך-הכל	(1.6)	37,898	37,303

ניירות ערך במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ ירדו בשיעור של 6.6% לעומת 31 בדצמבר 2018. במונחים דולריים עלתה ההשקעה בניירות הערך במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ בסך של 23 מיליון דולר, עליה של 0.6% לעומת 31 בדצמבר 2018. סך כל ניירות הערך, הכוללים את ניירות הערך במטבע חוץ ובמטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ כשהם מחושבים במונחים דולריים, עלה בשיעור של 1.4% לעומת 31 בדצמבר 2018.

הרכב תיק ניירות הערך לפי הסיווג לתיקים

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מסווגים ניירות הערך כלהלן: איגרות חוב המוחזקות לפדיון, איגרות חוב זמינות למכירה, השקעה במניות שאינן למסחר וניירות ערך למסחר.

הרכב ההשקעות בניירות ערך על פי הסיווג לתיקים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים

30 בספטמבר 2019			31 בדצמבר 2018		
עלות מופחתת (במניות-עלות)	שווי הוגן	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	שווי הוגן	הערך במאזן
במיליוני שקלים חדשים					
איגרות חוב					
מוחזקות לפדיון	5,300	5,551	5,300	6,722	6,722
זמינות למכירה	28,283	28,763	28,167	27,950	27,950
למסחר	2,202	2,218	2,194	2,187	2,187
מניות					
שאינן למסחר	978	1,007	980	980	980
למסחר	14	15	65	59	59
סך-הכל ניירות ערך	36,777	37,554	38,128	37,967	37,898

איגרות חוב קונצרניות (לא כולל איגרות חוב מגובות משכנתאות וכנסים). תיק איגרות חוב זמינות למכירה (2018 - ניירות ערך זמינים למכירה) של קבוצת דיסקונט ליום 30 בספטמבר 2019, כולל השקעה באיגרות חוב קונצרניות בסכום של 3,391 מיליון ש"ח (מזה סך של 964 מיליון ש"ח המוחזק על ידי אי די בי ניו יורק), לעומת סך של 3,488 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018, ירידה של 2.8%. לפרטים בדבר רווחים (הפסדים) שטרם מומשו הכלולים ביתרת איגרות החוב האמורות, ראו ביאור 5 א (2) לתמצית הדוחות הכספיים.

השקעות בניירות ערך מגובי משכנתאות ונכסים

כללי. תיק ניירות הערך של קבוצת דיסקונט ליום 30 בספטמבר 2019 כולל השקעה באיגרות חוב מגובות משכנתאות ונכסים בסכום של 7,289 מיליון ש"ח, לעומת סך של 7,383 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018, ירידה בשיעור של 1.3%. הסכום כולל השקעה באיגרות חוב מגובות משכנתאות ונכסים בסכום של 6,755 מיליון ש"ח, אשר מוחזקות בידי אי די בי ניו יורק, לעומת סך של 7,197 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018, ירידה בשיעור של 6.1%. כ-86.8% מאיגרות החוב מגובות המשכנתא, מורכבות מאיגרות חוב של סוכנויות פדרליות שונות (Freddie Mac, Fannie Mae, Ginnie Mae) בדירוג AA-AAA בארצות הברית. ההשקעה באיגרות החוב האמורות אינה כוללת חשיפה לשוק ה-Subprime.

ליום 30 בספטמבר 2019, כלל תיק ניירות הערך מגובי משכנתאות ונכסים רווחים שטרם מומשו, נטו, בסך של 31 מיליון ש"ח, לעומת הפסדים בסך של 169 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018.

לפרטים בדבר הסוכנויות הפועלות בחסות ממשלת ארה"ב, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 34).

CL0. אי די בי ניו יורק מחזיק איגרות חוב מובטחות מסוג CL0, בסך כולל של כ-422 מיליון ש"ח. ניירות הערך כאמור מדורגים בדירוג AAA, על ידי סוכנות דירוג אחת לפחות. הבנק מחזיק איגרות חוב מובטחות מסוג CL0, בסך של 520 מיליון ש"ח. ניירות הערך כאמור מדורגים בדירוג AA-AAA. לפרטים, ראו ביאור 5 לתמצית הדוחות הכספיים.

פרטים בדבר ירידת ערך של ניירות ערך זמינים למכירה

בהתבסס על בחינת ירידת הערך של ניירות הערך האמורים ליום 30 בספטמבר 2019, העריכה הנהלת הבנק, ובמקרים הרלבנטיים, בהתבסס על הערכת הנהלת חברת הבת הרלבנטית, כי ירידת הערך הינה זמנית.

לפרטים בדבר אימוץ תקן FSP FAS 115-2, ראו ביאור 1 ה' 4 לתמצית הדוחות הכספיים.

לימים 30 בספטמבר 2019, 30 בספטמבר 2018 ו-31 בדצמבר 2018, ההפסדים שנצברו וטרם מומשו בגין ניירות ערך מגובי משכנתאות ונכסים זמינים למכירה, הסתכמו בסך כולל של 19 מיליון ש"ח, 242 מיליון ש"ח ו-159 מיליון ש"ח, בהתאמה. לפרטים נוספים, ראו ביאור 5 לתמצית הדוחות הכספיים.

התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן

יתרת ההתאמות המוצגת בהון בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, כולל בגין השאלות, הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2019 בסך של 601 מיליון ש"ח רווחים שטרם מומשו לפני השפעת המס, לעומת הפסדים שטרם מומשו לפני השפעת המס בסך של 226 מיליון ש"ח (בגין ניירות ערך זמינים למכירה) ליום 31 בדצמבר 2018.

נכסי לקוחות

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2019, הסתכמו בסך של 194,462 מיליון ש"ח, לעומת 188,916 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, עליה בשיעור של 2.9%.

נתונים על הרכב פקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה

שיעור השינוי ב-%	31 בדצמבר 2018		30 בספטמבר 2019		מטבעי ישראל לא צמוד
	% מסך פקדונות הציבור	במיליוני ש"ח	% מסך פקדונות הציבור	במיליוני ש"ח	
5.4	65.6	123,985	67.2	130,700	
0.4	2.6	4,839	2.5	4,857	מטבעי ישראל צמוד למדד
(2.0)	31.8	60,092	30.3	58,905	מטבע חוץ ומטבעי ישראל צמוד למטבע חוץ
2.9	100.0	188,916	100.0	194,462	סך-הכל פקדונות הציבור

פקדונות הציבור במטבע חוץ ובמטבעי ישראל צמוד למטבע חוץ ירדו בשיעור של 2.0% לעומת 31 בדצמבר 2018. במונחים דולריים עלו פקדונות הציבור במטבע חוץ ובמטבעי ישראל צמוד למטבע חוץ בסך של 884 מיליון דולר, עליה של 5.5% לעומת 31 בדצמבר 2018. סך כל פקדונות הציבור, הכוללים את הפקדונות במטבע חוץ ובמטבעי ישראל צמוד למטבע חוץ כשהם מחושבים במונחים דולריים, עלו בשיעור של 5.3% לעומת 31 בדצמבר 2018.

נתונים אודות התפתחות היתרות של פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

30 בספטמבר 31 בדצמבר			
	2019	2018	שינוי
	במיליוני שקלים חדשים		
	ב-1%		
פעילות ישראל:			
משקי בית	75,110	73,951	1.6
בנקאות פרטית	16,338	16,765	(2.5)
עסקים קטנים וזעירים	36,686	33,994	7.9
עסקים בינוניים	5,921	5,925	(0.1)
עסקים גדולים	18,049	18,968	(4.8)
גופים מוסדיים	16,412	13,044	25.8
סך-כל פעילות ישראל	168,516	162,647	3.6
סך-כל פעילות חו"ל	25,946	26,269	(1.2)
סך-הכל	194,462	188,916	2.9

סך כל האשראי לציבור, נטו, ביחס לפקדונות הציבור היווה ביום 30 בספטמבר 2019 כ-89.2%, לעומת 87.2% בסוף שנת 2018. **פקדונות הציבור של שלושת קבוצות המפקידים הגדולות**, הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2019, בסך של 5,042 מיליון ש"ח. **ניירות ערך המוחזקים עבור לקוחות**. ביום 30 בספטמבר 2019, עמדה יתרת ניירות ערך המוחזקים בבנק עבור לקוחות על סך של כ-183.34 מיליארד ש"ח, כולל סך של כ-3.45 מיליארד ש"ח ניירות ערך לא סחירים, לעומת סך של כ-173.41 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018, אשר כלל סך של כ-3.11 מיליארד ש"ח ניירות ערך לא סחירים, עליה של כ-5.73%. לפרטים בדבר הכנסות מפעילות בניירות ערך, ראו ביאור 3 לתמצית הדוחות הכספיים. בנוסף, יתרת ניירות ערך שהוחזקו בבנק מרכנתיל דיסקונט עבור לקוחותיו עמדה ביום 30 בספטמבר 2019 על סך של 11.32 מיליארד ש"ח, לעומת 9.99 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018, עליה של 13.3%. **ניהול תיקי השקעות**. ביום 30 בספטמבר 2019, ניהלה תפנית תיקי השקעות בשווי כספי כולל של כ-8,288 מיליון ש"ח, לעומת כ-7,459 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018, עליה של 11.1%. הגידול מוסבר בעלויות בשוק ההון ובגיוס לקוחות. **ייעוץ פנסיוני**. הצבירה הכוללת בגין כל הלקוחות המיועצים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2019, הסתכמה בכ-19.5 מיליארד ש"ח, לעומת 17.3 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018, עליה של 12.7%. הגידול מוסבר בעלויות בשוק ההון ובגיוס לקוחות.

הון והלימות ההון

ההוראות. ההוראות בדבר "כללי באזל III", אשר חלות מיום 1 בינואר 2014, כוללות דרישה לעמידה ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5% וכן התייחסות מפורטת באשר להוראות המעבר. לפרטים בדבר השפעת הדרישה בעניין הלוואות לדיור, ראו ביאור 9 לתמצית הדוחות הכספיים, סעיף 1 (ב). **הנפקות של מכשירי הון**. מכשירי הון המונפקים בהתאם להוראות באזל III, כוללים מנגנונים ל"ספיגת הפסדים" בין בהמרה למניות ובין במחיקה (חלקית או מלאה) של מכשירי הון. **הוראות המעבר**. בהתאם להוראות המעבר, מכשירי הון שאינם מוכרים עוד כהון פיקוחי, הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013 וכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים, עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לאמור, התקרה בשנת 2019 עומדת על 30%. ההכרה במכשירים כאמור הינה כסכום הנמוך בין התקרה כאמור לבין סכומם המופחת של המכשירים עצמם. **היערכות הבנק**. הבנק ערך תוכנית מפורטת לעמידה ביעדי הון, שהם לפחות ברמת ההון שנקבעה בהנחיות המפקח על הבנקים ובלוחות הזמנים שפורסמו על ידו, והוא פועל ליישומה. **הקלות בגין תוכנית ההתייעלות**. הפיקוח על הבנקים אישר לבנק הקלות בגין תוכניות התייעלות 2016 ו-2018. לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2017 (עמ' 18), בדוח שנתי 2018 (עמ' 19, 164-165 ו-167) וביאור 9 לתמצית הדוחות הכספיים, סעיף 1 (ג) ו-(ד). **השפעת רכישת בנק מוניציפלי**. ההשפעה של רכישת בנק מוניציפלי על יחס הון עצמי רובד 1, אילו העסקה היתה מגיעה כדי השלמה ליום 30 בספטמבר 2019, בהתבסס על נתוני בנק מוניציפלי ליום 30 ביוני 2019, היתה מסתכמת בירידה של כ-0.174%. **הנפקת כתבי התחייבות נדחים (סדרה ו')**. כאמור, ביום 28 באוקטובר 2019 השלים הבנק, באמצעות חברת מנפיקים, את מהלך ההנפקה. אילו ההנפקה הייתה מתבצעת ביום 30 בספטמבר 2019, היה יחס ההון הכולל גדל ב-0.68%. **פרעון מוקדם של שטרי הון נדחים (סדרה 1)**. בהתאם לתנאי שטרי ההון, כמפורט בדוח שנתי 2018 (עמ' 172), החל מיום 20 באפריל 2020 רשאית חברת מנפיקים, בכפוף לאישור המפקח על הבנקים, להודיע על פדיון מלא של קרן שטרי הון הנדחים. בכוונת הבנק לפעול לפדיון מלא של שטרי ההון בתנאים כאמור. אילו הפדיון המוקדם היה מתבצע ביום 30 בספטמבר 2019, היה יחס ההון הכולל יורד ב-0.68%.

יעד הון עצמי רובד 1

המדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון, המבטאת את התיאבון לסיכון של הבנק, הינה להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהשיעור הנדרש על פי תוצאת ה-ICAAP ועל פי תרחיש קיצון מערכתי.

ביום 26 באוקטובר 2018, אימץ הדירקטוריון, על יסוד הליכי ה-ICAAP וה-SREP, יעד הון עצמי רובד 1 מינימלי ברמה של 9.9% בסוף שנת 2019. לפרטים בדבר תכנון ההון, ראו "הלימות ההון" במסמך "גילויי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", העומד לעיון באינטרנט ובדוח שנתי 2018 (עמ' 36).

מרכיבי ההון

סך-כל ההון ליום 30 בספטמבר 2019, הסתכם בסך של 18,973 מיליון ש"ח, לעומת 17,669 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, עליה בשיעור של 7.4%. **ההון המיוחס לבעלי המניות של הבנק** ליום 30 בספטמבר 2019, הסתכם בסך של 18,457 מיליון ש"ח, לעומת 17,151 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, עליה בשיעור של 7.6%. השינוי בהון המיוחס לבעלי המניות של הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הושפע, בין היתר, מהרווח הנקי בתקופה, מעליה בסך של 551 מיליון ש"ח במרכיב של התאמות נטו בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, בניכוי השפעת המס, מירידה בסך של 259 מיליון ש"ח בהתאמות מתרגום דוחות כספיים ומהפסד אקטוארי, נטו, בסך של 178 מיליון ש"ח.

מרכיבי ההון הפיקוחי ליום 30 בספטמבר 2019

יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2019, הגיע לשיעור של 10.41%, לעומת 10.24% ליום 31 בדצמבר 2018. **יחס ההון הכולל** ליום 30 בספטמבר 2019, הגיע לשיעור של 13.33%, לעומת 13.67% ליום 31 בדצמבר 2018.

מרכיבי ההון הפיקוחי ליום 30 בספטמבר 2019

31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2018	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון		
17,504	16,990	18,788
712	712	534
18,216	17,702	19,322
5,140	5,197	4,731
23,356	22,899	24,053
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
153,081	150,729	161,143
3,412	4,325	3,703
1,441	1,693	1,821
12,987	12,756	13,816
170,921	169,503	180,483
3. יחס ההון לרכיבי הסיכון		
10.24	10.02	10.41
13.67	13.51	13.33
יחס ההון המזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים		
9.19	9.19	9.20
12.69	12.69	12.70

הערות:

- (1) בתוספת 0.20% בהתאם לדרישות הון נוספות בגין הלוואות לדירור – ראו ביאור 9 (ב) לתמצית הדוחות הכספיים (ליום 30 בספטמבר 2018: 19.0%, ליום 31 בדצמבר 2018: 0.19%).
- (2) מסך היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחת סך של 11 מיליון ש"ח (ליום 30 בספטמבר 2018: 126 מיליון ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2018: 32 מיליון ש"ח) בשל התאמות בגין תוכניות ההתייעלות.

גיוס מקורות

גריעת מכשירי הון פיקוחיים בשנת 2019. שטרי הון נדחים, אשר תחת הוראות באזל II הוכרו כהון ראשוני מורכב או כהון משני עליון, אינם כשירים בהתאם להוראות באזל III, אך בהתאם להוראות המעבר, הם מוכרים כהון רובד 1 נוסף ומבוטלים בהדרגה בשנים 2014-2022. כמו כן, כתבי התחייבות נדחים, אשר תחת הוראות באזל II הוכרו כהון רובד 2, אינם כשירים בהתאם להוראות באזל III, אך בהתאם להוראות המעבר הם מוכרים כהון רובד 2 ומבוטלים בהדרגה בשנים 2014-2022. מכשירי הון פיקוחי אשר ייגרעו בהתאם להוראות המעבר ביום 1 בינואר 2020, מסתכמים בסך של 787 מיליון ש"ח. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 נגרעו כ-701 מיליון ש"ח. לפרטים בדבר הנפקת כתבי התחייבות נדחים, שהינם מכשירי הון המסווגים כהון רובד 2, ראו לעיל "טיפול ההנהלה בנושאים שוטפים מהותיים".

גילוי נוסף לפי נדבך 3 של באזל

במסגרת המסמך "גילויים פיקוחיים נוספים" מובא תיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו. במסגרת המסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים" מובא גילוי על ההון הרגולטורי וניהולו ובכלל זה הרכב ההון הפיקוחי. המסמכים עומדים לעיון באתר מג"א של רשות ניירות ערך, באתר מא"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ ובאתר הבנק.

חלוקת דיבידנדים

ביום 26 בדצמבר 2017 אישר דירקטוריון הבנק מדיניות דיבידנד לפיה, החל מהרבעון הראשון של שנת 2018, יחלק הבנק, מדי רבעון, דיבידנד בשיעור של עד 15% מהרווח הנקי הראוי לחלוקה על פי הדוחות הכספיים המאוחדים לרבעון שחלף. ביום 26 בנובמבר 2019 אישר דירקטוריון הבנק עדכון במדיניות הדיבידנד של הבנק, לפיו החל מהרבעון השלישי של שנת 2019, יוכל הבנק לחלק מדי רבעון דיבידנד בשיעור של עד 30% מהרווח הנקי הראוי לחלוקה על פי הדוחות הכספיים המאוחדים לרבעון שחלף, חלף שיעור חלוקה של עד 15%. עדכון מדיניות הדיבידנד אושר נוכח עמידת הבנק במתווה ההון שלו, השיפור העקבי בתוצאות העסקיות של הקבוצה, ולאחר שהתקבל אישור המפקחת על הבנקים למדיניות הדיבידנד האמורה. מובהר כי, אין לראות במדיניות זו התחייבות של הבנק לבצע חלוקת דיבידנד, וכי כל חלוקה בפועל תהיה כפופה לאישורים הנדרשים על פי כל דין, לרבות אישור פרטני של הדירקטוריון לביצוע החלוקה על פי שיקול דעתו, ובכפוף לעמידה בהוראות הדין החלות על חלוקת דיבידנד, בין היתר, על פי חוק החברות והוראות בנק ישראל. עוד יצוין, כי החלוקה בפועל כפופה לעמידה ביעדי הלימות ההון שקבע בנק ישראל וביעדי ההון הפנימיים, שנקבעו ויקבעו על ידי דירקטוריון הבנק. הדירקטוריון יהיה רשאי לבחון מעת לעת את מדיניות חלוקת הדיבידנד, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין והאסדרה החלות על הבנק, על שינויים במדיניות הדיבידנד, לרבות שיעור הדיבידנד שיחולק, וכן רשאי להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל. בהתאם למדיניות כאמור, החליט דירקטוריון הבנק ביום 26 בנובמבר 2019 על חלוקת דיבידנד בשיעור של 15% מרווחי הרבעון השלישי של שנת 2019, בסך של כ-64 מיליון ש"ח, המהווה כ-5.5 אג' לכל מניה רגילה א' בת 0.1 ש"ח ע.ב. פרטים נוספים אודות החלטת הדירקטוריון, ובכלל זה המועדים שנקבעו כיום הקובע וכיום התשלום, נכללים בדוח מיידי שהבנק מפרסם במקביל לפרסומו של דוח זה. לפרטים בדבר דיבידנדים ששולמו החל מרבעון ראשון 2018, ראו ביאור 18 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.

פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות עיקריים – נתונים כמותיים עיקריים

והתפתחויות עיקריות

כללי

מגזרי הפעילות הפיקוחיים, הוגדרו על ידי בנק ישראל בהתבסס על מאפייני לקוחותיהם, כגון: אופי פעילותם (בהתייחס ללקוחות הפרטיים), או מחזורם העסקי (בהתייחס ללקוחות העסקיים), במתכונת הקושרת על בסיס אחיד וחד ערכי, בין הלקוחות השונים בכלל המערכת הבנקאית, לבין מגזרי הפעילות הפיקוחיים.

בהתאם להוראות, תאגיד בנקאי שבהתאם לגישת ההנהלה שלו מגזרי הפעילות שלו שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים, ייתן בנוסף גילוי על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה ("מגזרי פעילות ניהוליים"), בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות - (ASC 280). ואולם, בהתאם להוראות ולהבהרות של הפיקוח על הבנקים, הגילוי בדוח הדירקטוריון והנהלה יתייחסו למגזרי פעילות פיקוחיים בלבד. בביאור 13 לתמצית הדוחות הכספיים מובא גילוי כמותי למגזרי הפעילות הניהוליים שהבנק זיהה.

נתונים מרכזיים אודות הפעילות במגזרים השונים מובאים בביאורים 12 ו-13 לתמצית הדוחות הכספיים. לפרטים בדבר הוראות הדיווח לציבור הרלבנטיות, והגדרת המגזרים השונים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח אשר שימשו בהכנת הנתונים, ראו ביאור 29 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018 (עמ' 193-194).

מגזר משקי בית (פעילות בישראל)

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח של המגזר הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך של 7 מיליון ש"ח, לעומת הפסד בסך של 116 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות בגין הפסדי האשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך של 257 מיליון ש"ח, לעומת סך של 270 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 4.8%.

נתונים עיקריים אודות מגזר משקי בית (פעילות בישראל)

לשנה	לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשנה
2018	2018	2019	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים				
3,285	2,424 ^{(1) (2) (3)}	2,638	837 ^{(1) (2) (3)}	906
363	270	257	104	98
3,149	2,294 ^{(1) (2)}	2,341	770 ^{(1) (2)}	788
(170)	(116)	7	(35)	10

הערות:

(1) סווג מחדש – ראו ביאור 12 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.

(2) סווג מחדש – ראו ביאור 1 ד' לתמצית הדוחות הכספיים.

(3) סווג מחדש – ראו ביאור 12 ג' לתמצית הדוחות הכספיים.

התפתחויות במגזר

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, הבנק המשיך ביישום מהלכים להשגת היעדים הרב שנתיים:

- המשך המהלכים לשיפור השירות והמכירה ללקוחות, כתוצאה ישירה מהשלמת מהלך להוצאת הפעילות התפעולית מהסניפים;
- המשך ניהול הקשר עם הלקוחות בערוצי ההתקשרות השונים באמצעות מערכת CRM משודרגת: מייל מוצפן, התכתבות עם בנקאי באפליקציה, ושירות CALL BACK טלפוני;
- המשך ניהול הזמינות הטלפונית באמצעות מערכת טלפוניה חכמה בצוותים;
- ניהול המופע הפרונטלי בסניפים באמצעות מערכת ניהול תורים, אפשרות לקבוע פגישה עם בנקאי באפליקציה והצבת בנקאי מהיר לביצוע פעולות פשוטות ומחירות בסניפים מרובי מופע קהל;
- המשך ויסות העומסים בסניפים בכל ערוצי הקשר: הפרונטלי, הטלפוני והדיגיטלי, על ידי מרכז שליטה ובקרה בחטיבה הבנקאית;
- המשך שיפור והרחבת המוקד הטלפוני במטרה להגביר את הזמינות בשירות זה;
- המשך השדרוג של הערוצים הדיגיטליים והפניית פעילות לערוצים אלה.

לפרטים נוספים אודות מגזר משקי בית (פעילות בישראל), ובכלל זה פרטים בדבר פעילות המשכנתאות, ראו בפרק "ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם".

מגזר בנקאות פרטית (פעילות בישראל)

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך של 16 מיליון ש"ח, לעומת 10 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 60.0%.

נתונים עיקריים אודות מגזר בנקאות פרטית (פעילות בישראל)

לשנה	לשלושת החודשים שהסתיימו	לתשעת החודשים שהסתיימו	לשלושת החודשים שהסתיימו	לשנה
31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר
2018	2018	2019	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים				
149	114 ⁽¹⁾	114	39 ⁽¹⁾	38
1	1	1	1	1
125	98 ⁽²⁾	88	34 ⁽²⁾	25
15	10	16	2	7

הערות:
(1) סווג מחדש – ראו ביאור 12 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
(2) סווג מחדש – ראו ביאור 1 ד' לתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים אודות מגזר בנקאות פרטית, ראו בפרק "ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם".

מגזר עסקים קטנים וזעירים (פעילות בישראל)

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך של 312 מיליון ש"ח, לעומת 294 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 6.1%.

ההוצאות בגין הפסדי האשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך של 139 מיליון ש"ח, לעומת 63 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

נתונים עיקריים אודות מגזר עסקים קטנים וזעירים (פעילות בישראל)

לשנה	לשלושת החודשים שהסתיימו	לתשעת החודשים שהסתיימו	לשלושת החודשים שהסתיימו	לשנה
31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר
2018	2018	2019	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים				
2,019	1,485 ⁽¹⁾	1,610	506 ⁽²⁾	550
111	63	139	35	40
1,347	959 ⁽²⁾	984	316 ⁽²⁾	323
358	294	312	99	116

הערות:
(1) סווג מחדש – ראו ביאור 12 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
(2) סווג מחדש – ראו ביאור 1 ד' לתמצית הדוחות הכספיים.
(3) סווג מחדש – ראו ביאור 12 ג' לתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים אודות מגזר עסקים קטנים וזעירים (פעילות בישראל), ראו בפרק "ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם".

מגזר עסקים בינוניים (פעילות בישראל)

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך של 62 מיליון ש"ח, לעומת 115 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 46.1%.

ההוצאות בגין הפסדי האשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך של 40 מיליון ש"ח, לעומת ביטול הוצאות בסך של 51 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

נתונים עיקריים אודות מגזר עסקים בינוניים (פעילות בישראל)

לשנה לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשנה לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשנה לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשנה לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשנה לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר
2018	2018	2019	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים				
417	307 ⁽¹⁾ ⁽²⁾	335	103 ⁽¹⁾ ⁽²⁾	114
(40)	(51)	40	(17)	6
260	181 ⁽¹⁾ ⁽²⁾	198	60 ⁽¹⁾ ⁽²⁾	66
127	115	62	40	26

הערות:
(1) סווג מחדש – ראו ביאור 12 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
(2) סווג מחדש – ראו ביאור 1 ד' לתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים אודות מגזר עסקים בינוניים (פעילות בישראל), ראו בפרק "ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם".

מגזר עסקים גדולים (פעילות בישראל)

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך של 320 מיליון ש"ח, לעומת 268 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 19.4%.

ההוצאות בגין הפסדי האשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בביטול הוצאות בסך של 33 מיליון ש"ח, לעומת הוצאות בסך של 99 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

נתונים עיקריים אודות מגזר עסקים גדולים (פעילות בישראל)

לשנה לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשנה לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשנה לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשנה לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשנה לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר
2018	2018	2019	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים				
1,078	812 ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾	830	295 ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾	276
120	99	(33)	-	(2)
414	299 ⁽¹⁾ ⁽²⁾	370	100 ⁽¹⁾ ⁽²⁾	108
355	268	320	126	109

הערות:
(1) סווג מחדש – ראו ביאור 12 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
(2) סווג מחדש – ראו ביאור 1 ד' לתמצית הדוחות הכספיים.
(3) סווג מחדש – ראו ביאור 12 ג' לתמצית הדוחות הכספיים.

התפתחויות במגזר

הקמת אגף Transaction Banking. במסגרת המאמץ העקבי לשפר את איכות השירות הניתן ללקוחות הבנק, החליטה הנהלת הבנק בחודש ספטמבר 2019 להקים את אגף Transaction Banking אשר יאגד תחתיו את יחידות סחר חוץ, Cash Management וסניף ראשי תל אביב. האגף צפוי להוביל את מתן השירות התפעולי והדיגיטלי ללקוחות העסקיים הגדולים בתחומים אלו.

לפרטים נוספים אודות מגזר עסקים גדולים (פעילות בישראל), ובכלל זה פרטים בדבר פעילות בניה ונדל"ן, ראו בפרק "ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם".

מגזר גופים מוסדיים (פעילות בישראל)

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

התחרות הקיימת והגוברת בין הבנקים וחברי בורסה שאינם בנקים, שוחקת את שיעורי העמלות. בנוסף, סביבת הריבית הנמוכה פוגעת בהכנסה המימונית מפיקדונות. **ההפסד** של המגזר הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך של 3 מיליון ש"ח, לעומת רווח בסך של 2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

נתונים עיקריים אודות מגזר גופים מוסדיים (פעילות בישראל)

לשנה	לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשנה
2018	2018	2019	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים				
46	32 ^{(1) (2) (3)}	32	11 ^{(1) (2) (3)}	12
1	1	(3)	-	(1)
41	27 ^{(1) (2)}	39	7 ^{(1) (2)}	14
3	2	(3)	2	-

הערות:
(1) סווג מחדש – ראו ביאור 12 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
(2) סווג מחדש – ראו ביאור 1 ד' לתמצית הדוחות הכספיים.
(3) סווג מחדש – ראו ביאור 12 ג' לתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים אודות מגזר גופים מוסדיים (פעילות בישראל), ראו בפרק "ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם".

מגזר ניהול פיננסי (פעילות בישראל)

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך של 421 מיליון ש"ח, לעומת 356 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 18.3%.

נתונים עיקריים אודות מגזר ניהול פיננסי (פעילות בישראל)

לשנה	לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשנה
2018	2018	2019	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים				
960	704 ^{(1) (2) (3)}	802	269 ^{(1) (2) (3)}	180
202	148 ^{(1) (2)}	131	60 ^{(1) (2)}	49
483	356	421	133	79

הערות:
(1) סווג מחדש – ראו ביאור 12 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.
(2) סווג מחדש – ראו ביאור 1 ד' לתמצית הדוחות הכספיים.
(3) סווג מחדש – ראו ביאור 12 ג' לתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים אודות מגזר ניהול פיננסי (פעילות בישראל), ובכלל זה פרטים בדבר פעילות חברות ריאליות, ראו בפרק "ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם".

פעילות בחו"ל

היקף הפעילות של המגזר והרווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך של 242 מיליון ש"ח, לעומת 252 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 4.0%.

הוצאות בגין הפסדי האשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך של 28 מיליון ש"ח, לעומת ביטול הוצאות בסך של 19 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

נתונים עיקריים אודות מגזר פעילות בחו"ל

לשנה				
לשלושת החודשים שהסתיימו		לתשעת החודשים שהסתיימו		שהסתיימה ב-
ב-30 בספטמבר		ב-30 בספטמבר		31 בדצמבר
2019	2018	2019	2018	2018
במיליוני שקלים חדשים				
292	255	873	785	1,066
10	-	28	(19)	(16)
160	147	482	436	610
80	72	242	252	334

לפרטים נוספים אודות מגזר פעילות בחו"ל, ראו בפרק "ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם".

חברות מוחזקות עיקריות

התפלגות הרווח הנקי לפי מבנה הקבוצה

תרומה לרווח הקבוצה				
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				
2019		2018		
במיליוני ש"ח	% מהרווח הנקי	במיליוני ש"ח	% מהרווח הנקי	% השינוי
פעילות בנקאית:				
בנקים מסחריים:				
767	55.7	616	52.2	24.5
228	16.6	209	17.7	9.1
228	16.6	247	20.9	(7.7)
פעילות אחרת:				
91	6.6	73	6.2	24.7
49	3.6	26	2.2	88.5
14	0.9	10	0.8	40.0
1,377	100.0	1,181	100.0	16.6

התרומה של החברות המוחזקות, בארץ ובחוץ לארץ, לתוצאות העסקיות של הבנק, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, הסתכמה ברווח בסך של 610 מיליון ש"ח, לעומת 565 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ורווח בסך של 742 מיליון ש"ח בכל שנת 2018.

להלן יובאו עיקרי ההתפתחויות בחברות המוחזקות העיקריות.

דיסקונט בנקורפ אינק.

דיסקונט בנקורפ אינק. (להלן: "בנקורפ") הינה חברת בת בבעלות מלאה של הבנק. בנקורפ היא חברת החזקות בנקאיות שהתאגדה על פי חוקי מדינת דלאוור. בנקורפ מחזיקה במלוא הבעלות והשליטה ב-אי די בי ניו יורק. אי די בי ניו יורק הינו הגדול בין הבנקים הישראליים הפועלים בחו"ל. הנתונים המובאים בסעיף זה להלן נלקחו מהדוחות הכספיים של בנקורפ.

דיסקונט בנקורפ אינק. – נתונים עיקריים

שנת	תשעה חודשים		רבעון שלישי	
2018	2018	2019	2018	2019
במיליוני דולר				
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד לתקופת הדיווח:				
96	78	79	23	30
הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות				
246	182	189	61	62
הכנסות ריבית, נטו				
(4)	(5)	8	-	4
הוצאות (ביטול הוצאות) בגין הפסדי אשראי				
56	40	58	10	25
הכנסות שאינן מריבית				
182	126	139	41	47
הוצאות תפעוליות ואחרות				
נתונים עיקריים מהמאזן לסוף תקופת הדיווח:				
9,229	8,971	9,702	8,971	9,702
סך-כל הנכסים				
6,109	6,031	6,718	6,031	6,718
אשראי לציבור, נטו				
2,398	2,383	2,432	2,383	2,432
ניירות ערך				
7,460	7,317	7,905	7,317	7,905
פקדונות הציבור				
948	914	1,061	914	1,061
סך-כל ההון				
מדדי ביצוע עיקריים:				
10.4	11.4	10.5	10.0	11.2
התשואה להון				
60.3	56.8	56.3	57.7	54.0
יחס יעילות				
15.3	15.2	15.2	15.2	15.2
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון				
(0.07)	(0.12)	0.16	-	0.25
הוצאות בגין הפסדי אשראי ביחס ליתרה הממוצעת של האשראי לציבור				
2.85	2.83	2.79	2.92	2.70
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית				

התוצאות העיסוקיות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, הושפעו, בעיקר, מגידול בהכנסות ריבית נטו (7 מיליון דולר) ועליה בהכנסות שאינן מריבית (18 מיליון דולר). מנגד, חלה עליה בהוצאות בגין הפסדי אשראי (13 מיליון דולר) ועליה בהוצאות אחרות (13 מיליון דולר).

התרומה של בנקורפ לתוצאות העסקיות של הבנק הגיעה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 לרווח בסך של 228 מיליון ש"ח (לאחר ניכוי הפרשה למס בסך של 47 מיליון ש"ח), לעומת 247 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 (לאחר ניכוי הפרשה למס בסך של 37 מיליון ש"ח).

חילופי מנכ"ל. לפרטים, ראו להלן "הדירקטוריון והנהלה".

הדוחות הכספיים השנתיים של בנקורפ ושל אי די בי ניו יורק עומדים לעיון באתר של אי די בי ניו יורק (IDB Bank). נתונים כספיים, שנתיים ורבעוניים, עומדים לעיון באתר האינטרנט של ה-FDIC.

בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ

בנק מרכנתיל דיסקונט הינו חברה בת בבעלות ובשליטה מלאים של הבנק.

בנק מרכנתיל דיסקונט – נתונים עיקריים

שנת 2018	תשעה חודשים 2018	תשעה חודשים 2019	רבעון שלישי 2018	רבעון שלישי 2019
במיליוני שקלים חדשים				
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד לתקופת הדיווח:				
239	209	228	62	79
הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות				
1,080	798	888	274	305
הכנסות ריבית, נטו				
96	70	130	29	39
הוצאות בגין הפסדי אשראי				
368	284	270	87	82
הכנסות שאינן מריבית				
985	692	680	238	226
הוצאות תפעוליות ואחרות				
נתונים עיקריים מהמאזן לסוף תקופת הדיווח:				
36,219	36,109	37,383	36,109	37,383
סך-כל הנכסים				
25,675	25,419	27,250	25,419	27,250
אשראי לציבור, נטו				
6,599	5,093	4,809	5,093	4,809
ניירות ערך				
30,551	30,550	31,465	30,550	31,465
פקדונות הציבור				
2,723	2,665	2,996	2,665	2,996
סך-כל ההון				
באחוזים				
מדדי ביצוע עיקריים:				
9.2	11.0	10.8	9.7	11.1
התשואה להון				
68.0	64.0	58.7	65.9	58.4
יחס יעילות				
14.02	13.88	13.97	13.88	13.97
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון				
0.39	0.38	0.65	0.46	0.57
הוצאות בגין הפסדי אשראי ביחס ליתרה הממוצעת של האשראי לציבור				
3.26	3.24	3.46	3.29	3.57
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית				

הגורמים העיקריים אשר השפיעו על התוצאות העסקיות. הרווח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, הושפע, בין היתר, מעליה בסך של 90 מיליון ש"ח בהכנסות הריבית, נטו (11.3%); מירידה בסך של 20 מיליון ש"ח בהכנסות המימון שאינן מריבית (43.5%), מעליה בסך של 60 מיליון ש"ח בהוצאות בגין הפסדי אשראי (85.7%) ומירידה בסך של 12 מיליון ש"ח בהוצאות תפעוליות ואחרות (1.7%).

לפרטים בדבר תוכנית אסטרטגית בבנק מרכנתיל דיסקונט ופרייקטים עיקריים שיתבצעו במסגרתה, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 45).
לפרטים בדבר תובענות ובקשות לאשר אותן כתובענות ייצוגיות ולפרטים בדבר הליכים נוספים, ראו ביאור 26 ג' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018, סעיפים 12.2, 12.3, 13.2 ו-13.5 (עמ' 179-181), וביאור 10 ב' לתמצית הדוחות הכספיים, סעיפים 4.2, 4.4, 4.5, 4.8, 5.2, 5.3 ו-5.4.
הדוחות השנתיים והרבעוניים של בנק מרכנתיל דיסקונט עומדים לעיון באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ, תחת "מרכנתיל הנפקות", ובאתר של בנק מרכנתיל דיסקונט.

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ

כרטיסי אשראי לישראל ("כאל") הינה חברה בת של הבנק. ליום 30 בספטמבר 2019 הבנק החזיק 71.8% מזכויות ההון ו-79.0% מזכויות הצבעה בכאל. יתרת המניות מוחזקת בידי הבנק הבינלאומי.

כרטיסי אשראי לישראל – נתונים עיקריים

שנת	תשעה חודשים	רבעון שלישי		
2018	2018	2019	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים				
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד לתקופת הדיווח:				
157	121	149	43	58
הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות				
95	73	91	27	35
התרומה לתוצאות העסקיות של הבנק				
1,226	906	1,004	323	358
הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי				
464	344	375	116	125
הכנסות ריבית, נטו				
8	6	-	4	2
הכנסות מימון שאינן מריבית				
1,485	1,091	1,175	384	408
סך כל ההוצאות				
156	118	117	48	54
מזה: הוצאות בגין הפסדי אשראי				
נתונים עיקריים מהמאזן לסוף תקופת הדיווח:				
16,015	15,510	18,837	15,510	18,837
סך-כל הנכסים				
5,678	5,452	6,217	5,452	6,217
אשראי לציבור נושא ריבית שאינו בערבות בנקים				
1,838	1,801	1,826	1,801	1,826
סך-כל ההון				

באחוזים

מדדי ביצוע עיקריים:				
9.0	9.4	11.0	10.1	13.5
התשואה להון				
78.3	77.5	76.7	75.8	73.0
יחס יעילות				
15.9	16.2	14.3	16.2	14.3
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון				
93,383	68,686	78,925	24,570	28,364
מחזור עסקאות בכרטיסי אשראי - במיליוני ש"ח				
2,629	2,572	2,835	2,572	2,835
מספר כרטיסים פעילים				

הערה:

(ו) הפער בין הרווח הנקי לבין התרומה לתוצאות העסקיות של הבנק נובע מהכרה בחבות מס שוטפת בגין ההשקעה בחברה.

התוצאות העסקיות של כאל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, הושפעו בעיקר מעליה בהכנסות, בסך של 123 מיליון ש"ח (9.8%), בעיקר הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי (98 מיליון ש"ח; 10.8%) והכנסות ריבית נטו (31 מיליון ש"ח; 9.0%), כתוצאה מעליה בהיקף האשראי הצרכני עליה של 13.8% ביתרת האשראי נושא ריבית (לעומת 30 בספטמבר 2018). מנגד, חלה עליה בהוצאות התפעול (47 מיליון ש"ח; 11.5%), ועליה בהוצאות מכירה ושיווק (29 מיליון ש"ח; 9.0%). הוצאות התפעול ברבעון הנוכחי הושפעו מביטול בעל אופי חד פעמי של הפרשות מסוימות, בהיקף של 18 מיליון ש"ח.

תוכנית אסטרטגית. לפרטים, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 46).

חלוקת דיבידנד. בחודש מאי 2019 חילקה כאל דיבידנד בסך של 150 מיליון ש"ח (חלק הבנק כ-108 מיליון ש"ח).

לפרטים בדבר הפעילות בתחום כרטיסי אשראי, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 252-255, 302-307), בפרק "ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם" להלן וביאור 17 לתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר תובענות ובקשות להכיר בהן כתובענות ייצוגיות, שהוגשו כנגד כאל, ראו ביאור 26 ג' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018, סעיפים 12.4, 13.3, 13.6 ו-13.8 (עמ' 179-182) וביאור 10 ב', סעיפים 4.6, 4.7 ו-5.3 לתמצית הדוחות הכספיים. הדוחות השנתיים והרבעוניים של כאל עומדים לעיון באתר החברה.

דיסקונט קפיטל בע"מ

דיסקונט קפיטל בע"מ הינה חברה בת בבעלות ובשליטה מלאים של הבנק, הפועלת בתחום ההשקעות בחברות, בקרנות השקעה פרטיות ובקרנות הון סיכון, בתחום הבנקאות להשקעות, בתחום הפצת ניירות ערך ובתחום חיתום להנפקות וניהולן (באמצעות חברה בת).

דיסקונט קפיטל – נתונים עיקריים

במיליוני שקלים חדשים שינוי			נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד לתקופת הדיווח:
2019	2018	%-1	
57.9	32.1	80.4	הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות
48.5	25.7	88.7	התרומה לתוצאות העסקיות של הבנק ⁽¹⁾
נתונים מאזניים			סך-כל הנכסים
30.9.2019	31.12.2018		
1,597.9	1,571.0	1.7	סך-כל ההון
809.8	751.9	7.7	

הערה: (1) הפער בין הרווח הנקי לבין התרומה לתוצאות העסקיות של הבנק נובע מההבדלים ביישום כללי חשבונאות ומהכרה בחבות מס שוטפת בגין ההשקעה בחברה.

לפרטים בדבר מימוש השקעות, ראו להלן "חברות ריאליות" בסעיף "פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות פיקוחיים - פרטים נוספים". בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, השתתפה דיסקונט קפיטל, באמצעות חברה בת, ב-37 הנפקות לציבור ו-14 הנפקות פרטיות בהיקף כולל של כ-12.4 מיליארד ש"ח. זאת, לעומת 51 הנפקות לציבור ו-14 הנפקות פרטיות, בהיקף כולל של כ-24.9 מיליארד ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד.

פרק ג' – סקירת הסיכונים

תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

פרופיל הסיכון של קבוצת דיסקונט

לפרטים בדבר פרופיל הסיכון של קבוצת דיסקונט, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 47-48). לפרטים בדבר עקרונות ניהול סיכונים, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 48-50).

גילויים בהתאם לנדבך השלישי של באזל

הוראות באזל מרחיבות את דרישות הגילוי, האיכותי והכמותי, בנושא ניהול החשיפות לסיכונים אשראי, סיכונים שוק והסיכון התפעולי, ובתחומים נוספים. גילוי איכותי וכמותי אודות הסיכונים השונים לעיל ולהלן בפרק זה, מובא בדוח שנתי 2018 (עמ' 47-78) וכן במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים". המסמך עומד לעיון יחד עם הדוח השנתי של הבנק לשנת 2018 ויחד עם הדוח של הבנק לרבעון שלישי 2019 (דוח זה) באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך, ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ.

סיכונים אשראי

סיכונים האשראי ואופן ניהולם

לפרטים בדבר "סיכונים האשראי ואופן ניהולם" ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 50-64). **מערכת אוצ"ר (מערכת חדשה לניהול אשראי וצירופותיו).** המערכת מתוכננת לנהל את כל נושא חיתום, אישור וניהול האשראי לכלל לקוחות בנק דיסקונט ובנק מרכנתיל דיסקונט.

במחצית שנת 2018 החלה פריסה מדורגת של המערכת בצוותי מנהלי עסקים בחטיבה העסקית. השלמת הפריסה ליחידות נוספות בחטיבה העסקית מתוכננת להימשך גם בשנת 2020. במקביל, נבחנת התאמת המערכת ליחידות השונות בחטיבה הבנקאית. כיום, המערכת משמשת לניהול מסגרות אשראי, דיווחים לפיקוח על הבנקים ותשתית למעקבים ממוכנים אחר מגבלות.

לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 50-51).

היערכות הבנק לאימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי. לפרטים בדבר היערכות הבנק לאימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 51). צוותי העבודה מתקדמים בבחינת אופן יישום התקן. בחודש אוגוסט 2019 העביר הבנק לפיקוח על הבנקים, לבקשתם, סקירה בדבר ההתקדמות בהיערכות, לרבות בחינת מודלים אפשריים למדידה והערכה, בסיסי הנתונים הנדרשים ומיפוי פערים מול המצב הקיים. בחודש נובמבר 2019 הוגש לפיקוח עדכון נוסף.

איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים

31 בדצמבר 2018			30 בספטמבר 2019		
סיכון אשראי					
כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	חוץ מאזני	מאזני
במיליוני שקלים חדשים					
סיכון אשראי בעייתי ⁽¹⁾ :					
1,779	67	1,712 ⁽³⁾	1,775	68	1,707 ⁽³⁾
660	10	650	1,120	49	1,071
1,760	312 ⁽⁴⁾	1,448	1,600	236	1,364
4,199	389	3,810	4,495	353	4,142
מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾					
נכסים שאינם מבצעים:					
חובות פגומים - שאינם צוברים הכנסות ריבית					
1,090			1,096		

הערות:

- (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (2) לרבות הלוואות לדיר שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר, שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) לרבות איגרות חוב קונצרניות לא צוברות בסך של 10 מיליון ש"ח ואיגרות חוב בנקים לא צוברות בסך של 38 מיליון ש"ח (31.12.2018) - איגרות חוב קונצרניות לא צוברות בסך של 10 מיליון ש"ח ואיגרות חוב בנקים לא צוברות בסך של 69 מיליון ש"ח.
- (4) סווג מחדש בעקבות טיוב נתונים בחברה בת.

שינויים ביתרות של חובות פגומים

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2018			2019		
סך-הכל	פרטי	מסחרי	סך-הכל	פרטי	מסחרי
במיליוני שקלים חדשים					
תנועה בחובות פגומים (בגין אשראי לציבור בלבד):					
1,838	127	1,711	1,701	171	1,530
יטרת חובות פגומים לתחילת התקופה					
235 ⁽¹⁾	60	175	151	70	81
חובות שסווגו כחובות פגומים במהלך התקופה					
- ⁽³⁾	-	-	-	-	-
חובות שחזרו לסינוג שאינו פגום					
(79) ⁽¹⁾	(44)	(35)	(97)	(52)	(45)
חובות פגומים שנמחקו					
(182) ⁽¹⁾	(9)	(173)	(93)	(11)	(82)
חובות פגומים שנפרעו					
(2) ⁽¹⁾	-	(2)	(4)	-	(4)
אחר					
1,810	134	1,676	1,658	178	1,480
יטרת חובות פגומים לסוף התקופה					
מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש					
1,398	107	1,291	1,156	147	1,009
יטרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת התקופה					
115 ⁽¹⁾	28	87	55	18	37
ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה					
-	-	-	-	-	-
חובות שחזרו לסינוג שאינו פגום בשל ארגון מחדש עוקב					
(10)	(4)	(6)	(11)	(6)	(5)
חובות בארגון מחדש שנמחקו					
(161)	(10)	(151)	(87)	(6)	(81)
חובות בארגון מחדש שנפרעו					
(8) ⁽¹⁾	(2)	(6)	(16)	-	(16)
אחר					
1,334	119	1,215	1,097	153	944
יטרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה					
שינויים בהפרשות להפסדי אשראי בגין חובות פגומים:					
173	41	132	233	60	173
יטרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה					
84	34	50	83	36	47
גידול בהפרשות					
(69)	(28)	(41)	(66)	(31)	(35)
גביות ומחיקות					
188	47	141	250	65	185
יטרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה					

הערה:

- (1) סווג מחדש בעקבות טיוב נתונים.

שינויים ביתרות של חובות פגומים (המשך)

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2018			2019		
מסחרי	פרטי	סך-הכל	מסחרי	פרטי	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
תנועה בחובות פגומים (בגין אשראי לציבור בלבד):					
1,478	155	1,633	2,042	88	2,130
יתרת חובות פגומים לתחילת השנה					
454	223	677	410	200	610 ⁽¹⁾
חובות שסווגו כחובות פגומים במהלך התקופה					
(3)	-	(3)	(56)	(1)	(57)
חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום					
(153)	(159)	(312)	(180)	(125)	(305) ⁽¹⁾
חובות פגומים שנמחקו					
(285)	(41)	(326)	(556)	(28)	(584) ⁽¹⁾
חובות פגומים שנפרעו					
(11)	-	(11)	16	-	16 ⁽¹⁾
אחר					
1,480	178	1,658	1,676	134	1,810
יתרת חובות פגומים לסוף התקופה					
מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש					
1,094	131	1,225	1,546	71	1,617
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה					
176	82	258	229	93	322 ⁽¹⁾
ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה					
-	-	-	(45)	-	(45)
חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום בשל ארגון מחדש עוקב					
(21)	(34)	(55)	(157)	(20)	(177) ⁽¹⁾
חובות בארגון מחדש שנמחקו					
(263)	(26)	(289)	(346)	(22)	(368) ⁽¹⁾
חובות בארגון מחדש שנפרעו					
(42)	-	(42)	(12)	(3)	(15) ⁽¹⁾
אחר					
944	153	1,097	1,215	119	1,334
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה					
שינויים בהפרשות להפסדי אשראי בגין חובות פגומים:					
169	54	223	163	25	188
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה					
184	119	303	223	70	293
גידול בהפרשות					
(168)	(108)	(276)	(245)	(48)	(293)
גביות ומחיקות					
185	65	250	141	47	188
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה					

הערה:

(1) סווג מחדש בעקבות טיוב נתונים בבנק ובחברה בת.

יחסים פיננסיים מסוימים המשמשים להערכת איכות תיק האשראי

31.12.2018	30.9.2018	30.9.2019	
0.98%	1.11%	0.94%	שיעור יתרת אשראי פגום לציבור מיתרת האשראי לציבור
0.26%	0.27%	0.29%	שיעור יתרת אשראי שאינו פגום לציבור, שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר, מיתרת האשראי לציבור
1.36%	1.34%	1.35%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, מיתרת האשראי לציבור
139.25%	120.50%	143.12%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, מיתרת אשראי פגום לציבור
1.59% ⁽¹⁾	1.66% ⁽¹⁾	1.64%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור, מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
0.34%	0.31%	0.33%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי, מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור (במונחים שנתיים)
0.26%	0.26%	0.22%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור, מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור (במונחים שנתיים)
			שיעור המחיקות נטו, בגין אשראי לציבור, מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור (במונחים שנתיים)
18.25%	18.46%	16.18%	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, מיתרת אשראי פגום לציבור בתוספת יתרת אשראי לציבור אשר בפיגור של 90 ימים או יותר
109.96%	97.24%	109.76%	שיעור יתרת אשראי פגום לציבור בתוספת יתרת אשראי לציבור אשר בפיגור של 90 ימים או יותר, מיתרת האשראי לציבור
1.24%	1.37%	1.23%	שיעור חובות פגומים שאינם נושאים ריבית, מיתרת האשראי לציבור
0.61%	0.71%	0.60%	

הערה:

(1) החישוב טוייב בעקבות סיווג מחדש.

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה וערבויות והתחייבויות על חשבון לקוחות בסך של 182,782 מיליון ש"ח, 36,281 מיליון ש"ח, 464 מיליון ש"ח, 5,601 מיליון ש"ח ו-81,990 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף.
- (3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (5) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל הלוואות לדיוור, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בניה בסך של 113 מיליון ש"ח.
- (7) כולל ניירות ערך מגובי משכנתאות בסך של 5,560 מיליון ש"ח שהונפקו ע"י GNMA ובסך של 772 מיליון ש"ח שהונפקו ע"י FNMA ו-FHLMC.
- (8) כולל מסגרות אשראי בערבות בנקים שאינם מהקבוצה בסך של 6,237 מיליון ש"ח.
- (9) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיוור בסך של 256 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרייקטים שהן בנוות מצויים בהליכי בניה.

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד (המשך)

30 בספטמבר 2018						
הפסדי אשראי ⁽³⁾						
סיכון אשראי	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁵⁾	מזה: סיכון אשראי פגום	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
במיליוני שקלים חדשים						
תעשייה	15,037	14,311	427	83	6	3
בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁶⁾	27,534	26,659	310	130	27	15
בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	10,326	9,913	285	253	(21)	(12)
מסחר	20,376	19,395	405	247	(8)	26
מידע ותקשורת	2,467	2,161	206	198	116	101
שירותים פיננסיים ⁽⁷⁾	13,535	13,186	299	298	-	(1)
ענפים אחרים	24,616	23,495	345	206	38	19
סך-הכל מסחרי	113,891	109,120	2,277	1,415	158	151
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	33,667	31,195	327	-	14	11
אנשים פרטיים - אחר	60,305	58,429	573	134	257	191
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	207,863	198,744	3,177	1,549	429	353
בנקים בישראל וממשלת ישראל	26,811	26,807	-	-	-	-
סך-הכל פעילות בישראל	234,674	225,551	3,177	1,549	429	353
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל	43,296⁽⁸⁾	40,885⁽⁹⁾	1,002⁽¹⁰⁾	380	(65)	(51)
בנקים וממשלות בחו"ל	8,618	8,587	31	31	-	-
סך-הכל פעילות בחו"ל	51,914	49,472	1,033	411	(65)	(51)
סך-הכל פעילות בישראל וחו"ל	286,588	275,023	4,210	1,960	364	302
2,377	2,377	2,377	2,377	2,377	2,377	2,377

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה וערבויות והתחייבויות על חשבון לקוחות בסך של 169,715 מיליון ש"ח, 35,749 מיליון ש"ח, 697 מיליון ש"ח, 3,606 מיליון ש"ח ו-76,821 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף.
- (3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (5) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בניה בסך של 60 מיליון ש"ח.
- (7) כולל ניירות ערך מגובי משכנתאות בסך של 5,681 מיליון ש"ח שהונפקו ע"י GNMA ובסך של 1,095 מיליון ש"ח שהונפקו ע"י FNMA ו-FHLMC.
- (8) כולל מסגרות אשראי בערבות בנקים שאינם מהקבוצה בסך של 5,601 מיליון ש"ח.
- (9) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך של 200 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרויקטים שהן בונות מצויים בהליכי בניה.
- (10) סווג מחדש בעקבות טיוב נתונים בחברה בת.

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2018						
הפסדי אשראי ⁽³⁾						
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾ (8) (9)	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁵⁾	מזה: סיכון אשראי פגום	הוצאות (הכנסות) בגין הפרשה	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
במיליוני שקלים חדשים						
תעשייה	14,721	13,967	447	73	23	12
בינוי ונדל"ן – בינוי ⁽⁶⁾	28,498	27,865	316	122	25	9
בינוי ונדל"ן – פעילות בנדל"ן	10,986	10,542	314	283	(14)	(14)
מסחר	19,888	18,991	389	258	5	40
מידע ותקשורת	2,359	2,179	125	122	134	123
שירותים פיננסיים ⁽⁷⁾	14,144	13,780	301	298	-	(1)
ענפים אחרים	25,579	24,386	360	213	64	39
סך-הכל מסחרי	116,175	111,710	2,252	1,369	237	208
אנשים פרטיים – הלוואות לדיור	35,676	32,906	334	-	23	14
אנשים פרטיים – אחר	61,588	60,265	566	155	340	249
סך-הכל ציבור – פעילות בישראל	213,439	204,881	3,152	1,524	600	471
בנקים בישראל וממשלת ישראל	28,439	28,428	-	-	-	-
סך-הכל פעילות בישראל	241,878	233,309	3,152	1,524	600	471
סך-הכל ציבור – פעילות בחו"ל	45,547 ⁽¹⁰⁾	43,250	978 ⁽¹⁰⁾	186	(60)	(56)
בנקים וממשלות בחו"ל	7,050	6,981	69	69	-	-
סך-הכל פעילות בחו"ל	52,597	50,231	1,047	255	(60)	(56)
סך-הכל פעילות בישראל וחו"ל	294,475	283,540	4,199	1,779	540	415

הערות:

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים, כולל: חובות⁽²⁾, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה וערבויות והתחייבויות על חשבון לקוחות בסך של 172,917 מיליון ש"ח, 36,859 מיליון ש"ח, 774 מיליון ש"ח, 3,726 מיליון ש"ח ו-81,199 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף.
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בניה בסך של 59 מיליון ש"ח.
- כולל ניירות ערך מגובי משכנתאות בסך של 5,933 מיליון ש"ח שהונפקו ע"י GNMA ובסך של 1,086 מיליון ש"ח שהונפקו ע"י FNMA ו-FHLMC.
- כולל מסגרות אשראי בערבות בנקים שאינם מהקבוצה בסך של 5,673 מיליון ש"ח.
- יתרת החובות המסחריות כוללת הלוואות לדיור בסך של 235 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרייקטים שהן בונות מצויים בהליכי בניה.
- סווג מחדש בעקבות טיוב נתונים בחברה בת.

חשיפות למדינות זרות – מאוחד

ליום 31 בדצמבר			ליום 30 בספטמבר						
2018			2018			2019			
חשיפה			חשיפה			חשיפה			
חוץ			חוץ			חוץ			
מאזנית ⁽²⁾ מאזנית ⁽²⁾ סך הכל ⁽³⁾			מאזנית ⁽²⁾ מאזנית ⁽²⁾ סך הכל ⁽³⁾			מאזנית ⁽²⁾ מאזנית ⁽²⁾ סך הכל ⁽³⁾			
המדינה									
במיליוני שקלים חדשים									
20,559	6,766	13,793	19,850	6,320	13,530	20,920	6,609	14,311	ארצות הברית
15,468	8,249	7,219	16,739	9,320	7,419	14,195	7,822 ⁽⁵⁾	6,373	אחרות ⁽⁶⁾
36,027	15,015	21,012	36,589	15,640	20,949	35,115	14,431	20,684	סך-כל החשיפות למדינות זרות ⁽¹⁾
389	381	8	378	368	10	301	287	14	מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIGS ⁽⁴⁾
1,005	250	755	999	303	696	756	176	580	מזה: סך החשיפות למדינות LDC ⁽⁷⁾

הערות:

- (1) חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך - על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה וקבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) פורטוגל, איטליה, יוון וספרד.
- (5) כולל העברת סיכונים אשראי לקונסורציום מבטחים בינלאומיים, במדינות: שווייץ - סך של 2,945 מיליון ש"ח וגרמניה - סך של 3,467 מיליון ש"ח.
- (6) ליום 31 בדצמבר 2018 החשיפה לבריטניה לא עמדה בתבחין להצגה בלוח זה, אך היא הוצגה בנפרד מטעמי השוואתיות, בדוח זה בריטניה אינה מוצגת עוד בנפרד.
- (7) שורת "סך החשיפות למדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) שהיון ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

כללי. הגדרת מוסדות פיננסיים זרים כוללת בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים האמורים.

בשונה מהגדרת ענף משק "שירותים פיננסיים", לצורך הגילוי בסקירת הנהלה של "סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק", החשיפה בגין מוסדות פיננסיים זרים המוצגת בטבלה שלהלן כוללת חשיפות לבנקים זרים ולבנקים להשקעות זרים שאינם נכללים באשראי לציבור מחד, ומאידך אינה כוללת חשיפות בגין השקעות בניירות ערך מגובי נכסים ובגין חשיפה חוץ מאזנית פוטנציאלית.

הבנק מקיים מדיניות אשראי זהירה ועוקב באופן שוטף וברמה קבוצתית, במסגרת פורום בינחטיבתי, אחר ההתפתחויות והיקפי החשיפות בשוקי מפתח ובמדינות בסיכון. חדר העסקאות של הבנק עוקב אחר השווקים לקבלת תמונה מקיפה ומנטר בזמן אמת את סיכוני המטבע בהתאמה לפרופיל הסיכון של כל לקוח ולמסגרות המאושרות.

כעולה מהנתונים שהובאו לעיל, בדבר "חשיפה למדינות זרות", החשיפה הישירה של הבנק למדינות בסיכון אינה מהותית.

לפרטים בדבר אופן ניהול חשיפת האשראי הנובעת ממוסדות פיננסיים זרים, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 55-56).

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים. חשיפת האשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים הינה ברובה לבנקים ולבנקים להשקעות. כעולה מהנתונים שיובאו להלן, כ-89% מהחשיפה ליום 30 בספטמבר 2019 הינה למוסדות פיננסיים בדרוג "A-" ומעלה. המדינות בגין קיימת לבנק חשיפת אשראי כאמור ליום 30 בספטמבר 2019 כוללות, בין היתר, את ארה"ב ובריטניה.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 לא נכללו בגין החשיפה למוסדות פיננסיים הפסדים בגין ירידת ערך של ניירות ערך.

נתונים על חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים, על בסיס מאוחד

חשיפת אשראי נוכחית ⁽⁴⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ^{(3) (4)}	סיכון אשראי מאזני ^{(2) (4) (5)}
במיליוני שקלים חדשים		
30 בספטמבר 2019		
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים ^{(1) (6)}		
דירוג אשראי חיצוני ⁽⁷⁾		
1,371	98	1,273
AAA עד AA-		
4,008	468	3,540
A+ עד A-		
439	6	433
BBB+ עד BBB-		
10	8	2
BB+ עד B-		
207	29	178
ללא דירוג		
6,035	609	5,426
סך-הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים		
38	-	38
יתרת איגרות חוב בעייתיים		

31 בדצמבר 2018		
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים ^{(1) (6)}		
דירוג אשראי חיצוני ⁽⁷⁾		
809	100	709
AAA עד AA-		
3,666	365	3,301
A+ עד A-		
521	3	518
BBB+ עד BBB-		
60	57	3
BB+ עד B-		
72	35	37
ללא דירוג		
5,128	560	4,568
סך-הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים		
69	-	69
יתרת איגרות חוב בעייתיים		

הערות:

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים האמורים.
- (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- (4) חשיפות האשראי וסיכון האשראי הבעייתי מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני הניכויים כהגדרתם בסעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313.
- (5) למידע נוסף אודות הרכב חשיפות האשראי שנכללו בטבלה בגין מכשירים נגזרים מול בנקים/דילרים/ברוקרים, ראו ביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים.
- (6) חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים. (לפרטים נוספים בדבר השקעות בניירות ערך מגובי נכסים, ראו ביאור 5 לתמצית הדוחות הכספיים).
- (7) לפי דירוג Moody's ובהעדרו, דירוג Fitch או S&P.

בנוסף לחשיפה המוצגת בטבלה לימים 30 בספטמבר 2019 ו-31 בדצמבר 2018, קיימת חשיפת אשראי חוץ מאזנית פוטנציאלית לבנקים זרים בגין מכשירים נגזרים (כהגדרתה בסעיף 4(א)) להגדרת חבות בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313 בדבר "מגבלות על חבות של לווה בודד ושל קבוצת לווים" דהיינו, אחוז משתנה מיתרת עסקה עתידית בסך של 87 מיליון ש"ח ו-167 מיליון ש"ח, בהתאמה.

סיכוני אשראי בהלוואות לדיר

כללי. הנתונים המוצגים להלן מתייחסים לכלל פעילות הקבוצה בתחום זה: הבנק, בנק מרכזי דיסקונט ו-אי די בי ניו יורק (והם יכוננו להלן, לשם הנוחות, "הקבוצה"). יצוין עם זאת שהנתונים המתייחסים ל-אי די בי ניו יורק הינם זניחים (אשראי לדיר בסך של 174 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2019 ו-147 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018).

התפתחויות בתחום ההלוואות לדיר. בשנים האחרונות נרשם גידול בביקושים ובהיקף הביצוע של הלוואות לדיר, שנגרמו בעקבות התגברות הביקושים בשוק הדיר ועליות המחירים שנגרמו כתוצאה מהמחסור בהיצע הדירות ביחס לביקושים כאמור.

העליה שנרשמה בהיקף ההלוואות לדיר במערכת הבנקאית, אשר חורגת משיעורי הצמיחה במשק ומשיעורי העליה ברמת החיים ובהכנסות משקי הבית, יחד עם תרחיש של עליה באבטלה ובריבית, עלולה לפגוע באיכות תיק האשראי לדיר ולהגדיל את החשיפה לסיכונים אשראי במערכת הבנקאית. עם זאת, קיימות אינדיקציות בשוק המקומי להתמתנות בביקושים לדירות חדשות שלא במסגרת מחיר למשתכן. במקביל, עם התקדמות תוכנית מחיר למשתכן, מסתמנת עליה בביצועי המשכנתאות בפלח זה. מתחילת שנת 2019, עומדים ביצועי המשכנתאות במסגרת מחיר למשתכן על כ-13% מסך הביצועים. לפרטים בדבר הצעדים שנקטו על ידי הקבוצה, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 57).

היקף תיק ההלוואות לדיר של הקבוצה ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכם ב-36,289 מיליון ש"ח (31.12.2018 - 33,159 מיליון ש"ח).

מאפייני סיכון מסויימים של תיק ההלוואות לדירור של הקבוצה

ליום 30 בספטמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2018	%
2.1	2.5	שיעור ההלוואות לדירור שמימנו למעלה מ-75% משווי הנכס
8.9	9.6	שיעור ההלוואות לדירור, שההחזר החודשי, בכל אחת מהן, עולה על 35% מהכנסות הלווה
59.4	59.4	שיעור ההלוואות לדירור בריבית משתנה, מסך תיק ההלוואות לדירור ⁽¹⁾

הערה:

(1) בחישוב היחס נכללו גם הלוואות בהן תדירות שינוי הריבית עולה על חמש שנים.

סכום הלוואה ושיעורי מימון ממוצעים

לשנת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019	לשנת החודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2018	
788	752	סכום הלוואה ממוצעת (באלפי ש"ח)
54.7	55.1	שיעור מימון ממוצע לדירור (באחוזים)
28.7	34.5	שיעור מימון ממוצע לכל מטרה (באחוזים)

התפלגות יתרות האשראי לדירור לפי גודל האשראי ללווה

ליום 30 בספטמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2018	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	% מסך האשראי לדירור
28,554	26,345	79.9
7,117	6,212	18.8
415	414	1.3
36,086	32,971	100.0
סך-הכל		

תקרת אשראי נטו^{(1) (2)} (באלפי ש"ח)

עד 1,200	28,554	79.0	26,345	79.9
מעל 1,200 ועד 4,000	7,117	19.8	6,212	18.8
מעל 4,000	415	1.2	414	1.3
סך-הכל	36,086	100.0	32,971	100.0
מזה:				
הלוואות לדירור שניתנו בחו"ל	174		147	

הערות:

- (1) יתרת האשראי הינה לאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בסך של 203 מיליון ש"ח (31.12.2018: 188 מיליון ש"ח).
- (2) יתרת האשראי לציבור כוללת הלוואות לדירור בסך של 256 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטוחות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרוייקטים שהן בונות מצויים בהליכי בניה (31.12.2018: 235 מיליון ש"ח).

היקף החוב הבעייתי בהלוואות לדירור

יתרת אשראי לציבור ^{(1) (5)}	יתרת אשראי בעייתי ⁽¹⁾	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ^{(2) (3)}	שיעור החוב הבעייתי
במיליוני שקלים חדשים	%		
36,289	355 ⁽⁴⁾	74	1.0
33,159	340 ⁽⁴⁾	72	1.0

הערות:

- (1) יתרת חוב רשומה.
- (2) ליום 30 בספטמבר 2019 יתרת ההפרשה כוללת הפרשה לפי עומק פיגור בסך של 70 מיליון ש"ח והפרשה מעבר לעומק הפיגור בסך של 4 מיליון ש"ח (31.12.2018: 68 מיליון ש"ח ו-4 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (3) לא כולל הפרשה קבוצתית בשיעור של 0.35% מיתרת האשראי אשר בגינה לא בוצעה הפרשה מזערית לפי עומק הפיגור, בסך של 129 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2019 (31.12.2018: 116 מיליון ש"ח).
- (4) כולל סך של 20 מיליון ש"ח המוגדר כאשראי בעייתי, שאינו בפיגור (31.12.2018: 24 מיליון ש"ח).
- (5) יתרת האשראי לציבור כוללת הלוואות לדירור בסך של 256 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטוחות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרוייקטים שהן בונות מצויים בהליכי בניה (31.12.2018: 235 מיליון ש"ח).

התפלגות ביצועי אשראי לדיור שניתן בפילוח לפי שיעורי מימון וכשיעור ממתן האשראי

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						שיעור מימון ⁽¹⁾ (LTV)
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018		2018		2019		
במיליוני ש"ח	% מסך הביצועים	במיליוני ש"ח	% מסך הביצועים	במיליוני ש"ח	% מסך הביצועים	
1,979	27.1	1,404	26.9	1,695	28.3	עד 45%
2,780	38.2	1,984	38.1	2,146	36.0	בין 45%-60%
2,531	34.7	1,827	35.0	2,131	35.7	מעל 60%
7,290	100.0	5,215	100.0	5,972	100.0	סך-הכל

הערה:
(1) שיעור המימון (LTV) מחושב ביחס לנכס הנרכש ולא כולל בטוחות נוספים, באם ניתנו.

התפתחות יתרות האשראי לדיור לפי מגזרי הצמדה

אשראי לא צמוד				אשראי צמוד מדד				אשראי צמוד מט"ח			
ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		ריבית משתנה	
במיליוני ש"ח		לדיור		במיליוני ש"ח		לדיור		במיליוני ש"ח		לדיור	
ליום 30 בספטמבר 2019		9,725	14,522	ליום 31 בדצמבר 2018		8,605	13,357	ליום 30 בספטמבר 2019		0.4	36,086
		66.6	67.2			66.6	67.2			0.6	32,971

הערות:

- (1) יתרת האשראי לציבור כוללת הלוואות לדיור בסך של 256 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטוחות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרייקטים שהן בונוס מצויים בהליכי בניה (31.12.2018: 235 מיליון ש"ח).
(2) יתרת האשראי הינה לאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בסך של 203 מיליון ש"ח (31.12.2018: 188 מיליון ש"ח).

עיקר הלוואות ניתנות לתקופה מקורית של עד 25 שנה. תקופת ההלוואה הממוצעת בבנק נמוכה במקצת מזו של המערכת. יתרת תיק האשראי לדיור לפי תקופה נוכחית לפירעון של מעל 20 שנה ליום 30 בספטמבר 2019 עומדת על סך של 4,818 מיליון ש"ח ומהוות 13.4% מסך תיק האשראי לדיור (ליום 31 בדצמבר 2018 עמדה היתרה על סך של 4,694 מיליון ש"ח והוותה 16.7% מסך תיק האשראי לדיור).

הרכב ביצוע אשראי למטרת מגורים בפילוח לפי שיעור ההחזר מההכנסה

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						שיעור החזר מהכנסה ⁽¹⁾
2019			2018			
במיליוני ש"ח	% מסך הביצועים	במיליוני ש"ח	% מסך הביצועים	במיליוני ש"ח	% מסך הביצועים	
5,369	99.5	4,777	99.9	6,670	99.9	עד 40%
28	0.5	6	0.1	6	0.1	מעל 40%
5,397	100.0	4,783	100.0	6,676	100.0	סך-הכל

הערה:
(1) סכומי הביצוע אינם כוללים הלוואות במשכון דירת מגורים, הלוואות בולט והלוואות בלון.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא סיכון אשראי לדיור)

כללי. הנתונים בסעיף זה הם נתוני הפעילות בארץ, ללא הלוואות לדיור, והם כוללים את הבנק ואת בנק מרכנתיל דיסקונט. בנפרד מובאים להלן נתונים מסויימים אודות האשראי לאנשים פרטיים בכלל, בהתאם לנתונים שהיו זמינים בכלל.

הגדרות. להלן ההגדרות ששימשו בעת הכנת דיווח זה:

גובה ההכנסה לחשבון - ממוצע הכנסות בעלות דפוס חוזר ממשכורת, קצבאות, העברות והפקדות, בנטרול סכומים חריגים.
תקרת אשראי מאזני - בהתאם לדיווח לפיקוח לפי הוראת דיווח לפיקוח מס' 836 - יתרות עו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות. ללא מסגרות לא מנוצלות של עו"ש וכרטיסי אשראי.

"תיק נכסים פיננסיים" - תיק הנכסים הפיננסיים המקושר לחשבון הלקוח: פקדונות כספיים (לרבות יתרת עו"ש), תיק ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים.

התפתחות היתרות

התפלגות בחתך הכנסות קבועות ללקוח ובחתך תיק נכסים פיננסיים מקושרים לחשבון

סיכון אשראי מאזני				
תיק נכסים פיננסיים				
הנמוך מ-50	הגבוה מ-50	סך-הכל סיכון	סיכון אשראי	סיכון אשראי כולל
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אשראי מאזני	חוץ מאזני	
יתרה במיליוני שקלים חדשים				
30 בספטמבר 2019				
גובה ההכנסה לחשבון				
ללא הכנסה קבועה לחשבון	1,515	137	1,652	532
נמוכה מ-10 אלפי ש"ח	5,080	1,001	6,081	3,323
הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח	4,292	1,556	5,848	3,201
גבוהה מ-20 אלפי ש"ח	3,587	2,431	6,018	3,843
סך-הכל	14,474	5,125	19,599	10,899
30,498				
31 בדצמבר 2018				
גובה ההכנסה לחשבון				
ללא הכנסה קבועה לחשבון	1,253	175	1,428	746
נמוכה מ-10 אלפי ש"ח	5,320	974	6,294	3,218
הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח	4,238	1,485	5,723	3,013
גבוהה מ-20 אלפי ש"ח	3,305	2,183	5,488	3,569
סך-הכל	14,116	4,817	18,933	10,546
29,479				

מאפיינים כמותיים נוספים

התפלגות בחתך תקופה נותרת ממוצעת לפרעון

ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר
2019		2018
יתרת הלוואות		
תקופה לפירעון	במיליוני שקלים חדשים	
עד שנה	1,567	1,522
שנה עד 3 שנים	5,181	4,950
מעל 3 עד 5 שנים	4,690	4,509
מעל 5 שנים	2,441	2,435
סך-הכל	13,879	13,416

יצוין כי בטבלה לעיל מוצגת ההתפלגות בהתייחס להלוואות בלבד, בעוד שבשאר הטבלאות מוצגת ההתפלגות בהתייחס לתקרת אשראי מאזני, הכוללת גם יתרות עו"ש וכרטיסי אשראי.

התפלגות בחתך גודל האשראי ללווה

ליום 30 בספטמבר		ליום 31 בדצמבר
2019		2018
תקרת אשראי מאזני (באלפי ש"ח)		במיליוני שקלים חדשים
עד 40	3,905	3,870
מעל 40 ועד 150	10,093	9,638
מעל 150	5,601	5,425
סך-הכל	19,599	18,933

התפלגות הבטחונות המבטיחים את האשראי

התפתחות סיכון אשראי בעייתי לאנשים פרטיים

הערה:
(1) מחושב על בסיס שנתי.

נתונים כמותיים בדבר אשראי לאנשים פרטיים בכלל

הפסדי האשראי בין אנשים פרטיים הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 בסך של 111 מיליון ש"ח בהשוואה ל-113 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהפסדי האשראי בשנים האחרונות נובע, להערכת הנהלת כאל, מהגידול בתיק האשראי של כאל ומההיקף הממוצע של האשראי ללקוח בתיק זה, מירידה בשיעורי הגביה, בעיקר באמצעות משרדי עורכי דין שנבעה, בין היתר, מהכבדת רגולציה בתחום תהליכי גביית החובות ומשינויי התנהגות שוק ביחס למקובל בעבר. כאל נערכה ונערכת להתמודד עם שינויים אלה באמצעים שונים.

פרטים נוספים

רקע

מוצרי אשראי. פעילות האשראי בתחום זה מתבצעת ב-3 אפיקים עיקריים; מסגרות עו"ש, מסגרות כרטיסי אשראי והלוואות. ההלוואות מהוות את עיקר יתרות האשראי הצרכני וניתנות לרוב בסכומים הנמוכים מ-50 אלף ש"ח ולתקופות קצרות (לרוב עד 5 שנים). נתח פעילות ההלוואות מחוץ לכותלי הסניף, עולה בהדרגה מדי שנה ומהווה רובד מרכזי מסך פעילות האשראי הצרכני.

חיתום האשראי. במהלך השנים הבנק פיתח מודלים מתקדמים, האומדים את סיכון הלקוח מבקש האשראי. תהליכי חיתום האשראי הצרכני בבנק מלווים בשימוש נרחב בתוצרי המודלים ומתבצעים בהתאם למדיניות האשראי של הבנק, תוך הקפדה על התאמת המוצר לצרכי הלקוח.

החיתום בסניפים מחולק ל-2 רבדים: האחד, חיתום על פי סמכות - מבוצע לפי שיקול דעת בעל סמכות, תוך שימוש באינדיקציות ותוצרי מודלים לדירוג סיכון הלקוח, כושר החזר ואינדיקציות נוספות הנדרשות בהתאם לסיכון הלקוח וגובה החבות. השני, חיתום אוטומטי - מבוצע לרוב בסכומים נמוכים יחסית בהתאם להמלצת המודל המשקללת את רמת סיכון הלקוח, כושר החזר וניסיון העבר של הבנק מול הלווה.

התפתחות הסיכון

החל מתחילת העשור הקודם, הכפיל האשראי למשקי בית את שיעורו בתיק האשראי של 5 הקבוצות הבנקאיות הגדולות. בשנים האחרונות עומד שיעור האשראי למשקי בית על קרוב למחצית מתיק האשראי של המערכת הבנקאית בישראל. עיקר הגידול באשראי משקי הבית בישראל מקורו בהלוואות לדיור (כשני שלישים מהאשראי למשקי בית). במקביל, המשיך לגדול היקף האשראי למשקי הבית שמעמידים הגופים החוץ-בנקאיים, אם כי חלקו עדיין נמוך ביחס לאשראי הבנקאי.

פעולות מפחיתות סיכון

קביעת ספי חיתום. במסגרת קביעת התיאבון לסיכון, נקבעו ספי חיתום, המשקפים את רמת הסיכון המקסימלית בה ניתן להעמיד אשראי צרכני חדש. חריגה מכללים אלו מתאפשרת רק במקרים חריגים ובסכומים מוגבלים, תוך החמרה במדרג הסמכויות.

מודלים וכלים אנליטיים. תהליכי קביעת סיכון אשראי הצרכני בבנק מלווים במודלים סטטיסטיים המחשבים את אומדני סיכון האשראי (LGD ו-PD) החוזים את רמת סיכון הלקוח והעסקה השולית. המודלים מתבססים על משתנים, המתייחסים למאפייני הלקוח, כושר החזר, איתנות הפיננסית ועברו הבנקאי. המודלים מעודכנים מעת לעת בהתאם לשינויים במשק, מצב הלווים וגורמים נוספים.

מדידה אפקטיבית. כלל היחידות העסקיות בבנק נמדדות באופן שוטף על פי איכות תיק האשראי הצרכני שבאחריותן ועמידה בכללי החיתום. לכל בעלי התפקידים הקשורים לחיתום אשראי, מוגדרים מדדים שמטרתם שמירה על איכות התיק ופיזור אשראי רחב ככל הניתן.

עקרון ההוגנות

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים הוגדרו קריטריונים לייזום ושיווק אשראי לאוכלוסיית הלקוחות הפרטיים, מולם רשאי הבנק ליזום הצעות אשראי. הכללים מתבססים על רמת סיכון הלקוח וכן על כדאיות נטילת האשראי מבחינת הלקוח.

הפניה ללקוחות מתבצעת לפי תסריטי שיחה הכוללים גילוי נאות לגבי תנאי האשראי, צרכי הלקוח ומאפייניו וכן איזכור הנכסים וההתחייבויות בחשבון הלקוח.

יצוין כי עקרון ההוגנות מול הלקוח הוגדר הן כחלק מהתיאבון לסיכון של קבוצת דיסקונט והן כחלק ממדיניות חיתום האשראי ללקוחות פרטים. עקרון ההוגנות וההגינות כלפי חייבים מופעל הן בהיותם בטיפול באחריות הסניף המנהל והן לאחר העברתם לטיפול משפטי, באמצעות משרדי עורכי דין המועסקים על ידי הבנק. ההנחיה היא לנסות ולהגיע מול כל חייב שכשל להסדר המתאים ליכולותיו ולכושר החזר שלו.

הבנק נערך ליישום דרישות חוק אשראי הוגן, שתחילתן היתה בחודש נובמבר 2018. לפרטים בדבר החוק, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 319).

ניטור ובקרה

הבנק מבצע באופן שוטף בקרה על איכות החיתום, עמידה בכללי מדיניות וכללי גילוי נאות. הבקרה מתבצעת באמצעות קציני הציות ביחידות העסקיות, בקרי אשראי והביקורת הפנימית. כמו כן מתבצע ניטור שוטף אחר איכות תיק האשראי הצרכני בבנק.

סיכון אשראי לענף בינוי ונדל"ן

ענפי הבינוי והנדל"ן הינם מרכזיים בתיק האשראי של הבנק, ומרבית האשראי לענפים אלו מנוהל באגף נדל"ן ותשתיות בחטיבה העסקית, אשר הינו בעל מיומנות גבוהה וניסיון רב בתחום. בתחום זה פועל הבנק בכפוף למגבלה הרגולטורית אשר קובעת כי משקל הפעילות המקומית בנדל"ן לא יעלה על 20% מסך האשראי, כאשר בנוסף, הבנק קבע סף התרעה מחמיר יותר. ליום 30 בספטמבר 2019 הבנק עומד במגבלות האמורות. כמו כן, מדיניות האשראי לענף מתמקדת במימון הפעילות בישראל תוך מתן עדיפות ללווים ותיקים ובעלי איתנות פיננסית גבוהה, אשר לבנק ניסיון חיובי בפעילות עימם. מימון ייזום פרויקטים למגורים ונכסים מניבים מבוצע בשיטת הליווי הסגור תחת דרישות סף. בכלל זה הון עצמי, רווחיות מינימאלית חזויה, עמידה בתרחישי קיצון (בין השאר תרחישי ירידת מחיר), כושר ספיגת ירידת מחירים, מכירות מוקדמות ועוד - לפירוט נרחב ראו להלן "פעילות בניה ונדל"ן" בפרק "פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם".

האשראי הכולל ושיעור האשראי הבעייתי בענף בינוי ונדל"ן

ענף	30 בספטמבר 2019			31 בדצמבר 2018		
	מזה:	שיעור	אשראי לציבור ⁽¹⁾ (2)	מזה:	שיעור	אשראי לציבור ⁽¹⁾ (2)
	אשראי בעייתי ⁽¹⁾ (2)	אשראי בעייתי ⁽¹⁾ (2)		אשראי בעייתי ⁽¹⁾ (2)	אשראי בעייתי ⁽¹⁾ (2)	
	במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח	%	
נדל"ן מניב	11,131	2.3		283	2.7	
בינוי קבלנות בניין כללית	1,940	6.8		165	10.7	
ליווי פרויקטים למגורים	23,066	0.2		41	0.2	
רכישת קרקעות לבניה	5,983	0.4		19	0.4	
קבלנות משנה	2,559	5.2		114	4.3	
עבודות הנדסה אזרחית	2,836	1.0		58	1.7	
אחר	5,100	2.0		92	1.9	
סך-הכל⁽¹⁾	52,615	1.4		772	1.6	

הערות:

- (1) אשראי לציבור מאזני וחוז מאזני, למעט מכשירים נגזרים.
(2) הנתונים בטבלה זו רחבים יותר מנתוני הדיווח לפי ענפי משק, בהלימה לדיווחים הפנימיים בבנק, והם כוללים פעילויות נוספות עם מתאם גבוה לפעילויות בענף הבינוי והנדל"ן. הנתונים בטבלה כוללים פעילות בישראל בלבד.

כעולה מהטבלה, עיקר הגידול הינו בתחום של ליווי פרויקטים למגורים ורכישת קרקעות לבניה, שעומד בהלימה למדיניות האשראי של הבנק. לפרטים בדבר רכישת פוליסה לביטוח סיכוני אשראי בערבויות חוק מכר וערבויות ביצוע ובדבר רכישת ביטוח סיכוני אשראי בתחום הנדל"ן, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 293).

סיכוני אשראי בגין מימון ממונף (Leveraged Finance)

הגדרת מימון ממונף. מימון ממונף מוגדר כאשראי למימון עסקאות הוניות בתאגידים הניתן בשיעור מימון גבוה ואשראי הניתן ללווים המאופיינים ברמת מינוף פיננסי העולה באופן משמעותי על הנורמות המקובלות בענף הפעילות. לפי הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 327, נקבעה ההגדרה להלוואות ממונפות הכוללת, בין היתר, עסקאות רכישת תאגיד אחר, פעילות רכישת עצמית של מניות וחלוקת הון.

סיכוני אשראי בגין מימון ממונף. מדיניות האשראי של הבנק קובעת הנחיות מחמירות לחיתום ומגבלות על היקף החשיפה למימון ממונף. בנוסף, התפתחות המימון הממונף והעמידה במגבלות שנקבעו מדווחים להנהלת הבנק ולדירקטוריון אחת לרבעון, לצורך מעקב אחר הסיכונים הגלומים במימון זה.

בהוראות ניהול בנקאי תקין נקבעו מגבלות ביחס למימון עסקאות הוניות, אשר הבנק עומד בהן. להלן יובאו נתונים אודות סיכוני האשראי בגין מימון ממונף ליום 30 בספטמבר 2019. הגילוי מתמקד בחשיפות בגין עסקאות ממונפות שכל אחת מהן עולה על הרף שנקבע במדיניות הבנק ובכפוף להוראות ניהול בנקאי תקין.

חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענפי משק של התאגיד הנרכש

30 בספטמבר 2019				31 בדצמבר 2018			
חשיפה מאזנית		חשיפה חוץ סך		חשיפה מאזנית		חשיפה חוץ סך	
הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי
הענף							
במיליוני שקלים חדשים							
תעשייה	-	-	-	-	15	76	91
בינוי ונדל"ן	447	123	570	-	509	106	615
תחבורה ואחסנה	151	-	151	-	153	20	173
תקשורת ושירותי מחשב	95	2	97	-	-	-	-
סך-הכל	693	125	818	-	677	202	879

החשיפה המאזנית בגין מימון ממונף ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמה ב-693 מיליון ש"ח לעומת 677 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018, עליה בשיעור של 2.4%.

יתרת החשיפה המוצגת בטבלה לעיל הינה לאחר מחיקות חשבונאיות בהתאם להוראת חובות פגומים. החשיפה החוץ מאזנית בגין עסקאות מימון ממונף ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמה ב-125 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2018 - 202 מיליון ש"ח). לפרטים נוספים, ראו "סיכון אשראי" במסמך "גילויי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים" העומד לעיון באתר מג"א של רשות ניירות ערך, באתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב ובאתר הבנק.

גילוי נוסף על סיכון אשראי בגין חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 30 בספטמבר 2019 אין קבוצת לווים שהחבות שלה עולה על 15% מההון כהגדרתו בהוראה.

סיכוני שוק

סיכוני השוק מוצגים בסקירה זו על בסיס קבוצתי הכולל את הבנק, בנק מרכזי דיסקונט, אי די בי ניו יורק, כאל והקופה לפיצויים של עובדי הבנק (להלן בסעיף זה: "הקבוצה"). חברות הקבוצה האחרות אינן בעלות סיכון שוק מהותי. לפרטים כלליים בדבר סיכוני שוק, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 64-70).

מידע כמותי על סיכון הריבית – ניתוח רגישות

שווי הוגן נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים

30 בספטמבר 2019			31 בדצמבר 2018		
מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע	מטבע
ישראלי	חוץ ישראלי	סך-הכל	ישראלי	חוץ ישראלי	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
שווי הוגן נטו מותאם ⁽¹⁾	10,348	5,269	15,617	10,189	4,739
מזה: תיק בנקאי	9,625	5,580	15,205	9,855	3,604

הערות:

- (1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה.
 (2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

השפעת תרחישים של שינויים בשערי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם

30 בספטמבר 2019		31 בדצמבר 2018			
מטבע ישראלי	מטבע חוץ ⁽⁴⁾	מטבע ישראלי	מטבע חוץ ⁽⁴⁾	מטבע ישראלי	מטבע חוץ ⁽⁴⁾
במיליוני שקלים חדשים					
שינויים מקבילים					
עליה במקביל של 1%	139	(73)	66	(43)	(182)
מזה: תיק בנקאי	122	(51)	71	(35)	(166)
ירידה במקביל של 1%	44	(400)	(356)	98	88
מזה: תיק בנקאי	50	(424)	(374)	85	66
שינויים לא מקבילים					
התללה ⁽²⁾	(124)	53	(71)	(215)	(46)
השטחה ⁽³⁾	172	(174)	(2)	188	(18)
עליית ריבית בטווח הקצר	205	(74)	131	116	(70)
ירידת ריבית בטווח הקצר	(127)	18	(109)	(25)	75

הערות:

- (1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה.
- (2) התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועליה בריבית בטווח הארוך.
- (3) השטחה - עליה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.
- (4) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

השפעת תרחישים של שינויים בשערי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית

30 בספטמבר 2019		31 בדצמבר 2018			
הכנסות מימון	הכנסות מימון	הכנסות מימון	הכנסות מימון	הכנסות מימון	הכנסות מימון
הכנסות ריבית	הכנסות ריבית	הכנסות ריבית	הכנסות ריבית	הכנסות ריבית	הכנסות ריבית
במיליוני שקלים חדשים					
שינויים מקבילים					
עליה במקביל של 1%	637	74	711	576	16
מזה: תיק בנקאי	625	86	711	559	46
ירידה במקביל של 1%	(789)	(75)	(864)	(636)	(11)
מזה: תיק בנקאי	(781)	(87)	(869)	(620)	(48)

הערה:

- (1) בתקופת הדוח נבחנו ההנחות המשמשות בחישוב ההשפעה של שינויים בריבית וטוייבו בהתאמה. הנתונים ליום 31 בדצמבר 2018 חושבו מחדש על בסיס ההנחות המעודכנות.

לפרטים נוספים, כמותיים ואיכותיים, על סיכוני הריבית, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנא של רשות ניירות ערך ובאתר מאיה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים המאזניים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שהם אינם נסחרים בשוק פעיל. לפיכך, בהתאם להוראה, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, ובפרט חישוב ערך נוכחי של תזרימי המזומנים המהווים בריבית נכיון בשיעור התואם את רמת הסיכון הגלומה במכשיר.

קביעת שיעור ריבית הנכיון הינה סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, אומדן השווי ההוגן שיובא להלן אינו מהווה בהכרח אינדיקציה לשווי המימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח.

הערכת הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים נעשתה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה מתחשבת בתנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול ויהיו שונים באופן מהותי. הדברים אמורים בעיקר לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית.

עוד יצוין כי יתכן והפער בין היתרה במאזן לבין הערכים המוצגים כשווי הוגן לא ימומש כיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון.

בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בפרק זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי.

יתר על כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ביישום הוראות הדיווח לגבי השווי ההוגן, יש להזהר בבחינת נתוני השווי ההוגן כשלעצמם, ובעריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

מכשירים פיננסיים מורכבים הינם מכשירי חוב, אשר משוברים בהם רכיבים נגזרים שלא הופרדו מהם. במידע על שווי הוגן, לא נדרש הבנק לסווג מכשירים פיננסיים כמכשירים פיננסיים מורכבים, כיון שבהתאם להנחיות בנק ישראל, החשיפה לריבית של מכשירים אלה כוללת את הפריסה של עסקאות אלה על פי מועדי הפרעון, תוך הפרדת מרכיב האופציה ממכשירים אלה. להלן פירוט המכשירים הפיננסיים המורכבים, אשר בגילוי על החשיפה לשינויים בשיעורי ריבית טופלו האופציה שהופרדה והמכשיר המארח כמכשירים העומדים בפני עצמם (ההשפעה על הדוחות אינה מהותית): פקדונות עם אפשרות בחירה בין קבלת ריבית קבועה לקבלת ריבית משתנה, תוכניות חסכון צמודות למדד וצמודות למטבע חוץ עם אופציה לשינוי בסיס הצמדה ואופציה להבטחת קרן הפקדה שקלית, פקדונות והלוואות צמודים למדד וצמודים למטבע חוץ עם אופציה להבטחת קרן שקלית. לפרטים נוספים בדבר השיטות וההנחות העיקריות ששימשו באומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראו ביאור 34 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018 (עמ' 237-238).

להלן יובאו עידכונים מסויימים ליום 30 בספטמבר 2019:

- השווי ההוגן של חובות פגומים - העלאת שיעור ריבית ההיוון ב-1 נקודת האחוז היתה מקטינה את השווי ההוגן של החובות הפגומים ב-2 מיליון ש"ח. העלאת שיעור ריבית ההיוון ב-0.1 נקודת האחוז היתה מקטינה את השווי ההוגן של החובות הפגומים ב-1 מיליון ש"ח (לעומת 2 מיליון ש"ח ו-1 מיליון ש"ח, בהתאמה, ליום 30 ביוני 2019);
- תזרימי המזומנים בגין משכנתאות הוערכו על פי תחזית לפירעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי. הוון תזרים המזומנים, כאמור, על פי מועדי הפרעון הצפויים, במקום על פי מועדי הפרעון החזויים, הקטין את השווי ההוגן של המשכנתאות, בעיקר במגזר הצמוד למדד, ב-25 מיליון ש"ח (לעומת הגדלת השווי ההוגן בסך של 11 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2019);
- מח"מ הנכסים במגזר הצמוד למדד, על פי התזרים המקורי, שאינו מביא בחשבון פרעונות מוקדמים, הגיע ליום 30 בספטמבר 2019 ל-3.67 שנים, לעומת 3.13 שנים לאחר התחשבות בתחזית לפירעונות מוקדמים (לעומת 3.69 שנים ו-3.31 שנים, בהתאמה, ליום 30 ביוני 2019);
- תזרימי המזומנים בגין פקדונות הוערכו על פי תחזית לפירעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי. הוון תזרים המזומנים, כאמור, על פי מועדי הפרעון הצפויים, במקום על פי מועדי הפרעון החזויים, הקטין את השווי ההוגן של הפקדונות, בעיקר תוכניות חסכון במגזר הצמוד למדד, ב-26 מיליון ש"ח (לעומת 27 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2019);
- מח"מ ההתחייבויות במגזר הצמוד למדד, על פי התזרים המקורי, שאינו מביא בחשבון פרעונות מוקדמים, הגיע ליום 30 בספטמבר 2019 ל-2.48 שנים, לעומת 2.32 שנים לאחר התחשבות בתחזית לפירעונות מוקדמים (לעומת 2.45 שנים ו-2.29 שנים, בהתאמה, ליום 30 ביוני 2019).

לפרטים בדבר השפעת שינויים בשיעור הריבית על השווי ההוגן של החובות הבעייתיים, ראו ביאור 34 ג' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018 (עמ' 238).

השינויים בשווי הוגן, נטו, במגזרי ההצמדה השונים, נובעים מניהול אקטיבי של ההון הפעיל והחלטה להסיט אותו בהתאם לתשואות הצפויות במגזרי ההצמדה השונים.

בעשר השנים האחרונות לא ארע שינוי שבועי מצטבר, אשר לו היה מתרחש בתקופת הדיווח היה פוגע בהנחת העסק החי ששימשה בבסיס עריכת הדוחות הכספיים.

ניתוח רגישות על פי הנתונים המשמשים לניהול חשיפת הריבית (להלן: "החשיפה הכלכלית")

הנתונים שהוצגו לעיל, חושבו על בסיס השווי ההוגן, כנדרש על פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובהתאמה לחישוב הלוח "חשיפה לשינויים בשיעור הריבית", המוצג במסגרת המסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים". הניהול השוטף של חשיפת הריבית נערך על כלל פעילות הקבוצה ומובאים בו בחשבון נתונים נוספים המייצגים את הגישה הכלכלית לניהול חשיפת השווי הכלכלי של הון הבנק לשינויים בריבית.

ההבדלים העיקריים בין חישוב החשיפה לפי שווי הוגן חשבונאי לבין החשיפה הכלכלית המנוהלת הם אלה:

- (א) סעיפי התחייבויות לזכויות עובדים נכללים במדידה הכלכלית במגזר הצמוד למדד ואילו במדידה החשבונאית הם מוצגים במגזר הלא צמוד;
- (ב) החשיפה הכלכלית לוקחת בחשבון תזרימים עתידיים צפויים, כגון הפקדונות בתוכניות חיסכון לעומת החישוב על פי שווי הוגן, שאינו לוקח בחשבון הפקדונות עתידיות אלה;
- (ג) חוב פגום לא צובר משיך בחשיפה הכלכלית למגזר הלא צמוד, כיוון שאינו נושא ריבית, בעוד שבשווי ההוגן הוא מוצג במגזר המקור שלו;
- (ד) תוכניות ברירה מוצגות בשווי הוגן במגזר ההצמדה הראשי בעוד שבחשיפה הכלכלית כל רכיב מוצג במגזר ההצמדה המתאים לו.
- (ה) בחישוב השווי ההוגן החשבונאי נעשה שימוש בעקומים אשר מביאים בחשבון את מרווחי האשראי. בחישוב החשיפה הכלכלית, נעשה שימוש בעקומים המייצגים את מחירי העברה.

השפעת שינויים היפותטיים של 100 נקודות בסיס בשיעורי הריבית על השווי הכלכלי של הקבוצה

השינוי בשיעורי הריבית	לא צמוד	צמוד מדד	דולר	מט"ח אחר	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
לרבעון השלישי שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2019					
עליה של BP100 בשיעורי הריבית	(182)	(132)	(117)	31	(400)
ירידה של BP100 בשיעורי הריבית	358	122	(366)	6	121
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018					
עליה של BP100 בשיעורי הריבית	(223)	(137)	(212)	-	(572)
ירידה של BP100 בשיעורי הריבית	293	137	77	(5)	501

ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכם אמדן ההשפעה של ירידה ב-100 נקודות בסיס בדולר בהפסד של 366 מיליון ש"ח, לעומת 190 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2019. הגידול שחל ברבעון השלישי באמדן האמור נובע מאופן פריסת פיקדונות לפי דרישה נושאי ריבית באי די בי ניו יורק. הנחת המודל הינה שהריבית על פיקדונות אלה לא תפחת מרצפה מסוימת, שהפכה לאפקטיבית בתרחישי ירידת ריבית, כתוצאה מירידה מתמשכת בעקום התשואות בארה"ב. חברת הבת פועלת לפיתוח מקורות מימון חלופיים בעלי רגישות נמוכה יותר לירידת ריבית. במקביל, נעשו ברמת הקבוצה פעולות גידור כנגד תרחיש ירידת ריבית (אשר חלקן טרם בא לידי ביטוי ליום 30 בספטמבר 2019).

במהלך הרבעון השני של שנת 2019 עודכן המודל אשר מעריך את השפעת הפריסה לתקופות של פיקדונות לפי דרישה במט"ח. בנוסף לתרחיש של תזוזה מקבילה בעקומי הריבית, נבחנת גם החשיפה לשינויים לא מקבילים בעקומי הריבית השונים.

סיכון אינפלציה ושערי חליפין

החשיפה לסיכון בסיס נמדדת במגזר הצמוד למדד המחירים ובמגזר מטבע חוץ (לרבות בשקלים צמודים למטבע חוץ). לפרטים בדבר נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה, ראו ביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים.

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין. רגישות ההון לשינויים בשערי חליפין מוצגת בטבלה שלהלן, המפרטת את ההשפעה של שינויים בשערי החליפין במטבעות העיקריים על ההון ליום 30 בספטמבר 2019.

השפעת יחסי גידור ועסקאות במכשירים נגזרים על החשיפה. חשיפה במגזר הצמוד למדד נוצרת בגלל עודף שימושים ביחס למקורות במגזר זה. על מנת לגדר את החשיפה במגזר הצמוד למדד, הבנק עושה שימוש בחוזים על מדד המחירים לצרכן. ככלל, מדיניות הבנק היא לא ליצור חשיפה לשערי מטבעות חוץ בפעילות השוטפת. החיסוי על הפוזיציה המבנית במט"ח, הנובעת מההשקעה ב-אי די בי ניו יורק, בוטל לפני מספר שנים, על מנת לצמצם את רגישות יחס ההון לשינויים בשערי חליפין.

רגישות הון הבנק לשינויים בשערי חליפין

ליום 30 בספטמבר 2019				
במיליוני שקלים חדשים				
מגזר	10%	5%	-5%	-10%
דולר	367	185	(183)	(369)
יורו	(12)	(9)	16	32
מט"ח אחר	(7)	(1)	(3)	(10)

השפעה זו חושבה על פי השינוי הצפוי בשווי ההון של הקבוצה במטבעות השונים, בהינתן התרחיש שנקבע על ידי המפקח על הבנקים. **רגישות ההון לשינויים במדד.** רגישות ההון לשינויים במדד מוצגת בטבלה שלהלן, המפרטת את ההשפעה של שינוי ב-3% על ההון ליום 30 בספטמבר 2019.

רגישות ההון לשינויים במדד

ליום 30 בספטמבר 2019	
במיליוני שקלים חדשים	
תרחיש	עלייה 3%
ירידה 3%	127
	(127)

השפעה זו חושבה כפער בין השווי ההון נטו לפי מדד ידוע, כולל החוץ מאזני, לשווי הון נטו לאחר העלאת/הורדת המדד ב-3%.

לפרטים, כמותיים ואיכותיים, על סיכון מחיר מניות, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 69-70) ובמסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ.

סיכוני נזילות ומימון

סיכון נזילות הינו הסיכון ליציבות הקבוצה, הנובע מאי יכולתה לספק את צרכי הנזילות שלה וקושי לעמוד בהתחייבויותיה, בשל התפתחות בלתי צפויה, שכתוצאה ממנה תאלץ הקבוצה לגייס מקורות ו/או לממש נכסים באופן שיגרם לה הפסד מהותי. הבנק קבע מגבלות חשיפה מקסימלית לסיכון נזילות. בנוסף, נבחן ומנוהל באופן שוטף יחס הכיסוי הרגולטורי, כנדרש על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 221. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, לא נרשמו חריגות מהמגבלות האמורות. לפרטים נוספים בדבר ניהול סיכוני נזילות ומימון, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 70-72).

יחס כיסוי הנזילות

יחס כיסוי הנזילות של קבוצת דיסקונט ברבעון השלישי של שנת 2019, על בסיס ממוצע 76 תצפיות, עמד על 123.5%, בהשוואה ל-124.8% ביום 31 בדצמבר 2018, מעבר לדרישות המינימום בהוראות. לפרטים נוספים, ראו ביאור 9 לתמצית הדוחות הכספיים.

מצב הנזילות וגיוס מקורות בבנק

עבירות נזילות בקבוצה. העברת נזילות בין חברות הקבוצה לבנק מתבצעת על בסיס מנגנון מחירי כסף שנקבע בבנק. כאמור, חברות הבת אינן רשאיות להסתמך על העברת נזילות מבלי שהוגדרה מסגרת נזילות שמלקחת בחשבון במודל הנזילות בצד הנגדי. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, הבנק שמר על נכסים נזילים בהיקף גדול מסך ההתחייבויות הנזילות ומודל הנזילות הפנימי של הבנק הראה עודפי נזילות ניכרים. במהלך התקופה נצפו המגמות הבאות:

- עליה של כ-4.6 מיליארד ש"ח בהיקף הפקדונות השקליים הלא צמודים וצמודי המדד, אשר מהווה שיעור של כ-4.37%. פקדונות קמעונאיים עלו בכ-2.2 מיליארד ש"ח, תאגידים לא פיננסים עלו בכ-0.6 מיליארד ש"ח ופקדונות קצרים של תאגידים פיננסים עלו בכ-1.9 מיליארד ש"ח;
- בנטרול השפעת שער חליפין, פקדונות מט"ח גדלו בכ-700 מיליון דולר, מתוכם כ-120 מיליון דולר בפקדונות קמעונאיים, פקדונות תאגידים לא פיננסים גדלו בכ-80 מיליון דולר וגידול בפקדונות פיננסים של כ-500 מיליון דולר. פקדונות מט"ח, כולל השפעת שער חליפין, עלו בכ-330 מיליון ש"ח.

פקדונות הציבור

שיוני לעומת 31.12.2018	שיוני לעומת 30.9.2018	שיוני לעומת 31.12.2018	שיוני לעומת 30.9.2018	שיוני לעומת 30.9.2019		
					במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
4.5	4,560	8.8	8,522	101,146	97,184	105,706
1.8	84	(3.3)	(162)	4,631	4,877	4,715
1.0	298	2.3	690	30,623	30,231	30,921
3.6	4,942	6.8	9,050	136,400	132,292	141,342
8.7	710	6.5	545	8,170	8,335	8,880

פקדונות מבנקים

שיוני לעומת 31.12.2018	שיוני לעומת 30.9.2018	שיוני לעומת 31.12.2018	שיוני לעומת 30.9.2018	שיוני לעומת 30.9.2019		
					במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
(12.1)	(150)	0.2	2	1,235	1,083	1,085
35.0	14	(41.3)	(38)	40	92	54
(24.3)	(147)	(11.6)	(60)	605	518	458
(15.1)	(283)	(5.7)	(96)	1,880	1,693	1,597

לפרטים נוספים אודות סיכונים הנזילות ודרכי ניהולם, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ, וכן ביאור 15 לתמצית הדוחות הכספיים, שעניינו נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה.

לפרטים נוספים אודות סיכון המימון, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ.

סיכונים תפעוליים

לפרטים אודות הסיכונים התפעוליים ואופן ניהולם ובכלל זה בנושא המשכיות עסקית, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 72-73) ומסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ.

סיכוני ציות

איסור הלבנת הון ומימון טרור

פעילות קבוצת דיסקונט מול בנקים הפועלים ברשות הפלשתינאית. במהלך שנת 2017 התקיימו מגעים שונים בין הבנק לבין משרד האוצר, משרד המשפטים והפיקוח על הבנקים במטרה לגבש כלים לגידור הסיכון הכרוך במתן שירותים לבנקים הפלשתינאים, על ידי מתן כתב התחייבות בגין אי העמדה לדין פלילי ועל ידי מתן כתב שיפוי בגין תביעות כספיות. במהלך הרבעון השני של שנת 2018 התקבלו בבנק כתבי חסינות ושיפוי חתומים בידי המדינה, זאת בקשר עם מתן שירותים לבנקים הפלשתינאים בתקופה החל מיום 28 במרס 2016 ועד ליום 31 במאי 2019 ("תקופת החסינות והשיפוי").

ביום 30 ביוני 2019 התקבל בבנק כתב שיפוי חתום בידי החשב הכללי, המאריך את תקופת השיפוי עד ליום 28 בפברואר 2021 (כאשר המדינה רשאית להאריך מועד זה עד ליום 31 במאי 2021). בין היתר, התחייבה המדינה בכתב השיפוי לשפות את הבנק ואת מרכנתיל בסכום של עד 1.5 מיליארד ש"ח לכל אירוע בר שיפוי. כן התחייבה המדינה לשפות את הבנקים גם בגין הליכים שיסתיימו בקנס מוסכם בארה"ב (ללא הרשעה). התחייבות המדינה לשיפוי כפופה לסייגים ולתנאים בהם הבנקים נדרשים לעמוד, בדומה לסייגים ולתנאים שנקבעו בכתב השיפוי המקורי. ביום 30 במאי 2019 התקבלה בבנק הודעת היועץ המשפטי לממשלה על הארכת תקופת החסינות לפי כתב החסינות הקיים, עד ליום 31 במאי 2020. לאור האמור, ממשיך הבנק בשלב זה במתן שירותים לבנקים הפועלים ברשות הפלשתינאית.

לפרטים נוספים אודות סיכוני ציות ובכלל זה אודות פעילות קבוצת דיסקונט מול בנקים הפועלים ברשות הפלשתינאית, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 75-76).

סיכונים אחרים

לפרטים נוספים בדבר סיכונים אחרים, ראו בדוח שנתי 2018 (ובכלל זה: סיכונים חוצי גבולות - עמ' 73-74; סיכונים טכנולוגיות המידע - עמ' 74; סיכון אסטרטגי - עמ' 74; סיכון מוניטין - עמ' 74; סיכונים אבטחת מידע והגנת סייבר - עמ' 74; סיכונים סביבתיים - עמ' 74; סיכונים משפטיים - עמ' 75; סיכון התנהגותי (Conduct Risk) - עמ' 76). לפרטים בדבר טבלת גורמי סיכון, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 76-78).

● פרק ד' - מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים

קריטיים, בקורות ונהלים

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים (שהעיקריים בהם פורטו בביאור 1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018, עמ' 100-113) ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

רמת ההסדרה של הדיווח הכספי של תאגידי בנקאיים הינה מהגבוהות בתחומי הדיווח הכספי בישראל. הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו הינן מקיפות, מפורטות, ומגיעות לעיתים עד כדי הכתבת הנוסחים שתאגיד בנקאי מחויב לנקוט בהם. עם זאת, ישנם תחומים בהם יישום המדיניות החשבונאית כרוך במידה גבוהה של הערכה ואומדן, אשר נערכים על ידי הנהלת התאגיד הבנקאי במהלך עריכת הדוחות הכספיים.

יישומם של כללי החשבונאות המקובלים והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו על ידי הנהלת הבנק, כרוך איפוא לעיתים בהנחות, הערכות ואומדנים שונים המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות לרבות התחייבויות תלויות, ועל התוצאות הכספיות המדווחות של הבנק. ייתכן שהתממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים. חלק מהאומדנים ומההערכות בהם נעשה שימוש, כרוך במידה רבה של אי ודאות או רגישות למשתנים שונים. אומדנים והערכות מסוג זה שהשתנותם עשויה להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים נחשבים לאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בדעה כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי. סקירה תמציתית של הערכות ואומדנים חשבונאיים בנושאים "קריטיים" הובאה בדוח שנתי 2018 (עמ' 78-82).

מדידת מכשירים פיננסיים על פי שוויים ההוגן

סיכון האשראי. התאמת סיכון האשראי של נכסים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים גרמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 לרווח בסכום זניח (שנת 2018 - לא הייתה השפעה).

ההתאמה של הנכסים וההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2018	30 בספטמבר 2019	
במיליוני שקלים חדשים		
3,738	5,614	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(12)	(11)	התאמה בגין סיכון האשראי של נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,282	6,107	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(3)	(6)	התאמה בגין סיכון האשראי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

לפרטים נוספים בדבר מדידת מכשירים פיננסיים על פי שוויים ההוגן, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 79-81).

זכויות עובדים

חוות דעת אקטוארית מעודכנת. הבנק הזמין הערכה אקטוארית מעודכנת ליום 30 בספטמבר 2019. לפרטים אודות תחשיב בדבר סכום העתודה האקטוארית שהיה נדרש אילו שיעור ההיוון היה נקבע בהתאם להנחיית רשות ניירות הערך בדבר "שוק עמוק", ראו בהערכה האקטוארית אשר צורפה לדוח שנתי 2018.

העמדת חוות דעת האקטואר לעיון. חוות דעת האקטואר עומדת לעיון, בהסכמת נותנה, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ, יחד עם הדוח לרבעון שלישי 2019 (דוח זה).

בקורות ונהלים

בקורות ונהלים לגבי הגילוי

המנהלת הכללית של הבנק והחשבונאי הראשי שלו, בשיתוף הנהלת הבנק, העריכו לתום תקופת הדיווח את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנהלת הכללית והחשבונאי הראשי הגיעו למסקנה כי לתום תקופה זו, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2019, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או שסביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

לילך אשר-טופילסקי
המנהלת הכללית

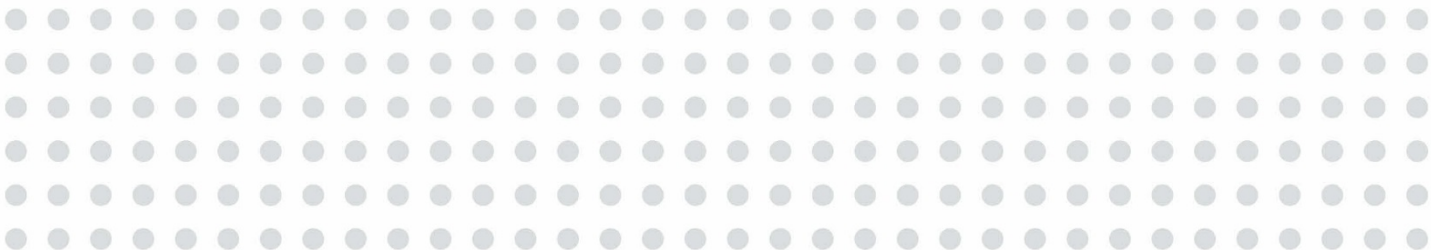
שאול קוברינסקי
יו"ר הדירקטוריון

26 בנובמבר 2019

בקרה פנימית על דיווח כספי

הצהרת המנהלת הכללית	63
הצהרת החשבונאי הראשי	64

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, לילך אשר-טופילסקי, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2019 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות (לרבות הרווח הכולל), השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכן שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו;
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר ששפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

לילך אשר-טופילסקי
המנהלת הכללית

26 בנובמבר 2019

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, יוסף ברסי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2019 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות (לרבות הרווח הכולל), השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו;
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר ששפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יוסף ברסי, סמנכ"ל בכיר
חשבונאי ראשי

26 בנובמבר 2019

תמצית דוחות כספיים

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ	67
תמצית דוח רווח והפסד מאוחד	68
תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל	69
תמצית מאזן מאוחד	70
תמצית דוח על השינויים בהון העצמי	71
תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים	72
ביאורים לדוחות הכספיים	75

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק דיסקונט לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן: "הבנק") הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2019 ואת הדוחות התמציתיים הביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 ב' סעיף 5 בדבר בקשות לאשר תובענות מסויימות כתובענות ייצוגיות ובדבר תובענות אחרות נגד הבנק וחברות מוחזקות.

זיו האפט
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון

26 בנובמבר 2019

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

מבוקר לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר	בלתי מבוקר לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	בלתי מבוקר לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	ביאור	2019	2018
במיליוני שקלים חדשים					
7,053	5,201	5,707	1,782	1,751	הכנסות ריבית
1,527	1,095	1,293	370	353	הוצאות ריבית
5,526	4,106	4,414	1,412	1,398	2 הכנסות ריבית, נטו
540	364	429	123	152	14,6 הוצאות בגין הפסדי אשראי
4,986	3,742	3,985	1,289	1,246	הכנסות ריבית, נטו, לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית					
586	409	597	160	195	3 הכנסות מימון שאינן מריבית
2,851	(1,119)	2,204	(730)	765	עמלות
57	29	19	13	10	הכנסות אחרות
3,494	2,557	2,820	903	970	סך-כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות					
3,385	2,482	2,528	826	824	משכורות והוצאות נלוות
1,039	763	804	255	272	אחזקה ופחת בניינים וציוד
1,724	(1,197)	1,301	(413)	437	הוצאות אחרות
6,148	4,442	4,633	1,494	1,533	סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
2,332	1,857	2,172	698	683	רווח לפני מסים
789	645	764	248	240	הפרשה למסים על הרווח
1,543	1,212	1,408	450	443	רווח לאחר מסים
6	2	11	1	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר השפעת המס
רווח נקי:					
1,549	1,214	1,419	451	443	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(44)	(33)	(42)	(12)	(16)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,505	1,181	1,377	439	427	רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק
רווח נקי למניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב, המיוחס לבעלי המניות של הבנק (בש"ח)					
1.29	1.01	1.18	0.38	0.37	3א

הערה:

(ז) סווג מחדש - ראו ביאור ד'.

הביאורים לתמצית דוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

יוסף ברסי,
סמנכ"ל בכיר
חשבונאי ראשי

לילך אשר-טופולסקי
המנהלת הכללית

שאול קוברינסקי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
26 בנובמבר 2019

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל

מבוקר	בלתי מבוקר			
	לשנה שהסתיימה ב- 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	
	2018	2018	2019	2018
				2019
במיליוני שקלים חדשים				
רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	1,549	1,214	1,419	443
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(44)	(33)	(42)	(16)
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק	1,505	1,181	1,377	427
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים:				
התאמות, נטו, בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן ⁽³⁾	(377)	(376)	817	250
התאמות מתרגום דוחות כספיים נטו	252	146	(259)	(81)
התאמות של ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾	259	66	(268)	(216)
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרים מזומנים	(1)	(3)	5	1
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים	133	(167)	295	(46)
השפעת המס המתייחס	23	82	(177)	(10)
רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מיסים	156	(85)	118	(56)
הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	(2)	-
רווח (הפסד) כולל אחר, המיוחס לבעלי המניות של הבנק, לאחר מיסים	156	(85)	120	(56)
הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	1,705	1,129	1,537	387
הרווח הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(44)	(33)	(40)	(16)
הרווח הכולל המיוחס לבעלי המניות של הבנק⁽¹⁾	1,661	1,096	1,497	371

הערות:

(1) ראו ביאור 4.

(2) משקף בעיקר התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

(3) 2018 - ניירות ערך זמינים למכירה.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית מאזן מאוחד

מבוקר				בלתי מבוקר			
31.12.18				30.9.18			
				30.9.19			
				ביאור			
				במיליוני שקלים חדשים			
				נכסים			
21,858				מזומנים ופקדונות בבנקים			
37,898				ניירות ערך (מזה: בהתאמה 3,926, 4,661, 4,767 שועבדו למלווים)			
774				ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
167,078				אשראי לציבור			
(2,274)				הפרשה להפסדי אשראי			
164,804				אשראי לציבור, נטו			
3,336				אשראי לממשלות			
135				השקעות בחברות כלולות			
2,437				בניינים וציוד			
160				נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין			
3,726				נכסים בגין מכשירים נגזרים			
4,048				נכסים אחרים			
239,176				סך-כל הנכסים			
				התחייבויות והון			
188,916				פקדונות הציבור			
6,886				פקדונות מבנקים			
257				פקדונות הממשלה			
1,126				ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר			
8,476				איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים			
3,249				התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
12,597				התחייבויות אחרות (י)			
221,507				סך-כל ההתחייבויות			
17,151				הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק			
518				זכויות שאינן מקנות שליטה			
17,669				סך-כל ההון			
239,176				סך-כל ההתחייבויות וההון			

הערה:

(ו) מזה הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים לימים 30.9.18, 30.9.19 ו-31.12.18, בסך של 198 מיליון ש"ח, 195 מיליון ש"ח ו-176 מיליון ש"ח, בהתאמה. הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

קרנות הון													
הון המניות הנפרע	מפרמיה אחרות	ההון	מזטבר	עודפים	הבנק	של	המניות	לבעלי	המיוחס	זכויות	שאינן	מקנות	סך-כל
ההון	ההון	ההון	ההון	ההון	ההון	ההון	ההון	ההון	ההון	ההון	ההון	ההון	ההון
במיליוני שקלים חדשים													
א. לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 ו-2018 (בלתי מבוקר)													
676	4,174	215	5,065	(385)	13,488	18,168	500	18,668					
-	-	-	-	-	427	427	16	443					
-	-	-	-	-	(82)	(82)	-	(82)					
-	-	-	-	(56)	-	(56)	-	(56)					
676	4,174	215	5,065	(441)	13,833	18,457	516	18,973					
676	4,174	215	5,065	(769)	11,970	16,266	495	16,761					
-	-	-	-	-	439	439	12	451					
-	-	-	-	-	(42)	(42)	-	(42)					
-	-	-	-	(33)	-	(33)	-	(33)					
676	4,174	215	5,065	(802)	12,367	16,630	507	17,137					
ב. לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 ו-2018 (בלתי מבוקר)													
676	4,174	215	5,065	(561)	12,647	17,151	518	17,669					
-	-	-	-	-	1,377	1,377	42	1,419					
-	-	-	-	-	(191)	(191)	-	(191)					
-	-	-	-	-	-	-	(42)	(42)					
-	-	-	-	120	-	120	(2)	118					
676	4,174	215	5,065	(441)	13,833	18,457	516	18,973					
676	4,174	215	5,065	(717)	11,246	15,594	474	16,068					
-	-	-	-	-	1,181	1,181	33	1,214					
-	-	-	-	-	(74)	(74)	-	(74)					
-	-	-	-	(85)	14	(71)	-	(71)					
676	4,174	215	5,065	(802)	12,367	16,630	507	17,137					
ג. לשנת 2018 (מבוקר)													
676	4,174	215	5,065	(717)	11,246	15,594	474	16,068					
-	-	-	-	-	1,505	1,505	44	1,549					
-	-	-	-	-	(118)	(118)	-	(118)					
-	-	-	-	156	14	170	-	170					
676	4,174	215	5,065	(561)	12,647	17,151	518	17,669					

הערה:

(ו) כולל השפעת אימוץ ASU 2018-02 בדבר "סיווג מחדש של השפעות מס מסוימות מרווח כולל אחר מצטבר" ואימוץ ASU 2014-09 בדבר "הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות" – אי די בי ניו יורק, בסכומים זניחים.
הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים

מבוקר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	בלתי מבוקר		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		מבוקר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
2018	2018	2019	2018	2019	
במיליוני שקלים חדשים					
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת					
1,549	1,214	1,419	451	443	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות
ההתאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:					
(7)	(2)	(9)	(1)	1	חלקו של הבנק ב(רווחים) הפסדים בלתי מחולקים של חברות כלולות
424	305	333	103	114	פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)
14	3	11	1	2	הפרשה לירידת ערך של ניירות ערך שאינם למסחר
540	364 ⁽¹⁾	429	123 ⁽¹⁾	152	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(6)	(6)	(7)	-	-	רווח ממכירת תיקי אשראי, נטו
(154)	(105)	(212)	(45)	(63)	רווח ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר ⁽²⁾
(63)	(29)	13	-	(2)	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר, נטו
-	-	(36)	-	(18)	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
-	-	(13)	-	-	רווח מממוש השקעה בחברות כלולות
(46)	(22)	(8)	(11)	-	רווח מממוש בניינים וציוד, נטו
34	(47)	(51)	(8)	(75)	מסים נדחים, נטו
(151)	(37)	307	(44)	213	פצויי פרישה - גידול (קיטון) בעודף התחייבויות
שינוי נטו בנכסים שוטפים:					
(771)	(652)	(1,875)	475	(1,338)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
(659)	(660)	(35)	508	(319)	ניירות ערך למסחר
(374)	(145)	(21)	(149)	245	נכסים אחרים
188	109	(140)	(7)	(31)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
(1,161)	(182)	1,246	442	338	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:					
16	143	2,830	(349)	1,734	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
873	585	315	692	(107)	התחייבויות אחרות
239	150	(163)	(13)	(37)	התאמות בגין הפרשי שער בנכסים והתחייבויות שוטפים
37	36	7	-	-	דיבידנדים שהתקבלו מחברות כלולות
522	1,022	4,340	2,168	1,252	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

הערות:

(1) סיווג בין "הוצאות בגין הפסדי אשראי" לבין "שינוי נטו באשראי לציבור", לצורך התאמה לסעיף המקביל ברווח והפסד.

(2) 2018- ניירות ערך זמינים למכירה.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים (המשך)

מבוקר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	בלתי מבוקר		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	לשנת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשנת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר
2018	2018	2019	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים				
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה				
(45)	(18)	(42)	(197)	(56)
(13,798)	(10,137) ^י	(6,987)	(4,184) ^י	(2,520)
(393)	(195)	417	(35)	60
180	258	310	(207)	219
(2,676)	(2,050)	(612)	(878)	-
1,333	1,300	1,046	42	23
(14,240)	(11,046)	(10,173)	(2,067)	(3,035)
5,794	3,331	9,208	554	1,693
(3,838)	(3,123)	(3,281)	(1,089)	(442)
254	164	860	-	658
5,576	4,455	1,932	1,282	376
(12)	-	(62)	-	-
-	-	26	-	-
(473)	(329)	(397)	(95)	(148)
59	30	20	14	-
(22,279)	(17,360)	(7,735)	(6,860)	(3,172)
תזרימי מזומנים מפעילות מימון				
2,082	1,209	(906)	4	(436)
13,867	9,405	4,470	1,753	1,975
(10)	(5)	(71)	(5)	(4)
(817)	(343)	355	81	945
1,493	-	-	-	-
(773)	(382)	(425)	(57)	(22)
(118)	(74)	(191)	(42)	(82)
-	-	(42)	-	-
15,724	9,810	3,190	1,734	2,376
(6,033)	(6,528)	(205)	(2,958)	456
27,762	27,762	21,549	24,068	20,950
(180)	(117)	51	7	(12)
21,549	21,117	21,394	21,117	21,394
יתרת מזומנים לסוף התקופה				
ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו				
(2)7,074	(2)5,186	5,661	(2)1,820	1,867
(2)1,563	(2)1,144	(1,227)	(2)344	(466)
48	40	16	2	1
(927)	(626)	(949)	(227)	(372)
280	272	36	-	-

הערות:

(1) סיווג בין "הוצאות בגין הפסדי אשראי" לבין "שינוי נטו באשראי לציבור", לצורך התאמה לסעיף המקביל ברווח והפסד.

(2) טיוב בחישוב הנתונים.

(3) 2018- ניירות ערך זמינים למכירה.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

נספח א' - פעולות השקעה ומימון שלא במזומן בתקופת הדוח

מבוקר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	בלתי מבוקר			
	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2019	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	2018
2018	2018	2019	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים				
רכישת רכוש קבוע	30	10	13	10
השאלת ניירות ערך	-	-	-	-
השאלת ניירות ערך	648	885	206	(31)
השאלת ניירות ערך	(907)	(907)	(907)	(907)

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

ביאורים לדוחות הכספיים

עמוד

76	1. מדיניות חשבונאית
78	2. הכנסות והוצאות ריבית
79	3. הכנסות מימון שאינן מריבית
80	3א. רווח למניה רגילה
81	4. רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
84	5. ניירות ערך
98	6. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
102	7. פקדונות הציבור
103	8. הטבות לעובדים
109	9. הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים
113	10. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
118	11. פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון
123	12. מגזרי פעילות פיקוחיים
134	13. מגזרי פעילות ניהוליים
137	14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
157	15. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - מאוחד
160	16. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
171	17. פעילות בתחום כרטיסי אשראי
173	18. הון, מניות בכורה ודיבידנדים
173	19. עסקאות עם בעלי עניין - תנאי הכהונה של יו"ר הדירקטוריון
174	20. שיעבודים, תנאים מגבילים ובטחונות
174	21. הנפקת כתבי התחייבות נדחים (סדרה ו')

1. מדיניות חשבונאית

- א. כללי.** בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") הינו תאגיד בנקאי אשר התאגד בישראל. תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים (להלן: "הדוחות הכספיים ביניים") של הבנק ליום 30 בספטמבר 2019 כוללים את אלה של הבנק ושל חברות הבת שלו (להלן: "הקבוצה"), וכן את זכויות הקבוצה בחברות כלולות. הדוחות הכספיים ביניים אינם כוללים את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לעיין בדוחות כספיים אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2018 ולביאורים אשר נכללו בהם. הדוחות הכספיים ביניים נערכו לפי אותם כללי חשבונאות שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2018, פרט לאמור בסעיף ה' להלן.
- הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 26 בנובמבר 2019.
- ב. עקרונות הדיווח הכספי.** הדוחות הכספיים ביניים נערכים בהתאם לכללי החשבונאות שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים בדבר עריכת דוח כספי שנתי של תאגיד בנקאי, בשינויים המחויבים בנסיבות העניין, ובהתאם לעקרונות החשבונאיים המקובלים בארה"ב לעניין דיווח כספי לתקופות ביניים, וכללי הדיווח שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות המפקח מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנוותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP).
- ג. שימוש באומדנים ושיקול דעת.** בעריכת הדוחות הכספיים ביניים בהתאם לכללים, להוראות ולהנחיות כאמור, נדרשות הנהלות הבנק והחברות המוחזקות להפעיל שיקול דעת, ולעשות שימוש בהערכות, אומדנים והנחות, אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.
- ד. סיווג מחדש.** עמלות רכישת ביטוח בגין אשראי וערבויות, שהוצגו בעבר במסגרת "הוצאות אחרות" – "ביטוח", סווגו כניכוי מ-"הכנסות שאינן מריבית" – "עמלות מעסקי מימון", על מנת ליצור הקבלה נאותה יותר של הכנסות להוצאות, בהמשך לסיווג שנערך בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.
- ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות המפקח על הבנקים**
- החל בתקופה המתחילה ביום 1 בינואר 2019, הבנק מיישם תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:
- (1) הכרה ומדידה של מכשירים פיננסיים (ראו סעיף 1 להלן);
 - (2) מכשירים נגזרים ופעילויות גידור (ראו סעיף 2 להלן);
 - (3) חייבים (ראו סעיף 3 להלן).
- החל בתקופה המתחילה ביום 1 באפריל 2019, הבנק מיישם תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:
- (1) ירידת ערך איגרות חוב זמינות למכירה (ראו סעיף 4 להלן).
- להלן תיאור השינויים במדיניות החשבונאית שנקטה בדוחות כספיים ביניים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:
- 1. הכרה ומדידה של מכשירים פיננסיים.** אימוץ עדכון תקינה ASU 2016-01. המטרות העיקריות של הכללים החדשים הינן לשפר את מודל הדיווח על מכשירים פיננסיים ולספק למשתמשים בדוחות מידע יותר שימושי לצורך קבלת החלטות.
- במועד היישום לראשונה, הרווחים נטו שטרם מומשו בגין מניות שסווגו בעבר כ-זמינות למכירה, שהיו רשומים ברווח כולל אחר, סווגו מחדש לעודפים (בסכומים זניחים). שינויים בגילויים הנדרשים יושמו בדרך של מכאן ולהבא.
- היישום לראשונה והשפעתו.** התקן יושם החל מיום 1 בינואר 2019 ואילך. ליישום התקן לא היתה השפעה מהותית.
- 2. מכשירים נגזרים ופעילויות גידור.** אימוץ עדכון תקינה ASU 2017-12. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את הדיווח הכספי על יחסי גידור, באופן שישקף בצורה טובה יותר את התוצאות הכלכליות של פעילויות ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי בדוחות הכספיים.
- כמתאפשר בעדכון התקינה בארה"ב, חברת הבת אי די בי ניו יורק אימצה את העדכון באימוץ מוקדם, החל מהדוחות הכספיים ביניים ליום 30 ביוני 2018. (ראו גם ביאור 5 ג').
- היישום לראשונה והשפעתו.** התקן יושם החל מיום 1 בינואר 2019 ואילך. ההשפעה העיקרית מיישום התקן הייתה סיווג מחדש של ניירות ערך אשר סווגו בעבר כמוחזקים לפדיון לזמינים למכירה והתאמת מתכונת הגילוי לזו של בנקים בארה"ב.
- 3. חייבים.** בחודש מרס 2017, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ("FASB"), עדכון (2017-08) בדבר הפחתת פרמיה על מכשירי חוב שנרכשו בעלות אופציית פירעון מוקדם, המהווה תיקון לנושא 20-310 בקודיפיקציה בדבר חייבים – עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות (להלן: "התיקון"). בהתאם לתיקון תקופת הפחתת הפרמיה על מכשירי חוב בעלות אופציית פירעון מוקדם על-ידי המנפיק תקוצר ותחושב בהתאם למועד הפירעון המוקדם ביותר.
- היישום לראשונה והשפעתו.** התקן יושם החל מיום 1 בינואר 2019 ואילך. ליישום התקן לא היתה השפעה מהותית.
- 4. ירידת ערך איגרות חוב זמינות למכירה.** בהתאם להוראות הדיווח לציבור, החל מהדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2019, הבנק בחר לאמץ, בתיאום עם הפיקוח על הבנקים, את תקן FSP FAS 115-2, אשר תיקן את הכללים בדבר זיהוי והצגה של ירידת ערך ניירות ערך בעלת אופי אחר מזמני. זאת, לצד המשך יישום ההנחיות הרלבנטיות שנכללו בנספח ט"ז להוראות הדיווח לציבור.

1. מדיניות חשבונאית (המשך)

ביישום התקן, לגבי איגרות חוב שגלום בהן סיכון אשראי, אשר לגביהן יקבע הבנק כי קיימת ירידת ערך שאינה בעלת אופי זמני, לא תיעשה הבחנה בין ירידת ערך המיוחסת לסיכון אשראי לבין ירידת ערך המיוחסת לסיכונים אחרים, והפער בין השווי ההוגן לעלות המופחתת למועד הדיווח ייזקף במלואו לרווח והפסד.

התבחנים להחלטה אם ירידת ערך הינה בעלת אופי אחר מזמני (Other than temporary) והמקרים בהם תוכר ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני עודכנו בהתאמה.

היישום לראשונה והשפעתו. ליישום התקן לא היתה השפעה מהותית.

1. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. **הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL).** ביום 4 ביולי 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה בדבר "יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים", אשר כוללת שילוב של הכללים החדשים בהוראות הדיווח לציבור, דחיית מועד היישום לראשונה של הכללים החדשים ליום 1 בינואר 2022 וריצה במקביל החל מיום 1 בינואר 2021. כמו כן, הפיקוח על הבנקים פרסם טיוטת "קובץ שאלות ותשובות בנושא יישום הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים", אשר נועדה לסייע לתאגידים הבנקאיים בתהליך ההיערכות ליישום הכללים החדשים.

טיוטות אלו פורסמו בהמשך למכתב הפיקוח מיום 28 במרס 2018 במסגרתו נדרש, בין היתר, ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי (ASU 2016-13).

הבנק החל להעריך ליישום ההוראות. בשלב זה אין ביכולתו לאמוד את השפעתן.

2. **חכירות.** ביום 1 ביולי 2018 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות, אשר מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זה ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 842 בקודיפיקציה בדבר חכירות.

הוראות החוזר יחולו מיום 1 בינואר 2020 ואילך. הבנק החליט לאמץ את שיטת המעבר החלופית לאימוץ תקן חכירות, שנקבעה בתיקון מספר 11-2018 לקודיפיקציה, לפיה היישום לראשונה יהיה במועד האימוץ ולא מתחילת התקופה המוקדמת ביותר המוצגת, תוך התאמת השפעה מצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים בתקופת האימוץ.

הבנק החל להעריך ליישום התקן. להערכת הבנק, ליישום התקן לא צפויה להיות השפעה מהותית על התוצאות העסקיות ועל נכסי הסיכון (הגידול בנכסי הסיכון נאמד בכ-800 מיליון ש"ח).

3. **מדידות שווי הוגן והטבות לעובדים.** ביום 28 באוגוסט 2018 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ("FASB"), את ASU 2018-13 ו-ASU 2018-14, בדבר מסגרות הגילוי - שינויים בדרישות הגילויים של מדידות שווי הוגן המהווה עדכון לנושא 820 בקודיפיקציה בדבר מדידות שווי הוגן ותכניות הטבה מוגדרת המהווה עדכון לתת נושא 715-20 בקודיפיקציה בדבר תגמול - הטבות פרישה - תכניות להטבה מוגדרת, בהתאמה. עדכונים אלו פורסמו כחלק מפרויקט המסגרת של סקירת הגילויים של ה-FASB, אשר מתמקד בעיקר בשיפור האפקטיביות של הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים, לרבות צמצום בעלויות הכרוכות בהכנת הביאורים הנדרשים. הוראות התיקונים ייושמו החל מיום 1 בינואר 2020 ו-2021, בהתאמה. להערכת הבנק, ליישום ההוראות לא צפויה השפעה מהותית, פרט לשינויים בגילוי.

2. הכנסות והוצאות ריבית

בלתי מבוקר			
לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	
2019	2018	2019	2018
במיליוני שקלים חדשים			
א. הכנסות ריבית⁽¹⁾			
מאשראי לציבור	1,564	1,589	5,082
מאשראי לממשלות	21	18	69
מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים	10	5	31
מפקדונות בבנקים	13	8	38
מאיגרות חוב ⁽²⁾	138	158	474
מנכסים אחרים	5	4	13
סך-כל הכנסות הריבית	1,751	1,782	5,707
ב. הוצאות ריבית⁽¹⁾			
על פקדונות הציבור	(272)	(232)	(912)
על פקדונות הממשלה	(1)	(1)	(2)
על פקדונות מבנקים	(16)	(15)	(52)
על ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	(6)	(17)	(16)
על איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים	(57)	(105)	(308)
על התחייבויות אחרות	(1)	-	(3)
סך-כל הוצאות הריבית	(353)	(370)	(1,293)
סך-הכנסות ריבית, נטו	1,398	1,412	4,414
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים על הכנסות והוצאות ריבית:			
הכנסות ריבית ⁽³⁾	-	(1)	(1)
הוצאות ריבית ⁽³⁾	-	-	(4)
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאיגרות חוב:			
מוחזקות לפדיון	23	44	103
זמינות למכירה	112	105	350
למסחר	3	9	21
סך-הכל כלול בהכנסות ריבית	138	158	474
הערות:			
(1) הכנסות הריבית מניירות ערך מגובי משכנתא (MBS) - במיליוני דולר	11	11	33
הכנסות הריבית מניירות ערך מגובי משכנתא (MBS) - במיליוני ש"ח	38	43	120

(2) כולל השפעת יחסי גידור (2018 - כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור).

(3) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א+ב.

3. הכנסות מימון שאינן מריבית

בלתי מבוקר			
לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	
2019	2018	2019	2018
במיליוני שקלים חדשים			
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
מפעילות במכשירים נגזרים			
הכנסות (הוצאות) בגין מכשירים נגזרים ⁽⁴⁾	(405)	2 ⁽⁷⁾	(927)
סך-הכל מפעילות במכשירים נגזרים	(405)	2	(927)
מהשקעה באיגרות חוב:			
רווחים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה ⁽³⁾	46	6	147
הפסדים ממכירת איגרות חוב זמינות למכירה ⁽³⁾	-	(10)	-
הפרשה לירידת ערך של איגרות חוב זמינות למכירה	-	-	-
סך-הכל מהשקעה באיגרות חוב	46	(4)	147
הפרשי שער, נטו	505	123	1,292
הכנסות (הפסדים) מהשקעה במניות:			
רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר ⁽⁹⁾	17	49	65
הפרשה לירידת ערך בגין מניות שאינן למסחר ⁽⁹⁾	(2)	(1)	(11)
דיבידנד ממניות שאינן למסחר ⁽⁹⁾	2	2	10
רווחים שטרם מומשו ⁽⁸⁾	18	-	36
רווח ממכירת מניות ופעילות של חברות מוחזקות	-	-	13
סך-הכל מהשקעה במניות	35	50	113
רווחים, נטו בגין הלוואות שנמכרו	-	-	7
סך-כל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר	181	171	632
ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר⁽⁵⁾:			
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים למסחר	12	(11) ⁽⁷⁾	(22)
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב למסחר, נטו ⁽⁸⁾	-	-	(18)
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽⁸⁾	2	-	5
סך-הכל מפעילויות מסחר⁽⁶⁾	14	(11)	(35)
פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר, לפי חשיפת סיכון:			
חשיפת ריבית	(34)	3	(41)
חשיפת מטבע חוץ	45	(14) ⁽⁷⁾	-
חשיפת למניות	3	-	6
סך-הכל לפי חשיפת סיכון	14	(11)	(35)
סך-כל הכנסות מימון שאינן מריבית	195	160	597
הערות:			
(1) מזה, חלק רווחים (הפסדים) הקשורים לאיגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן	9	13	16
(2) מזה, חלק רווחים (הפסדים) הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן	-	-	1
(3) סווג מרווח כולל אחר מצטבר, ראו ביאור 4:	43	(4)	144
מזה, רווחים (הפסדים), נטו מהשקעה באיגרות חוב	(9)-	-	(9)-
מזה, מהשקעה במניות			
(4) למעט השפעת יחסי גידור (2018) - למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.			
(5) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.			
(6) להכנסות ריבית מהשקעה באיגרות חוב למסחר, ראו ביאור 2 לעיל.			
(7) סווג מחדש - טיוב בסיווג הפעילות בנגזרים.			
(8) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן או מטה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.			
(9) 2018 - מניות זמינות למכירה.			

3א. רווח למניה רגילה

מבוקר		בלתי מבוקר			
לשנה		לשלושת החודשים שהסתיימו		לתשעת החודשים שהסתיימו	
ב-31 בדצמבר		ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
2018	2019	2018	2019	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים					
רווח נקי למניה					
1,505	427	1,181	439	1,377	סך הכל רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק
באלפים					
רווח נקי למניה:					
ממוצע משוקלל של מניות בנות 0.1 ש"ח ערך נקוב:					
1,164,017	1,164,017	1,164,017	1,164,017	1,164,017	יתרה לתחילת ולסוף תקופה
ממוצע משוקלל של מניות בנות 0.1 ש"ח ערך נקוב, ששימש					
1,164,017	1,164,017	1,164,017	1,164,017	1,164,017	לחישוב הרווח הנקי למניה
1.29	0.37	1.01	0.38	1.18	רווח נקי למניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב (בשקלים חדשים)

בתקופות הדיווח הכלולות בדוח זה לא היו בבנק ניירות ערך עם השפעה מדללת.

4. רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר, לאחר השפעת המס

הפסד כולל אחר רווח המיוחס (הפסד) לבעלי זכויות המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	התאמות, נטו, בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן ⁽³⁾	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי התאמות תזרים מזומנים ⁽¹⁾	התאמות נטו בגין הטבות לעובדים סך-הכל	יתרה ליום 30 בספטמבר 2019	יתרה ליום 30 בספטמבר 2018
במיליוני שקלים חדשים						
א. לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 ו-2018 (לא מבוקר)						
(385)	(9)	(394)	(384)	2	(239)	227
(56)	-	(56)	(143)	1	(81)	167
(441)	(9)	(450)	(527)	3	(320)	394
(769)	(7)	(776)	(486)	(1)	(146)	(143)
(33)	-	(33)	10	(1)	(21)	(21)
(802)	(7)	(809)	(476)	(2)	(167)	(164)
ב. לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 ו-2018 (לא מבוקר)						
(561)	(7)	(568)	(349)	(1)	(61)	(157)
120	(2)	118	(178)	4	(259)	551
(441)	(9)	(450)	(527)	3	(320)	394
(717)	(7)	(724)	(522)	-	(313)	111
(85)	-	(85)	46 ⁽²⁾	(2)	146	(275) ⁽²⁾
(802)	(7)	(809)	(476)	(2)	(167)	(164)
ג. לשנת 2018 (מבוקר)						
(717)	(7)	(724)	(522)	-	(313)	111
156	-	156	173 ⁽²⁾	(1)	252	(268) ⁽²⁾
(561)	(7)	(568)	(349)	(1)	(61)	(157)

הערות:

- (1) כולל התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברה מאוחדת - דיסקונט בנקורפ אינק., אשר מטבע פעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
- (2) כולל את ההשפעה של אימוץ תקנים חדשים - ראו בדוח על השינויים בהון העצמי.
- (3) 2018 - ניירות ערך זמינים למכירה.

4. רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. שינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת המס ואחרי השפעת המס

בלתי מבוקר					
לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2018		2019			
לפני מס	השפעת המס	לפני מס	השפעת המס	לאחר מס	השפעת המס
במיליוני שקלים חדשים					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן⁽⁵⁾					
293	(96)	197	(33)	9	(24)
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(43)	13	(30)	4	(1)	3
הפסדים (רווחים) בגין איגרות חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾					
250	(83)	167	(29)	8	(21)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום					
התאמות מתרגום דוחות כספיים ⁽¹⁾					
(81)	-	(81)	(21)	-	(21)
(81)	-	(81)	(21)	-	(21)
שינוי נטו במהלך התקופה					
גידור תזרימי מזומנים					
רווחים נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים					
1	-	1	-	-	-
רווחים נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד					
1	-	1	(1)	-	(1)
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים					
הפסד אקטוארי נטו					
(245)	83	(162)	(9)	3	(6)
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽³⁾					
29	(10)	19	23	(7)	16
(216)	73	(143)	14	(4)	10
סך-כל השינוי נטו במהלך התקופה					
(46)	(10)	(56)	(37)	4	(33)
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
סך-כל השינוי נטו במהלך התקופה					
-	-	-	-	-	-
השינויים במרכיבי הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק:					
סך-כל השינוי נטו במהלך התקופה					
(46)	(10)	(56)	(37)	4	(33)

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

4. רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. שינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת המס ואחרי השפעת המס (המשך)

מבוקר		בלתי מבוקר						
לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר		לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר						
2018		2018			2019			
השפעת לאחר מס	לפני מס	השפעת לאחר מס	המס	לפני מס	השפעת לאחר מס	המס	לפני מס	
במיליוני שקלים חדשים								
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:								
התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן ⁽¹⁾								
(244)	96 ⁽⁴⁾	(340)	(246)	84 ⁽⁴⁾	(330)	648	(313)	961
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן								
(24)	13	(37)	(29)	17	(46)	(97)	47	(144)
רווחים בגין איגרות חוב זמינות למכירה ששוויו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾								
(268)	109	(377)	(275)	101	(376)	551	(266)	817
התאמות מתרגום								
252	-	252	146	-	146	(259)	-	(259)
התאמות מתרגום דוחות כספיים ⁽¹⁾								
252	-	252	146	-	146	(259)	-	(259)
גידור תזרימי מזומנים								
(2)	-	(2)	(1)	1	(2)	4	(1)	5
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים								
1	-	1	(1)	-	(1)	-	-	-
הפסדים (רווחים) נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים ששוויו מחדש לדוח רווח והפסד								
(1)	-	(1)	(2)	1	(3)	4	(1)	5
הטבות לעובדים								
79	(38) ⁽⁴⁾	117	2	1 ⁽⁴⁾	1	(224)	114	(338)
רווח (הפסד) אקטוארי נטו								
94	(48)	142	44	(21)	65	46	(24)	70
הפסדים נטו ששוויו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽³⁾								
173	(86)	259	46	(20)	66	(178)	90	(268)
שינוי נטו במהלך התקופה								
156	23	133	(85)	82	(167)	118	(177)	295
סך-כל השינוי נטו במהלך התקופה								
השינויים במרכיבי הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:								
-	-	-	-	-	-	(2)	1	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה								
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק:								
156	23	133	(85)	82	(167)	120	(178)	298
סך-כל השינוי נטו במהלך התקופה								

הערות:

- (1) כולל התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברה מאוחדת - דיסקונט בנקופר אינק., אשר מטבע פעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
- (2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה בביאור על הכנסות מימון שאינן מריבית.
- (3) הסכום לפני מס סווג להוצאות אחרות.
- (4) כולל את ההשפעה של אימוץ תקנים חדשים - ראו בדוח על השינויים בהון העצמי.
- (5) 2018 - ניירות ערך זמינים למכירה.

5. ניירות ערך

א. הרכב הסעיף

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2019				
הערך במאזן	עלות מופחתת	לשווי הוגן	הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ⁽¹⁾
במיליוני שקלים חדשים				
(1) איגרות חוב המוחזקות לפדיון				
איגרות חוב ומלוות:				
4,744	4,744	246	-	4,990
18	18	-	-	18
352	352	4	4	352
186	186	7	2	191
5,300	5,300	257	6	5,551
סך-הכל איגרות חוב מוחזקות לפדיון				
בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2019				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
במיליוני שקלים חדשים				
(2) איגרות חוב זמינות למכירה				
17,493	17,131	371	9	17,493
1,006	978	29	1	1,006
91	90	1	-	91
957	947	15	5	957
6,873	6,843	49	19	6,873
222	209	13	-	222
2,121	2,085	44	8	2,121
28,763	28,283	522	42	28,763
סך-הכל איגרות חוב הזמינות למכירה				
בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2019				
הערך במאזן	עלות	הוגן	ההתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן ⁽¹⁾
במיליוני שקלים חדשים				
(3) השקעה במניות שאינן למסחר				
1,007	978	30 ⁽⁵⁾	1 ⁽⁵⁾	1,007
884	884	-	-	884
35,070	34,561			35,321
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר				

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

5. ניירות ערך (המשך)

א. הרכב הסעיף (המשך)

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2019				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
במיליוני שקלים חדשים				
(4) ניירות ערך למסחר				
איגרות חוב ומלוות:				
2,083	2,069	15	1	2,083
של ממשלת ישראל				
16	16	-	-	16
של ממשלות זרות				
17	16	1	-	17
של מוסדות פיננסיים בישראל				
64	63	1	-	64
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)				
38	38	2	2	38
של אחרים בישראל				
2,218	2,202	19	3	2,218
סך-הכל איגרות חוב				
15	14	2	1	15
מניות				
2,233	2,216	21⁽⁵⁾	4⁽⁵⁾	2,233
סך-הכל ניירות ערך למסחר				
37,303	36,777			37,554
סך-הכל ניירות ערך				

הערות:

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, אינם משקפים בהכרח את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כולל ניירות ערך שנמכרו בתנאי רכישה חוזרת בחברה מאוחדת בחו"ל, מהתיק לפידיון בעלות מופחתת של 159 מיליון ש"ח (כ-46 מיליון דולר) ומהתיק הזמין בשווי שוק של 1,525 מיליון ש"ח (כ-438 מיליון דולר).
- (3) כלולים "ברווז כולל אחר מצטבר".
- (4) לגבי מניות בטור זה שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת, מעלה או מטה, למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
- (5) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (6) איגרות חוב מוניציפליות ואיגרות חוב של מדינות בארה"ב.

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2018				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
במיליוני שקלים חדשים				
(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיון				
איגרות חוב ומלוות:				
4,502	4,502	120	11	4,611
של ממשלת ישראל				
18	18	-	-	18
של ממשלות זרות				
28	28	1	-	29
של מוסדות פיננסיים בישראל				
33	33	-	-	33
של מוסדות פיננסיים זרים				
461	461	1	20	442
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)				
1,081	1,081	14	6	1,089
של אחרים זרים ⁽⁶⁾				
6,123	6,123	136	37	6,222
סך-הכל איגרות חוב מוחזקות לפידיון				

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

5. ניירות ערך (המשך)

א. הרכב הסעיף (המשך)

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2018				
רווח כולל אחר מצטבר				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
במיליוני שקלים חדשים				
(2) ניירות ערך זמינים למכירה				
איגרות חוב ומלוות:				
16,602	16,580	60	38	16,602
1,093	1,107	1	15	1,093
46	46	-	-	46
1,253	1,255	4	6	1,253
6,562	6,804	-	242	6,562
170	168	2	-	170
1,757	1,754	17	14	1,757
27,483	27,714	84	315	27,483
סך-הכל איגרות חוב				
936	935	3	2	936
28,419	28,649	87	317	28,419
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה				
בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2018				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן ⁽¹⁾
במיליוני שקלים חדשים				
(3) ניירות ערך למסחר				
איגרות חוב ומלוות:				
1,969	1,975	-	6	1,969
20	20	-	-	20
7	7	-	-	7
62	64	-	2	62
74	75	-	1	74
11	11	-	-	11
2,143	2,152	-	9	2,143
סך-הכל איגרות חוב				
63	64	-	1	63
2,206	2,216	-	10	2,206
36,748	36,988	223	364	36,847
סך-הכל ניירות ערך למסחר				

הערות:

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, אינם משקפים בהכרח את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כולל ניירות ערך שנמכרו בתנאי רכישה חוזרת בחברה מאוחדת בחו"ל, מהתיק לפידיון בעלות מופחתת של 331 מיליון ש"ח (כ-91 מיליון דולר) ומהתיק הזמין בשווי שוק של 1,176 מיליון ש"ח (כ-324 מיליון דולר).
- (3) כוללים "ברווח כולל אחר מצטבר".
- (4) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי העלות, בסך של 878 מיליון ש"ח.
- (5) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (6) איגרות חוב מוניציפליות ואיגרות חוב של מדינות בארה"ב.

5. ניירות ערך (המשך)

א. הרכב הסעיף (המשך)

מבוקר				
31 בדצמבר 2018				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(י)
במיליוני שקלים חדשים				
(1) איגרות חוב המוחזקות לפדיון				
איגרות חוב ומלוות:				
5,118	5,118	89	20	5,187
19	19	-	-	19
27	27	-	-	27
34	34	-	-	34
451	451	1	13	439
1,073	1,073	15	3	1,085
6,722	6,722	105	36	6,791
מבוקר				
31 בדצמבר 2018				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(י)
במיליוני שקלים חדשים				
(2) ניירות ערך זמינים למכירה				
איגרות חוב ומלוות:				
16,858	16,861	52	55	16,858
749	758	-	9	749
61	61	-	-	61
1,314	1,336	3	25	1,314
6,855	7,010	4	159	6,855
148	150	1	3	148
1,965	1,991	3	29	1,965
27,950	28,167	63	280	27,950
980	980	3	3	980
28,930	29,147	66	283	28,930

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

5. ניירות ערך (המשך)

א. הרכב הסעיף (המשך)

מבוקר				
31 בדצמבר 2018				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן ⁽¹⁾
במיליוני שקלים חדשים				
(3) ניירות ערך למסחר				
איגרות חוב ומלוות:				
2,013	2,013	3	3	2,013
19	19	-	1	19
8	8	-	-	8
77	77	-	2	77
62	62	-	4	62
8	8	-	-	8
2,187	2,187	3	10	2,187
59	59	-	6	59
2,246	2,246	3 ⁽⁵⁾	16 ⁽⁵⁾	2,246
37,967	37,898	174	335	38,128
סך-הכל ניירות ערך				

הערות:

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, אינם משקפים בהכרח את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כולל ניירות ערך שנמכרו בתנאי רכישה חוזרת בחברה מאוחדת בחו"ל, מהתיק לפידיון בעלות מופחתת של 124 מיליון ש"ח (כ-33 מיליון דולר) ומהתיק הזמין בשווי שוק של 1,168 מיליון ש"ח (כ-312 מיליון דולר).
- (3) כלולים "ברווח כולל אחר מצטבר".
- (4) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי העלות, בסך של 923 מיליון ש"ח.
- (5) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (6) איגרות חוב מוניציפליות ואיגרות חוב של מדינות בארה"ב.

5. ניירות ערך (המשך)

ב. עלות מופחתת והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של איגרות חוב מוחזקות לפדיון אשר נמצאות בפיזיציית הפסד שטרם מומש - מאוחד

בלתי מבוקר							
30 בספטמבר 2019							
פחות מ-12 חודשים				12 חודשים ומעלה			
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן				הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן			
עלות מופחתת		עלות מופחתת		עלות מופחתת		עלות מופחתת	
0-20%	20-40%	סך-הכל	סך-הכל	0-20%	20-40%	סך-הכל	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים							
איגרות חוב מוחזקות לפדיון							
איגרות חוב ומלוות:							
638	(1)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	17	(1)	-	-
15	(1)	-	-	162	4	-	4
-	-	-	-	35	2	-	2
653	-	-	-	214	6	-	6

בלתי מבוקר							
30 בספטמבר 2018							
פחות מ-12 חודשים				12 חודשים ומעלה			
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן				הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן			
עלות מופחתת		עלות מופחתת		עלות מופחתת		עלות מופחתת	
0-20%	20-40%	סך-הכל	סך-הכל	0-20%	20-40%	סך-הכל	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים							
איגרות חוב מוחזקות לפדיון							
איגרות חוב ומלוות:							
861	11	-	11	-	-	-	-
18	(1)	-	-	-	-	-	-
104	4	-	4	307	16	-	16
276	6	-	6	6	-	-	-
1,259	21	-	21	307	16	-	16

מבוקר							
31 בדצמבר 2018							
פחות מ-12 חודשים				12 חודשים ומעלה			
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן				הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן			
עלות מופחתת		עלות מופחתת		עלות מופחתת		עלות מופחתת	
0-20%	20-40%	סך-הכל	סך-הכל	0-20%	20-40%	סך-הכל	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים							
איגרות חוב מוחזקות לפדיון							
איגרות חוב ומלוות:							
1,570	20	-	20	-	-	-	-
-	-	-	-	19	(1)	-	-
25	(1)	-	-	377	13	-	13
246	2	-	2	38	1	-	1
1,841	22	-	22	434	14	-	14

הערה:

(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

5. ניירות ערך (המשך)

ג. במסגרת אימוץ מוקדם של עדכון התקינה בארה"ב בנושא נגזרים ופעילויות גידור (ראו ביאור 1 ה' 2 לעיל), סיווגה חברת הבת אי די בי ניו יורק ניירות ערך מהתיק המוחזק לפדיון לתיק הזמין למכירה, בסך של 252 מיליון דולר. עד וכולל הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018, הבנק המשיך להציג את ניירות הערך האמורים בדוחות הכספיים המאוחדים כניירות ערך מוחזקים לפדיון. החל מיום 1 בינואר 2019, ניירות הערך סווגו לתיק הזמין למכירה.

ד. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של איגרות חוב זמינות למכירה (2018) - ניירות ערך זמינים למכירה) אשר נמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש - מאוחד

בלתי מבוקר							
30 בספטמבר 2019							
פחות מ-12 חודשים				12 חודשים ומעלה			
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו			
שווי הוגן	0-20%	20-40%	סך-הכל	שווי הוגן	0-20%	20-40%	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים							
איגרות חוב זמינות למכירה							
של ממשלת ישראל	1,124	9	-	9	-	-	-
של ממשלות זרות	202	1	-	1	-	59	(¹⁾ -
של מוסדות פיננסיים בישראל	30	(¹⁾ -	-	-	-	-	-
של מוסדות פיננסיים זרים	106	1	-	1	-	277	4
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	1,204	6	-	6	-	1,347	13
של אחרים בישראל	54	(¹⁾ -	-	-	-	-	-
של אחרים זרים	553	7	-	7	-	33	1
סך-הכל איגרות חוב זמינות למכירה	3,273	24	-	24	-	1,716	18
בלתי מבוקר							
30 בספטמבר 2018							
פחות מ-12 חודשים				12 חודשים ומעלה			
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו			
שווי הוגן	0-20%	20-40%	סך-הכל	שווי הוגן	0-20%	20-40%	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים							
ניירות ערך זמינים למכירה							
איגרות חוב ומלוות:							
של ממשלת ישראל	3,802	36	-	36	-	374	2
של ממשלות זרות	868	13	-	13	-	112	2
של מוסדות פיננסיים בישראל	31	(¹⁾ -	-	-	-	-	-
של מוסדות פיננסיים זרים	660	6	-	6	-	-	-
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	4,038	118	-	118	-	2,400	124
של אחרים בישראל	42	(¹⁾ -	-	-	-	3	(¹⁾ -
של אחרים זרים	680	14	-	14	-	-	-
סך-הכל איגרות חוב	10,121	187	-	187	-	2,889	128
מניות	34	1	-	1	-	15	1
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה	10,155	188	-	188	-	2,904	129

5. ניירות ערך (המשך)

ד. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה אשר נמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש - מאוחד

מבוקר							
31 בדצמבר 2018							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו				הפסדים שטרם מומשו			
סך-הכל	20-40%	0-20%	שווי הוגן	סך-הכל	20-40%	0-20%	שווי הוגן
במיליוני שקלים חדשים							
ניירות ערך זמינים למכירה							
איגרות חוב ומלוות:							
6	-	6	667	49	-	49	6,844
5	-	5	319	4	-	4	230
-	-	-	-	-	-	(1)	47
-	-	-	-	25	-	25	1,119
139	-	139	4,436	20	-	20	1,853
-	-	-	-	3	-	3	84
2	-	2	71	27	-	27	1,378
152	-	152	5,493	128	-	128	11,555
1	-	1	16	2	-	2	31
153	-	153	5,509	130	-	130	11,586

הערה:

(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

- ה. תיק ניירות הערך ליום 30 בספטמבר 2019 כולל השקעה בניירות ערך מגובי נכסים, בעיקר איגרות חוב מגובות משכנתא (MBS) אשר מוחזקות בידי חברה מאוחדת בחו"ל. פרטים בדבר המונחים "נייר ערך המגובה במשכנתא MBS", תיעול השקעות נדל"ן למשכנתאות (REMIC – real estate mortgage investment conduit), MBS מפוצלות (Stripped MBS), ניירות ערך מסוג העבר באמצעות - "Mortgage Pass Through" והתחייבויות משכנתא מובטחות - "Collateralized Mortgage Obligation CMO" הובאו בביאור 12 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.
- ו. מרבית ההפסדים שטרם מומשו ליום 30 בספטמבר 2019 מיוחסים למספר גורמים, לרבות שינויים בשיעורי ריבית השוק לאחר מועד הרכישה, גידול במרווחי האשראי לגבי סוגים דומים של ניירות ערך, השפעת השווקים הלא פעילים ושינויים בדירוג ניירות הערך. באשר לניירות ערך המייצגים חוב, אין כאלה שעבר זמן פרעונם או כאלה שלגביהם הבנק ו/או חברות הבת הרלבנטיות מעריכים כיום שאין סבירות שיצליחו לגבות את כל הסכומים המגיעים להם, בהתאם לתנאים של חוזה ההשקעה. כיוון שאין בכוונת הבנק וחברות הבת הרלבנטיות למכור ניירות ערך בעלי הפסד שלא מומש, הבנק וחברות הבת הרלבנטיות אינם רואים בירידת הערך של השקעות אלה ליום 30 בספטמבר 2019, ירידה בעלת אופי אחר מאשר זמני.
- ז. הצגה בשווי הוגן. ביתרת ניירות הערך לימים 30 בספטמבר 2019, 30 בספטמבר 2018 ו-31 בדצמבר 2018, נכללו ניירות ערך בסך של 31,119 מיליון ש"ח, 29,747 מיליון ש"ח ו-30,253 מיליון ש"ח, בהתאמה, שהוצגו בשווי הוגן.

5. ניירות ערך (המשך)

ח. פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

בלתי מבוקר			
30 בספטמבר 2019			
הפסדים	רווחים	שטרם מומשו	שטרם מומשו
מהתאמות מהתאמות	לשווי	הוגן	לשווי
עלות מופחתת	הוגן	הוגן	שווי הוגן
במיליוני שקלים חדשים			
1. איגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS):			
איגרות חוב זמינות למכירה			
1,028	3	8	1,023
איגרות חוב מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
מזה:			
713	3	5	711
איגרות חוב בערבות GNMA			
315	-	3	312
איגרות חוב שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
4,888	10	41	4,857
איגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC CMO ו-STRIPPED MBS):			
4,888	10	41	4,857
מזה איגרות חוב שהונפקו ע"י FNMA, FHLMC או GNMA או בערבותם			
5,916	13	49	5,880
סך-הכל איגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות (MBS)			
איגרות חוב מוחזקות לפידיון			
27	-	2	25
איגרות חוב מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
מזה:			
19	-	1	18
איגרות חוב בערבות GNMA			
8	-	1	7
איגרות חוב שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
325	4	2	327
איגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC CMO ו-STRIPPED MBS):			
325	4	2	327
מזה איגרות חוב שהונפקו ע"י FNMA, FHLMC או GNMA או בערבותם			
352	4	4	352
סך-הכל איגרות חוב מוחזקות לפידיון מגובי משכנתאות (MBS)			
איגרות חוב מוחזקות למסחר			
64	-	1	63
איגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC CMO ו-STRIPPED MBS):			
64	-	1	63
מזה איגרות חוב שהונפקו ע"י FNMA, FHLMC או GNMA או בערבותם			
64	-	1	63
סך-הכל איגרות חוב מוחזקות למסחר מגובי משכנתאות (MBS)			
6,332	17	54	6,295
סך-הכל איגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
2. סך-הכל איגרות חוב זמינות למכירה מגובי נכסים (ABS):			
957	6	-	963
מזה איגרות חוב מובטחות מסוג CLO			
942	6	-	948
מזה איגרות חוב מגובי נכסים מסוג ABS			
15	-	-	15
7,289	23	54	7,258
סך-הכל איגרות חוב מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

הערה:

(ו) איגרות חוב זמינות למכירה - רווח כולל אחר מצטבר.

5. ניירות ערך (המשך)

ח. פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

בלתי מבוקר			
30 בספטמבר 2018			
הפסדים	רווחים	שטרם מומשו	שטרם מומשו
מהתאמות מהתאמות	לשווי	לשווי	לשווי
שווי הוגן	הוגן ⁽¹⁾	הוגן ⁽¹⁾	עלות מופחתת
במיליוני שקלים חדשים			
1. ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS):			
ניירות ערך זמינים למכירה			
1,285	32	-	1,317
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
מזה:			
905	20	-	925
ניירות ערך בערבות GNMA			
380	12	-	392
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
4,967	210	-	5,177
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC CMO ו-STRIPPED MBS):			
4,967	210	-	5,177
מזה ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA, FHLMC או GNMA או בערבותם			
6,252	242	-	6,494
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מוחזקים לפידיון			
33	-	1	32
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
מזה:			
22	-	1	21
ניירות ערך בערבות GNMA			
11	-	-	11
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
409	20	-	429
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC CMO ו-STRIPPED MBS):			
409	20	-	429
מזה ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA, FHLMC או GNMA או בערבותם			
442	20	1	461
סך-הכל ניירות ערך מוחזקים לפידיון מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מוחזקים למסחר			
62	2	-	64
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC CMO ו-STRIPPED MBS):			
62	2	-	64
מזה ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA, FHLMC או GNMA או בערבותם			
62	2	-	64
סך-הכל ניירות ערך מוחזקים למסחר מגובי משכנתאות (MBS)			
6,756	264	1	7,019
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
2. סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS)			
310	-	-	310
מזה אגרות חוב מובטחות מסוג CLO			
310	-	-	310
7,066	264	1	7,329
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

הערה:

(1) בניירות ערך זמינים למכירה - רווח כולל אחר מצטבר.

5. ניירות ערך (המשך)

ח. פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

מבוקר			
31 בדצמבר 2018			
עלות מופחתת	לשווי הוגן ⁽¹⁾	לשווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות מהתאמות לשווי הוגן
במיליוני שקלים חדשים			
1. ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS):			
ניירות ערך זמינים למכירה			
1,288	-	22	1,266
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
מזה:			
901	-	14	887
ניירות ערך בערבות GNMA			
387	-	8	379
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
5,353	4	132	5,225
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC CMO ו-STRIPPED MBS):			
5,353	4	132	5,225
מזה ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA, FHLMC או GNMA או בערבותם			
6,641	4	154	6,491
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מוחזקים לפידיון			
32	1	-	33
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
מזה:			
21	1	-	22
ניירות ערך בערבות GNMA			
11	-	-	11
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
419	-	13	406
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC CMO ו-STRIPPED MBS):			
419	-	13	406
מזה ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA, FHLMC או GNMA או בערבותם			
451	1	13	439
סך-הכל ניירות ערך מוחזקים לפידיון מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מוחזקים למסחר			
79	-	2	77
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC CMO ו-STRIPPED MBS):			
79	-	2	77
מזה ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA, FHLMC או GNMA או בערבותם			
79	-	2	77
סך-הכל ניירות ערך מוחזקים למסחר מגובי משכנתאות (MBS)			
7,171	5	169	7,007
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
2. סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS):			
369	-	5	364
מזה אגרות חוב מובטחות מסוג CLO			
351	-	4	347
אגרות חוב מגובי נכסים מסוג ABS			
18	-	1	17
7,540	5	174	7,371
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

הערה:

(1) בניירות ערך זמינים למכירה - רווח כולל אחר מצטבר.

5. ניירות ערך (המשך)

ט. פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

פירוט נוסף לגבי איגרות חוב מגובי משכנתאות ומגובי נכסים הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

בלתי מבוקר			
30 בספטמבר 2019			
12 חודשים ומעלה	12 חודשים פחות מ-12	12 חודשים ומעלה	12 חודשים פחות מ-12
הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
במיליוני שקלים חדשים			
1. ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS):			
איגרות חוב זמינות למכירה			
א. איגרות חוב מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
3	329	-	-
איגרות חוב בערבות GNMA			
(¹)	105	-	-
איגרות חוב שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
3	434	-	-
סך-הכל איגרות חוב מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות			
ב. איגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
8	828	2	567
איגרות חוב שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
8	828	2	567
סך-הכל איגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים			
11	1,262	2	567
סך-הכל איגרות חוב זמינות למכירה מגובי משכנתאות (MBS)			
איגרות חוב מוחזקות לפידיון			
איגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
4	158	(¹)	15
איגרות חוב שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
4	158	-	15
סך-הכל איגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים			
4	158	-	15
סך-הכל איגרות חוב מוחזקות לפידיון מגובי משכנתאות (MBS)			
איגרות חוב למסחר			
איגרות חוב מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
(¹)	14	-	-
איגרות חוב שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
-	14	-	-
סך-הכל איגרות חוב למסחר מגובי משכנתאות (MBS)			
15	1,434	2	582
סך-הכל איגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)			
2. איגרות חוב זמינות למכירה מגובי נכסים (ABS)			
אגרות חוב מסוג CLO			
2	85	4	637
איגרות חוב שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
2	85	4	637
סך-הכל איגרות חוב זמינות למכירה מגובי נכסים (ABS)			
17	1,519	6	1,219
סך-הכל איגרות חוב מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

הערה:

(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

5. ניירות ערך (המשך)

ט. פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש (המשך)

בלתי מבוקר			
30 בספטמבר 2018			
פחות מ-12 חודשים		12 חודשים ומעלה	
הפסדים	הפסדים	הפסדים	הפסדים
שטרם	שטרם	שטרם	שטרם
שווי הוגן	שווי הוגן	שווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני שקלים חדשים			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS):			
ניירות ערך זמינים למכירה			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
10	304	10	593
ניירות ערך בערבות GNMA			
3	85	9	296
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
13	389	19	889
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO, REMIC ו-STRIPPED MBS):			
111	2,011	99	2,871
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
111	2,011	99	2,871
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
124	2,400	118	3,760
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מוחזקים לפידיון			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
-	-	(¹)	1
ניירות ערך בערבות GNMA			
-	-	-	1
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO, REMIC ו-STRIPPED MBS):			
16	291	4	99
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
16	291	4	99
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
16	291	4	100
סך-הכל ניירות ערך מוחזקים לפידיון מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך למסחר			
א. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO, REMIC ו-STRIPPED MBS):			
2	27	(¹)	30
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
2	27	-	30
סך-הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות (MBS)			
142	2,718	122	3,890
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
2. ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS)			
-	-	(¹)	278
אגרות חוב מסוג CLO			
-	-	-	278
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS)			
142	2,718	122	4,168
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

הערה:

(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

5. ניירות ערך (המשך)

ט. פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש (המשך)

מבוקר			
31 בדצמבר 2018			
פחות מ- 12 חודשים		12 חודשים ומעלה	
הפסדים שטרם שווי הוגן	הפסדים שטרם שווי הוגן	הפסדים שטרם שווי הוגן	הפסדים שטרם שווי הוגן
במיליוני שקלים חדשים			
1. ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS):			
ניירות ערך זמינים למכירה			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
11	437	3	363
ניירות ערך בערבות GNMA			
7	234	1	145
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC			
18	671	4	508
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
121	3,765	11	1,009
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
121	3,765	11	1,009
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
139	4,436	15	1,517
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מוחזקים לפידיון			
א. ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Mortgage Pass Through):			
-	-	(0)-	2
ניירות ערך בערבות GNMA			
-	-	-	2
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות			
ב. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
13	364	(0)-	23
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
13	364	-	23
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
13	364	-	25
סך-הכל ניירות ערך מוחזקים לפידיון מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך למסחר			
א. ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל REMIC, CMO ו-STRIPPED MBS):			
2	38	(0)-	21
ניירות ערך שהונפקו ע"י FNMA וע"י FHLMC או GNMA או בערבותם			
2	38	-	21
סך-הכל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות (MBS)			
154	4,838	15	1,563
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
2. ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS):			
-	-	4	318
אגרות חוב מסוג CLO			
-	-	1	18
אגרות חוב מגובי נכסים מסוג ABS			
-	-	5	336
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים (ABS)			
154	4,838	20	1,899
סך-הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

הערה:

(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

י. מידע לגבי איגרות חוב פגומות

30 בספטמבר 2019	30 בספטמבר 2018	31 בדצמבר 2018
במיליוני שקלים חדשים		
49	42	79
יתרת חוב רשומה של איגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית		

6. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

כללי. חובות – בביאור זה: אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף.

יצוין כי בביאור 14 מובאים הפרטים הכלולים בביאור זה, והרחבה שלהם.

1. חובות, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי – מאוחד

בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2019					
אשראי לציבור					
מסחרי	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	אנשים פרטיים - אחר	סך-הכל	בנקים וממשלות	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
יתרת חוב רשומה של חובות:					
79,585	-	658	80,243	6,872	87,115
שנבדקו על בסיס פרטני ⁽¹⁾					
שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
252 ⁽²⁾	35,861	-	36,113	-	36,113
26,848 ⁽²⁾	172	32,434	59,454	99	59,553
קבוצתי אחר					
106,685	36,033	33,092	175,810	6,971	182,781
סך-הכל חובות*					
מזה:					
944	-	153	1,097	-	1,097
חובות בארגון מחדש					
536	-	25	561	-	561
חובות פגומים אחרים					
1,480	-	178	1,658	-	1,658
סך הכל חובות פגומים					
118	334	52	504	-	504
חובות בפיגור 90 ימים או יותר					
1,590	21	320	1,931	-	1,931
חובות בעייתיים אחרים					
3,188	355	550	4,093	-	4,093
סך הכל חובות בעייתיים					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
1,156	-	78	1,234	-	1,234
שנבדקו על בסיס פרטני ⁽¹⁾					
שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
1 ⁽³⁾	200 ⁽³⁾	-	201	-	201
שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
366	2	570	938	1	939
קבוצתי אחר					
1,523	202	648	2,373	1	2,374
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					
185	-	65	250	-	250
מזה: בגין חובות פגומים					

הערות:

- (1) לרבות אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום בסך של 85,459 מיליון ש"ח וההפרשה בגינו בסך של 985 מיליון ש"ח חושבה על בסיס קבוצתי.
- (2) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך של 256 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרוייקטים שהן בונות מצויים בהליכי בניה.
- (3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור, שחושבה על בסיס פרטני, בסך של 4 מיליון ש"ח ושחושבה על בסיס קבוצתי, בסך של 129 מיליון ש"ח.

6. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי - מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2018					
אשראי לציבור					
מסחרי	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	אנשים פרטיים - אחר	סך-הכל	בנקים וממשלות	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
יתרת חוב רשומה של חובות:					
74,299	-	443	74,742	6,126	80,868
שנבדקו על בסיס פרטני ⁽¹⁾					
שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
196 ⁽²⁾	31,624	-	31,820	-	31,820
שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
27,014 ⁽²⁾	141	29,617	56,772	255	57,027
קבוצתי אחר					
101,509	31,765	30,060	163,334	6,381	169,715
סך-הכל חובות*					
מזה:					
1,215	-	119	1,334	-	1,334
חובות בארגון מחדש					
461	-	15	476	-	476
חובות פגומים אחרים					
1,676	-	134	1,810	-	1,810
סך הכל חובות פגומים					
61	307	65	433	-	433
חובות בפיגור 90 ימים או יותר					
1,153	23	370	1,546	-	1,546
חובות בעיתיים אחרים					
2,890	330	569	3,789	-	3,789
סך הכל חובות בעיתיים					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
1,041	-	59	1,100	-	1,100
שנבדקו על בסיס פרטני ⁽¹⁾					
שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
1 ⁽³⁾	179 ⁽³⁾	-	180	-	180
שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
375	2	524	901	1	902
קבוצתי אחר					
1,417	181	583	2,181	1	2,182
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					
141	-	47	188	-	188
מזה: בגין חובות פגומים					

הערות:

- (1) לרבות אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום בסך של 79,058 מיליון ש"ח וההפרשה בגינו בסך של 912 מיליון ש"ח חושבה על בסיס קבוצתי.
- (2) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך של 200 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרוייקטים שהן בונות מצויים בהליכי בניה.
- (3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס פרטני בסך של 3 מיליון ש"ח ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 110 מיליון ש"ח.

6. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי - מאוחד (המשך)

מבוקר					
31 בדצמבר 2018					
אשראי לציבור					
מסחרי	אנשים פרטיים - הלוואות	אנשים פרטיים - אחר	סך-הכל	בנקים וממשלות	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
יתרת חוב רשומה של חובות:					
75,208	-	539	75,747	5,389	81,136
שנבדקו על בסיס פרטני ⁽¹⁾					
שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
231 ⁽²⁾	32,779	-	33,010	-	33,010
שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
28,054 ⁽²⁾	145	30,122	58,321	450	58,771
קבוצתי אחר					
103,493	32,924	30,661	167,078	5,839	172,917
סך-הכל חובות*					
*מזה:					
1,094	-	131	1,225	-	1,225
חובות בארגון מחדש					
384	-	24	408	-	408
חובות פגומים אחרים					
1,478	-	155	1,633	-	1,633
סך הכל חובות פגומים					
58	316	61	435	-	435
חובות בפיגור 90 ימים או יותר					
1,294	24	345	1,663	-	1,663
חובות בעיתיים אחרים					
2,830	340	561	3,731	-	3,731
סך הכל חובות בעיתיים					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
1,096	-	64	1,160	-	1,160
שנבדקו על בסיס פרטני ⁽¹⁾					
שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
1 ⁽³⁾	185 ⁽³⁾	-	186	-	186
שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
384	2	542	928	1	929
קבוצתי אחר					
1,481	187	606	2,274	1	2,275
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					
169	-	54	223	-	223
מזה: בגין חובות פגומים					

הערות:

- (1) לרבות אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום בסך של 79,503 מיליון ש"ח וההפרשה בגינו בסך של 937 מיליון ש"ח חושבה על בסיס קבוצתי.
- (2) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך של 235 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרוייקטים שהן בונות מצויים בהליכי בניה.
- (3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור, שחושבה על בסיס פרטני, בסך של 4 מיליון ש"ח ושחושבה על בסיס קבוצתי, בסך של 116 מיליון ש"ח.

6. סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - מאוחד

בלתי מבוקר					
מסחרי	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור	אנשים פרטיים - אחר	אשראי לציבור		סך-הכל
			סך-הכל	בנקים וממשלות	
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2019	1,631	197	672	2,500	2,501
הוצאות בגין הפסדי אשראי	50	6	96	152	152
מחיקות חשבונאיות	(88)	(1)	(119)	(208)	(208)
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	81	-	53	134	134
מחיקות חשבונאיות, נטו	(7)	(1)	(66)	(74)	(74)
התאמות מתרגום דוחות כספיים	(7)	-	-	(7)	(7)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2019	1,667	202	702	2,571	2,572
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	144	-	54	198	198
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2018	1,556	178	599	2,333	2,334
הוצאות בגין הפסדי אשראי	17	4	102	123	123
מחיקות חשבונאיות	(94)	(1)	(108)	(203)	(203)
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	86	-	39	125	125
מחיקות חשבונאיות, נטו	(8)	(1)	(69)	(78)	(78)
התאמות מתרגום דוחות כספיים	(2)	-	-	(2)	(2)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2018	1,563	181	632	2,376	2,377
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	146	-	49	195	195
בלתי מבוקר					
מסחרי	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור	אנשים פרטיים - אחר	אשראי לציבור		סך-הכל
			סך-הכל	בנקים וממשלות	
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)	1,606	187	657	2,450	2,451
הוצאות בגין הפסדי אשראי	172	21	236	429	429
מחיקות חשבונאיות	(282)	(6)	(363)	(651)	(651)
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	190	-	173	363	363
מחיקות חשבונאיות, נטו	(92)	(6)	(190)	(288)	(288)
התאמות מתרגום דוחות כספיים	(19)	-	(1)	(20)	(20)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2019	1,667	202	702	2,571	2,572
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	144	-	54	198	198
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	1,560	178	566	2,304	2,305
הוצאות בגין הפסדי אשראי	93	14	257	364	364
מחיקות חשבונאיות	(364)	(11)	(337)	(712)	(712)
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	264	-	146	410	410
מחיקות חשבונאיות, נטו	(100)	(11)	(191)	(302)	(302)
התאמות מתרגום דוחות כספיים	10	-	-	10	10
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2018	1,563	181	632	2,376	2,377
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	146	-	49	195	195

7. פקדונות הציבור

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

מבוקר	בלתי מבוקר	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2018	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים		
בישראל		
לפי דרישה:		
34,166	34,076	35,327
אינם נושאים ריבית		
38,588	35,747	44,552
נושאים ריבית		
72,754	69,823	79,879
סך-הכל לפי דרישה		
89,893	89,917	88,637
לזמן קצוב		
162,647	159,740	168,516
סך-הכל פקדונות בישראל*		
* מזה:		
90,716	87,651	91,448
פקדונות של אנשים פרטיים		
13,044	15,143	16,412
פקדונות של גופים מוסדיים		
58,887	56,946	60,656
פקדונות של תאגידים ואחרים		
מחוץ לישראל		
לפי דרישה:		
4,804	4,029	3,828
אינם נושאים ריבית		
11,845	11,585	12,301
נושאים ריבית		
16,649	15,614	16,129
סך-הכל לפי דרישה		
9,620	9,472	9,817
לזמן קצוב		
26,269	25,086	25,946
סך-הכל פקדונות מחוץ לישראל		
188,916	184,826	194,462
סך-הכל פקדונות הציבור		

ב. פקדונות הציבור לפי גודל על בסיס מאוחד

מבוקר	בלתי מבוקר	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2018	2018	2019
יתרה		
תקרת הפקדון		
במיליוני שקלים חדשים		
71,912	70,612	74,054
עד 1		
53,005	50,203	52,582
מעל 1 עד 10		
29,719	27,214	28,296
מעל 10 עד 100		
18,976	20,490	21,251
מעל 100 עד 500		
15,304	16,307	18,279
מעל 500		
188,916	184,826	194,462
סך-הכל		

8. הטבות לעובדים

א. פירוט ההטבות

מבוקר	בלתי מבוקר	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2018	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים		
פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה:		
3,093	3,409	3,234
1,815	2,016	1,678
1,278	1,393	1,556
עודף ההתחייבויות על נכסי התוכנית		
1,297	1,408	1,556
עודף נכסי התוכנית שנכלל בסעיף נכסים אחרים		
19	15	-
סכומים שנכללו בסעיף התחייבויות אחרות:		
317	307	300
577	710	656
135	140	137
7	8	8
2,333	2,573	2,657
סך-כל עודף ההתחייבויות שנכלל בסעיף התחייבויות אחרות		
31	32	37
19	15	-
סך-כל עודף נכסי התוכנית שנכלל בסעיף נכסים אחרים		
18	15	-

ב. תוכניות להטבה מוגדרת

1. מחויבות ומצב המימון

1.1 שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

מבוקר	בלתי מבוקר								
לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר							
2018	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	
פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה	הטבות לגימלאים לאחר פרישה	הטבות לגימלאים לאחר פרישה	פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה	פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה	הטבות לגימלאים לאחר פרישה	הטבות לגימלאים לאחר פרישה	פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה	פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה	
במיליוני שקלים חדשים									
734	3,430	734	577	3,430	3,093	696	618	3,392	3,168
6	92	5	3	68	59	2	1	24	20
25	101	19	17	79	73	6	6	22	23
(144)	(110)	(22)	87	(3)	345	15	41	22	213
2	15	1	(2)	8	(13)	-	(1)	(1)	(4)
(46)	(435)	(27)	(26)	(173)	(187)	(9)	(9)	(50)	(50)
-	-	-	-	-	(136) ⁽²⁾	-	-	-	(136) ⁽²⁾
577	3,093	710	656	3,409	3,234	710	656	3,409	3,234
מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה									
577	2,886	710	656	3,015	2,881	710	656	3,015	2,881
מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף התקופה⁽¹⁾									

הערות:

- (1) המחויבות בגין הטבה מצטברת שונה מהמחויבות בגין הטבה חזויה בכך שהיא אינה כוללת הנחות כלשהן בדבר רמות התגמול העתידיות.
(2) בחודש ספטמבר 2018 קיבל דירקטוריון אי די בי ניו יורק החלטה על סיומה של תוכנית ההטבות המוגדרת של החברה. בתקופת הדוח סולקה באופן סופי ההתחייבות – הקטנת ההתחייבות להטבה מוגדרת כנגד הקטנת נכסי התוכנית.

8. הטבות לעובדים (המשך)

ב. תוכניות להטבה מוגדרת (המשך)

1. מחויבות ומצב המימון (המשך)

1.2 שינוי בשווי הוגן של נכסי התוכנית ומצב המימון של התוכנית

מבוקר	בלתי מבוקר			
לשנה	לשלושת החודשים	לשלושת החודשים	לשלושת החודשים	לשלושת החודשים
שהסתיימה ב-31 בדצמבר	שהסתיימו ב-30 בספטמבר	שהסתיימו ב-30 בספטמבר	שהסתיימו ב-30 בספטמבר	שהסתיימו ב-30 בספטמבר
2018	2018	2019	2018	2019
פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה במיליוני שקלים חדשים				
2,034	2,034	1,815	1,956	1,825
(51)	36	131	43	21
12	7	(14)	(1)	(4)
63	54	18	42	6
(243)	(115)	(136)	(24)	(34)
-	-	(136)	-	(136)
1,815	2,016	1,678	2,016	1,678
(1,278)	(1,393)	(1,556)	(1,393)	(1,556)

שווי הוגן של נכסי התוכנית לסוף התקופה

מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף התקופה

1.3 סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

מבוקר	בלתי מבוקר			
31 בדצמבר	30 בספטמבר			
2018	2018	2019	2018	2019
פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה במיליוני שקלים חדשים				
-	19	-	-	15
(577)	(1,297)	(710)	(656)	(1,408)
(577)	(1,278)	(710)	(656)	(1,393)

התחייבות נטו שהוכרה בסוף התקופה

1.4 סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת המס

מבוקר	בלתי מבוקר			
31 בדצמבר	30 בספטמבר			
2018	2018	2019	2018	2019
פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה במיליוני שקלים חדשים				
59	(580)	(63)	(32)	(659)
4	-	4	3	-
63	(580)	(59)	(29)	(659)

יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

8. הטבות לעובדים (המשך)

ב. תוכניות להטבה מוגדרת (המשך)

1. מחויבות ומצב המימון (המשך)

1.5 תוכניות שבהן המחויבות בגין הטבה מצטברת עולה על נכסי התוכנית

מבוקר	בלתי מבוקר		
31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2018	2018	2019	
פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה במיליוני שקלים חדשים			
2,749	3,056	3,045	מחויבות בגין הטבה חזויה
2,569	2,697	2,750	מחויבות בגין הטבה מצטברת
1,455	1,656	1,508	שווי הוגן של נכסי התוכנית

1.6 תוכניות שבהן המחויבות בגין הטבה חזויה עולה על נכסי התוכנית

מבוקר	בלתי מבוקר		
31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2018	2018	2019	
פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה במיליוני שקלים חדשים			
2,910	3,225	3,234	מחויבות בגין הטבה חזויה
1,612	1,817	1,678	שווי הוגן של נכסי התוכנית

8. הטבות לעובדים (המשך)

ב. תוכניות להטבה מוגדרת (המשך)

2. הוצאה לתקופה

2.1 רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד בגין תוכניות פנסיה להטבה מוגדרת ולהפקדה מוגדרת

מבוקר לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר	בלתי מבוקר			
	לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר		לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר	
	2018	2018	2019	2018
	2018	2018	2019	2018
במיליוני שקלים חדשים				
פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה				
עלות שירות	92	68	59	24
עלות ריבית	101	79	73	22
תשואה חזויה על נכסי התכנית	(71)	(54)	(41)	(17)
הפחתה של סכומים שלא הוכרו:				
הפסד אקטוארי נטו	51	38	34	13
סך-כל ההפחתות של סכומים שלא הוכרו	51	38	34	13
אחר, לרבות הפסד מצימצום או סילוק	88	25	40	9
סך-כל עלות ההטבה נטו	261	156	165	51
סך-כל ההוצאה בגין תוכניות פנסיה להפקדה מוגדרת	189	142	149	49
סך-כל ההוצאות בגין פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה	450	298	314	100
מזה: ההוצאות שנכללו במשכורות והוצאות נלוות	281	210	208	73
מזה: ההוצאות שנכללו בהוצאות אחרות	169	88	106	27
הטבות לגימלאים לאחר פרישה				
עלות שירות	6	5	3	2
עלות ריבית	25	19	17	6
הפחתה של סכומים שלא הוכרו:				
הפסד (רווח) אקטוארי נטו	4	3	(4)	1
זיכוי שירות קודם	(1)	(1)	(1)	-
סך-כל ההפחתות של סכומים שלא הוכרו	3	2	(5)	1
אחר, לרבות רווח מצימצום או סילוק	(1)	-	-	-
סך-כל עלות ההטבה נטו	33	26	15	9
מזה: ההוצאות שנכללו במשכורות והוצאות נלוות	6	5	3	2
מזה: ההוצאות שנכללו בהוצאות אחרות	27	21	12	7

8. הטבות לעובדים (המשך)

ב. תוכניות להטבה מוגדרת (המשך)

2. הוצאה לתקופה (המשך)

2.2 שינויים בנכסי התוכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת המס

מבוקר		בלתי מבוקר							
לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר		לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר				לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר			
2018		2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
פיצויי									
פיטורין, הטבות פרישה לגימלאים ותשלומי לאחר פרישה		הטבות לגימלאים לאחר פרישה		פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה		הטבות לגימלאים לאחר פרישה		פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה	
במיליוני שקלים חדשים									
(144)	53	(22)	87	56	255	15	41	(4)	205
(4)	(51)	(3)	4	(38)	(34)	(1)	1	(13)	(11)
1	-	1	1	-	-	-	-	-	-
-	(41)	-	-	(41)	-	-	-	-	-
-	(1)	-	-	(1)	2	-	-	-	1
1	(88)	-	-	(25)	(40)	-	-	(9)	(18)
(146)	(128)	(24)	92	(49)	183	14	42	(26)	177
33	261	26	15	156	165	9	6	51	59
(113)	133	2	107	107	348	23	48	25	236
סך-הכל הוכר בהפסד (רווח) כולל אחר									
סך עלות ההטבה נטו ⁽¹⁾									
סך-הכל הוכר בעלות ההטבה נטו וברווח כולל אחר									

הערה:
(1) ראו סעיף 2.1 לעיל.

2.3 אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה (כהכנסה) במהלך יתרת שנת 2019, לפני השפעת המס

בלתי מבוקר	
אוקטובר - דצמבר 2019	
פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה	הטבות לגימלאים לאחר פרישה
במיליוני שקלים חדשים	
(1)	14
-	16
(1)	30

רווח (הפסד) אקטוארי נטו

3. הנחות

3.1 ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין ההטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

3.1.1 ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה

מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר
2018	2019	2018	2019
פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה		הטבות לגימלאים לאחר פרישה	
1.32%-2.70%	0.75%-2.2%	-0.04%-1.53%	1.83%-2.54%
1.34%-2.07%	0.21%-1.22%		

שיעור היוון

8. הטבות לעובדים (המשך)

ב. תוכניות להטבה מוגדרת (המשך)

3. הנחות (המשך)

3.1 ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין ההטבה ולמידת עלות ההטבה נטו (המשך)

3.1.2 ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר
2018	2018	2019	2018	2018	2019
הטבות לגימלאים לאחר פרישה			פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה		
0.66%-2.35%	0.66%-2.35%	0.45%-2.70%	1.06%-2.23%	1.06%-2.23%	0.92%-2.54%

שיעור היוון

3.2 השפעה על שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת המס

מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
קיטון בנקודת אחוז אחת				גידול בנקודת אחוז אחת			
פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה				פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה			
הטבות לגימלאים לאחר פרישה				הטבות לגימלאים לאחר פרישה			
31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר	31 בדצמבר	30 בספטמבר
2018	2018	2019	2018	2018	2019	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים							
31	26	36	282	270	264	(30)	(26)

שיעור היוון

ניתוח הרגישות כאמור מתייחס לבנק ולבנק מרכזי דסקונט, אשר מהווים למעלה מ-90% מסך המחויבות בגין הטבה חזויה.

4. תזרימי מזומנים

4.1 הפקדות

מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
הפקדות בפועל			תחזיית		
לשנה			לשלושת החודשים		
שהסתיימה ב-31 בדצמבר			שהסתיימו ב-30 בספטמבר		
2018	2018	2019	2018	2019	2019
פיצויי פיטורין, פרישה ותשלומי קצבה					
במיליוני שקלים חדשים					
63	54	18	42	6	16

הפקדות

(ז) אומדן הפקדות שצפוי לשלמן לתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך יתרת שנת 2019.

9. הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

1. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

- (א) **אימוץ הוראות באזל III**. פרטים בעניין זה הובאו בביאור 25, סעיף 1, בדוח שנתי 2018.
- (ב) **דרישות הון נוספות בגין הלוואות לדיוור**. ביום 28 בספטמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329, במסגרתו נדרש התאגיד הבנקאי להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 ויעד ההון הכולל בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיוור. הדרישה כאמור הגדילה את סך דרישת ההון העצמי המינימלי וההון הכולל בכ-0.20%.
- (ג) **הקלות בגין תוכנית התייעלות 2016**. הפיקוח על הבנקים אישר לבנק הקלות בגין תוכנית התייעלות 2016. עלויות בסך כולל של כ-372 מיליון ש"ח (לפני מס; על בסיס מאוחד; סך של 245 מיליון ש"ח לאחר מס); נוטרלו בחישובי הלימות ההון בדוח רבעון שלישי 2016 ומופחתות בהדרגה, החל מרבעון רביעי 2016, על בסיס רבעוני בקו ישר (5% לרבעון), על פני תקופה של חמש שנים. עד ליום 30 בספטמבר 2019 הופחתו עלויות בסך של 147 מיליון ש"ח. פרטים נוספים בעניין זה הובאו בביאור 25, סעיף 1 ג', בדוח שנתי 2018.
- (ד) **הקלות בגין תוכנית התייעלות 2018**. הפיקוח על הבנקים אישר לבנק הקלות בגין תוכנית התייעלות 2018. עלויות בסך כולל של כ-145 מיליון ש"ח (לפני מס; סך של 95 מיליון ש"ח לאחר מס) נוטרלו בחישובי הלימות ההון בדוח רבעון שני 2018 ומופחתות בהדרגה, החל מרבעון שלישי 2018, על בסיס רבעוני בקו ישר (5% לרבעון), על פני תקופה של חמש שנים. עד ליום 30 בספטמבר 2019 הופחתו עלויות בסך של 24 מיליון ש"ח. פרטים נוספים בעניין זה הובאו בביאור 25, סעיף 1 ד', בדוח שנתי 2018.

ה. הון לצורך חישוב יחס הון

מבוקר	בלתי מבוקר	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2018	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים		
17,504 ⁽¹⁾	16,990 ⁽¹⁾	18,788 ⁽¹⁾
712	712	534
18,216	17,702	19,322
5,140	5,197	4,731
23,356	22,899	24,053

הערה:
(1) ראו סעיף ג' ו-ד' לעיל.

ו. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

מבוקר	בלתי מבוקר	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2018	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים		
153,081	150,729	161,143
3,412	4,325	3,703
1,441	1,693	1,821
12,987	12,756	13,816
170,921	169,503	180,483

סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

הערה:

(1) מסך היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחת סך של 11 מיליון ש"ח (ליום 30 בספטמבר 2018: 126 מיליון ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2018: 32 מיליון ש"ח) בשל התאמות בגין תוכניות התייעלות.

9. הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

1. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ז. יחס הון לרכיבי סיכון

מבוקר	בלתי מבוקר	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2018	2018	2019
באחוזים		
(א) במאוחד		
10.24	10.02	10.41
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון		
13.67	13.51	13.33
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון		
9.19	9.19	9.20
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים ⁽⁴⁾		
12.69	12.69	12.70
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים ⁽⁴⁾		
(ב) חברות בת משמעותיות		
1. בנק מרכזי דיסקונט בע"מ וחברות מאוחדות שלו		
11.4	11.2	11.8
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון		
14.0	13.9	14.0
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון		
9.2	9.2	9.2
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים ⁽⁵⁾		
12.7	12.7	12.7
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים ⁽⁵⁾		
2. דיסקונט בנקופר אינק"		
14.3	14.2	14.1
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון		
15.3	15.2	15.2
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון		
4.5	4.5	4.5
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש בהתאם לאסדרה המקומית ⁽²⁾		
8.0	8.0	8.0
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לאסדרה המקומית ⁽²⁾		
3. כרטיסי אשראי לישראל בע"מ		
14.8	15.0	13.3
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון		
15.9	16.2	14.4
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון		
8.0	8.0	8.0
יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים		
11.5	11.5	11.5
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים ⁽³⁾		

הערות:

- (1) הנתונים בסעיף זה חושבו בהתאם לכללים המחייבים בארה"ב.
- (2) אי די בי ניו יורק כפופה לכללי ההון החדשים של באזל III, המבוססים על הכללים הסופיים שפורסמו על ידי ה-FRB. יחסי ההון הינם כלהלן: 4.5% הון עצמי רובד 1 (CET1) לנכסי סיכון; 6% הון רובד 1 לנכסי סיכון; ו-8% הון כולל לנכסי סיכון.
- (3) בהתאם לדרישת הפיקוח על הבנקים, נדרשה כאל לעמוד ביחס הלימות הון שלא יפחת מ-15% החל מיום 31 בדצמבר 2010. ביום 4 בפברואר 2018 הודיע הפיקוח על הבנקים לאל על הסרת מגבלה זו.
- (4) בתוספת 0.20% (ליום 30 בספטמבר 2018: 0.19%, ליום 31 בדצמבר 2018: 0.19%), בהתאם לדרישות הון נוספות בגין הלוואות לדיור – ראו סעיף ו(ב) לעיל.
- (5) בתוספת 0.20% (ליום 30 בספטמבר 2018: 0.19%, ליום 31 בדצמבר 2018: 0.20%), בהתאם לדרישות הון נוספות בגין הלוואות לדיור – ראו סעיף ו(ב) לעיל.

9. הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

1. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ח. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס הון

מבוקר	בלתי מבוקר	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2018	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים		
א. הון עצמי רובד 1		
הון עצמי	17,669	17,137
הבדלים בין ההון העצמי לבין הון עצמי רובד 1	(222)	(189)
סך הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים	17,447	16,914
התאמות פיקוחיות וניכויים		
מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים	160	160
התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים	3	6
סך-הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין תכנית ההתייעלות	163	166
סך-הכל התאמות בגין תכנית ההתייעלות	220	238
סך הכל הון עצמי רובד 1 לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים	17,504	16,990
ב. הון רובד 1 נוסף		
הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים	712	534
סך הכל הון רובד 1 נוסף לאחר ניכויים	712	534
ג. הון רובד 2		
מכשירים לפני ניכויים	3,135	3,221
הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים	1,932	2,037
זכויות מיעוט בחברת בת	73	82
סך הון רובד 2 לפני ניכויים	5,140	5,197
ניכויים	-	-
סך-הכל הון רובד 2	5,140	4,731

ט. השפעת התאמות בגין תכנית ההתייעלות על יחס הון עצמי רובד 1

מבוקר	בלתי מבוקר	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2018	2018	2019
באחוזים		
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת התאמות בגין תכנית ההתייעלות	10.11	9.87
השפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות	0.13	0.09
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לאחר השפעת התאמות בגין תכנית ההתייעלות	10.24	10.02

9. הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

2. יחס המינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 218 בדבר יחס מינוף. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 באפריל 2015. תחילת ההוראה מיום 1 בינואר 2018.

מבוקר	בלתי מבוקר	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2018	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים		
א. בנתוני מאוחד		
18,216	17,702	19,322
264,000	259,412	272,349

באחוזים		
6.9	6.8	7.1
5.0	5.0	5.0
ב. חברות בת משמעותיות		
1. בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ וחברות מאוחדות שלו		
7.1	6.9	7.6
5.0	5.0	5.0
2. דיסקונט בנקורפ אינק		
10.8	10.7	11.0
4.0	4.0	4.0
3. כרטיסי אשראי לישראל בע"מ		
9.5	9.6	8.2
5.0	5.0	5.0

הערה:
(1) להשפעת ההתאמות בגין תוכניות ההתייעלות, ראו סעיף 1 ח' ו- ט'.

3. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 221 בדבר יחס כיסוי נזילות.

כללי. החישוב מתבצע על בסיס ממוצע תצפיות יומיות, בתקופת 90 הימים שקדמו לתאריך הדוח (פרט ל-כאל, לגביה החישוב התבצע על בסיס ממוצע תצפיות חודשיות).

מבוקר	בלתי מבוקר	
31 בדצמבר	30 בספטמבר	
2018	2018	2019
באחוזים		
א. בנתוני המאוחד		
124.8	125.0	123.5
100.0	100.0	100.0
ב. בנתוני התאגיד הבנקאי		
136.4	131.9	133.6
100.0	100.0	100.0
ג. חברות בת משמעותיות ⁽¹⁾		
בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ וחברות מאוחדות שלו		
133.1	148.1	147.1
100.0	100.0	100.0

הערה:
(1) ההוראה אינה חלה על חברות כרטיסי אשראי ולפיכך, לא מובאים נתונים המתייחסים לכאל. כמו כן, ההוראה אינה חלה על אי די בי ניו יורק.

10. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

מבוקר	בלתי מבוקר	
31		
בדצמבר	בספטמבר	
2018	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים		
1. חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות לתשלום בשנים הבאות:		
158	111	149
123	106	120
103	83	99
78	64	70
64	55	48
248	191	222
774	610	708
2. התקשרויות לרכישת בניינים וציוד		
154	125	153
3. התחייבויות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות וקרנות הון סיכון		
583	577	515

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

4. תובענות שונות נגד הבנק וחברות מאוחדות שלו:

כמפורט בביאור 26 ג' 12 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018, נגד הבנק ונגד חברות מאוחדות שלו תלויות ועומדות תובענות שונות, ובכלל זה תובענות ייצוגיות ובקשות להכיר בתובענות כתובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות, ואו על עמדתן של הנהלות החברות המאוחדות שלו, אשר נסמכות על חוות דעת יועציהן המשפטיים, לפי העניין, בהתאמה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו.

סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק ונגד החברות המאוחדות שלו, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably possible) הסתכם ליום 30 בספטמבר 2019 בכ-937 מיליון ש"ח.

בביאור 26 ג', סעיפים 12 עד 14, לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018, הובא תיאור של הליכים משפטיים מהותיים המתנהלים כנגד הבנק וחברות הקבוצה. בביאור 1 ד' 16 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018 פורטו אמות המידה שעל פיהן מגדיר הבנק, דרך כלל, הליך משפטי כמהותי. להלן יובאו בתמצית עדכונים מהותיים בנוגע לתובענות מהותיות נגד הבנק וחברות מאוחדות שלו:

4.1 בביאור 26 ג' 12.6 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018 תוארו תובענה ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית שהוגשו נגד הבנק ביום 26 בינואר 2016, בבית המשפט המחוזי בתל אביב. עניינה של הבקשה היה טענה לרישומים שגויים ואי תיקונם בערכים נכונים. המבקש העמיד את סכום התביעה בעת הגשתה על סך של 100 מיליון ש"ח. ביום 23 בספטמבר 2019 ניתן פסק דין הדוחה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

4.2 בביאור 26 ג' 13.4 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018, תוארו כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית שהוגשו ביום 12 בדצמבר 2017, נגד מרכזית דיסקונט ובנקים נוספים. לטענת המבקשים, בנק מרכזית דיסקונט, אשר זכה במכרז המדינה להעמדת הלוואות בערבות הקרן לעסקים קטנים ובינוניים, מחייב את הלווים בהפקדת פיקדון פיקטיבי מכספי ההלוואה, דבר המהווה התניית שירות בשירות האסורה על פי חוק. עוד טוענים המבקשים, כי בפועל הריבית החלה על ההלוואות הינה פי 2.3 מהריבית שהותר לבנק לגבות בהתאם להסכם עם המדינה. המבקשים העמידו את סכום תביעתם נגד בנק מרכזית דיסקונט, על סך של 124 מיליון ש"ח. ביום 28 בנובמבר 2018 תיקנו התובעים את סכום התביעה לסך של 2.5 מיליון ש"ח לכל בנק. ביום 24 במרס 2019 החליט בית המשפט למחוק את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

4.3 בביאור 26 ג' 12.1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018, תוארה תובענה נגד הבנק ובנקים נוספים, שהוגשה ביום 28 באוגוסט 2013 בבית המשפט המחוזי בתל-אביב, יחד עם בקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית. עניינה של הבקשה הינה הטענה בדבר גביית עמלה הקשורה לפעילות של המרה ומשלוח של מט"ח שלא כדין וללא מתן גילוי נאות ללקוחות וכי בפעילות זו הבנקים המשיבים מקיימים ביניהם הסדר כובל בניגוד להוראות חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988.

ביום 23 באפריל 2015 הגיש המבקש בקשה מקוצרת לאישור התובענה כייצוגית והעמיד את סכום התביעה לכלל הבנקים הנתבעים על סך של 7.7 מיליארד ש"ח, מזה החלק המיוחס לבנק הינו 929 מיליון ש"ח.

ביום 1 במרס 2018 ניתן פסק דין הדוחה את הבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית. ביום 18 במרס 2018 הוגש לבית המשפט העליון ערעור על פסק הדין האמור. ביום 1 באפריל 2019 נדחה הערעור.

10. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

4.4 בביאור 26 ג' 12.3 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018, תוארו תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, שהוגשו ביום 2 במרס 2014 בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, נגד בנק מרכנתיל דיסקונט ובנקים נוספים. לטענת המבקשים, הבנקים המשיבים, גובים עמלה הקשורה לפעילות של המרה ומשלוח של מט"ח שלא כדין וללא מתן גילוי נאות ללקוחות. המבקשים העמידו את סכום תביעתם לכלל חברי הקבוצה, לכלל הנתבעים, על סך של כ-2.07 מיליארד ש"ח.

ביום 1 במרס 2018 ניתן פסק דין הדוחה את הבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית. ביום 18 במרס 2018 הוגש לבית המשפט העליון ערעור על פסק הדין האמור. ביום 1 באפריל 2019 נדחה הערעור.

4.5 בחודש ספטמבר 2017 נמסרה לבנק ולבנק מרכנתיל דיסקונט תביעה שהוגשה בבית משפט פדרלי באוסטרליה כנגדם וכנגד נתבעים אחרים, בגין חשבונות של שתי חברות בפירוק, הקשורות לחברות נשוא התביעה שתוארה בסעיף 5.2 (א) להלן. התביעה הוגשה על ידי מפרק שתי החברות, אשר טוען, בין היתר, כי הבנקים נתנו לחברות, בין השנים 1997 – 2005, שירותי בנקאות שסייעו להן להתחמק מתשלום מס. המפרק תבע סך של כ-11 מיליון דולר אוסטרלי מבנק מרכנתיל דיסקונט וסך של כ-9.3 מיליון דולר אוסטרלי מהבנק. ביום 16 באוקטובר 2017 הוגש מטעם הבנק כתב טענות מקדמיות, לרבות התנגדות לביצוע המסירה.

ביום 31 במאי 2019 נדחתה בקשת רשות הערעור, אשר הגישו הבנקים על ההחלטה מיום 22 ביוני 2019, שדחתה את טענותיהם המקדמיות. ביום 2 בספטמבר 2019 הוגש כתב תביעה מתוקן שבמסגרתו צורפו המפרק ורשות המיסים כתובעים לגבי אחת העילות. סכום התביעה הופחת, והועמד על סך של כ-16 מיליון דולר אוסטרלי נגד שני הבנקים.

ביום 3 באוקטובר 2019 הוגש כתב הגנה מטעם הבנקים. בדיון שהתקיים ביום 7 בנובמבר 2019, לצורך קביעת מועדים להמשך שמיעת התיק, הודיעו הצדדים לבית המשפט כי הגיעו להסכמה עקרונית לסיום ההליך בדרך של פשרה, ודרוש להם זמן נוסף להשלמת הסדר הפשרה. התיק נקבע לדיון נוסף ליום 6 בדצמבר 2019.

לפרטים בדבר הליכים נוספים המתנהלים בעניין דומה, ראו סעיף 5.2 להלן.

4.6 בביאור 26 ג' 13.3 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018, תוארו תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, שהוגשו ביום 19 באוקטובר 2017 נגד דיינרס קלוב ישראל בע"מ (להלן: "דיינרס") וכנגד חברה נוספת (להלן: "המשיבות").

עניינה של הבקשה הינה הטענה, כי דיינרס והחברה הנוספת הנתבעת, מטעות במכוון בפרסומיהן את חברי מועדון הנוסע המתמיד, אשר מחזיקים כרטיס אשראי מסוג דיינרס פליי קארד (להלן: "הכרטיס"). בנוגע לאופן חישוב נקודות הטיסה אשר ניתן לצבור בעת שימוש בכרטיס במסגרת תשלום למשרדי ממשלה. המבקשים העמידו את סכום תביעתם לכלל חברי הקבוצה, על סך כ-66 מיליון ש"ח ולחילופין על סך 300 מיליון ש"ח.

ביום 20 במרס 2018 הגישה דיינרס את תשובתה לבקשת האישור. ביום 13 בפברואר 2019, הגישו המשיבות בקשה לדחיית בקשת האישור על הסף. ביום 6 במאי 2019, קיבל בית המשפט את הבקשה והורה על מחיקת בקשת האישור.

4.7 בביאור 26 ג' 13.6 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018, תוארו כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית שהוגשו ביום 6 במאי 2018, בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, נגד כאל ו-2 משיבים נוספים. עניינה של הבקשה הינה הטענה כי המשיבים לא סיפקו גילוי נאות לגביית ריבית על ידם. המבקשים העמידו את סכום תביעתם לכלל חברי הקבוצה, ביחס לכלל המשיבים, על סך של כ-181 מיליון ש"ח.

ביום 5 במרס 2019 הגישה כאל את תשובתה לבקשת האישור.

4.8 בביאור 26 ג' 13.5 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018, תוארו כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית שהוגשו ביום 3 במאי 2018, בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, נגד בנק מרכנתיל דיסקונט. לטענת המבקשים, בנק מרכנתיל דיסקונט לא מצרף את נהליו לטופס התנאים הכלליים עליו חותמים הלקוחות, ולא מגלה להם כי יתכן ובמהלך ניהול החשבון יבקש מהם לקבל אישורים נוספים, כתנאי להמשך הפעילות. המבקשים העמידו את סכום תביעתם על סך של כ-139 מיליון ש"ח, בגין נזקים לא ממוניים "בגין פגיעה באוטונומיה".

ביום 1 בנובמבר 2018 הוגשה תגובת בנק מרכנתיל דיסקונט, וביום 29 בנובמבר 2018 הוגשה תשובת המבקשים. דיון קדם משפט נקבע ליום 13 בינואר 2020.

4.9 בביאור 26 ג' 13.7 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018, תוארו תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק שהוגשו ביום 21 ביוני 2018 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד. לטענת המבקש, הבנק מפר את הוראות חוק האפוסטרופוס הכללי, התשל"ח-1978 והוראות החוק להגנת רכוש מופקד, התשכ"ה-1964, בכך שאינו מדווח לאפוסטרופוס הכללי על החזקתו ב"נכס עזוב". עוד נטען כי הבנק אינו משקיע מאמצים סבירים באיתור בעלי "הנכס העזוב", וגורם לחברי הקבוצה נזקים, שכן האפוסטרופוס הכללי היה משקיע כספים אלו באופן הטוב ביותר והמתאים לאופי "הנכס העזוב" והיה נוקט בצעדים ממשניים לאיתור הבעלים. המבקש העמיד את סכום התביעה לכלל חברי הקבוצה על סך של 300 מיליון ש"ח.

תגובת הבנק הוגשה ביום 10 בפברואר 2019. ביום 28 ביולי 2019 הגישו הצדדים הודעה משותפת לבית המשפט בדבר הסכמתם לפנות להליך של גישור. לאור דרישת המבקש להוסיף להליך הגישור עילת תביעה שלא נכללה בתביעה, לא יתקיים גישור. התיק קבוע לדיון קדם משפט ליום 22 בינואר 2020.

10. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

- 4.10 בביאור 26 ג' 13.8 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018, תוארו תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, כנגד כאל וכנגד שתי חברות כרטיסי אשראי נוספות, שהוגשו ביום 22 ביולי 2018 בבית המשפט המחוזי בתל אביב. עניינה של הבקשה הינו עסקאות במסמך חסר (בעיקר עסקאות טלפוניות) בחברות העוסקות בשיווק ישיר. בבקשה נטען כי חברות כרטיסי האשראי לא מנעו מחברות העוסקות בשיווק ישיר, לנצל ולגזול מקשישים כספים בגין עסקאות שנעשו שלא כדין, כל זאת באמצעות חיוב כרטיסי האשראי שלהם. עוד נטען בבקשה כי על חברות כרטיסי האשראי היה למנוע תופעה זו מלכתחילה וקודם התקשרותן עם חברות השיווק הישיר, היה עליהן לבדוק טיב החברות ופעילותן ולוודא כי הן עומדות במלוא דרישות החוק. המבקשים העמידו סכום תביעתם לכלל חברי הקבוצה, על סך של כ-900 מיליון ש"ח. קדם משפט נקבע ליום 7 בינואר 2020.
- 4.11 בביאור 26 ג' 13.9 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018, תוארו תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, שהוגשו ביום 2 באוגוסט 2018 נגד הבנק לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד. טענת המבקשת היא כי הבנק נוהג לגבות עמלות משתנות בגין העברות מט"ח בין חשבונות של אותו לקוח בישראל, בעוד שבהתאם לתעריפוני הבנק היה עליו לקבוע עמלה דולרית קבועה. המבקשת העמידה סכום תביעתה עבור כלל חברי הקבוצה על סך של 112 מיליון ש"ח.
- ביום 24 בנובמבר 2019 הוגשה לבית המשפט בקשה מוסכמת בדבר הסתלקות מהבקשה לאישור התובענה כייצוגית.
5. נגד הבנק ונגד חברות מאוחדות שלו תלויות ועומדות בקשות לאשר תובענות מסוימות כתובענות ייצוגיות ותובענות אחרות, אשר לדעת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציו המשפטיים, ואו על עמדת ההנהלות של החברות המאוחדות, אשר נסמכת על חוות דעת יועציהן המשפטיים, לפי העניין, בהתאמה, לא ניתן להעריך בשלב זה את סיכוייהן ולפיכך לא נערכה בגינן הפרשה.
- 5.1 בביאור 26 ג' 13.1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018, תוארו כתב תביעה נגד הבנק ונגד 2 נתבעים נוספים ובקשה לקבלת פטור חלקי מאגרה, שהוגשו ביום 9 באפריל 2016 בבית המשפט המחוזי בירושלים. התביעה הוגשה על ידי נאמן בתיק פש"ר של מי שהיה מנכ"ל ובעל מניות של קבוצת חברות וערב באופן אישי לחובות הקבוצה. לטענת התובע, הבנק, אשר ליווה את קבוצת החברות במהלך שנות פעילותה העסקית, ביטל בהוראה פתאומית את מסגרת האשראי של הקבוצה על כל הכרוך בכך, ללא מתן התראה מוקדמת. התובע טוען כי פעולות אלו של הבנק הביאו לקריסת קבוצת החברות וכתוצאה מכך לקריסתו הכלכלית והאישית של פושט הרגל. עוד נטען כי בשל התנהלות הבנק נסוג משקיע מלהשקיע בחברה. סכום התביעה כנגד כלל הנתבעים ביחד ולחוד הועמד על סך של כ-105 מיליון ש"ח.
- ביום 4 בפברואר 2018 דחה בית המשפט העליון את בקשת רשות הערעור על ההחלטה אשר דחתה את הבקשה לפטור מאגרה. בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 7 באפריל 2019, הוגש ביום 15 באפריל 2019 כתב תביעה מתוקן, סכום התביעה הועמד על סך של כ-36 מיליון ש"ח ושולמה האגרה. ביום 1 במאי 2019 הגיש הבנק בקשות מקדמיות בתיק. ביום 23 בספטמבר 2019 הוגשו תשובות התובע לבקשות לסילוק על הסף ולהטלת ערובה. על הבנק להגיש כתב הגנה עד ליום 26 בנובמבר 2019.
- 5.2 בביאור 26 ג' 13.2 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018, תוארו ההליכים הבאים:
- (א) ביום 4 בדצמבר 2016, התקבל בבנק כתב תביעה אשר הוגש נגד הבנק ונגד 12 נתבעים נוספים בבית המשפט הפדרלי באוסטרליה. (להלן: "התביעה"). התביעה הוגשה על ידי מפרק של 3 חברות אוסטרליות (אשר ניהלו חשבונות בבנק). על פי הנטען בכתב התביעה, הבנק סיפק שירותי בנקאות לחברות האמורות ובעליהן, אשר סייעו להם להתחמק מתשלום מיסים וכן להעלים ולהסתיר הכנסות באוסטרליה. התביעה מתייחסת לפעולות שונות בחשבונות האמורים בשנים 1992 עד 2009. סכום התביעה במועד הגשתה היה סך של כ-100 מיליון דולר אוסטרלי. הסכום הנתבע נושא לטענת התובעים ריבית בהתאם לדין באוסטרליה, בשיעור שנתי של 8%. ביום 29 בספטמבר 2017 התקיים דיון בו נשמעו טענותיו המקדמיות של הבנק כנגד ההחלטה לאשר ביצוע מסירה מחוץ לתחום. טרם ניתנה החלטה בטענות אלה.
- בדיון שהתקיים ביום 1 בנובמבר 2018, הורה בית המשפט כי התובעים יגישו כתב תביעה מתוקן, שיכלול את הטענות נגד בנק דיסקונט בלבד, וזאת לאור העובדה שחלק מהנתבעים הגיעו להסדר וימחקו מכתב התביעה. ביום 13 בפברואר 2019 הוגש כתב תביעה מתוקן. ביום 31 ביולי 2019 ניתנה החלטה לפיה נדחתה טענת הנתבעים לחיסיון מסמכי הסדר הפשרה אליו הגיעו עם המפרק. בקשת רשות המסים לקבוע כי ההסדר מולה חסוי התקבלה בחלקה, ונקבע כי על רשות המסים להעביר עותק ההסדר אשר בוצע מולה ובאפשרותה למחוק סעיפים המהווים "מידע מוגן". רשות המסים ערערה על החלטה זו וביצעה עוכב. דיון בערעור נקבע לחודש פברואר 2020. ביום 20 בספטמבר 2019 הגיש הבנק בקשה לסילוק התביעה על הסף בטענת פורום לא נאות. ביום 12 בנובמבר 2019 התקיים דיון בכל הטענות המקדמיות של הבנק. טרם ניתנה החלטה. במהלך הדיון, בית-המשפט התיר למפרק להגיש כתב תביעה מתוקן שבמסגרתו יצורפו המפרק ורשות המסים כתובעים לגבי אחת מעילות התביעה.
- (ב) לבנק נודע כי ביום 15 ביוני 2017, בעקבות בקשה שהוגשה לבית משפט באוסטרליה, בהליך המתנהל בין רשות המסים האוסטרלית וחברה הקשורה לחברות המצויות בס"ק (א) 4.5-1 לעיל, נתן בית משפט השלום בתל אביב צו המתיר לעורך דין ישראלי לגבות עדויות וראיות משלושה מעובדי בנק מרכזית דיסקונט (חלקם לאחר שפרשו מעבודתם) וזאת בהתאם לבקשה לעזרה משפטית בין מדינות. בשלב זה נדחו מועדי מתן העדות למועד בלתי ידוע.
- באותו עניין, ביום 14 בנובמבר 2017 נתן בית המשפט צו למסירת מסמכים המופנה לבנק מרכזית דיסקונט. בנק מרכזית דיסקונט הגיש הודעת ערעור על ההחלטה ליתן צו כאמור, ולחילופין בקשת רשות ערעור (למען הזהירות).

10. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

ביחס לבקשת רשות ערעור שהגיש בנק מרכנתיל דיסקונט, באשר לבקשה לעיכוב ביצוע, קבע בית המשפט העליון כי המסמכים ימסרו לידי הנאמנות של בא כוח המבקשים מבלי שיוותר לו לעיין בהם או לעשות בהם שימוש. הדיון בערעור נקבע ליום 28 בנובמבר 2019.

(ג) ביום 18 ביולי 2019 התקבלה במשרד עורכי-דין של הבנק בישראל בקשה להמצאת מסמכים מטעם מפרק שמונה באוסטרליה לארבע חברות אוסטרליות אשר נטען כי ניהלו חשבונות בבנק והקשורות לקבוצת החברות נשוא ההליכים המצוינים לעיל.

(ד) ביום 3 באוקטובר 2019 נודע לבנק, כי מפרקים של שלוש החברות התובעות בהליך שהוזכר בס"ק (א) לעיל ושל ארבע החברות המוזכרות בס"ק (ג) לעיל, הגישו באותו יום לבית המשפט המחוזי בתל-אביב 12 בקשות להכיר בישראל בהליך הפירוק באוסטרליה של חברות אלה ושל 5 חברות נוספות. הבקשות הוגשו בהתאם לחוק חדלות פרעון ושיקום כלכלי, תשע"ח-2018. הבנק לא היה צד להליכים. ביום 3 באוקטובר 2019 בית המשפט נענה לבקשות. ביום 14 בנובמבר 2019 הגישו המפרקים לבית המשפט בקשה להורות לבנק למסור לידיהם מסמכים ומידע המצויים בידי הבנק בקשר עם כלל החשבונות שנוהלו או מנוהלים בבנק על שם החברות נשוא הבקשות או בקשר עם חשבונות קשורים. הבנק טרם הגיש את תגובתו.

לפרטים בדבר הליכים נוספים המתנהלים בעניין דומה, ראו סעיף 4.5 לעיל.

5.3 ביום 25 במרס 2019 הוגשו בבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה נגד בנק מרכנתיל דיסקונט ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. המבקשים טוענים כי בנק מרכנתיל דיסקונט פעל למסירת מידע שגוי לידי חברות המנהלות מאגרי מידע פיננסי אודות המבקש, מידע פיננסי אשר אינו אמור להופיע בדוחות האשראי הצרכני של יחידים בשל העובדה כי המבקש הסדיר חובו למרכנתיל בטרם חלפו 60 ימים מיום שליחת מכתב ההתראה. מסירת המידע כאמור, כך נטען, הינה בניגוד להוראות הדין וגרמה לכך שהמבקש התקשה לקבל אשראי, הלוואות, הגדלות מסגרות אשראי ועוד.

המבקשים העמידו את סכום תביעתם לכלל חברי הקבוצה על סך של 10 מיליארד ש"ח. דיון קדם משפט נקבע ליום 2 בדצמבר 2019.

5.4 ביום 29 במאי 2019 הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז תובענה נגד בנק מרכנתיל דיסקונט ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית. המבקשת טוענת כי ערכה עם בנק מרכנתיל דיסקונט עסקה אשר הוגדרה על ידי בנק מרכנתיל דיסקונט כעסקת ניכיון שיקים למרות שהעסקה במהותה הייתה עסקת הלוואה. המבקשת טוענת בין היתר כי בנק מרכנתיל דיסקונט לא הציג את גובה הריבית האפקטיבית הכוללת לטענת המבקשת גם את העמלות שנגבו בגין העסקה. עוד נטען, כי בנק מרכנתיל דיסקונט התנה את מתן האשראי בפתיחת פקדון ששועבד לטובתו באופן המהווה תניית שירות בשירות.

המבקשת העמידה סכום תביעתה לכלל חברי הקבוצה על סך של 163 מיליון ש"ח.

5.5 ביום 5 ביוני 2019 הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה נגד הבנק ונגד 5 בנקים נוספים ובקשה לאשר אותה כתובענה ייצוגית. עניינה של הבקשה הינה פעולת המרת מט"ח. כאשר לקוחות מבצעים המרה של מט"ח, התשלום הכרוך בעסקת חליפין זו, כך נטען, מורכב משתי עמלות: עמלת פעולה (אשר לגביה נטען כי ניתן גילוי נאות בתעריפוני המשיבים) ועמלה נוספת, שהינה לטענת המבקשים עמלת הפרשי המרה אשר לטענתם לא ניתן לה גילוי נאות לא בתעריפונים ולא בתדפיס עסקה המועבר ללקוח. משכך, נטען כי גביית עמלה זו נעשית בניגוד לדין. עוד נטען כי מאחר וזהו חיוב הסמוי מעיני הלקוחות, אין ללקוחות אפשרות לדעת מה עלות שירות ההמרה. לגבי עמלת פעולה, נטען כנגד הבנק ו-2 משיבים נוספים, כי הם מחשבים עמלה זו לאחר התוספת בהפרשי המרה ולכן גובים עמלת פעולה ביתר.

המבקשים העמידו את סכום התביעה נגד הבנק לכלל חברי הקבוצה על סך של 1,486 מיליון ש"ח.

ביום 10 באוקטובר 2019 הגיש הבנק בקשה לסילוק על הסף של הבקשה וכן בקשה להארכת המועד להגשת תגובתו. ביום 27 באוקטובר 2019 הגיש המבקש תגובתו לבקשות. ביום 28 באוקטובר 2019 ניתנה החלטת בית משפט לפיה הבנק אינו נדרש להגיש תגובה לבקשת האישור עד למתן החלטה אחרת של בית המשפט.

6. **קמפוס דיסקונט.** פרטים אודות הפרויקט הובאו בביאור 26 ג' 18 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018. ההשקעה בפרויקט הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2019 בסך של כ-170 מיליון ש"ח. למועד זה הסתכמה יתרת ההתחייבות בגין הפרויקט בסך של כ-84 מיליון ש"ח.

7. **רכישת בנק מוניציפל (בשמו הקודם: בנק דקסיה).** בביאור 26 ג' 19 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018, תוארו המהלכים לרכישת בנק מוניציפל. ביום 13 בנובמבר 2018 נחתם הסכם מיזוג בין בנק מרכנתיל דיסקונט לבין בנק מוניציפל ישראל בע"מ (להלן: "בנק מוניציפל"). ביום 3 בינואר 2019 אושרה באסיפה הכללית של בנק מוניציפל, ההצעה למיזוג עם בנק מרכנתיל דיסקונט. בחודש נובמבר 2018, פנה בנק מרכנתיל דיסקונט לרשות התחרות (בשמה הקודם: רשות ההגבלים העסקיים) ולבנק ישראל, בבקשה לאשר את ההסכם.

ביום 30 במאי 2019 התקבל בבנק מוניציפל אישור רשות המסים המסדיר את סוגיות המס בעת השלמת המיזוג. החלטת המיסוי האמורה הוגדרה בהסכם כאחד התנאים המתלים להשלמת העסקה והיא מותנית באישור המיזוג בידי הפיקוח על הבנקים והממונה על התחרות.

ביום 23 במאי 2019 התקבל בבנק אישור הממונה על התחרות בדבר המיזוג בין בנק מוניציפל לבנק מרכנתיל דיסקונט, בכפוף לתנאים, שעיקרם הוא מכירת תיק האשראי של מספר רשויות מקומיות (להלן: "תנאי האישור"). להערכת הבנק, לתנאי האישור לא צפויה השפעה מהותית על כדאיות העסקה.

10. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

ביום 26 ביולי 2019 הגיש בנק ירושלים לבית הדין לתחרות בבית המשפט המחוזי בירושלים ערר על החלטה האמורה של הממונה על התחרות. לטענת המבקש, מיזוג של בנק מוניציפל עם בנק מרכזי דיסקונט, הינו מיזוג בין מתחרים ובין שחקנים מובילים הנותנים שירותי בנקאות לרשויות מקומיות. לטענת המבקש, אישור עסקת המיזוג פוגע בתחרות ומונע כניסה של שחקנים חדשים ושל בנקים קטנים כמתחרים חדשים בשוק האשראי לרשויות המקומיות ובכך מנציח את רמת הריכוזיות הגבוהה בשוק אשראי זה.

ביום 15 באוגוסט 2019 הגישו הבנק, בנק מרכזי דיסקונט ובנק מוניציפל בקשה למחוק את הערר על הסך, בין היתר מאחר והערר אינו מעלה כל פגיעה הגבל עסקי שראויה להתברר במסגרת ערר על החלטת ממונה לאשר עסקת מיזוג. באותו יום הגישה גם הממונה על התחרות בקשה למחיקת הערר על הסך מטעמים דומים. טרם ניתנה החלטה בבקשה. טרם הוגשה תגובת המשיבים לערר גופו.

ביום 2 בספטמבר 2019 התקבל אישור הפיקוח על הבנקים למיזוג בהתאם לתנאים שקבעה רשות התחרות.

ביום 22 באוגוסט 2019 אישרה הממונה על התחרות את בנק איגוד כרוכש פוטנציאלי של תיק האשראי וכן אישרה את היקף והרכב תיק האשראי הצפוי להירכש על ידו בהתאם לאישור רשות התחרות ועל סמך מידע שנמסר לה.

ביום 11 בנובמבר 2019 חתמו בנק מוניציפל, בנק מרכזי דיסקונט ובנק איגוד על הסכם למכירת חלק מתיק האשראי של מוניציפל לבנק איגוד לישראל בע"מ (להלן: "תיק האשראי" ו-"הסכם המכר", בהתאמה). מכירת תיק האשראי הינה בהתאם לתנאי שנקבע באישור הממונה על התחרות ולאחר שזהות הרוכש, היקף תיק האשראי והרכבו אושרו על ידי רשות התחרות.

השלמת הסכם המכר כפופה להתקיימות כל התנאים המתלים למיזוג עד ליום 1 בדצמבר 2019 והיא צפויה להתבצע בסמוך לפני השלמת המיזוג. עם השלמת מכירת תיק האשראי לבנק איגוד, יתמלאו לדעת הצדדים למיזוג כל התנאים המתלים למיזוג בין הבנק לבין מרכזי דיסקונט. המועד הצפוי להשלמת המיזוג הינו 1 בדצמבר 2019. עם זאת, בשלב זה, אין ודאות בדבר המועד המדויק של המיזוג.

ביום 17 בנובמבר 2019 הבנק הגיש לבית הדין לתחרות, הדן בערר בנק ירושלים, הודעת עדכון בדבר החתימה על הסכם המכר.

ביום 19 בנובמבר 2019 הגיש בנק ירושלים לבית הדין לתחרות בקשה דחופה לקבלת מידע על הסכם המכר ולצו ביניים שיורה לבנק מרכזי דיסקונט, לבנק דיסקונט ולבנק מוניציפל להימנע מלנקוט כל פעולה ו/או דיספוזיציה שמהותן הוצאה לפועל של המיזוג כולו או חלקו על פי ההסכם האמור למשך 14 ימי עסקים ממועד קבלת המידע כאמור. כן התבקש לצרף את בנק איגוד כמשיב לעתירה ולקבוע דיון דחוף בבקשה.

ביום 21 בנובמבר 2019 הגישו הבנק, בנק מרכזי דיסקונט ובנק מוניציפל את תשובתם לבקשה, בה נטען, בין היתר, כי יש לדחות את הבקשה למתן צו ביניים, שהוגשה בשיהוי קיצוני ובחוסר תום לב וחוסר ניקיון כפיים. כן הוגשה תשובת הממונה על התחרות, בה נטען בין היתר כי לבנק ירושלים אין זכות לקבל את המידע שביקש, כי לא התמלאו התנאים למתן צו ביניים וכי אין בסיס לצירוף בנק איגוד כמשיב בעתירה. ביום 25 בנובמבר 2019 הוגשה תגובת בנק ירושלים לתשובה האמורה. טרם ניתנה החלטה.

לצורך השלמת התנאים שנקבעו באישור רשות התחרות והשלמת יתר התנאים המתלים, כקבוע בהסכם המיזוג, הוארך תוקף הסכם המיזוג לפרק זמן נוסף של שלושה חודשים, כך שהמועד האחרון להשלמת התנאים המתלים כקבוע בהסכם המיזוג היה 1 בספטמבר 2019 (להלן: "תקופת ההארכה הראשונה"), במקום 1 ביוני 2019. בהמשך הוארך תוקף הסכם המיזוג פעם נוספת, כך שהמועד האחרון להשלמת התנאים המתלים כקבוע בהסכם המיזוג יהיה ביום 1 בדצמבר 2019 (להלן: "תקופת ההארכה השנייה") במקום 1 בספטמבר 2019 (ביום 10 באוקטובר 2019 אישרה אסיפה כללית מיוחדת בנק מוניציפל את ההארכה האמורה).

בהתאם להוראות הסכם המיזוג, מאחר שההסכם לא הושלם עד ליום 1 באפריל 2019, התמורה לבעלי המניות של בנק מוניציפל תוגדל בסכום של 1.25 מיליון ש"ח לחודש, החל מיום 1 באפריל 2019 ועד ליום 31 במאי 2019. במסגרת הארכות ההסכם, הגיעו הצדדים להסכמות, כי בגין תקופת ההארכה הראשונה ישולם סך כולל של 2.25 מיליון ש"ח לחודש ובגין התקופה הנוספת, שמיום 1 בספטמבר 2019 ועד למועד השלמת העסקה ישולם סך כולל של 4.5 מיליון ש"ח בחודש, או חלקו היחסי, ובלבד שסך התמורה לא יפחת מסך של 690 מיליון ש"ח.

11. פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. היקף פעילות על בסיס מאוחד

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

מבוקר			בלתי מבוקר					
31 בדצמבר 2018			30 בספטמבר 2018			30 בספטמבר 2019		
נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סך-הכל	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סך-הכל	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים								
חוזי ריבית								
חוזי Forward ו-Futures								
15,141	7,971	7,170	11,715	5,421	6,294	16,605	8,265	8,340
אופציות שנכתבו								
13,486	13,486	-	13,780	13,780	-	12,831	12,461	370
אופציות שנקנו								
12,777	12,777	-	12,667	12,667	-	12,135	11,741	394
Swaps ⁽¹⁾								
119,603	108,245	11,358	123,741	113,267	10,474	152,895	140,842	12,053
161,007	142,479	18,528	161,903	145,135	16,768	194,466	173,309	21,157
סך-הכל ⁽²⁾								
3,522	-	3,522	3,247	-	3,247	3,485	-	3,485
מזה: נגזרים מגדרים ⁽⁵⁾								
חוזי מטבע חוץ								
חוזי Forward ו-Futures ⁽³⁾								
15,786	14,924	862	18,896	18,305	591	23,298	22,289	1,009
אופציות שנכתבו								
12,051	12,051	-	14,357	14,357	-	16,634	16,634	-
אופציות שנקנו								
11,234	11,228	6	13,388	13,385	3	14,156	14,156	-
Swaps								
61,374	36,838	24,536	52,814	36,912	15,902	69,895	37,664	32,231
100,445	75,041	25,404	99,455	82,959	16,496	123,983	90,743	33,240
סך-הכל								
חוזים בגין מניות								
חוזי Forward ו-Futures								
44	44	-	-	-	-	43	43	-
אופציות שנכתבו								
9,431	9,431	-	6,229	6,229	-	7,261	7,044	217
אופציות שנקנו ⁽⁴⁾								
9,443	9,443	-	6,240	6,240	-	7,269	7,044	225
Swaps								
1,173	1,173	-	1,441	1,441	-	686	686	-
20,091	20,091	-	13,910	13,910	-	15,259	14,817	442
סך-הכל								
חוזי סחורות ואחרים								
חוזי Forward ו-Futures								
1,544	1,544	-	256	256	-	906	906	-
אופציות שנכתבו								
4	4	-	6	6	-	24	3	21
אופציות שנקנו								
4	4	-	6	6	-	24	3	21
1,552	1,552	-	268	268	-	954	912	42
סך-הכל								
283,095	239,163	43,932	275,536	242,272	33,264	334,662	279,781	54,881
סך-הכל סכום נקוב								

הערות:

(1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי

משלם שיעור ריבית קבוע

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד

(3) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ

ספוט

(4) מזה: נסחרים בבורסה

(5) הבנק מבצע גידור חשבונאי באמצעות עסקאות IRS.

11. פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים ואשראי ומועדי פרעון (המשך)

א. היקף פעילות על בסיס מאוחד (המשך)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו		
סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סה"כ	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר
במיליוני שקלים חדשים					
בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2019					
3,985	3,625	360	3,769	3,597	172
134	-	134	21	-	21
1,712	1,066	646	1,434	1,104	330
360	348	12	360	348	12
50	49	1	51	50	1
6,107	5,088	1,019	5,614	5,099	515
סך-הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾					
-	-	-	-	-	-
6,107	5,088	1,019	5,614	5,099	515
358	316	42	329	329	-
מזה - שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים					
30 בספטמבר 2018					
1,734	1,512	222	1,729	1,542	187
11	-	11	78	-	78
1,078	813	265	1,286	905	381
599	599	-	600	600	-
5	5	-	6	6	-
3,416	2,929	487	3,621	3,053	568
סך-הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾					
-	-	-	-	-	-
3,416	2,929	487	3,621	3,053	568
568	568	-	525	525	-
מזה - שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים					
31 בדצמבר 2018					
1,407	1,154	253	1,386	1,232	154
52	-	52	32	-	32
1,105	823	282	1,581	987	594
732	732	-	733	733	-
38	38	-	38	38	-
3,282	2,747	535	3,738	2,990	748
סך-הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾					
-	-	-	-	-	-
3,282	2,747	535	3,738	2,990	748
707	707	-	660	660	-
מזה - שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים					

הערה:

(1) מזה - שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 13 מיליוני ש"ח (30.9.2018 - 15 מיליוני ש"ח, 31.12.2018 - 12 מיליוני ש"ח);
מזה - שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 28 מיליוני ש"ח (30.9.2018 - 42 מיליוני ש"ח, 31.12.2018 - 33 מיליוני ש"ח).

11. פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

ב. גידור חשבונאי

1. ההשפעה של גידור חשבונאי

בלתי מבוקר	
לשלושה חודשים	לתשעה חודשים
שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019	שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019
114	18
(116)	(19)
הכנסות (הוצאות) ריבית במיליוני ש"ח	
רווח (הפסד) מגידור שווי הוגן	
חוזי ריבית	
פריטים מגודרים	
נגזרים מגדרים	

2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן

בלתי מבוקר	
ליום 30 בספטמבר 2019	
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו	
הערך בספרים את הערך בספרים	
במיליוני ש"ח	
122	2,093
(14)	1,032
ניירות ערך	
פיקדונות הציבור	

3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד

בלתי מבוקר	
לשלושה חודשים	לתשעה חודשים
שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019	שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח	
9	(8)
(403)	(942)
1	1
-	-
(393)	(949)
סך הכל	

הערה:

(1) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

11. פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ בורקרים	אחרים	סך-הכל	בורסה	בנקים
במיליוני שקלים חדשים					
בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2019					
104	23	3,849	5,614	28	1,610
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
-	(13)	(2,606)	(4,062)	-	(1,443)
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים ⁽⁵⁾					
(82)	(1)	(47)	(268)	-	(138)
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל					
22	9	1,196	1,284	28	29
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
18	51	638	998	196	95
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
122	74	4,487	6,612	224	1,705
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾					
-	24	3,335	6,107	280	2,468
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
-	(13)	(2,606)	(4,062)	-	(1,443)
מכשירים פיננסיים					
-	-	(166)	(1,051)	-	(885)
בטחון במזומן ששוועד					
-	11	563	994	280	140
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2018					
6	42	1,938	3,621	50	1,585
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(6)	(6)	(860)	(1,973)	-	(1,101)
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים ⁽⁵⁾					
-	(6)	(42)	(404)	-	(356)
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל					
-	30	1,036	1,244	50	128
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
-	80	582	921	136	123
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
6	122	2,520	4,542	186	1,708
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾					
39	136	1,421	3,416	310	1,510
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(6)	(6)	(860)	(1,973)	-	(1,101)
מכשירים פיננסיים					
-	-	(22)	(353)	-	(331)
בטחון במזומן ששוועד					
33	130	539	1,090	310	78
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
מבוקר					
31 בדצמבר 2018					
-	130	2,006	3,738	82	1,520
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
-	(3)	(677)	(1,695)	-	(1,015)
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים ⁽⁵⁾					
-	(10)	(70)	(486)	-	(406)
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל					
-	117	1,259	1,557	82	99
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
9	141	627	1,176	194	205
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
9	271	2,633	4,914	276	1,725
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾					
59	25	1,429	3,282	441	1,328
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
-	(3)	(677)	(1,695)	-	(1,015)
מכשירים פיננסיים					
-	-	-	(251)	-	(251)
בטחון במזומן ששוועד					
59	22	752	1,336	441	62
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

הערות:

- (1) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.
- (2) מזה: יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך של 5,601 מיליון ש"ח הכלולה בסעיף נכסים בגין מכשירים נגזרים (ליום 30 בספטמבר 2018 - סך של 3,606 מיליון ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2018 - סך של 3,726 מיליון ש"ח).
- (3) מזה: יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך של 6,079 מיליון ש"ח הכלולה בסעיף התחייבויות בגין מכשירים נגזרים (ליום 30 בספטמבר 2018 - סך של 3,374 מיליון ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2018 - סך של 3,249 מיליון ש"ח).
- (4) הסכום אינו כולל את ההפחתות לעיל.
- (5) השווי ההוגן של מכשירים נגזרים הכפופים להסכמי קיזוז הינו בסך של 4,016 מיליון ש"ח (ליום 30 בספטמבר 2018 - סך של 1,917 מיליון ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2018 - סך של 1,687 מיליון ש"ח).

11. פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

ד. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף תקופה על בסיס מאוחד

מעל 3				
סך-הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
במיליוני שקלים חדשים				
בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2019				
חוזי ריבית:				
13,014	3,480	3,705	3,579	2,250
שקל-מדד				
181,452	64,784	53,545	37,174	25,949
אחר				
123,983	5,879	11,360	40,861	65,883
חוזי מטבע חוץ				
15,259	-	628	865	13,766
חוזים בגין מניות				
954	-	42	684	228
חוזי סחורות ואחרים				
334,662	74,143	69,280	83,163	108,076
סך-הכל				
בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2018				
275,536	65,386	68,604	53,794	87,752
סך-הכל				
מבוקר				
31 בדצמבר 2018				
283,095	59,315	70,486	72,886	80,408
סך-הכל				

12. מגזרי פעילות פיקוחיים

- א. פרטים בדבר המגזרים הפיקוחיים הובאו בביאור 29 א' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018. עיקרי ההנחות, האומדנים ועקרונות הדיווח אשר שימשו בהכנת הנתונים פורטו בביאור 29 ד' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.
- פרטים בדבר מגזרים ניהוליים, שהבנק זיהה, הובאו בביאור 30 א' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.
- מאחר שלא היה בידי הבנק, בגין חלק מהלקוחות, את מלוא המידע הנדרש לצורך סיווג למגזר פיקוחי בהתאם להוראות החדשות, בעיקר מידע על מחזור פעילות, בוצעו פעולות שונות להשגת המידע וכן, במקרים מסוימים, בהעדר מידע, התקבלו החלטות על בסיס הערכות ואומדנים. הבנק פועל להשלמת טיוב הנתונים ובהתאמה, יכול והטיוב כאמור יצריך סיווג לקוחות בין המגזרים בתקופות הדיווח הבאות.
- ב. סיווג מחדש - חלק מהנתונים ליום 30 בספטמבר 2018 ולתקופה שהסתיימה באותו מועד, סווגו מחדש בדוח זה, בהמשך לסיווגים שנערכו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.
- ג. סווג מחדש - סיווג ההכנסות בגין השאלות מהמגזרים השונים למגזר ניהול פיננסי.
- ד. סווג מחדש - טיוב בהקצאת נכסי הסיכון בין המגזרים.

12. מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ה. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים, מאוחד

בלתי מבוקר				
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019				
פעילות ישראל				
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית		
		מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיוור	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים				
425	1	129	170	524
37	27	-	-	42
388	(26)	129	170	482
10	48	(8)	(72)	16
398	22	121	98	498
347	246	294	2	720
(195)	(230)	-	-	(312)
152	16	294	2	408
550	38	415	100	906
סך הכנסות				
40	1	52	5	98
323	25	300	26	788
187	12	63	69	20
65	5	20	23	2
122	7	43	46	18
-	-	-	-	-
122	7	43	46	18
(6)	-	(8)	-	(8)
116	7	35	46	10
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק				
37,537	269	15,983	34,889	67,827
-	-	-	-	-
36,973	210	15,744	35,031	66,797
36,022	270	16,133	35,720	67,585
579	-	50	-	178
48	-	-	334	386
42,543	15,031	2,823	39	80,498
37,064	14,902	22	-	76,118
36,686	16,338	18	-	75,110
35,465	388	13,905	20,774	51,594
35,024	431	13,252	20,236	50,453
26,353	18,686	-	382	32,652
הכנסות ריבית, נטו:				
356	-	121	98	416
42	22	-	-	82
-	-	-	-	-
398	22	121	98	498
סך הכנסות ריבית, נטו				

הערות:

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(2) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(3) יתרת האשראי לציבור - מוצגת יתרה רשומה.

סך-הכל	סך-הכל פעילות סך-הכל			גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	פעילות חו"ל	סך-הכל	ניהול פיננסי ישראל			
1,751	352	1,399	111	6	240	92
353	131	222	54	36	22	4
1,398	221	1,177	57	(30)	218	88
-	-	-	(69)	40	(39)	(6)
1,398	221	1,177	(12)	10	179	82
970	71	899	(626)	76	89	47
-	-	-	818	(74)	8	(15)
970	71	899	192	2	97	32
2,368	292	2,076	180	12	276	114
152	10	142	-	(1)	(2)	6
1,533	160	1,373	49	14	108	66
683	122	561	131	(1)	170	42
240	42	198	56	(1)	56	15
443	80	363	75	-	114	27
-	-	-	-	-	-	-
443	80	363	75	-	114	27
(16)	-	(16)	4	-	(5)	(1)
427	80	347	79	-	109	26
247,583	33,880	213,703	61,372	860	35,066	10,772
172	-	172	172	-	-	-
173,418	23,070	150,348	-	690	35,020	10,658
175,810	23,755	152,055	-	657	37,012	10,509
1,658	135	1,523	-	294	247	225
504	-	504	-	-	66	4
229,157	30,185	198,972	16,907	16,715	20,846	6,432
193,965	26,320	167,645	-	16,655	17,581	5,325
194,462	25,946	168,516	-	16,412	18,049	5,921
182,384	26,714	155,670	14,064	1,432	39,513	13,214
180,483	27,396	153,087	13,720	1,460	39,397	12,602
216,565	13,769	202,796	2,377	74,657	38,723	9,348
1,171	149	1,022	-	4	169	77
212	45	167	-	6	10	5
15	27	(12)	(12)	-	-	-
1,398	221	1,177	(12)	10	179	82

12. מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ה. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים, מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר				
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018				
פעילות ישראל				
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית		
		מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיוור	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים				
387	1	123	222	553
25	27	-	-	54
362	(26)	123	222	499
3 ⁽⁶⁾	46	(4)	(143)	(60) ⁽⁶⁾
365	20	119	79	439
156	79	275	4	454
(15)	(60)	-	-	(56)
141	19	275	4	398
506	39	394	83	837
35	1	48	3	104
316	34	270	31	770
155	4	76	49	(37)
54	2	25	18	(11)
101	2	51	31	(26)
-	-	-	-	-
101	2	51	31	(26)
(2)	-	(9)	-	(9)
99	2	42	31	(35)
יתרה ממוצעת של נכסים				
32,495	262	13,848	30,879	60,425
-	-	-	-	-
31,943	176	13,705	31,009	59,636
32,387	182	13,653	31,542	60,306
477	-	33	-	134
56	-	-	307	372
36,190	15,323	2,627	4	76,055
30,998	15,169	23	-	72,168
30,953	16,058	22	-	71,593
31,301	473	12,202	17,620	45,803
31,448	478	12,119	17,977	46,043
21,534	19,897	-	395	34,799
הכנסות ריבית, נטו:				
334	1	119	79	382
31	19	-	-	57
-	-	-	-	-
365	20	119	79	439

הערות:

- (1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
- (2) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
- (3) יתרת האשראי לציבור - מוצגת יתרה רשומה.
- (4) סווג מחדש - ראו ב' לעיל.
- (5) סווג מחדש - ראו ב'אור 1 ד'.
- (6) סווג מחדש - ראו ג' לעיל.
- (7) סווג מחדש - ראו ד' לעיל.

סך-הכל	סך-הכל פעילות סך-הכל			גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	פעילות חו"ל	ישראל	ניהול פיננסי			
1,782	331	1,451	128	5	289	88
370	104	266	111	19	25	5
1,412	227	1,185	17	(14)	264	83
-	-	-	(6) 66	(6) 24	(6) (71)	(8)
1,412	227	1,185	83	10	193	75
903	28	875	45	(2)	107	36
-	-	-	141	3	(5)	(8)
903	28	875	186	1	102	28
2,315	255	2,060	269	11	295	103
123	-	123	-	-	-	(17)
1,494	147	1,347	60	7	100	60
698	108	590	209	4	195	60
248	36	212	78	2	67	20
450	72	378	131	2	128	40
1	-	1	1	-	-	-
451	72	379	132	2	128	40
(12)	-	(12)	1	-	(2)	-
439	72	367	133	2	126	40
231,947	32,311	199,636	59,422	873	36,531	9,628
119	-	119	119	-	-	-
160,143	21,640	138,503	-	756	36,448	9,544
163,334	22,236	141,098	-	821	37,348	10,054
1,810	292	1,518	-	294	463	150
433	-	433	-	-	-	5
214,784	28,960	185,824	15,266	14,589	22,087	6,314
182,531	24,985	157,546	-	14,540	19,386	5,285
184,826	25,086	159,740	-	15,143	20,588	5,405
168,048	23,129	144,919	13,861	1,372	39,740	12,369
169,503	23,334	146,169	14,207	1,351	40,451	12,191
218,849	13,954	204,895	9,239	66,968	48,613	3,845
1,081	107	974	-	6	181	70
212	84	128	-	4	12	5
119	36	83	83	-	-	-
1,412	227	1,185	83	10	193	75

ה. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים, מאוחד (המשך)

הערות:

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(2) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(3) יתרת האשראי לציבור - מוצגת יתרה רשומה.

סך-הכל	פעילות חו"ל		ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך-הכל	סך-הכל פעילות חו"ל				
5,707	1,085	4,622	437	17	847	281
1,293	386	907	337	97	71	28
4,414	699	3,715	100	(80)	776	253
-	-	-	95	108	(220)	(12)
4,414	699	3,715	195	28	556	241
2,820	174	2,646	(1,406)	179	193	174
-	-	-	2,013	(175)	81	(80)
2,820	174	2,646	607	4	274	94
7,234	873	6,361	802	32	830	335
429	28	401	-	(3)	(33)	40
4,633	482	4,151	131	39	370	198
2,172	363	1,809	671	(4)	493	97
764	121	643	269	(1)	165	33
1,408	242	1,166	402	(3)	328	64
11	-	11	11	-	-	-
1,419	242	1,177	413	(3)	328	64
(42)	-	(42)	8	-	(8)	(2)
1,377	242	1,135	421	(3)	320	62
242,843	33,102	209,741	60,194	852	36,776	10,448
172	-	172	172	-	-	-
170,958	23,376	147,582	-	696	36,698	10,334
175,810	23,755	152,055	-	657	37,012	10,509
1,658	135	1,523	-	294	247	225
504	-	504	-	-	66	4
224,645	29,487	195,158	15,881	14,923	21,752	7,182
191,787	26,088	165,699	-	14,879	18,585	6,115
194,462	25,946	168,516	-	16,412	18,049	5,921
178,960	26,854	152,106	13,606	1,420	40,629	12,614
180,483	27,396	153,087	13,720	1,460	39,397	12,602
216,523	13,767	202,756	2,279	72,941	40,209	9,606
3,455	434	3,021	-	12	525	220
698	199	499	-	16	31	21
261	66	195	195	-	-	-
4,414	699	3,715	195	28	556	241

12. מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ה. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים, מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר				
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018				
פעילות ישראל				
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	מזה: מזה: הלוואות כרטיסי לדיור אשראי	מזה: מזה: הלוואות כרטיסי לדיור אשראי
במיליוני שקלים חדשים				
1,141	3	358	686	1,674
73	75	1	-	167
1,068	(72)	357	686	1,507
(2) ⁽⁶⁾	129	(24)	(460)	(230) ⁽⁶⁾
1,066	57	333	226	1,277
195	(211)	763	11	878
224	268	-	-	269
419	57	763	11	1,147
1,485	114	1,096	237	2,424
63	1	116	14	270
959	98	790	88	2,294
463	15	190	135	(140)
163	5	60	47	(50)
300	10	130	88	(90)
-	-	-	-	-
300	10	130	88	(90)
(6)	-	(26)	-	(26)
294	10	104	88	(116)
31,631	240	13,120	29,731	58,775
-	-	-	-	-
31,169	166	12,991	29,871	58,014
32,387	182	13,653	31,542	60,306
477	-	33	-	134
56	-	-	307	372
35,656	15,257	2,545	46	74,413
30,732	15,139	23	-	70,648
30,953	16,058	22	-	71,593
31,007	461	12,368	16,906	45,317
31,448	478	12,119	17,977	46,043
22,750	20,227	-	403	35,437
980	2	333	226	1,119
86	55	-	-	158
-	-	-	-	-
1,066	57	333	226	1,277

הערות:

- (1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
- (2) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
- (3) יתרת האשראי לציבור - מוצגת יתרה רשומה.
- (4) סווג מחדש - ראו ב' לעיל.
- (5) סווג מחדש - ראו ביאור ד'.
- (6) סווג מחדש - ראו ג' לעיל.
- (7) סווג מחדש - ראו ד' לעיל.

סך-הכל	פעילות חו"ל		ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך-הכל	סך-הכל פעילות חו"ל				
5,201	935	4,266	350	18	823	257
1,095	269	826	374	54	71	12
4,106	666	3,440	(24)	(36)	752	245
-	-	-	(6) 286	(6) 61	(6) (217)	(27)
4,106	666	3,440	262	25	535	218
2,557	119	2,438	1,313	(32)	230	65
-	-	-	(871)	39	47	24
2,557	119	2,438	442	7	277	89
6,663	785	5,878	704	32	812	307
364	(19)	383	-	1	99	(51)
4,442	436	4,006	148	27	299	181
1,857	368	1,489	556	4	414	177
645	116	529	206	2	142	61
1,212	252	960	350	2	272	116
2	-	2	2	-	-	-
1,214	252	962	352	2	272	116
(33)	-	(33)	4	-	(4)	(1)
1,181	252	929	356	2	268	115
227,351	31,595	195,756	60,024	845	34,445	9,796
127	-	127	127	-	-	-
155,327	21,140	134,187	-	712	34,400	9,726
163,334	22,236	141,098	-	821	37,348	10,054
1,810	292	1,518	-	294	463	150
433	-	433	-	-	-	5
210,716	28,348	182,368	14,784	14,525	21,335	6,398
179,635	24,477	155,158	-	14,492	18,712	5,435
184,826	25,086	159,740	-	15,143	20,588	5,405
165,136	22,737	142,399	13,171	1,410	38,314	12,719
169,503	23,334	146,169	14,207	1,351	40,451	12,191
220,743	13,592	207,151	9,053	70,250	45,865	3,569
3,150	326	2,824	-	14	506	203
613	259	354	-	11	29	15
343	81	262	262	-	-	-
4,106	666	3,440	262	25	535	218

12. מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ה. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים, מאוחד (המשך)

מבוקר				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018				
פעילות ישראל				
עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטיות	משקי בית	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי
סך-הכל				
במיליוני שקלים חדשים				
1,551	4	486	909	2,241
113	106	2	-	221
1,438	(102)	484	909	2,020
13	181	(32)	(598)	(280)
1,451	79	452	311	1,740
164	(410)	1,033	15	1,055
404	480	-	-	490
568	70	1,033	15	1,545
2,019	149	1,485	326	3,285
111	1	152	23	363
1,347	125	1,079	122	3,149
561	23	254	181	(227)
196	8	78	62	(92)
365	15	176	119	(135)
-	-	-	-	-
365	15	176	119	(135)
(7)	-	(35)	-	(35)
358	15	141	119	(170)
32,326	257	13,337	30,240	59,619
-	-	-	-	-
31,805	181	13,197	30,365	58,671
33,595	200	14,028	32,684	62,042
507	-	46	-	155
54	-	-	316	377
37,835	14,951	2,548	77	75,024
32,779	14,837	23	-	71,075
33,994	16,765	23	-	73,951
31,284	453	12,298	17,238	45,574
32,400	424	12,037	18,568	46,880
25,223	19,145	-	399	35,904
1,326	2	452	311	1,513
125	77	-	-	227
-	-	-	-	-
1,451	79	452	311	1,740

הערות:

- (1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
- (2) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
- (3) יתרת האשראי לציבור - מוצגת יתרה רשומה.
- (4) סווג מחדש - ראו ד' לעיל.

סך-הכל	פעילות חו"ל		ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים
	סך-הכל	סך-הכל פעילות חו"ל				
7,053	1,300	5,753	475	25	1,109	348
1,527	411	1,116	476	81	90	29
5,526	889	4,637	(1)	(56)	1,019	319
-	-	-	322	90	(304)	(22)
5,526	889	4,637	321	34	715	297
3,494	177	3,317	2,185	(72)	354	41
-	-	-	(1,546)	84	9	79
3,494	177	3,317	639	12	363	120
9,020	1,066	7,954	960	46	1,078	417
540	(16)	556	-	1	120	(40)
6,148	610	5,538	202	41	414	260
2,332	472	1,860	758	4	544	197
789	138	651	286	1	184	68
1,543	334	1,209	472	3	360	129
6	-	6	6	-	-	-
1,549	334	1,215	478	3	360	129
(44)	-	(44)	5	-	(5)	(2)
1,505	334	1,171	483	3	355	127
229,246	31,825	197,421	59,601	841	34,892	9,885
126	-	126	126	-	-	-
157,512	21,461	136,051	-	710	34,889	9,795
167,078	23,284	143,794	-	733	37,156	10,068
1,633	140	1,493	-	295	399	137
435	-	435	-	-	-	4
212,391	28,543	183,848	14,486	14,522	19,801	7,229
181,211	24,655	156,556	-	14,495	17,143	6,227
188,916	26,269	162,647	-	13,044	18,968	5,925
166,294	23,458	142,836	13,108	1,483	38,369	12,565
170,921	26,339	144,582	12,568	1,776	38,582	11,952
222,343	13,410	208,933	7,833	72,915	40,491	7,422
4,231	420	3,811	-	19	676	275
933	428	505	-	15	39	22
362	41	321	321	-	-	-
5,526	889	4,637	321	34	715	297

13. מגזרי פעילות ניהוליים

בלתי מבוקר									
התאמות סך-הכל	אחר	כאל ⁽¹⁾	בנקאות	בנקאות	בנקאות	בנקאות	בנקאות	בנקאות	בנקאות
התאמות סך-הכל	אחר	כאל ⁽¹⁾	בנקאות	בנקאות	בנקאות	בנקאות	בנקאות	בנקאות	בנקאות
במיליוני שקלים חדשים									
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019									
1,398	-	(1)	126	218	4	(5)	215	152	689
970	(45)	13	360	72	25	138	96	32	279
2,368	(45)	12	486	290	29	133	311	184	968
סך-כל הכנסות									
152	1	-	55	10	(1)	-	(23)	13	97
1,533	(45)	7	354	160	10	37	121	112	777
683	(1)	5	77	120	20	96	213	59	94
240	-	2	26	42	5	43	73	20	29
443	(1)	3	51	78	15	53	140	39	65
-	(1)	-	-	-	(1)	2	-	-	-
443	(2)	3	51	78	14	55	140	39	65
(16)	1	(1)	(16)	-	-	-	-	-	-
427	(1)	2	35	78	14	55	140	39	65
248,778	(25,768)	4,218	18,837	33,764	1,585	65,199	50,280	20,467	80,196
175,810	(9,900)	-	18,196	23,755	29	-	45,928	20,626	77,176
194,462	(4,568)	-	18	25,946	-	3,652	30,481	15,207	123,726
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק									
יתרת נכסים לסוף התקופה									
יתרת האשראי לציבור לסוף התקופה									
יתרת פקדונות הציבור לסוף התקופה									
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018									
1,412	-	1	116	225	2	91	210	141	626
903	(45)	12	326	27	34	134	(2)103	(2)34	(2)278
2,315	(45)	13	442	252	36	225	313	175	904
123	1	-	48	(1)	-	-	(19)	(12)	106
1,494	(46)	6	336	147	9	(2)47	(2)90	66	(2)839
698	-	7	58	106	27	178	242	121	(41)
248	(1)	3	21	36	9	67	(2)85	28	(2)-
450	1	4	37	70	18	111	157	93	(41)
1	-	-	-	-	(1)	2	-	-	-
451	1	4	37	70	17	113	157	93	(41)
(12)	(1)	(1)	(10)	-	-	-	-	-	-
439	-	3	27	70	17	113	157	93	(41)
233,153	(20,879)	3,077	15,511	32,505	1,497	66,825	42,092	18,821	73,704
163,334	(7,454)	-	15,104	22,236	85	-	42,890	18,896	71,577
184,826	(3,381)	-	22	25,085	-	2,653	27,618	15,114	117,715

הערות:

(1) תרומה לתוצאות העסקיות של הבנק.

(2) סוג מחדש - ראו ב"אור 1 ד'.

13. מגזרי פעילות ניהוליים (המשך)

בלתי מבוקר									
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019									
התאמות סך-הכל	אחר	כאלי	בנקאות	בנקאות	בנקאות	בנקאות	בנקאות	בנקאות	בנקאות
במיליוני שקלים חדשים			בנקאות	בנקאות	בנקאות	בנקאות	בנקאות	בנקאות	בנקאות
4,414	3	1	376	685	8	212	648	448	2,033
2,820	(134)	40	1,004	176	87	432	296	98	821
7,234	(131)	41	1,380	861	95	644	944	546	2,854
סך-כל הכנסות									
429	-	-	118	28	(1)	-	(62)	42	304
4,633	(131)	21	1,058	484	28	94	374	322	2,383
2,172	-	20	204	349	68	550	632	182	167
764	-	7	71	121	22	218	216	62	47
1,408	-	13	133	228	46	332	416	120	120
11	(2)	-	-	-	3	9	-	-	1
1,419	(2)	13	133	228	49	341	416	120	121
(42)	2	(2)	(42)	-	-	-	-	-	-
1,377	-	11	91	228	49	341	416	120	121
רווח נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק									
248,778	(25,768)	4,218	18,837	33,764	1,585	65,199	50,280	20,467	80,196
175,810	(9,900)	-	18,196	23,755	29	-	45,928	20,626	77,176
194,462	(4,568)	-	18	25,946	-	3,652	30,481	15,207	123,726
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018									
4,106	3	2	343	662	4	274	593	411	1,814
2,557	(132)	47	912	118	61	312	(2)295	(2)102	(2)842
6,663	(129)	49	1,255	780	65	586	888	513	2,656
364	-	-	121	(19)	1	-	48	(44)	257
4,442	(129)	16	973	436	25	(2)120	(2)285	(2)268	(2)2,448
1,857	-	33	161	363	39	466	555	289	(49)
645	(2)	10	56	116	13	172	(2)192	(2)87	(2)1
1,212	2	23	105	247	26	294	363	202	(50)
2	(2)	-	-	-	-	3	-	-	1
1,214	-	23	105	247	26	297	363	202	(49)
(33)	2	(3)	(32)	-	-	-	-	-	-
1,181	2	20	73	247	26	297	363	202	(49)
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק									
233,153	(20,879)	3,077	15,511	32,505	1,497	66,825	42,092	18,821	73,704
163,334	(7,454)	-	15,104	22,236	85	-	42,890	18,896	71,577
184,826	(3,381)	-	22	25,085	-	2,653	27,618	15,114	117,715

הערות:

(1) תרומה לתוצאות העסקיות של הבנק.

(2) סווג מחדש - ראו ביאור 1 ד'.

13. מגזרי פעילות ניהוליים (המשך)

מבוקר									
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018									
התאמות סך-הכל	אחר	כאל"י	בנקאות קמעונאית	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	פעילות פיננסית	דיסקונט דיסקונט	דיסקונט דיסקונט	דיסקונט דיסקונט
במיליוני שקלים חדשים									
5,526	6	3	463	879	7	343	803	554	2,468
3,494	(178)	62	1,235	177	125	421	385	136	1,131
9,020	(172)	65	1,698	1,056	132	764	1,188	690	3,599
סך-כל הכנסות									
540	-	-	159	(16)	1	-	48	(27)	375
6,148	(172)	23	1,329	611	34	164	409	425	3,325
2,332	-	42	210	461	97	600	731	292	(101)
789	-	12	71	138	29	228	251	101	(41)
1,543	-	30	139	323	68	372	480	191	(60)
6	(3)	-	-	-	2	6	-	-	1
1,549	(3)	30	139	323	70	378	480	191	(59)
(44)	3	(3)	(44)	-	-	-	-	-	-
1,505	-	27	95	323	70	378	480	191	(59)
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק									
239,176	(23,513)	4,314	16,015	34,554	1,559	64,065	47,791	19,180	75,211
167,078	(7,786)	-	15,622	23,284	85	-	43,247	19,345	73,281
188,916	(4,582)	-	23	26,270	-	3,942	26,295	14,707	122,261

הערה:

(1) תרומה לתוצאות העסקיות של הבנק.

14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

כללי. חובות – בביאור זה: אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף.

א. חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי – מאוחד

בלתי מבוקר					
אשראי לציבור					
מסחרי	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	אנשים פרטיים - אחר	בנקים וממשלות	סך-הכל	
במיליוני שקלים חדשים					
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2019	1,631	197	672	2,500	1
הוצאות בגין הפסדי אשראי	50	6	96	152	-
מחיקות חשבונאיות	(88)	(1)	(119)	(208)	-
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	81	-	53	134	-
מחיקות חשבונאיות נטו	(7)	(1)	(66)	(74)	-
התאמות מתרגום דוחות כספיים	(7)	-	-	(7)	-
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2019	1,667	202	702	2,571	1
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	144	-	54	198	-
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2018	1,556	178	599	2,333	1
הוצאות בגין הפסדי אשראי	17	4	102	123	-
מחיקות חשבונאיות	(94)	(1)	(108)	(203)	-
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	86	-	39	125	-
מחיקות חשבונאיות נטו	(8)	(1)	(69)	(78)	-
התאמות מתרגום דוחות כספיים	(2)	-	-	(2)	-
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2018	1,563	181	632	2,376	1
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	146	-	49	195	-
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)	1,606	187	657	2,450	1
הוצאות בגין הפסדי אשראי	172	21	236	429	-
מחיקות חשבונאיות	(282)	(6)	(363)	(651)	-
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	190	-	173	363	-
מחיקות חשבונאיות נטו	(92)	(6)	(190)	(288)	-
התאמות מתרגום דוחות כספיים	(19)	-	(1)	(20)	-
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2019	1,667	202	702	2,571	1
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	144	-	54	198	-
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)	1,560	178	566	2,304	1
הוצאות בגין הפסדי אשראי	93	14	257	364	-
מחיקות חשבונאיות	(364)	(11)	(337)	(712)	-
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	264	-	146	410	-
מחיקות חשבונאיות נטו	(100)	(11)	(191)	(302)	-
התאמות מתרגום דוחות כספיים	10	-	-	10	-
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2018	1,563	181	632	2,376	1
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	146	-	49	195	-

14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה – מאוחד

בלתי מבוקר					
אשראי לציבור					
מסחרי	אנשים פרטיים - הלוואות	אנשים פרטיים - אחר	סך-הכל	בנקים וממשלות	סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
30 בספטמבר 2019					
יתרת חוב רשומה של חובות:					
79,585	-	658	80,243	6,872	87,115
שנבדקו על בסיס פרטני ⁽¹⁾					
שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
252 ⁽²⁾	35,861	-	36,113	-	36,113
שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
26,848 ⁽²⁾	172	32,434	59,454	99	59,553
קבוצתי אחר					
106,685	36,033	33,092	175,810	6,971	182,781
סך-הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
1,156	-	78	1,234	-	1,234
שנבדקו על בסיס פרטני ⁽¹⁾					
שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
1 ⁽³⁾	200 ⁽³⁾	-	201	-	201
שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
366	2	570	938	1	939
קבוצתי אחר					
1,523	202	648	2,373	1	2,374
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					
30 בספטמבר 2018					
יתרת חוב רשומה של חובות:					
74,299	-	443	74,742	6,126	80,868
שנבדקו על בסיס פרטני ⁽¹⁾					
שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
196 ⁽²⁾	31,624	-	31,820	-	31,820
שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
27,014 ⁽²⁾	141	29,617	56,772	255	57,027
קבוצתי אחר					
101,509	31,765	30,060	163,334	6,381	169,715
סך-הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
1,041	-	59	1,100	-	1,100
שנבדקו על בסיס פרטני ⁽¹⁾					
שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
1 ⁽³⁾	179 ⁽³⁾	-	180	-	180
שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
375	2	524	901	1	902
קבוצתי אחר					
1,417	181	583	2,181	1	2,182
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					

הערות:

- (1) לרבות אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום בסך של 85,459 מיליון ש"ח (30.9.2018 - 79,058 מיליון ש"ח) וההפרשה בגינו בסך של 985 מיליון ש"ח חושבה על בסיס קבוצתי (30.9.2018 - 912 מיליון ש"ח).
- (2) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך של 256 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לוויים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרוייקטים שהן בוונות מצויים בהליכי בניה (30.9.2018 - 200 מיליון ש"ח).
- (3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור, שחושבה על בסיס פרטני, בסך של 4 מיליון ש"ח (30.9.2018 - 3 מיליון ש"ח), ושחושבה על בסיס קבוצתי, בסך של 129 מיליון ש"ח (30.9.2018 - 110 מיליון ש"ח).

14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ועל החובות בגינם היא חושבה - מאוחד (המשך)

מבוקר					
31 בדצמבר 2018					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיור	הלוואות פרטיים - אנשים	אחר פרטיים - אנשים	סך-הכל	בנקים וממשלות סך-הכל
במיליוני שקלים חדשים					
יתרת חוב רשומה של חובות:					
75,208	-	539	75,747	5,389	81,136
שנבדקו על בסיס פרטני ⁽¹⁾					
שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
231 ⁽²⁾	32,779	-	33,010	-	33,010
שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
28,054 ⁽²⁾	145	30,122	58,321	450	58,771
קבוצתי אחר					
103,493	32,924	30,661	167,078	5,839	172,917
סך-הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:					
1,096	-	64	1,160	-	1,160
שנבדקו על בסיס פרטני ⁽¹⁾					
שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
1 ⁽³⁾	185 ⁽³⁾	-	186	-	186
שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
384	2	542	928	1	929
קבוצתי אחר					
1,481	187	606	2,274	1	2,275
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					

הערות:

- (1) לרבות אשראי שנבדקו על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום בסך של 79,503 מיליון ש"ח וההפרשה בגינו בסך של 937 מיליון ש"ח חושבה על בסיס קבוצתי.
- (2) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך של 235 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרוייקטים שהן בונות מצויים בהליכי בניה.
- (3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור, שחושבה על בסיס פרטני, בסך של 4 מיליון ש"ח, ושחושבה על בסיס קבוצתי, בסך של 116 מיליון ש"ח.

14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות

1. איכות אשראי ופיגורים – המאוחד

בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2019					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽¹⁾			
בפיגור של 90 ימים או 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של יותר ⁽³⁾	סך-הכל	פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	לא בעייתיים
במיליוני שקלים חדשים					
פעילות לווים בישראל					
ציבורי-מסחרי					
37	11	14,228	113	54	14,061
17	1	10,336	248	28	10,060
1	1	9,504	298	1	9,205
249	105	47,558	639	597	46,322
304	118	81,626	1,298	680	79,648
109	329	35,812	-	349 ⁽⁵⁾	35,463
172	52	31,980	178	372	31,430
585	499	149,418	1,476	1,401	146,541
-	-	268	-	-	268
-	-	2,112	-	-	2,112
585	499	151,798	1,476	1,401	148,921
פעילות לווים בחו"ל					
ציבורי-מסחרי					
-	-	8,439	98	122	8,219
1	-	16,620	84	906	15,630
1	-	25,059	182	1,028	23,849
1	5	1,333	-	6	1,327
2	5	26,392	182	1,034	25,176
-	-	3,225	-	-	3,225
-	-	1,366	-	-	1,366
2	5	30,983	182	1,034	29,767
587	504	175,810	1,658	2,435	171,717
-	-	3,493	-	-	3,493
-	-	3,478	-	-	3,478
587	504	182,781	1,658	2,435	178,688

הערות לטבלה ראו בעמוד 142.

14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים – המאוחד (המשך)

בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2018					
חובות לא פגומים – מידע נוסף		בעייתיים ⁽¹⁾			
בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾	בפיגור של 30 ימים ⁽⁴⁾	לא פגומים	לא פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	לא פגומים
במיליוני שקלים חדשים					
פעילות לווים בישראל					
ציבורי-מסחרי					
11,971	61	95	12,127	13	46
8,949	17	250	9,216	1	29
9,436	1	297	9,734	1	1
44,754	606	694	46,054	46	221
75,110	685	1,336	77,131	61	297
31,226	327 ⁽⁵⁾	-	31,553	303	105
28,291	435	134	28,860	65	197
134,627	1,447	1,470	137,544	429	599
116	-	-	116	-	-
2,006	-	-	2,006	-	-
136,749	1,447	1,470	139,666	429	599
פעילות לווים בחו"ל					
ציבורי-מסחרי					
8,544	251	138	8,933	-	97
14,965	278	202	15,445	-	8
23,509	529	340	24,378	-	105
1,409	3	-	1,412	4	21
24,918	532	340	25,790	4	126
3,350	-	-	3,350	-	-
909	-	-	909	-	-
29,177	532	340	30,049	4	126
159,545	1,979	1,810	163,334	433	725
3,466	-	-	3,466	-	-
2,915	-	-	2,915	-	-
165,926	1,979	1,810	169,715	433	725

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים – המאוחד (המשך)

מבוקר					
31 בדצמבר 2018					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽¹⁾			
בפיגור של 90 ימים או 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של יותר ⁽³⁾	סך-הכל	פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	לא בעייתיים
במיליוני שקלים חדשים					
פעילות לווים בישראל					
ציבורי-מסחרי					
28	13	12,655	88	71	12,496
11	1	9,801	281	14	9,506
7	1	9,852	298	1	9,553
149	43	45,684	625	620	44,439
195	58	77,992	1,292	706	75,994
99	310	32,711	-	334 ⁽⁵⁾	32,377
174	61	29,457	155	406	28,896
468	429	140,160	1,447	1,446	137,267
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	399	-	-	399
-	-	2,167	-	-	2,167
468	429	142,726	1,447	1,446	139,833
פעילות לווים בחו"ל					
ציבורי-מסחרי					
-	-	9,338	139	131	9,068
14	-	16,163	47	515	15,601
14	-	25,501	186	646	24,669
1	6	1,417	-	6	1,411
15	6	26,918	186	652	26,080
-	-	2,104	-	-	2,104
-	-	1,169	-	-	1,169
15	6	30,191	186	652	29,353
סך-הכל פעילות בחו"ל					
483	435	167,078	1,633	2,098	163,347
סך-הכל ציבור					
-	-	2,503	-	-	2,503
-	-	3,336	-	-	3,336
483	435	172,917	1,633	2,098	169,186

הערות:

- (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ולרבות הלוואות לדירור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 יום או יותר.
- (2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי ראו ב.2.ג. להלן.
- (3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (4) חובות בפיגור של 30 ועד 89 יום, אשר צוברים הכנסות ריבית, בסך של 110 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים (2018.9.30 - 150 מיליון ש"ח, 2018.12.31 - 125 מיליון ש"ח).
- (5) כולל הלוואות לדירור בסך של 11 מיליון ש"ח עם הפרשה לפי עומק פיגור בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה (2018.9.30 - 11 מיליון ש"ח, 2018.12.31 - 10 מיליון ש"ח).

14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2019				
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים ⁽³⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים סך-הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾
במליוני שקלים חדשים				
פעילות לווים בישראל				
ציבורי-מסחרי				
1,117	113	28	25	85
1,029	248	120	8	128
401	298	-	22	298
3,230	639	178	130	461
5,777	1,298	326	185	972
544	178	32	65	146
6,321	1,476	358	250	1,118
6,321	1,476	358	250	1,118
פעילות לווים בחו"ל				
ציבורי-מסחרי				
426	98	94	-	4
158	84	84	-	-
584	182	178	-	4
-	-	-	-	-
584	182	178	-	4
584	182	178	-	4
6,905	1,658	536	250	1,122
6,905	1,658	536	250	1,122
מזה:				
990	94	217	896	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
1,097	338	143	759	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

הערות לטבלה ראו בעמוד 145.

ב. חובות (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

מבוקר				
31 בדצמבר 2018				
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים ⁽³⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים סך-הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים סך-הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים סך-הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים סך-הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים
במליוני שקלים חדשים				
פעילות לווים בישראל				
ציבורי-מסחרי				
1,545	88	32	15	56
1,077	281	113	8	168
404	298	-	22	298
3,444	625	175	124	450
6,470	1,292	320	169	972
528	155	32	54	123
6,998	1,447	352	223	1,095
6,998	1,447	352	223	1,095
פעילות לווים בחו"ל				
ציבורי-מסחרי				
498	139	139	-	-
127	47	47	-	-
625	186	186	-	-
1	-	-	-	-
626	186	186	-	-
626	186	186	-	-
7,624	1,633	538	223	1,095
7,624	1,633	538	223	1,095
מזה:				
972	84	196	888	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
1,225	357	163	868	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

הערות:

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(3) יתרת הקרן החוזית כוללת ריבית שנצברה ולא שולמה במועד היישום לראשונה של ההוראה בעניין חובות פגומים, שטרם נמחקה או נגבתה.

14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

בלתי מבוקר					
לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2018			2019		
יתרה			יתרה		
מזה: נרשמו	ממוצעת של הכנסות	מזה: נרשמו	ממוצעת של הכנסות	מזה: נרשמו	ממוצעת של הכנסות
על בסיס	ריבית	על בסיס	ריבית	על בסיס	ריבית
מזומן	שנרשמו ⁽²⁾	מזומן	שנרשמו ⁽²⁾	מזומן	שנרשמו ⁽²⁾
במיליוני שקלים חדשים					
פעילות לווים בישראל					
ציבורי-מסחרי					
-	1	95	1	1	115
1	1	257	1	2	264
-	2	299	-	2	299
6	6	725	2	6	681
7	10	1,376	4	11	1,359
-	1	143	1	2	187
7	11	1,519	5	13	1,546
7	11	1,519	5	13	1,546
פעילות לווים בחו"ל					
ציבורי-מסחרי					
-	2	139	-	1	118
-	3	261	-	2	68
-	5	400	-	3	186
-	5	400	-	3	186
-	5	400	-	3	186
7	16⁽³⁾	1,919	5	16⁽³⁾	1,732

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית (המשך)

בלתי מבוקר					
לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2018			2019		
יתרה			יתרה		
מזה: נרשמו	ממוצעת של הכנסות	מזה: נרשמו	ממוצעת של הכנסות	מזה: נרשמו	ממוצעת של הכנסות
על בסיס	ריבית	על בסיס	ריבית	על בסיס	ריבית
מזומן	שנרשמו ⁽²⁾	מזומן	שנרשמו ⁽²⁾	מזומן	שנרשמו ⁽²⁾
במיליוני שקלים חדשים					
פעילות לווים בישראל					
ציבורי-מסחרי					
-	1	102	1	1	127
3	4	280	3	4	284
-	6	312	1	7	299
9	12	859	7	13	751
12	23	1,553	12	25	1,461
1	3	150	2	5	208
13	26	1,703	14	30	1,669
13	26	1,703	14	30	1,669
פעילות לווים בחו"ל					
ציבורי-מסחרי					
-	5	140	-	4	100
-	8	282	-	4	97
-	13	422	-	8	197
-	13	422	-	8	197
-	13	422	-	8	197
13	39⁽³⁾	2,125	14	38⁽³⁾	1,866

הערות:

- (1) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
- (2) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.
- (3) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך של 19 ו-52 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019, בהתאמה (22 ו-63 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018).

14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש – מאוחד

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2019				
יתרת חוב רשומה				
צוברי ⁽¹⁾ בפיגור צוברי ⁽¹⁾ בפיגור				
שאינו צובר	של 90 ימים	של 30 ימים	צוברי ⁽¹⁾ לא	סך-הכל ⁽²⁾
הכנסות ריבית או יותר	ועד 89 ימים	בפיגור		
במיליוני שקלים חדשים				
פעילות לווים בישראל				
ציבור-מסחרי				
בינוי ונדל"ן - בינוי	32	-	10	42
בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן	75	-	30	113
שרותים פיננסיים	-	-	294	294
מסחרי - אחר	278	3	82	363
סך-הכל מסחרי	385	11	416	812
אנשים פרטיים - אחר	75	1	77	153
סך-הכל ציבור- פעילות בישראל	460	12	493	965
סך-הכל פעילות בישראל	460	12	493	965
פעילות לווים בחו"ל				
ציבור-מסחרי				
בינוי ונדל"ן	26	-	42	68
מסחרי - אחר	-	-	64	64
סך-הכל מסחרי	26	-	106	132
סך-הכל ציבור- פעילות בחו"ל	26	-	106	132
סך-הכל פעילות בחו"ל	26	-	106	132
סך-הכל	486	12	599	1,097

הערות:

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

התחייבות להעמדת אשראי נוסף לחייבים, שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי, הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2019 בסך של 13 מיליון ש"ח (ליום 30 בספטמבר 2018 – 32 מיליון ש"ח; ליום 31 בדצמבר 2018 – 33 מיליון ש"ח).

14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש – מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2018				
יתרת חוב רשומה				
צובר ⁽¹⁾ בפיגור צובר ⁽¹⁾ בפיגור				
שאינו צובר	של 90 ימים	של 30 ימים	צובר ⁽¹⁾ לא	סך-הכל ⁽²⁾
הכנסות ריבית או יותר	ועד 89 ימים	בפיגור		
במיליוני שקלים חדשים				
פעילות לווים בישראל				
ציבור-מסחרי				
21	-	-	7	28
112	-	-	16	128
-	-	-	294	294
431	-	2	125	558
564	-	2	442	1,008
69	-	1	49	119
633	-	3	491	1,127
633	-	3	491	1,127
פעילות לווים בחו"ל				
ציבור-מסחרי				
9	-	-	100	109
42	-	-	56	98
51	-	-	156	207
51	-	-	156	207
51	-	-	156	207
684	-	3	647	1,334

הערות:

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש – מאוחד (המשך)

מבוקר				
31 בדצמבר 2018				
יתרת חוב רשומה				
צוברי ⁽¹⁾ בפיגור				
שאינו צובר				
של 90 ימים				
של 30 ימים				
ועד 89 ימים				
צוברי ⁽¹⁾ לא				
בפיגור				
סך-הכל ⁽²⁾				
במיליוני שקלים חדשים				
פעילות לווים בישראל				
ציבור-מסחרי				
22	-	-	7	29
119	-	3	15	137
-	-	-	295	295
379	-	-	102	481
520	-	3	419	942
74	-	1	56	131
594	-	4	475	1,073
594	-	4	475	1,073
פעילות לווים בחו"ל				
ציבור-מסחרי				
9	-	-	101	110
-	-	-	42	42
9	-	-	143	152
9	-	-	143	152
9	-	-	143	152
603	-	4	618	1,225

הערות:

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש – מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר					
לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2018			2019		
ארגונים מחדש שבוצעו					
יתרת חוב		יתרת חוב		יתרת חוב	
רשומה	יתרת חוב	רשומה	יתרת חוב	רשומה	יתרת חוב
לפני	לאחר ארגון	לפני	לאחר ארגון	לפני	לאחר ארגון
מספר חוזים	מספר חוזים	מספר חוזים	מספר חוזים	מספר חוזים	מספר חוזים
מספר חוזים	מספר חוזים	מספר חוזים	מספר חוזים	מספר חוזים	מספר חוזים
במיליוני שקלים חדשים					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
7	7	45	6	7	60
8	8	4	2	2	4
-	-	-	-	-	-
67	70	180	25	25	229
82	85	229	33	34	293
30	31	1,349	31	31	1,500
112	116	1,578	64	65	1,793
112	116	1,578	64	65	1,793
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
10	10	2	-	-	1
10	10	2	-	-	1
-	-	-	(1)-	(1)-	2
10	10	2	-	-	3
10	10	2	-	-	3
122	126	1,580	64	65	1,796

הערה:

(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש – מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר					
לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2018			2019		
ארגונים מחדש שבוצעו					
יתרת חוב		יתרת חוב		יתרת חוב	
רשומה	יתרת חוב	רשומה	יתרת חוב	רשומה	יתרת חוב
לפני	רשומה לפני	לאחר ארגון	לפני	לאחר ארגון	לפני
מספר חוזים	מספר חוזים	מספר חוזים	מספר חוזים	מספר חוזים	מספר חוזים
מחדש	מחדש	מחדש	מחדש	מחדש	מחדש
במיליוני שקלים חדשים					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
16	16	103	21	22	180
בינוי ונדל"ן - בינוי					
10	10	9	7	7	14
בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן					
(1)-	(1)-	3	(1)-	(1)-	3
שרותים פיננסיים					
130	134	593	90	92	749
מסחרי - אחר					
156	160	708	118	121	946
סך-הכל מסחרי					
98	101	4,191	108	110	4,846
אנשים פרטיים - אחר					
254	261	4,899	226	231	5,792
סך-הכל ציבור- פעילות בישראל					
254	261	4,899	226	231	5,792
סך-הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
41	41	6	40	50	3
מסחרי - אחר					
41	41	6	40	50	3
סך-הכל מסחרי					
(1)-	(1)-	4	(1)-	(1)-	4
אנשים פרטיים					
41	41	10	40	50	7
סך-הכל ציבור- פעילות בחו"ל					
41	41	10	40	50	7
סך-הכל פעילות בחו"ל					
295	302	4,909	266	281	5,799
סך-הכל					

הערה:

(1) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש – מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר			
לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר			
2019		2018	
ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽¹⁾			
יתרת חוב		יתרת חוב	
מספר חוזים	רשומה	מספר חוזים	רשומה
במיליוני שקלים חדשים			
פעילות לווים בישראל			
ציבור-מסחרי			
27	2	17	3
3	8	3	6
107	5	123	8
137	15	143	17
סך-הכל מסחרי			
908	8	889 ⁽³⁾	10
1,045	23	1,032	27
1,045	23	1,032	27
סך-הכל פעילות בישראל			
פעילות לווים בחו"ל			
אנשים פרטיים			
-	-	2	- ⁽²⁾
-	-	2	- ⁽²⁾
-	-	2	- ⁽²⁾
1,045	23	1,034	27
סך-הכל			

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים – מאוחד (המשך)

ג. חובות בעייתיים באירגון מחדש – מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר			
לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר			
2018		2019	
ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽¹⁾			
יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב	מספר חוזים
רשומה		רשומה	
במיליוני שקלים חדשים			
פעילות לווים בישראל			
ציבור-מסחרי			
6	38	3	67
7	8	13	9
(2) –	1	–	–
17	235	17	306
30	282	33	382
22	2,296 ⁽³⁾	23	2,888
52	2,578	56	3,270
52	2,578	56	3,270
פעילות לווים בחו"ל			
(2) –	2	–	–
(2) –	2	–	–
(2) –	2	–	–
52	2,580	56	3,270

הערות:

- (1) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- (2) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.
- (3) סווג מחדש- טיוב נתונים בחברת בת.

3. גילוי נוסף בדבר איכות האשראי

(א) מאפייני הסיכון לפי מגזרי האשראי

(1) אשראי מסחרי

- רגישות למחזוריות הכלכלית המקומית בישראל. בנוסף, נוכח יציאתם של גופים ישראליים גדולים להשקעות מהותיות בחו"ל, עלתה רמת החשיפה למשברים גלובליים;
- רגישות לשינויים בצריכה הפרטית;
- חשיפה לתחרות מחו"ל;
- לאור הריכוזיות הגבוהה של מבנה הבעלות והשליטה על החברות במשק - האשראי מאופיין בריכוזיות גבוהה ברמת קבוצות הלווים הגדולות. כמו כן, מבנה קבוצות ההחזקה ונטילת חוב במספר רמות בחברות ההחזקה מעלים את סיכון האשראי ואת פגיעותן של חברות אלו. בשנים האחרונות, בלטו מספר הסדרי חוב וקיימת אי ודאות ביחס ליכולתן של חברות שגייסו חוב, שלמולו אין תזרים, למחזר חובות אלו.

(2) אשראי לאנשים פרטיים - הלוואות לדיר

- הלוואות בשיעור מימון גבוה מהוות מוקד סיכון בעת ירידה בערך הבטוחה מתחת ליתרת ההלוואה. מדיניות החיתום בבנק מגבילה את שיעור המימון בעת מתן האשראי.

(3) אשראי לאנשים פרטיים - אחר

- החשיפה בתחום האשראי הקמעונאי מושפעת מגורמים מקרו כלכליים.
- התעצמות התחרות במערכת הבנקאית בשנים האחרונות עלולה להוביל לשחיקת מרווחים, ירידה באיכות הלווים וכפועל יוצא מכך, להגברת סיכון האשראי. מדיניות האשראי אינה מאפשרת כיום מתן אשראי ללקוחות עם דירוגים פנימיים נמוכים, ובכך היא ממתנת סיכונים אלו.

14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

3. גילוי נוסף בדבר איכות האשראי (המשך)

(ב) אינדיקציה לאיכות האשראי

מבוקר				בלתי מבוקר			
31 בדצמבר 2018				30 בספטמבר 2019			
הלוואות לפרטיים				הלוואות לפרטיים			
סך-הכל	אחר	דיור	מסחרי	סך-הכל	אחר	דיור	מסחרי
97.7%	98.2%	99.0%	97.3%	97.7%	98.4%	99.0%	97.0%
שיעור יתרת אשראי תקין לציבור מיתרת אשראי לציבור							
שיעור יתרת אשראי בעייתי שאינו פגום לציבור מיתרת אשראי לציבור							
1.3%	1.3%	1.0%	1.3%	1.4%	1.1%	1.0%	1.6%
שיעור יתרת אשראי פגום לציבור מיתרת אשראי לציבור							
1.0%	0.5%	-	1.4%	0.9%	0.5%	-	1.4%
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, מיתרת אשראי לציבור							
1.4%	2.0%	0.6%	1.4%	1.3%	1.9%	0.6%	1.4%
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, מיתרת סיכון אשראי בעייתי (למעט נגזרים ואיגרות חוב)							
55.2%	107.2%	55.0%	46.1%	53.4%	116.5%	57.1%	43.1%

מספר ימי הפיגור של החוב הינו גורם מרכזי בקביעת סיווג חובות הבנק, ובהתאם משפיע על ההפרשה להפסדי אשראי והמחיקות החשבונאיות. חוב הנבחן על בסיס פרטני, מסווג כחוב פגום כאשר הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב ומצוי בהליכי גביה.

4. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)⁽¹⁾, סוג החזר וסוג ריבית

יתרת הלוואות לדיור				
סך-הכל				
סיכון				
מזה: בולט מזה: ריבית אשראי חוץ				
סך-הכל	ובלון	משתנה	מאזני	
במיליוני שקלים חדשים				
בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2019				
עד 60%	23,390	396	14,066	328
מעל 60%	11,656	116	7,177	146
שיעבוד ראשון: שיעור המימון				
שיעבוד משני או ללא שיעבוד	987	113	442	3,041
סך-הכל	36,033 ⁽²⁾	625	21,685	3,515
בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2018				
עד 60%	20,481	387	12,325	218
מעל 60%	10,366	93	6,440	53
שיעבוד ראשון: שיעור המימון				
שיעבוד משני או ללא שיעבוד	918	87	421	1,844
סך-הכל	31,765 ⁽²⁾	567	19,186	2,115
מבוקר				
31 בדצמבר 2018				
עד 60%	21,359	344	12,815	297
מעל 60%	10,648	99	6,630	88
שיעבוד ראשון: שיעור המימון				
שיעבוד משני או ללא שיעבוד	917	75	423	2,581
סך-הכל	32,924 ⁽²⁾	518	19,868	2,966

הערות:

- (1) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.
- (2) יתרת הלוואות לדיור אינה כוללת את יתרת החובות המסחריים בסך של 256 מיליון ש"ח, המשולבת במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרויקטים שהן בונות מצויים בהליכי בניה (ליום 30 בספטמבר 2018 סך של 200 מיליון ש"ח, ליום 31 בדצמבר 2018 סך של 235 מיליון ש"ח).

14. מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. מידע בדבר רכישות ומכירות של חובות

בתקופת הדוח לא היו עסקאות לרכישה או מכירה של הלוואות, שהיקפן הגיע לרף המהותיות שהבנק קבע לגילוי בעניין זה בדוחות כספיים ביניים (0.5% מיתרת האשראי לציבור).

ד. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים⁽³⁾

בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר	
יתרה ⁽¹⁾	הפרשה ⁽²⁾	יתרה ⁽¹⁾	הפרשה ⁽²⁾	יתרה ⁽¹⁾	הפרשה ⁽²⁾
30 בספטמבר 2019		30 בספטמבר 2018		31 בדצמבר 2018	
במיליוני שקלים חדשים					
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:					
אשראי תעודות	1,072	5	1,082 ⁽⁴⁾	4	1,234
ערבויות להבטחת אשראי	2,426	28	1,858	25	2,139
ערבויות לרוכשי דירות	10,452	3	9,178	3	9,184
ערבויות והתחייבויות אחרות	9,826	57	8,741 ⁽⁴⁾	62	8,782
מסגרות לפעולות במכשירים נגזרים שלא נוצלו	1,440	-	1,337	-	1,522
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו	29,989	43	27,889	38	28,543
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו	9,267	24	8,737	23	8,805
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן ⁽³⁾	20,705	35	18,976	37	20,403
התחייבות להוצאת ערבויות	6,854	3	5,991	3	6,701

הערות:

- (1) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
- (2) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה.
- (3) כולל מחויבות למתן אשראי שניתנה ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 451 "נהלים למתן הלוואות לדיר".
- (4) סווג מחדש- טיוב נתונים בחברה בת.

15. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - מאוחד

בלתי מבוקר							
30 בספטמבר 2019							
סך-הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ ⁽¹⁾					
		מטבע ישראלי					
		מטבעות אחרים	אירו	דולר	צמוד למדד המחירים		
					לא צמוד		
במיליוני שקלים חדשים							
נכסים							
21,746	-	398	438	3,174	33	17,703	מזומנים ופקדונות בבנקים
37,303	1,022	8	1,217	13,328	1,461	20,267	ניירות ערך
464	-	-	-	-	-	464	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
173,437	-	295	1,384	27,321	17,108	127,329	אשראי לציבור, נטו
3,478	-	-	928	1,339	308	903	אשראי לממשלות
172	172	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
2,496	2,496	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
160	160	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
5,601	341	150	79	3,063	119	1,849	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,921	432	468	1	1,028	26	1,966	נכסים אחרים
248,778	4,623	1,319	4,047	49,253	19,055	170,481	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
194,462	-	2,275	5,608	51,022	4,857	130,700	פקדונות הציבור
5,980	-	6	135	2,144	2	3,693	פקדונות מבנקים
186	-	-	-	46	13	127	פקדונות הממשלה
1,481	-	-	-	1,481	-	-	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
8,131	-	-	41	-	5,154	2,936	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
6,079	340	150	153	3,275	204	1,957	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
13,486	173	111	8	452	159	12,583	התחייבויות אחרות
229,805	513	2,542	5,945	58,420	10,389	151,996	סך-כל ההתחייבויות
18,973	4,110	(1,223)	(1,898)	(9,167)	8,666	18,485	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	1,268	2,122	13,411	(4,005)	(12,796)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(125)	(335)	(315)	-	775	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(24)	79	(158)	-	103	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
18,973	4,110	(104)	(32)	3,771	4,661	6,567	סך-הכל כללי
-	-	(78)	129	(548)	-	497	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	(211)	(765)	(446)	-	1,422	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

הערה:

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

15. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - מאוחד (המשך)

בלתי מבוקר							
30 בספטמבר 2018							
סך-הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי			
		מטבעות אחרים	אירו	דולר	צמוד למדד המחירים	לא צמוד	
במיליוני שקלים חדשים							
נכסים							
21,400	-	423	1,045	2,700	40	17,192	מזומנים ופקדונות בבנקים
36,748	999	10	714	14,666	1,610	18,749	ניירות ערך
697	-	-	-	-	-	697	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
161,153	-	363	1,682	27,299	16,254	115,555	אשראי לציבור, נטו
2,915	-	-	885	917	336	777	אשראי לממשלות
119	117	-	-	-	2	-	השקעות בחברות כלולות
2,396	2,396	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
160	160	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
3,606	573	97	97	1,973	122	744	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,959	501	382	32	1,181	22	1,841	נכסים אחרים
233,153	4,746	1,275	4,455	48,736	18,386	155,555	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
184,826	-	2,211	6,052	50,252	4,828	121,483	פקדונות הציבור
6,013	-	11	209	2,104	3	3,686	פקדונות מבנקים
262	-	-	-	105	24	133	פקדונות הממשלה
1,600	-	-	-	1,600	-	-	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
7,340	-	-	74	-	5,593	1,673	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,374	573	88	145	1,614	183	771	התחייבויות אחרות בגין מכשירים נגזרים
12,601	420	24	27	538	191	11,401	התחייבויות אחרות
216,016	993	2,334	6,507	56,213	10,822	139,147	סך-כל ההתחייבויות
17,137	3,753	(1,059)	(2,052)	(7,477)	7,564	16,408	הפרש
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	1,111	2,187	10,980	(2,703)	(11,575)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(98)	(167)	(318)	-	583	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	82	(10)	290	-	(362)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
17,137	3,753	36	(42)	3,475	4,861	5,054	סך-הכל כללי
-	-	(135)	(431)	(451)	-	1,017	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	65	(476)	1,540	-	(1,129)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

הערה:

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

15. נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - מאוחד (המשך)

מבוקר						
31 בדצמבר 2018						
סך-הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		מטבעות אחרים	אירו	דולר	צמוד למדד המחירים	לא צמוד
במיליוני שקלים חדשים						
נכסים						
21,858	-	371	449	2,937	35	18,066
37,898	1,039	10	967	14,604	1,544	19,734
774	-	-	-	-	-	774
164,804	-	457	1,800	28,631	16,295	117,621
3,336	-	-	899	1,225	324	888
135	133	-	-	-	2	-
2,437	2,437	-	-	-	-	-
160	160	-	-	-	-	-
3,726	715	115	128	2,168	95	505
4,048	515	541	49	941	11	1,991
239,176	4,999	1,494	4,292	50,506	18,306	159,579
סך-כל הנכסים						
התחייבויות						
188,916	-	2,374	5,933	51,785	4,839	123,985
6,886	-	7	176	2,817	3	3,883
257	-	-	-	107	22	128
1,126	-	-	-	1,126	-	-
8,476	-	-	72	-	5,236	3,168
3,249	719	115	176	1,596	141	502
12,597	465	94	20	643	154	11,221
221,507	1,184	2,590	6,377	58,074	10,395	142,887
17,669	3,815	(1,096)	(2,085)	(7,568)	7,911	16,692
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	-	1,392	1,948	10,694	(3,720)	(10,314)
-	-	(227)	40	(90)	-	277
-	-	(18)	29	364	-	(375)
17,669	3,815	51	(68)	3,400	4,191	6,280
-	-	(268)	(59)	(20)	-	347
-	-	(116)	334	2,658	-	(2,876)

הערה:
(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

16. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. ההרכב במאוחד

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2019				
שווי הוגן				יתרה במאזן
סה"כ	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	
במיליוני שקלים חדשים				
נכסים פיננסיים				
21,746	11,523	-	10,223	21,746
מזומנים ופקדונות בבנקים				
37,554	884	13,813	22,857	37,303
ניירות ערך ⁽²⁾				
464	464	-	-	464
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
173,688	170,248	-	3,440	173,437
אשראי לציבור, נטו				
3,514	3,514	-	-	3,478
אשראי לממשלות				
5,601	1,801	3,486	314	5,601
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
1,724	1,696	13	15	1,724
נכסים פיננסיים אחרים				
244,291	190,130	17,312	36,849	243,753⁽³⁾
סך-כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
194,796	39,874	136,836	18,086	194,462
פקדונות הציבור				
6,032	1,575	4,440	17	5,980
פקדונות מבנקים				
189	63	126	-	186
פקדונות הממשלה				
1,483	1,483	-	-	1,481
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
8,726	1,615	156	6,955	8,131
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים				
6,079	285	5,480	314	6,079
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
9,960	9,575	28	357	9,960
התחייבויות פיננסיות אחרות				
227,265	54,470	147,066	25,729	226,279⁽³⁾
סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות				
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
114	114	-	-	114
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				

הערות:

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) לפירוט נוסף של היתרה במאזן והשווי ההוגן של ניירות ערך, ראו ביאור 5.
- (3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 53,051 מיליון ש"ח ו-104,706 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשוויים ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף בדבר מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה, ראו סעיפים ב' ו-ג' להלן.

16. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. ההרכב במאוחד (המשך)

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2018				
שווי הוגן				יתרה
סה"כ	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽²⁾	רמה 1 ⁽³⁾	במאזן
במיליוני שקלים חדשים				
נכסים פיננסיים				
21,403	11,669	-	9,734	21,400
מזומנים ופקדונות בבנקים				
36,847	878	15,113	20,856	36,748
ניירות ערך ⁽²⁾				
696	696	-	-	697
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
161,791	157,865	1	3,925	161,153
אשראי לציבור, נטו				
2,931	2,931	-	-	2,915
אשראי לממשלות				
3,606	793	2,301	512	3,606
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
1,968	1,679	15	274	1,968
נכסים פיננסיים אחרים				
229,242	176,511	17,430	35,301	228,487⁽³⁾
סך-כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
185,039	37,298	130,622	17,119	184,826
פקדונות הציבור				
6,110	1,042	4,613	455	6,013
פקדונות מבנקים				
265	55	210	-	262
פקדונות הממשלה				
1,629	1,629	-	-	1,600
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
8,113	1,741	313	6,059	7,340
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים				
3,374	252	2,610	512	3,374
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
9,326	8,558	42	726	9,326
התחייבויות פיננסיות אחרות				
213,856	50,575	138,410	24,871	212,741⁽³⁾
סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות				
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
100	100	-	-	100
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				

הערות:

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) לפירוט נוסף של היתרה במאזן והשווי ההוגן של ניירות ערך, ראו ביאור 5.
- (3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 49,976 מיליון ש"ח ו-94,444 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשוויים ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף בדבר מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה, ראו סעיפים ב' ו-ג' להלן.

16. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. ההרכב במאוחד (המשך)

מבוקר				
31 בדצמבר 2018				
שווי הוגן				יתרה
סה"כ	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	במאזן
במיליוני שקלים חדשים				
נכסים פיננסיים				
21,952	12,462	-	9,490	21,858
מזומנים ופקדונות בבנקים				
37,967	923	15,682	21,362	37,898
ניירות ערך ⁽²⁾				
774	774	-	-	774
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר				
164,704	161,137	-	3,567	164,804
אשראי לציבור, נטו				
3,336	3,336	-	-	3,336
אשראי לממשלות				
3,726	775	2,297	654	3,726
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
2,162	1,841	12	309	2,162
נכסים פיננסיים אחרים				
234,621	181,248	17,991	35,382	234,558⁽³⁾
סך-כל הנכסים הפיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
189,138	38,319	132,910	17,909	188,916
פקדונות הציבור				
6,901	1,057	5,136	708	6,886
פקדונות מבנקים				
260	138	122	-	257
פקדונות הממשלה				
1,130	1,130	-	-	1,126
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר				
9,049	1,617	215	7,217	8,476
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים				
3,249	214	2,382	653	3,249
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
9,517	8,700	33	784	9,517
התחייבויות פיננסיות אחרות				
219,244	51,175	140,798	27,271	218,427⁽³⁾
סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות				
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
105	105	-	-	105
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				

הערות:

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) לפירוט נוסף של היתרה במאזן והשווי ההוגן של ניירות ערך, ראו ביאור 5.
- (3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 49,969 מיליון ש"ח ו-96,242 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשוויים ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף בדבר מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה, ראו סעיפים ב' ו-ג' להלן.

16. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - מאוחד

1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2019					
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-					
סך-הכל שווי הוגן	השפעת קיזוז	נתונים לא משמעותיים נצפים (רמה 3)	נצפים משמעותיים (2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					נתונים
					מחירים
					מחירים
					מחירים
במיליוני שקלים חדשים					
נכסים					
איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר					
17,493	-	-	2,414	15,079	איגרות חוב של ממשלת ישראל
1,006	-	-	175	831	איגרות חוב של ממשלות זרות
91	-	-	42	49	איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
957	-	-	957	-	איגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
6,873	-	-	6,864	9	איגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
222	-	-	98	124	איגרות חוב של אחרים בישראל
2,121	-	-	2,121	-	איגרות חוב של אחרים זרים
123	-	-	10	113	מניות שאינן למסחר
28,886	-	-	12,681	16,205	סך-הכל איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
ניירות ערך למסחר					
2,083	-	-	507	1,576	איגרות חוב של ממשלת ישראל
16	-	-	-	16	איגרות חוב של ממשלות זרות
17	-	-	-	17	איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
-	-	-	-	-	איגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
64	-	-	64	-	איגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
38	-	-	-	38	איגרות חוב של אחרים בישראל
-	-	-	-	-	איגרות חוב של אחרים זרים
15	-	-	-	15	מניות למסחר
2,233	-	-	571	1,662	סך-הכל ניירות ערך למסחר
אשראי לציבור בגין ניירות ערך שהושאלו					
3,440	-	-	-	3,440	
נכסים בגין מכשירים נגזרים					
164	-	164	-	-	חוזי ריבית שקל מדד
3,605	-	1,001	2,604	-	חוזי ריבית אחרים
1,421	-	614	804	3	חוזי מטבע חוץ
360	-	-	50	310	חוזים בגין מניות
51	-	22	28	1	חוזי סחורות ואחרים
5,601	-	1,801	3,486	314	סך-הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
13	-	-	13	-	אחר
15	-	-	-	15	נכסים בגין פעילות בשוק המעוף
40,188	-	1,801	16,751	21,636	סך-הכל נכסים
התחייבויות					
פקדונות הציבור בגין ניירות ערך שנשאלו					
1,957	-	-	-	1,957	
148	-	148	-	-	פקדונות CLN
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
89	-	89	-	-	חוזי ריבית שקל מדד
3,889	-	-	3,889	-	חוזי ריבית אחרים
1,711	-	196	1,512	3	חוזי מטבע חוץ
341	-	-	31	310	חוזים בגין מניות
49	-	-	48	1	חוזי סחורות ואחרים
6,079	-	285	5,480	314	סך-הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
28	-	-	28	-	אחר
15	-	-	-	15	התחייבות בגין פעילות בשוק המעוף
342	-	-	-	342	מכירות בחסר של ניירות ערך
8,569	-	433	5,508	2,628	סך-הכל ההתחייבויות

16. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - מאוחד (המשך)

1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

בלתי מבוקר				
30 בספטמבר 2018				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
סך-הכל שווי הוגן	השפעת קיצוז	נתונים לא נצפים (רמה 3)	נצפים משמעותיים (רמה 2)	מחירים מזוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני שקלים חדשים				
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה				
16,602	-	-	1,805	14,797
1,093	-	-	721	372
46	-	-	33	13
1,253	-	-	1,253	-
6,562	-	-	6,562	-
170	-	-	104	66
1,757	-	-	1,757	-
58	-	-	-	58
27,541	-	-	12,235	15,306
ניירות ערך למסחר				
1,969	-	-	1,198	771
-	-	-	-	-
20	-	-	-	20
7	-	-	7	-
62	-	-	62	-
74	-	-	-	74
11	-	-	11	-
63	-	-	-	63
2,206	-	-	1,278	928
אשראי לציבור בגין ניירות ערך שהושאלו				
3,926	-	-	1	3,925
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
125	-	125	-	-
1,604	-	235	1,369	-
1,271	-	428	828	15
600	-	-	103	497
6	-	5	1	-
3,606	-	793	2,301	512
15	-	-	15	-
274	-	-	-	274
37,568	-	793	15,830	20,945
התחייבויות				
פקדונות הציבור בגין ניירות ערך שנשאלו				
1,505	-	-	-	1,505
200	-	200	-	-
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
100	-	100	-	-
1,623	-	-	1,623	-
1,073	-	152	906	15
573	-	-	76	497
5	-	-	5	-
3,374	-	252	2,610	512
42	-	-	42	-
274	-	-	-	274
452	-	-	-	452
5,847	-	452	2,652	2,743

16. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - מאוחד (המשך)

1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

מבוקר				
31 בדצמבר 2018				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
סך-הכל שווי הוגן	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	מחירים מחזירים מחזירים (רמה 2)	מחירים מחזירים מחזירים (רמה 1)
במיליוני שקלים חדשים				
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה				
16,858	-	-	2,026	14,832
749	-	-	749	-
61	-	-	22	39
1,314	-	-	1,314	-
6,855	-	-	6,846	9
148	-	-	90	58
1,965	-	-	1,965	-
57	-	-	-	57
28,007	-	-	13,012	14,995
סך-הכל ניירות ערך זמינים למכירה				
ניירות ערך למסחר				
2,013	-	-	981	1,032
-	-	-	-	-
19	-	-	-	19
8	-	-	8	-
77	-	-	77	-
62	-	-	-	62
8	-	-	8	-
59	-	-	-	59
2,246	-	-	1,074	1,172
סך-הכל ניירות ערך למסחר				
אשראי לציבור בגין ניירות ערך שהושאלו				
3,567	-	-	-	3,567
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
124	-	124	-	-
1,262	-	293	968	1
1,569	-	345	1,217	7
733	-	-	90	643
38	-	13	22	3
3,726	-	775	2,297	654
12	-	-	12	-
309	-	-	-	309
37,867	-	775	16,395	20,697
סך-הכל נכסים				
התחייבויות				
פקדונות הציבור בגין ניירות ערך שנשאלו				
1,260	-	-	-	1,260
193	-	193	-	-
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
93	-	93	-	-
1,299	-	-	1,299	-
1,100	-	121	972	7
719	-	-	76	643
38	-	-	35	3
3,249	-	214	2,382	653
33	-	-	33	-
309	-	-	-	309
475	-	-	-	475
5,519	-	407	2,415	2,697
סך-הכל ההתחייבויות				

16. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - מאוחד (המשך)

2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2019					
הפסדים לתשעת החודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר	סך הכל שווי	רמה 1	רמה 2	רמה 3	הוגן
2019					
במיליוני שקלים חדשים					
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	(46)	-	-	668	668
מניות שאינן למסחר ⁽¹⁾	(11)	-	-	39	39

בלתי מבוקר					
30 בספטמבר 2018					
הפסדים לתשעת החודשים שהסתיימו ב- 30 בספטמבר	סך הכל שווי	רמה 1	רמה 2	רמה 3	הוגן
2018					
במיליוני שקלים חדשים					
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	(101)	-	-	836	836
אחרים, כולל מניות זמינות למכירה	(2)	-	-	59	59

מבוקר					
31 בדצמבר 2018					
הפסדים לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר	סך הכל שווי	רמה 1	רמה 2	רמה 3	הוגן
2018					
במיליוני שקלים חדשים					
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	(152)	-	-	661	661
מניות זמינות למכירה	(6)	-	-	58	58

הערה:

(1) 2018 - מניות זמינות למכירה.

16. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 - מאוחד

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים לסוף התקופה	שווי הוגן לסוף התקופה	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3 רמה 3	סילוקים	רכישות	הנפקות	סך-הכל רווחים (הפסדים) שטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד	שווי הוגן לתחילת התקופה	
במיליוני שקלים חדשים									
בלתי מבוקר									
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019									
נכסים (התחייבויות) בגין מכשירים נגזרים, נטו									
32 ⁽¹⁾	75	-	-	11	-	-	31 ⁽¹⁾	33	חוזי ריבית שקל-מדד
438 ⁽¹⁾	1,001	14	(27)	(193)	-	-	507 ⁽¹⁾	700	חוזי ריבית אחרים
227 ⁽¹⁾	418	5	11	(112)	35	-	226 ⁽¹⁾	253	חוזי מטבע חוץ
19 ⁽¹⁾	22	-	-	(2)	-	-	21 ⁽¹⁾	3	חוזי סחורות ואחרים
716	1,516	19	(16)	(296)	35	-	785	989	סך-הכל
התחייבויות									
(1) ⁽²⁾	(148)	-	-	9	-	-	(1) ⁽²⁾	(156)	פקדונות CLN
לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018									
נכסים (התחייבויות) בגין מכשירים נגזרים, נטו									
(2) ⁽¹⁾	25	-	-	4	-	-	(5) ⁽¹⁾	26	חוזי ריבית שקל-מדד
121 ⁽¹⁾	235	-	-	(112)	-	-	119 ⁽¹⁾	228	חוזי ריבית אחרים
(276) ⁽¹⁾	276	3	(2)	57	(10)	-	(323) ⁽¹⁾	551	חוזי מטבע חוץ
8 ⁽¹⁾	5	-	-	(3)	-	-	5 ⁽¹⁾	3	חוזי סחורות ואחרים
(149)	541	3	(2)	(54)	(10)	-	(204)	808	סך-הכל
התחייבויות									
(2) ⁽²⁾	(200)	-	-	35	-	-	(2) ⁽²⁾	(233)	פקדונות CLN
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019									
נכסים (התחייבויות) בגין מכשירים נגזרים, נטו									
44 ⁽¹⁾	75	-	-	3	-	-	41 ⁽¹⁾	31	חוזי ריבית שקל-מדד
941 ⁽¹⁾	1,001	67	(49)	(409)	-	-	1,099 ⁽¹⁾	293	חוזי ריבית אחרים
296 ⁽¹⁾	418	(6)	8	64	(110)	1	237 ⁽¹⁾	224	חוזי מטבע חוץ
22 ⁽¹⁾	22	-	-	(11)	-	-	20 ⁽¹⁾	13	חוזי סחורות ואחרים
1,303	1,516	61	(41)	(353)	(110)	1	1,397	561	סך-הכל
התחייבויות									
(3) ⁽²⁾	(148)	-	-	48	-	-	(3) ⁽²⁾	(193)	פקדונות CLN
לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018									
נכסים (התחייבויות) בגין מכשירים נגזרים, נטו									
7 ⁽¹⁾	25	-	-	8	-	-	(1) ⁽¹⁾	18	חוזי ריבית שקל-מדד
127 ⁽¹⁾	235	2	(1)	3	-	-	97 ⁽¹⁾	134	חוזי ריבית אחרים
203 ⁽¹⁾	276	(3)	-	40	(132)	-	201 ⁽¹⁾	170	חוזי מטבע חוץ
11 ⁽¹⁾	5	-	-	(3)	-	-	8 ⁽¹⁾	-	חוזי סחורות ואחרים
348	541	(1)	(1)	48	(132)	-	305	322	סך-הכל
התחייבויות									
(4) ⁽²⁾	(200)	-	-	87	-	-	(3) ⁽²⁾	(284)	פקדונות CLN

הערות:

- (1) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".
- (2) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות והוצאות ריבית".

16. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 – מאוחד (המשך)

מבוקר									
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים לסוף התקופה	שווי הוגן לסוף התקופה	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3 רמה 3	סילוקים	רכישות	הנפקות	סך-הכל רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד	שווי הוגן לתחילת התקופה	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018									
במיליוני שקלים חדשים									
נכסים (התחייבויות) בגין מכשירים נגזרים, נטו									
25 ⁽¹⁾	31	-	-	22	-	-	(9) ⁽¹⁾	18	חוזי ריבית שקל-מדד
(36) ⁽¹⁾	293	1	-	200	-	-	(42) ⁽¹⁾	134	חוזי ריבית אחרים
210 ⁽¹⁾	224	4	-	(8)	(112)	-	170 ⁽¹⁾	170	חוזי מטבע חוץ
13 ⁽¹⁾	13	-	-	(8)	-	-	21 ⁽¹⁾	-	חוזי סחורות ואחרים
212	561	5	-	206	(112)	-	140	322	סך-הכל
התחייבויות									
(2) ⁽²⁾	(193)	-	-	93	-	-	(2) ⁽²⁾	(284)	פקדונות CLN

הערות:

(1) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".

(2) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות והוצאות ריבית".

ד. העברות בין רמות בהיררכיות השווי ההוגן

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 התבצעו העברות לא מהותיות אל רמה 3 או ממנה, בשל הבהרה של הפיקוח על הבנקים, לפיה מכשירים נגזרים בהם סיכון האשראי נקבע על בסיס נתונים שאינם נצפים יכללו ברמה 3.

16. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ה. מידע נוסף בדבר נתונים לא ניצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3

1. מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

בלתי מבוקר				
שווי הוגן ליום 30.9.2019	טכניקות הערכה	נתונים לא ניצפים	טווח (ממוצע משוקלל) באחוזים	
במיליוני ש"ח				
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה				
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	היוון תזרימי מזומנים, הערכות שווי ושמאות	שיעורי היוון, נתונים משוק הנדל"ן		668
מניות שאינן למסחר	הערכת שווי	שווי החברה		39
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה				
נכסים בגין מכשירים נגזרים, נטו				
חוזי ריבית שקל-מדד	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות האינפלציה	מ- -0.31% עד 3.02% (1.17%)	75
		סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ- 0.00% עד 4.36% (0.35%)	
חוזי ריבית אחרים	היוון תזרימי מזומנים	סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ- 0.00% עד 0.38% (0.01%)	1,001
חוזי מטבע חוץ	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות האינפלציה	מ- -0.31% עד 3.02% (1.14%)	418
	היוון תזרימי מזומנים, מודלים לתמחור אופציות	סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ- 0.00% עד 4.83% (0.14%)	
חוזי סחורות ואחרים	מודל דירוג	סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ- 1.30% עד 1.30% (1.30%)	22
התחייבויות				
פקדונות CLN	היוון תזרימי מזומנים	סיכון אשראי של נכס הבסיס		148
בלתי מבוקר				
שווי הוגן ליום 30.9.2018	טכניקות הערכה	נתונים לא ניצפים	טווח (ממוצע משוקלל) באחוזים	
במיליוני ש"ח				
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה				
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	היוון תזרימי מזומנים, הערכות שווי ושמאות	שיעורי היוון, נתונים משוק הנדל"ן		836
אחרים, כולל מניות זמינות למכירה	הערכת שווי	שווי החברה, נתונים משוק הנדל"ן		59
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה				
נכסים בגין מכשירים נגזרים, נטו				
חוזי ריבית שקל-מדד	היוון תזרימי מזומנים	עקום ריבית במגזר צמוד מדד	מ- -1.17% עד 0.82% (-0.24%)	25
		סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ- 0.00% עד 5.11% (0.44%)	
חוזי ריבית אחרים	היוון תזרימי מזומנים	סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ- 0.00% עד 4.54% (0.01%)	235
חוזי מטבע חוץ	היוון תזרימי מזומנים, מודלים לתמחור אופציות	עקום ריבית במגזר צמוד מדד	מ- -1.27% עד 0.37% (-0.48%)	276
		סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ- 0.00% עד 18.13% (0.27%)	
חוזי סחורות ואחרים	מודל דירוג	סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ- 0.00% עד 0.07% (0.01%)	5
התחייבויות				
פקדונות CLN	היוון תזרימי מזומנים	סיכון אשראי של נכס הבסיס		200

16. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ה. מידע נוסף בדבר נתונים לא ניצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3 (המשך)

1. מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מבוקר				
שווי הוגן ליום 31.12.2018	טכניקות הערכה	נתונים לא ניצפים	טווח (ממוצע משוקלל)	באחוזים
במיליוני ש"ח				
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה				
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	היוון תזרימי מזומנים, הערכות שווי ושמאות	שיעורי היוון, נתונים משוק הנדל"ן		
661				
מניות זמינות למכירה	הערכת שווי	שווי החברה		
58				
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה				
נכסים בגין מכשירים נגזרים, נטו				
חוזי ריבית שקל-מדד	היוון תזרימי מזומנים	עקום ריבית במגזר צמוד מדד	מ- -1.32% עד 2.08% (-0.03%)	
		סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ- 0.00% עד 4.88% (1.49%)	
חוזי ריבית אחרים	היוון תזרימי מזומנים	סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ- 0.00% עד 1.17% (0.02%)	
חוזי מטבע חוץ	היוון תזרימי מזומנים	עקום ריבית במגזר צמוד מדד	מ- -1.59% עד 1.47% (-0.22%)	
	היוון תזרימי מזומנים, מודלים לתמחור אופציות	סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ- 0.00% עד 17.56% (0.38%)	
חוזי סחורות ואחרים	מודל דירוג	סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA)	מ- 0.10% עד 0.20% (0.10%)	
התחייבויות				
פקדונות CLN	היוון תזרימי מזומנים	סיכון אשראי של נכס הבסיס		
193				

2. מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

הנתונים הלא ניצפים המשמעותיים, אשר שימשו במדידת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים, הם עקום ריבית במגזר צמוד מדד, והתאמות בגין סיכון אשראי צדדים נגדיים (CVA). ככל שעקום הריבית עולה (יורד) והבנק מתחייב לשלם את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן גדל (קטן) ככל שעקום הריבית עולה (יורד) והצד הנגדי לעסקה מחויב לשלם לבנק את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן קטן (גדל). מקדם סיכון אשראי צד נגדי (CVA) מבטא את ההסתברות לכשל אשראי של הצד הנגדי לעסקה. עליה בהסתברות לכשל מקטינה את השווי ההוגן של העסקה, ולהפך.

17. פעילות בתחום כרטיסי אשראי

א. הסדרים קיימים בין חברות כרטיסי אשראי ובין לבין הבנקים

1. ההסדרים תוארו בביאור 36 א' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018.

הסדר סליקה צולבת מתוקן – הפחתת שיעור עמלת מנפיק. ביום 31 בדצמבר 2018 פקע ההסדר.

תנאי פטור להסכם התפעולי. חלף הסדר הסליקה הצולבת המתוקן שפקע ביום 31 בדצמבר 2018, פרסמה הממונה על התחרות ביום 25 באפריל 2018, תנאים למתן פטור להסכם הממשק התפעולי. הפטור מתייחס לממשק התפעולי-טכני ולא כולל התייחסות לשיעור העמלה הצולבת, אשר נקבע על ידי בנק ישראל. התנאים כוללים, בין היתר, איסורים על מנפיקים וסולקים בעלי היקף פעילות רחב להפלות, או לנקוט פעולות שתוצאתן הפליה בין סולקים ומנפיקים אחרים. כן נקבע כי על חברות כרטיסי האשראי לצרף להסכם הסליקה הצולבת, באופן שוויוני וללא עלות, כל מנפיק, סולק או מי מטעמם שיבקש להצטרף להסכם, ולהעמיד לרשותו את כל המידע הדרוש לו לצורך הצטרפותו ופעילותו על פיו, וכן לבצע התאמות, ככל שנדרש, באופן שיאפשר לשחקן חדש כאמור להצטרף להסכם ולפעול לפי הוראותיו.

מתן הפטור הותנה במעבר לסליקה יומית של עסקאות חיוב נדחה. תנאי זה ייכנס לתוקף מיום 1 ביולי 2021, והוא יחול על עסקאות בתשלום בודד. בעסקאות אלה יחויב המנפיק להעביר לסולק את התמורה לא יאוחר מיום לאחר מועד שידור העסקה מבית העסק. התנאי לא יחול בעסקאות תשלומים.

הפחתת שיעור העמלה הצולבת. ביום 25 בפברואר 2018 הודיעה נגידת בנק ישראל על מתווה הפחתה של העמלה הצולבת בעסקאות חיוב נדחה משיעור של 0.7% כיום, לשיעור של 0.5%, בחמש פעימות, במהלך השנים הקרובות. גובה העמלה הצולבת במתווה החדש חושב על בסיס המתודולוגיה שאושרה בשנת 2006 על ידי בית הדין לתחרות כאמור לעיל.

ההפחתה בעמלת המנפיק לגובה של 0.5%, תתבצע במדורג, כלהלן:

- מיום 1 בינואר 2019, עד ליום 31 בדצמבר 2019 תעמוד עמלת המנפיק על שיעור ממוצע שלא יעלה על 0.6%;
- מיום 1 בינואר 2020, עד ליום 31 בדצמבר 2020, תעמוד עמלת המנפיק על שיעור ממוצע שלא יעלה על 0.575%;
- מיום 1 בינואר 2021, עד ליום 31 בדצמבר 2021, תעמוד עמלת המנפיק על שיעור ממוצע שלא יעלה על 0.55%;
- מיום 1 בינואר 2022, עד ליום 31 בדצמבר 2022, תעמוד עמלת המנפיק על שיעור ממוצע שלא יעלה על 0.525%;
- מיום 1 בינואר 2023 תעמוד עמלת המנפיק על שיעור ממוצע שלא יעלה על 0.5%.

בנוסף, נקבע מתווה הפחתה לעמלה הצולבת בגין עסקאות בחיוב מידי, משיעור של 0.3% כיום, לשיעור של 0.25%, בשתי פעימות, במהלך השנים הקרובות. ההפחתה כאמור תתבצע במדורג, כלהלן:

- מיום 1 בינואר 2021 עד ליום 31 בדצמבר 2022, תעמוד העמלה על שיעור ממוצע שלא יעלה על 0.275%;
- מיום 1 בינואר 2023 תעמוד העמלה על שיעור ממוצע שלא יעלה על 0.25%.

ביום 25 בנובמבר 2018 עוגנו שיעורים אלו בצו הבנקאות (שירות ללקוח)(פיקוח על שירות סליקה צולבת של עסקאות בכרטיסי חיוב ושל עסקאות חיוב מידי), התשע"ט-2018 (להלן: "הצו בענין עמלה צולבת").

יצוין כי ההפחתה בשיעורי העמלה הצולבת משפיעה על פרמטרים שונים, בזה: היקף העמלות שנגבות מבתי עסק, היקף התמלוגים לבנקים עימם קשורה החברה בהסכם הנפקה משותפת, עמלות תפעוליות שונות, היקף פעילות הסליקה, השפעות של השינויים בענף כרטיסי האשראי בעקבות "חוק שטרם", ועוד. קיים קושי בהערכת כל אחד מהפרמטרים האמורים כשלעצמו ובהערכת השפעתם המצרפית, בפרט נוכח העובדה שהשפעתם באה לידי ביטוי על פני זמן באופן הדרגתי. לאור האמור, כאל בדעה כי לא ניתן להעריך את היקף ההשפעה של ההפחתה בשיעור העמלה הצולבת על תוצאותיה העסקיות. עם זאת, להערכת כאל והבנק, עלולה להיגרם פגיעה מהותית בתוצאותיה העסקיות של כאל כתוצאה מהפחתת שיעור העמלה כאמור.

עתירה בענין שיעור העמלה הצולבת. ביום 9 בדצמבר 2018 הוגשה לבית המשפט העליון, בשבתו כבית דין גבוה לצדק, עתירה בה התבקש סעד של ביטול הצו בענין עמלה צולבת. לטענת העותרות, יש לבטל את הצו ולקבוע כי לחברות כרטיסי האשראי אסור להפיק רווח מהעמלה הצולבת אשר אמורה לכסות את עלויות המנפיק בלבד. בנוסף טוענות העותרות כי העמלה הצולבת הינה "הסדר כובל" הטעון היתר. כאל הגישה את תגובתה ביום 19 באוגוסט 2019.

2. **הארכת הסכם – הבנק הבינלאומי.** ביום 23 במאי 2019 חתמו כאל ודיינרס על הסכם לעדכון ולהארכת תוקף הסכמים להנפקה משותפת עם הבנק הבינלאומי. ההסכם קובע, בין היתר, מכשיר תגמול המבוסס על היקף כרטיסים מונפקים.

הוראות ההסכם ייכנסו לתוקף עם כניסתו לתוקף של הסכם מפורט בין הצדדים, אשר טרם גובש נכון למועד דוח זה. עד כניסת ההסכם לתוקף, הצדדים פועלים על פי הוראות ההסכם הקיים.

3. **הארכת הסכם – בנק דיסקונט.** ביום 13 ביוני 2019 חתמו כאל והבנק על הסכם להנפקה משותפת של כרטיסי חיוב ממותגים "ויזה" ו"מסטרקארד" שיתופעלו על ידי כאל. באותו מועד חתמה דיינרס על הסכם להנפקה משותפת של כרטיסי חיוב ממותג "דיינרס" שיתופעלו על ידה. ההסכמים כוללים, בין היתר, את מנגנוני חלוקת ההכנסות, אשר נכנסו לתוקף רטרואקטיבית מיום 1 בינואר 2019, וכן מנגנון תגמול לבנק בגין עמידה ביעדים. תוקף ההסכמים עד ליום 31 בדצמבר 2022. בנסיבות מסוימות של ירידה בשיעור האחזקה של הבנק בחברה, יהיה הבנק רשאי להודיע לחברה על סיום תוקף ההסכם, וההסכם יבוא לסיומו בתום ששה חודשים ממועד הודעת הבנק.

17. פעילות בתחום כרטיסי אשראי (המשך)

- ב. הסדרים בעקבות חוק שטרומ.** בעקבות החוק להגברת התחרות וצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017 ("חוק שטרומ") הגיעו כאל והבנק להסדרים הבאים:
1. **הסכם בין הבנק לבין מקס (בשמה הקודם: לאומי קארד).** ביום 29 במרס 2018 נחתם הסכם הנפקה משותפת בין הבנק לבין מקס, המבוסס על ההבנות המסחריות שסוכמו בין הצדדים. בהתאם להסכם, הבנק ינפיק כרטיסי אשראי עם מקס החל מחודש פברואר 2019 (מועד תחילת החובה הקבועה בחוק לבצע תפעול הנפקה באמצעות יותר מחברה מתפעלת אחת). ההסכם מסדיר, בין היתר, את השירותים שיקבל הבנק, את חלוקת האחראיות ואופן ההתחשבות בין הצדדים. תוקף ההסכם עד ליום 31 בינואר 2024 והוא ניתן להארכה, בהודעה מראש של הבנק, לתקופה נוספת של שנתיים.
 2. **הסכם הנפקה משותפת עם בנק הפועלים.** ביום 21 בנובמבר 2018 חתמו כאל ובנק הפועלים בע"מ על הסכם הנפקה משותפת ותפעול הנפקת כרטיסי חיוב. על פי ההסכם, ינפיקו הצדדים כרטיסי אשראי ללקוחות בנק הפועלים שתפעולם יבוצע על ידי כאל. בהסכם נקבעה חלוקת ההכנסות בין הצדדים וכן זכויותיהם וחובותיהם של הצדדים והסדרים נוספים ביחס לפעילות המתוארת. ההסכם יהיה בתוקף מיום החתימה ועד ליום 31 בדצמבר 2024. בנק הפועלים יהיה רשאי להאריך את תקופת ההסכם באמצעות בקשה שתימסר לכאל לא יאוחר מיום 30 ביוני 2024, כאשר כאל רשאית להודיע לבנק הפועלים על הסכמתה תוך 45 ימים ממועד מסירת בקשת ההארכה.
 3. **הסכם הנפקה משותפת עם בנק לאומי.** ביום 12 באוגוסט 2018 חתמו כאל, דיינרס ובנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "לאומי") על הסכם הנפקה משותפת ותפעול הנפקת כרטיסי חיוב. על פי ההסכם, ינפיקו הצדדים ללקוחות לאומי כרטיסי חיוב שתפעולם יבוצע על ידי כאל. ההסכם קובע את חלוקת ההכנסות וההוצאות שינבעו מפעילות ההנפקה המשותפת בין הצדדים, וכן זכויותיהם וחובותיהם של הצדדים והסדרים נוספים ביחס לפעילות המתוארת. תקופת ההסכם תהיה מיום 1 בפברואר 2019 ועד ליום 31 בדצמבר 2024 (כ-6 שנים). לאומי יהיה רשאי לסיים את תקופת ההסכם שנה קודם לתום התקופה. הצדדים יהיו רשאים להסכים על הארכת התקופה ב-4 תקופות נוספות בנות שנה אחת כל אחת.
 - ג. **הסכם הפצה משותפת עם חברת אל על.** בביאור 36 ג' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018 תואר הסכם עקרונות להתקשרות חדשה של כאל עם אל על בענין הנפקה ותפעול של כרטיסי אשראי ממותגים, לתקופה של עשר שנים החל מיום 1 בספטמבר 2019, אשר נחתם ביום 11 בדצמבר 2018. הסכם העקרונות נכנס לתוקף עם התקיימותם של תנאים מסוימים שנקבעו בו. הוסכם כי מעת כניסתו לתוקף של הסכם העקרונות, הוא יחייב את הצדדים לכל דבר ועניין.

ביום 26 בספטמבר 2019 חתמו כאל ודיינרס על הסכם משולש עם חברת Mastercard Europe SA ("מאסטרקארד") ואל על ("ההסכם המשולש"). ההסכם המשולש מסדיר את שיתוף הפעולה עם מאסטרקארד ביישום הסכם Fly Card: הנפקת כרטיסי Fly card (פרימיום וברונזה) במותג מאסטרקארד וכרטיסים משולבים במותג מאסטרקארד ודיינרס ונושאים נוספים. תקופת ההסכם הינה לעשר שנים החל מיום 1 בספטמבר 2019, עם זכות יציאה הדדית לכל אחד מהצדדים לאחר שבע שנים.

בהתאם לתכנית ההפעלה של ההסכם, צפויה להיגרם פגיעה ברווחיות כאל בשל הוצאות הקשורות בהפעלת המועדון בשנתיים הראשונות לפעילותו.

 - ד. **רכישת זכויות המיעוט בדיינרס.** בחודש דצמבר 2015 רכשה כאל את מלוא אחזקותיהן של דור אלון וריבוע כחול בדיינרס (49%), כך שעם השלמת העסקה מחזיקה כאל במלוא הזכויות (100%) בדיינרס. בין הצדדים נתגלעה מחלוקת בדבר זכויות המוכרים לתמורה נוספת שהותנתה בתנאים מתלים. הצדדים פנו להליך גישור בנושא, אך הליך הגישור לא הסתיים בהצלחה.

ביום 24 בספטמבר 2019 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה כספית נגד כאל, בגדרה מתבקש בית המשפט לחייב את כאל לשלם לתובעות (אלון רבוע כחול ישראל בע"מ ודור אלון פיננסים בע"מ), סך של כ-21 מיליון ש"ח.

 - ה. **הארכת רשיון הסליקה של כאל ודיינרס.** ביום 6 במרס 2019 התקבלו בחברה מכתבים מאת בנק ישראל המאריכים את רישיונות הסליקה הזמניים של החברה ודיינרס, וזאת עד ליום 31 במרס 2020.
 - ו. **הארכת זיכיון דיינרס.** בחודש ספטמבר 2019 חתמו דיינרס ו-Diners Club International ("דיינרס אינטרנשיונל") על הסכם, לפיו זיכיון דיינרס יוארך עד ליום 31 בדצמבר 2029. בהסכם נקבע כי דיינרס תהא זכאית לתמריץ בשנים 2019-2020. כן נקבעו תמריצים נוספים, מותני יעדי מכובדות והיקפי פעילות, ותמריצי שיווק נוספים.

18. הון, מניות בכורה ודיבידנדים

א. מדיניות דיבידנד. ביום 26 בדצמבר 2017 אישר דירקטוריון הבנק מדיניות דיבידנד לפיה, החל מהרבעון הראשון של שנת 2018, יחלק הבנק, מדי רבעון, דיבידנד בשיעור של עד 15% מהרווח הנקי הראוי לחלוקה על פי הדוחות הכספיים המאוחדים לרבעון שחלף. ביום 26 בנובמבר 2019 אישר דירקטוריון הבנק עדכון במדיניות הדיבידנד של הבנק, לפיו החל מהרבעון השלישי של שנת 2019, יוכל הבנק לחלק מדי רבעון דיבידנד בשיעור של עד 30% מהרווח הנקי הראוי לחלוקה על פי הדוחות הכספיים המאוחדים לרבעון שחלף, חלף שיעור חלוקה של עד 15%. עדכון מדיניות הדיבידנד אושר נוכח עמידת הבנק במתווה ההון שלו, השיפור העקבי בתוצאות העסקיות של הקבוצה, ולאחר שהתקבל אישור המפקחת על הבנקים למדיניות הדיבידנד האמורה. מובהר כי, אין לראות במדיניות זו התחייבות של הבנק לבצע חלוקת דיבידנד, וכי כל חלוקה בפועל תהיה כפופה לאישורים הנדרשים על פי כל דין, לרבות אישור פרטני של הדירקטוריון לביצוע החלוקה על פי שיקול דעתו, ובכפוף לעמידה בהוראות הדין החלות על חלוקת דיבידנד, בין היתר, על פי חוק החברות והוראות בנק ישראל. עוד יצוין, כי החלוקה בפועל כפופה לעמידה ביעדי הלימות ההון שקבע בנק ישראל וביעדי ההון הפנימיים, שנקבעו ויקבעו על ידי דירקטוריון הבנק. הדירקטוריון יהיה רשאי לבחון מעת לעת את מדיניות חלוקת הדיבידנד, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין והרגולציה החלות על הבנק, על שינויים במדיניות הדיבידנד, לרבות שיעור הדיבידנד שיחולק, וכן רשאי להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל.

ב. פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד הכרזה	מועד תשלום	סך דיבידנד ששולם במיליוני ש"ח	שיעור מהרווח באחוזים	דיבידנד למניה באגורות
17 במאי 2018	6 ביוני 2018	32.0	10	2.75
15 באוגוסט 2018	2 בספטמבר 2018	42.0	10	3.61
15 בנובמבר 2018	4 בדצמבר 2018	43.9	10	3.77
11 במרס 2019	28 במרס 2019	48.6	15	4.18
16 במאי 2019	3 ביוני 2019	60.8	15	5.22
14 באוגוסט 2019	1 בספטמבר 2019	81.8	15	7.02

ג. חלוקת דיבידנד מרווחי רבעון שלישי 2019. בהתאם למדיניות, החליט דירקטוריון הבנק ביום 26 בנובמבר 2019 על חלוקת דיבידנד בשיעור של 15% מרווחי הרבעון השלישי של שנת 2019, בסך של כ-64 מיליון ש"ח, המהווה כ-5.5% אג' לכל מניה רגילה א' בת 0.1 ש"ח ע.נ..

ד. דיבידנד לבעלי מניות בכורה. באסיפה כללית שנתית של הבנק, שהתקיימה ביום 16 בספטמבר 2019, הוחלט לאשר דיבידנד לשנת 2019 בשיעור של 6%, לבעלים של 40,000 6% מניות בכורה צוברות בנות 0.00504 ש"ח ע.נ. כל אחת. סכום הדיבידנד הינו 24,000 ליש"ט, אשר צפוי להיות משולם ביום 31 בדצמבר 2019.

19. עסקאות עם בעלי עניין – תנאי הכהונה של יו"ר הדירקטוריון

יו"ר הדירקטוריון החל בכהונתו כיו"ר הדירקטוריון ביום 3 בדצמבר 2018. ביום 26 בפברואר 2019 החליט הדירקטוריון לקבל את המלצת ועדת תגמול, מיום 12 בפברואר 2019, ולאשר את תנאי הכהונה של היו"ר (אשר תוארו בביאור 35 ו' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018), החל ממועד תחילת כהונתו כיו"ר דירקטוריון הבנק, ובכפוף לכך שהוראות הדין/רגולציה יאפשרו תנאי כהונה כאמור. ביום 3 באפריל 2019 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק את תנאי הכהונה כאמור ותיקון מדיניות התגמול לנושאי המשרה בהתאם. זאת, בכפוף לכך שהוראות הדין/רגולציה יאפשרו תנאי כהונה כאמור. ביום 29 ביולי 2019 התקיימו התנאים שנקבעו בהחלטת האסיפה הכללית בקשר עם כניסתם לתוקף של תנאי הכהונה וההעסקה כאמור, לרבות אישור המפקחת על הבנקים והתנאים שנקבעו על ידה.

20. שיעבודים, תנאים מגבילים ובטחונות

א. השיעבוד של אי די בי ניו יורק לטובת Federal Home Loan Bank, אשר תואר בביאור 27 א' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2018, נפרע בתקופת הדוח.

ב. בתקופת הדוח יצרה אי די בי ניו יורק שיעבוד מסוג - Securities pledged for deposits - שיעבוד ניירות ערך מסוג CLO לרשויות מקומיות כנגד פיקדונות המתקבלים מהם. יתרת ניירות ערך המשועבדים עמדה ביום 30 בספטמבר 2019 על כ-202 מיליון ש"ח (כ-58 מיליון דולר).

21. הנפקת כתבי התחייבות נדחים (סדרה ו')

ביום 28 באוקטובר 2019 השלים הבנק, באמצעות חברת הבת דיסקונט מנפיקים בע"מ, מהלך של הנפקת כתבי התחייבות נדחים, הכוללים מנגנון לספיגת הפסדי קרן, שהינם מכשירי הון המסווגים כהון רובד 2 לצורך הכללתם בהון הפיקוחי של הבנק, בהיקף כולל של כ-1,231 מיליון ש"ח.

ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

ממשל תאגידי ופרטים נוספים 177
- רשימת לוחות

ממשל תאגידי וביקורת 178

הדירקטוריון וההנהלה 178

תגמולים לבעלי עניין ולנושאי
משרה בכירה ועסקאות עם
בעלי עניין 179

הביקורת הפנימית בקבוצה 179

פרטים נוספים בנוגע לעסקי 180

התאגיד הבנקאי ואופן

ניהולם

תרשים מבנה האחזקות של
בנק דיסקונט 180

רכוש קבוע ומתקנים 180

ההון האנושי 180

דירוג התחייבויות הבנק 181

וחברות בת מסוימות

פעילות הקבוצה לפי מגזרי 182

פעילות פיקוחיים - פרטים
נוספים

הפעילות בתחום כרטיסי
האשראי 186

שיפורים טכנולוגיים וחדשנות 187

קווי התפתחות עיקריים בארץ 189

ובעולם בתשעת החודשים

הראשונים של שנת 2019

חקיקה ופיקוח 193

הליכים משפטיים 197

הליכים של רשויות 198

ממשל תאגידי ופרטים נוספים - רשימת לוחות

עמוד

182	התפתחות בשוק המשכנתאות
183	ביצועי הלוואות חדשות שניתנו והלוואות שמוחזרו לרכישת דירת מגורים ובמשכון דירת מגורים
190	השינויים במדדי מניות נבחרים שנרשמו בתשעת החודשים הראשונים של השנים 2019 ו-2018
190	תשואות איגרות החוב הממשלתיות
190	השינויים בדולר מול מטבעות נבחרים בתשעת החודשים הראשונים של השנים 2019 ו-2018
190	השינויים במדדי סחורות נבחרים בתשעת החודשים הראשונים של השנים 2019 ו-2018
191	השינויים שנרשמו בהשקעות המשק מול חו"ל
192	השינויים שנרשמו במדדי מניות נבחרים בתשעת החודשים הראשונים בשנים 2019 ו-2018
192	שינויים במדדי אג"ח נבחרים בתשעת החודשים הראשונים בשנים 2019 ו-2018
193	התפלגות תיק הנכסים שבידי הציבור

● ממשל תאגידי וביקורת

הדירקטוריון וההנהלה

שינויים בדירקטוריון ברבעון שלישי 2019

ביום 14 ביולי 2019 חדל מר יהודה לוי לכהן כדירקטור, הכל כמפורט בדוח מידי מיום 14 ביולי 2019 (מס' אסמכתא 060255-01-2019). ביום 10 בנובמבר 2019 סיים מר יהלי שפי את כהונתו כדירקטור (דח"צ), הכל כמפורט בדוח מידי מיום 10 בנובמבר 2019 (מס' אסמכתא 096063-01-2019).

יו"ר הדירקטוריון, הדירקטוריון והמנהלת הכללית מודים לה"ה יהודה לוי ויהלי שפי על פועלם ותרומתם בתקופת כהונתם בבנק.

שינויים בהנהלה ברבעון שלישי 2019

ביום 24 ביוני 2019 הודיעה גב' אורית אלסטר, סמנכ"ל וראשת החטיבה העסקית, על החלטתה לפרוש מהבנק. הכל מפורט בדוח מידי מיום 24 ביוני 2019 (מס' אסמכתא 052971-01-2019).

ביום 23 בספטמבר 2019 החליט דירקטוריון הבנק למנות את מר זיו בירון, סמנכ"ל, ראש חטיבת תכנון, אסטרטגיה וכספים, לתפקיד מנכ"ל ודירקטור בבנקופ. והמליץ לדירקטוריון בנקופ. למנות את מר בירון לתפקיד מנכ"ל ודירקטור ב-אי די בי ניו יורק. הכל מפורט בדוח מידי מיום 23 בספטמבר 2019 (מס' אסמכתא 098398-01-2019). ביום 25 בספטמבר 2019 החליט דירקטוריון בנקופ. למנות את מר זיו לתפקיד מנכ"ל ודירקטור ב-אי די בי ניו יורק.

ביום 4 בנובמבר 2019 החליט דירקטוריון הבנק לאשר מינויים כלהלן: מר יובל גביש, סמנכ"ל בכיר, המכהן כראש החטיבה הבנקאית, ימונה כראש החטיבה העסקית ויחליף את גב' אורית אלסטר. גב' יפית גריאני, סמנכ"ל, המכהנת כראשת חטיבת משאבי אנוש ונכסים, תחליף את מר יובל גביש ותמונה כראשת החטיבה הבנקאית.

מר ברק נרדי, המכהן כמשנה למנכ"ל כאל, ימונה כחבר הנהלת הבנק בתואר סמנכ"ל, ראש חטיבת תכנון, אסטרטגיה וכספים, ויחליף את מר זיו בירון.

מועד כניסת המינויים לתוקף יהיה ביום 1 בינואר 2020, בכפוף לקבלת אישור המפקחת על הבנקים או אי התנגדותה. הכל מפורט בדוח מידי מיום 4 בנובמבר 2019 (מס' אסמכתא 107650-01-2019).

יו"ר הדירקטוריון, הדירקטוריון והמנהלת הכללית מודים לגב' אלסטר על פועלה ותרומתה בתקופת כהונתה בבנק ומאחלים לה"ה זיו בירון, יובל גביש, יפית גריאני וברק נרדי הצלחה בכהונתם.

סיום כהונת המנהלת הכללית

ביום 5 ביוני 2019 הודיעה המנהלת הכללית, גב' לילך אשר-טופילסקי, על כוונתה לסיים את תפקידה לאחר למעלה מחמש שנות כהונה. הכל מפורט בדוח מידי מיום 5 ביוני 2019 (מס' אסמכתא 048138-01-2019).

ביום 15 ביולי 2019 החליט דירקטוריון הבנק לקבל את המלצות ועדת האיתור, בראשות יו"ר הדירקטוריון מר שאול קוברינסקי, ולמנות את מר אורי לוין, מנכ"ל אי די בי ניו יורק, לכהונת מנכ"ל הבנק. מועד תחילת הכהונה נקבע ליום 1 בדצמבר 2019, הכל מפורט בדוחות מידיים מהימים 15 ביולי ו-23 בספטמבר 2019 (מס' אסמכתא 060741-01-2019 ו-098398-01-2019).

יו"ר הדירקטוריון והדירקטוריון מודים לגב' אשר טופילסקי ומוקירים את תרומתה המשמעותית להתפתחות הבנק והובלתה את הבנק להישגים מרשימים.

ישיבות הדירקטוריון וועדותיו

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, קיים הדירקטוריון 21 ישיבות. כן התקיימו 56 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

המידע המפורט בדוחות המידיים שנזכרו בסעיף "הדירקטוריון וההנהלה" לעיל מובא כאן על דרך ההפניה.

תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה ועסקאות עם בעלי עניין

מדיניות תגמול לנושאי משרה בבנק. באסיפה כללית שנתיית של הבנק, שהתקיימה ביום 16 בספטמבר 2019, הוחלט לאשר את הארכת תוקפה של מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק, בהתאם לסעיף 267א לחוק החברות, לתקופה של עד שישה חודשים ממועד תום תוקפה של מדיניות התגמול הנוכחית (קרי עד ליום 8 במאי 2020, לכל המאוחר). זאת, על מנת שניתן יהיה לשמוע את עמדתו של המנכ"ל המיועד לפני אימוץ מדיניות התגמול ומנגנון המענקים לנושאי משרה בבנק, שיחולו ביחס לשנים 2020 עד 2022, ועל מנת שהתוכנית תכלול גם את תנאי העסקתו של המנכ"ל המיועד. הכל כמפורט בדוחות מיידיים מהימים 12 באוגוסט ו-16 בספטמבר 2019 (מס' אסמכתא 01-083503-2019 ו-01-080757-2019).

תנאי הכהונה של מר קוברינסקי. לפרטים, ראו ביאור 19 לתמצית הדוחות הכספיים.

מכתב המפקחת על הבנקים בדבר "עקרונות לקביעת תנאי הכהונה של יושב ראש דירקטוריון בבנק בלא גרעין שליטה". המכתב פורסם ביום 1 באוגוסט 2019, במסגרתו הודיעה המפקחת כי הפיקוח על הבנקים לא יתערב בתנאי הכהונה של יושב ראש דירקטוריון שייקבעו בהתאם לעקרונות שפורטו במכתב, ובלבד שהם ייקבעו לתקופה של עד תום שנת 2020, שבמהלכה ייבחן הפיקוח את הגדרות התפקיד ותנאי הכהונה החדשים של יושבי ראש הדירקטוריון בתאגידים בנקאיים בלא גרעין שליטה ואת הצורך בתיקון ההוראה. במכתב הובהר כי תנאי כהונתו של יושב ראש הדירקטוריון ייקבעו בהתאם לעקרונות, שיבטיחו כי תפקידיו וסמכויותיו של היו"ר אינם חורגים מגדר התפקידים והסמכויות המוקנים לו לפי הוראות החוק, וכי אין בתנאי התגמול כדי ליצור "זיקה" ו/או לפגוע באי התלות ובעצמאות של היו"ר. כמו כן, צוין במכתב כי הצורך לעגן את מעמדו של היו"ר כחלק מהדירקטוריון ולבדלו מהנהלת הבנק, לרבות באמצעות קביעת תגמולו ביחס לאופן התגמול של יתר חברי הדירקטוריון כקבוע בהוראת נב"ת 301A, מקבל משנה תוקף בתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה.

יצוין כי תנאי הכהונה שאושרו ליו"ר דירקטוריון הבנק, כמתואר בביאור 19 לתמצית הדוחות הכספיים, עומדים בעקרונות שקבעה המפקחת על הבנקים במכתבה האמור.

הביקורת הפנימית בקבוצה

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית הביקורת השנתית והשיקולים בקביעתה נכללו בדוח שנתי 2018 (עמ' 262-264).

עידכונים. ברבעון השלישי של שנת 2019 הוגשו ונדונו דוחות תקופתיים כלהלן:

- הדוח הרבעוני על פעילויות הביקורת הפנימית ברבעון השני של שנת 2019 הוגש ביום 8 באוגוסט 2019 ונדון בוועדת הביקורת ביום 22 בספטמבר 2019;
- הדוח הרבעוני על פעילויות הביקורת הפנימית ברבעון השלישי של שנת 2019 הוגש ביום 27 באוקטובר 2019 וצפוי להידון בוועדת ביקורת ביום 26 בנובמבר 2019.

פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם תרשים מבנה האחזקות של בנק דיסקונט

(1) במישרין ובעקיפין.

רכוש קבוע ומתקנים

רווח ממכירת נכסים. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, נרשם רווח ממכירת מבנים של כ-7 מיליון ש"ח לאחר השפעת המס, לעומת כ-15 מיליון ש"ח לאחר השפעת המס בתקופה המקבילה אשתקד.

הקמת קמפוס דיסקונט. הפרויקט נמצא בשלב עבודות הביסוס והרצפה הראשונה. לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 270) וביאור 10 ב' 6 לתמצית הדוחות הכספיים.

ההון האנושי

היערכות לטרנספורמציה בבנקאות המסורתית ולאתגרי העתיד

במסגרת היערכות הבנק לעולם העבודה המשתנה כתוצאה מהאצת הטמעת הדיגיטל בארגון, בוצעו בבנק מספר מהלכים הנוגעים לפיתוח מנהלים להובלה ומנהיגות בעולם הדיגיטלי.

ברבעון הראשון נערך כנס למנהלים הבכירים בבנק - "The way we lead" - בו נדונו אתגרי המנהיגות בעולם המשתנה, ובמיוחד יכולת ההובלה בעידן של אי וודאות, ניהול רב דורי, יצירת בהירות ודרך בסביבה משתנה. במסגרת כנס זה נדונו הכישורים הרלוונטיים להצלחה בעידן הדיגיטלי, ובעיקר יכולת למידה, סקרנות וגמישות.

בהמשך לכנס החלה פעילות הטמעה הכוללת למידה מתמשכת של הכשירויות הרלבנטיות לעידן הדיגיטלי: קבוצת וואטסאפ למנהלים בדרג ביניים ובכיר בה מועברים תכני למידה ברמה שבועית, הרצאות וסדנאות למנהלים ולעובדים. בנוסף, נבנה חדר מוכנות דיגיטלית - סימולציה אינטגרטיבית חוויתית להמחשת ההתמודדות עם הכשירויות הנדרשות בעידן הדיגיטלי ומתן כלים להתפתחות.

בנוסף, השנה התקיימה תוכנית פיתוח למנהלי הסניפים - "מנהיגות למרחקים ארוכים", בה לקחו חלק כל מנהלי הסניפים בבנק. מטרת התוכנית הינה פיתוח יכולות ומיומנויות מנהיגותיות למנהלי הסניפים, המותאמות לאתגרי המנהיגות של הבנק בעת הנוכחית ובעתיד, חיזוק ופיתוח תפיסת תפקיד של מנהל הסניף כמוביל ומנהיג את אנשיו ומינוף קהילת מנהלים הפועלים יחד אל מול אתגרי הבנק.

כמו כן התקיימה השנה תכנית - I.TEAM תכנית לראשי צוותים ומנהלי פרויקטים מובילים בחטיבת טכנולוגיה ותפעול, שמטרתה שיפור היזמות בקרב דרג זה ושימור וחזקת המחבורות לארגון של אוכלוסיה איכותית זו. התכנית שנוהלה במתודולוגיה אגילית, זכתה להצלחה - באגפים המשתתפים בוצעו יוזמות משמעותיות והתכנית הובילה לפיתוח כלל דרגי הביניים הניהוליים בחטיבה, באמצעות שילובם כמנהלים מלווים בצמתים קריטיים לאורך התכנית.

הסכם שכר בנאל

ביום 11 ביוני 2019 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין כאל לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה והוועד הארצי של עובדי החברה, שתוקפו מיום 1 בינואר 2019 ועד יום 31 בדצמבר 2022. בהסכם נקבע כי בכל אחת מהשנים 2019-2022 תוענק תוספת שכר בשיעור ממוצע של 3.1%. בנוסף, לעובדים במעמד של "עובד קבוע" תוענק תוספת ותק בשיעור של 0.5% בכל אחת מהשנים האמורות. ההסכם מסדיר הטבות כלכליות מסוימות שלהן יהיו זכאים עובדי כאל, וכן היבטים שונים הקשורים בהסדרי ההעסקה בחברה. בהסכם התחייבו הצדדים לשמירה על שקט תעשייתי בחברה עד ליום 31 בדצמבר 2022 בכל הנוגע לנושאים שהוסדרו בהסכם.

תרבות ארגונית

בשנת 2019 נמשכה הטמעת רוח דיסקונט בתהליכים חוצי ארגון. ברבעון השני בוצע תהליך הערכות ביצועים אשר שונה והותאם למגמות הרווחות בתחום הערכות ביצועים. התהליך שהינו מכוון יעדים, שם דגש על ערכי רוח דיסקונט ועל שיח של המנהל עם עובדיו לגבי אופק ההתפתחות וכיווני ההתפתחות העתידיים. לקראת המהלך בוצעו הדרכות ללמעלה מ-500 מנהלים. התהליך, לרבות השינויים שיושמו בו, הוטמעו בהצלחה. הוערכו 99% מהעובדים.

שיפור השירות

טיפול בתלונות. הדוח השנתי לציבור על טיפול בתלונות בגין שנת 2018, עומד לעיון באתר הבנק. בחודש ספטמבר 2019 פרסם אגף יחסי בנק לקוח בפיקוח על הבנקים את נתוני התלונות שהוגשו נגד בנקים בישראל בשנת 2018. הסקירה נערכה באופן שונה בהשוואה לשנים קודמות וחל שינוי בחלק מהממדים שפורסמו על ידי הפיקוח. שיעור התלונות המוצדקות מתוך כלל התלונות שנבדקו על ידי הפיקוח עומד על כ-8%. על פי נתוני הבנק, שיעור התלונות המוצדקות המתייחסות לבנק הינו 5.6%, לעומת 17.5% בשנת 2017.

דירוג התחייבויות הבנק וחברות בת מסוימות

ביום 29 בספטמבר אשררה Moody's את דירוג הבנק ברמה של A3 ובאופק יציב. ביום 23 בספטמבר 2019 הודיעה מידרוג על העלאת הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית (BCA) ועל העלאת דירוגי הפיקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק ל-Aaa.il, נוכח השיפור המתמשך בפרופיל הפיננסי של הבנק, הנתמך בשיפור מתמשך באיכות הנכסים, כפי שמשתקף במדדי הסיכון בתיק האשראי, לצד פוטנציאל הצמיחה בתיק ויישום מהלכי התייעלות, אשר תומכים ביכולת ייצור הרווחים העתידיים ובהמשך בניית הכרית ההונית. הכל כמפורט בדוח מידי מיום 11 ביולי 2019 (מס' אסמכתא 01-098383-2019). ביום 11 ביולי 2019, הודיעה S&P מעלות על העלאת הדירוג המקומי של הבנק ושל בנק מרכזי דיסקונט, ל-AAA באופק יציב. כמו כן העלתה S&P את אופק הדירוג הבינלאומי של הבנק ושל אי די בי ניו יורק, העומד על BBB+, לאופק חיובי. העלאת הדירוג של הבנק משקפת את הערכת S&P מעלות לירידה בסיכונים הכלכליים שהבנקים הישראליים עומדים בפניהם ואת השיפור ביעילות וברווחיות הבנק. הכל כמפורט בדוחות מידיים מיום 11 ביולי 2019 (מס' אסמכתא 01-059868-2019 ו-01-059805-2019). המידע המפורט בדוחות המידיים שנזכרו בסעיף "דירוג התחייבויות הבנק וחברות בת מסוימות" לעיל מובא כאן על דרך ההפניה.

הדירוג שקבעו סוכנויות דירוג שונות לבנק ולחלק מחברות הבת

שם המדרג	מושא הדירוג	הדירוג	אופק הדירוג	תאריך הדירוג/ אישור הדירוג
בנק דיסקונט				
Standard & Poor's, Ma'alot	דירוג מנפיק (כולל פקדונות)	il AAA	יציב	11 ביולי 2019
	כתבי התחייבויות נדחים ⁽¹⁾	il AA+	יציב	11 ביולי 2019
	הון משני עליון (סדרה 1)	il AA-	יציב	11 ביולי 2019
	הון ראשוני מורכב (סדרה א')	il A	יציב	11 ביולי 2019
	כתבי התחייבויות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (סדרה יב')	AA-	יציב	11 ביולי 2019
	איגרות חוב (סדרות יג'-יד')	il AAA	יציב	11 ביולי 2019
מידרג	פקדונות לזמן ארוך	Aaa	יציב	23 בספטמבר 2019
	פקדונות לזמן קצר	P-1		23 בספטמבר 2019
	כתבי התחייבויות נדחים ⁽¹⁾	Aa1	יציב	23 בספטמבר 2019
	שטרי הון נדחים (הון רובד 1)	Aa3	יציב	23 בספטמבר 2019
	כתבי התחייבויות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (סדרה יב')	Aa3	יציב	23 בספטמבר 2019
	איגרות חוב (סדרות יג'-יד')	Aaa	יציב	23 בספטמבר 2019
סוכנות הדירוג הבינלאומית S&P	דירוג מנפיק טווח קצר וארוך	BBB+	חיובי	11 ביולי 2019
סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's	פקדונות מט"ח לטווח ארוך	A3	יציב	29 בספטמבר 2019
בנק מרכנתיל דיסקונט⁽²⁾				
Standard & Poor's, Ma'alot	דירוג מנפיק (כולל פקדונות)	il AAA	יציב	11 ביולי 2019
	כתבי התחייבויות נדחים	il AA+	יציב	11 ביולי 2019
אי די בי ניו יורק				
Kroll Bond Rating Agency	פקדונות	A-	יציב	13 בנובמבר 2018
סוכנות הדירוג הבינלאומית S&P	דירוג מנפיק טווח קצר וארוך	BBB+	חיובי	11 ביולי 2019

הערות:

- (1) הדירוג מתייחס גם לכתבי התחייבויות נדחים (הון רובד 2 תחתון) שהופקו על ידי מנפיקים.
 (2) בנק מרכנתיל דיסקונט הוגדר כ"חברת ליבה" בקבוצת דיסקונט. קביעה זו יוצרת זיקה חד ערכית בין דירוג הבנק לבין דירוג בנק מרכנתיל דיסקונט.

פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות פיקוחיים – פרטים נוספים

מגזר משקי בית (פעילות בישראל) - פרטים נוספים

התפתחויות במגזר

סינוף. בסוף הרבעון השלישי פעלו בבנק 103 סניפים. ברבעון השלישי נסגר סניף צפון דיזנגוף בתל-אביב ונפתח סניף פרדס חנה.

לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 283-287).

פעילות המשכנתאות

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 הכשיר הבנק יעוצי משכנתאות נוספים, מהלך אשר הביא לגידול במספר הסניפים בהם ניתן שרות משכנתאות אשר עומד כיום על 67 סניפים. הבנק מתמקד במתן משכנתאות ככלי לעיגון לקוחות קיימים וכן לגיוס לקוחות חדשים.

התפתחות בשוק המשכנתאות

שינוי %	ליום 30 בספטמבר	
	2018	2019
במיליוני שקלים חדשים		
סך האשראי לדיר שניתן על ידי הבנקים, לא כולל מיחזורים פנימיים	43,677	50,397
אשראי מכספי מדינה	368	545

ביצועי הלוואות חדשות שניתנו והלוואות שמוחזרו לרכישת דירת מגורים ובמשכון דירת מגורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
	2018		2019	
	במיליוני ש"ח	שינוי %	במיליוני ש"ח	
מכספי בנק ⁽¹⁾	7,290	14.5	5,215	5,972
מכספי האוצר ⁽²⁾	46	60.0	30	48
סך-הכל הלוואות חדשות	7,336	14.8	5,245	6,020
הלוואות שמוחזרו	516	4.3	394	411
סך-הכל ביצועים⁽³⁾	7,852	14.0	5,639	6,431

הערות:

- (1) כולל ביצועי הלוואות חדשות שניתנו במשכון דירת מגורים בסך של 97 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, לעומת 112 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018 ו-136 מיליון ש"ח בשנת 2018.
- (2) כולל הלוואות עומדות בסך 10 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 לעומת סך של 5 מיליון ש"ח בתשעת החודשים של שנת 2018 ולעומת 8 מיליון ש"ח בשנת 2018.
- (3) בבנק ובבנק מרכנתיל דיסקונט.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות

טיטוט עדכון קובץ שאלות ותשובות בנושא מגבלות למתן הלוואות לדיור - הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 329. הטיטוט הופצה ביום 16 ביולי 2019, ובמסגרתה מוצע להוסיף הבהרות לעניין אופן חישוב המגבלות על חלק ההלוואה בריבית משתנה ולעניין אופן ההתחשבות בהכנסת הפנויה של "קרוב" שאינו בעל זכויות בנכס, בחישוב שיעור ההחזר מהכנסה. לפרטים בדבר הנחיות והוראות של המפקח, שנועדו לגרום לריסון בשוק המשכנתאות, ראו בדוח שנתי 2015 (עמ' 402-403). לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 286).

מגזר בנקאות פרטית (פעילות בישראל) - פרטים נוספים

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 נמשכו העמקת הפעילות מול לקוחות קיימים ועולים חדשים ויישום כללי ניהול בנקאות חוצת גבולות. אגף השקעות ולקוחות אמידים ממשיך בפעילותו להתאמת מערכי השירות המתאימים ללקוחות האמידים במרכזי בנקאות פרטית.

לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 287-289).

מגזר עסקים קטנים וזעירים (פעילות בישראל) - פרטים נוספים

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות

תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2018. ביום 1 במאי 2019 פורסם התיקון ברשומות. לפרטים אודות התיקון, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 290).

אסטרטגיה עסקית, יעדים ודגשים

החל מהרבעון השלישי של שנת 2019 הבנק שם דגש אסטרטגי על תחום העסקים הקטנים ובתוך כך מבוצעים מהלכים שונים במגזר אשר יאפשרו סיוע לעסק בפעילותו ויתרמו להצמחת העסק במטרה להוות רשת תומכת בלקוחות דיסקונט השייכים למגזר זה. מגזר עסקים קטנים יאופיין במתן שירות בנקאי מקיף ומקצועי לפיתוח העסק הכולל מיקוד בכלל הפעילויות הבנקאיות האפשריות, לצד פיתוח תחומים חדשים של שירותים בנקאיים רלבנטיים ויכולו גם הטמעת חדשנות והשקת כלים שיקיימו את הערך המבדל. הערכים שעליהם נבנתה האסטרטגיה החדשה יבואו לידי ביטוי בהכשרות מקצועיות לבנקאים, שגרות עבודה, מדידה והצעות ערך ללקוחות חדשים.

לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 289-290).

מגזר עסקים גדולים (פעילות בישראל) - פרטים נוספים

ביצוע יעדים ואסטרטגיה עסקית – תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019

הבנק פעל בהתאם לתוכנית העבודה למגזר העסקי תוך התמקדות בהשאת התשואה מותאמת סיכון לנכסי הסיכון וראיה ממוקדת לקוח. בין היתר פעל הבנק להתאמת החשיפה להערכת רמת הסיכון הענפי, להתאמת מרווחי האשראי לרמת הסיכון ולצמצום החשיפה לפעילויות בעלות רמות סיכון גבוהות.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

ליום 30 בספטמבר 2019, לא היתה חריגה מהמגבלות שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מס' 313. כמו כן, ליום 30 בספטמבר 2019, לא היתה חריגה ממגבלת "אנשים קשורים". בהתאם להבהרה שהתקבלה מהפיקוח על הבנקים, השקעת הקבוצה בניירות ערך של סוכנויות פדרליות בארה"ב, לצורך חישוב החבות לפי הוראה 313, משוקללת ב-50%.

תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 313. ביום 27 באוקטובר 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראה, במסגרתו נוספו מגבלות הנוגעות לחבות לווים/קבוצות לווים העוסקים בפעילות ספקולטיבית. תחילת התיקון ביום 1 ביולי 2020.

התפתחויות בחוב הסקטור העסקי

בסוף חודש אוגוסט 2019¹, הסתכם החוב של הסקטור העסקי (ללא בנקים וחברות ביטוח) ב-949 מיליארד ש"ח, עליה של 2.8% לעומת סוף חודש דצמבר 2018 (כל שיעורי השינוי הינם במונחים נומינליים, ומושפעים משינויים בשיערי החליפין ובמדד המחירים).

העליה בסך החוב נגזרת מעליה בחוב לבנקים ולתושבי חוץ בשיעור של 3.4%-3.0%, בהתאמה, כמו גם מעליה בחוב לגופים מוסדיים בשיעור של 3.6%. יצוין, כי בעוד שההלוואות הפרטיות שנתנו הגופים המוסדיים צמחו בשיעור של כ-9.0%, הרי שביתרת איגרות החוב שבידי המוסדיים נרשמה יציבות. בחוב למשקי בית נרשמה ירידה של 0.9%. כתוצאה מהמגמות האמורות, משקל הבנקים בסך החוב של הסקטור העסקי עלה מעט ועמד בסוף חודש אוגוסט 2019 על 48.0%.

במהלך החודשים ינואר-ספטמבר גייס המגזר העסקי, ללא בנקים וחברות ביטוח, אג"ח בהיקף של כ-25.5 מיליארד ש"ח (בבורסה בתל-אביב ובאמצעות אג"ח לא סחיר). מדובר בקצב מעט איטי יותר ביחס לזה שנרשם בשנת 2018 - כ-36.8 מיליארד ש"ח ברמה שנתי.

המרווח בין אג"ח חברות (הנכללות בתל-בונד 60) לאג"ח ממשלתי, לסוף חודש ספטמבר 2019, היה 1.26%, בהשוואה ל-1.46% בסוף שנת 2018 ו-1.14% בסוף חודש ספטמבר 2018.

התפתחויות שחלו בשווקים של המגזר

להלן כיווני ההתפתחות בענפי המשק העיקריים:

- ענף התעשייה - האינדיקטורים המרכזיים מצביעים כי חלה נסיגה על רקע הירידה בהיקפי היצוא במרבית ענפי התעשייה לצד ירידה במצבת העובדים, בין היתר, בשל מלחמת הסחר והמשך התחזקות השקל. בחלוקה למגזרי פעילות, עיקר התרומה השלילית נובעת ממגזר תעשיית העלית ובעיקר מענף התרופות. בהתאם להתפתחויות גם מדד מנהלי הרכש לחודש אוגוסט 2019, עבר להצביע על התכווצות כשירד ב-7.9 נקודות לרמה של 44.3 נקודות, הודות לירידה כמעט בכל רכיבי המדד. יצוין כי הנסיגה המדוברת לא נבדלת מההתפתחויות הגלובליות ולראיה מדד מנהלי הרכש העולמי, שמצביע מזה ארבעה חודשים רצופים על התכווצות בפעילות התעשייתית;
- ענף היהלומים - מגמת ההיחלשות ארוכת הטווח נמשכה גם במהלך שלושת החודשים האחרונים, כשהיקף היצוא נטו ירד בשיעור דו-ספרתי והביא את שיעור הירידה הממוצע מתחילת שנה לעמוד על כ-20%;
- ענף המסחר - הענף מושפע בעיקר מביקושים מקומיים, כאשר במהלך הרבעון השני של שנת 2019 נתוני הצריכה הפרטית הצביעו אמנם על ירידה אך זו נבעה בעיקר מרכיב מוצרי בני קיימא (כלי רכב) בעוד שהרכיבים האחרים - הצריכה השוטפת (מזון, משקאות, הלבשה והנעלה) וצריכת מוצרים בני קיימא למחצה (כגון ריהוט) עלו בהשוואה לרבעון הראשון. עליות אלו תרמו לעליה בהיקף הפדיונות במגזר הקמעונאי, המהווה כ-2/3 מסך ענף המסחר, אל רמתו הגבוהה ביותר מאז אמצע שנת 2018;
- בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל - מגמת ההתחזקות של הענף נמשכה עמוק אל תוך שנת 2019 עם גידול נוסף בכניסות התיירים וכפועל יוצא גם בלינות בבתי המלון. עם זאת, חשוב להדגיש שאת עיקר התרומה לגידול בלינות תרמה התיירות הזרה על חשבון המקומית שמתואמת, בין היתר, עם העליה בזרם התיירות היוצאת בעקבות רפורמת "שמיים פתוחים";
- ענף הנדל"ן - לפרטים, ראו להלן "פעילות בניה ונדל"ן".

1 הנתונים העדכניים ביותר שהיו זמינים במועד הבאת הדוח לבית הדפוס.

התפתחויות צפויות בשווקי המגזר

על פי תחזית הצמיחה של בנק ישראל מחודש יולי 2019, המשק צפוי לצמוח בשיעור של 3.1% בשנת 2019 כאשר אין שינוי בהערכה כי המשק נמצא בסביבה של תעסוקה מלאה וצומח סביב הפוטנציאל. באשר ל-2020 תחזית הצמיחה הופחתה בחצי אחוז ל-3.0%, בין היתר, בשל ההערכה כי הצעדים שיינקטו לצמצום הגירעון יובילו לירידה בצריכה הפרטית והציבורית. בנוסף, תחזית האינפלציה ל-12 החודשים הקרובים ירדה לרמה של 1.2% על רקע המשך התחזקות השקל והגידול בתחרות שטרם מוצתה. כמו כן, תחזית האינפלציה העדכנית לצד הצפי להתגברות המדיניות המוניטרית המרחיבה בעולם הובילו את בנק ישראל לעדכן את תוואי הריבית כלפי מטה כך שהיא צפויה לעמוד באותה רמה או לרדת עד רמה של 0.1% לפרטים בדבר ההתפתחויות הצפויות בנדל"ן ובתשתיות, ראו להלן "פעילות בניה ונדל"ן".

לפרטים נוספים אודות "מגזר עסקים גדולים", ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 291-294).

פעילות בניה ונדל"ן

התפתחויות בשווקים של הפעילות

נדל"ן למגורים. הקצב השנתי של מחירי הדירות שב לעלות, לאחר שבמרבית השנה שחלפה חלה ירידה קלה. מנגד, מגמת הירידה במחירי הדירות החדשות מיוחסת להאצה במכירות במסגרת "מחיר למשתכן" במכרזים שנסגרו בתקופות קודמות. בצד ההיצע, ברבעון השני הגיעו התחלות הבניה, בחישוב שנתי, לרמה של 51.4 אלף דירות - עליה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, אך עדיין נמוכה מרמת השיא שנקבעה באמצע שנת 2017. היקף העסקאות ב-3 החודשים שהסתיימו באוגוסט עלה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר בשל גידול במכירות במסגרת "מחיר למשתכן". במבט קדימה, המגמות בענף צפויות להיות מושפעות מההתפתחויות בצד ההיצע לצד ירידת הריבית על משכנתאות והמשבר הפוליטי שמטיל צל בנוגע להמשך המדיניות הממשלתית הקיימת בתחום הדיר.

נדל"ן מניב מסחר. שוק הנדל"ן המסחרי שומר על יציבות בשיעורי התפוסה לצד ירידה קלה במחירי השכירות בחלק מאזורי הארץ. יצוין, כי חולשה המסתמנת בפעילות המסחר, לצד פיתוח של שטחי מסחר שנעשה בשנים האחרונות, עלולים להוביל לעודף היצע באזורים מסוימים.

נדל"ן מניב משרדים. שוק המשרדים שומר על יציבות בשיעורי התפוסה ובמחירי השכירות המגובה בצמיחה בפעילות הכלכלית. עם זאת, היצע המשרדים הקיים והפרויקטים בהתהוות, בעיקר באזור המרכז, עשויים להוביל לעודף היצע באזורים מסוימים.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות

המגבלות שתוארו לעיל, בקשר למגזר העסקי, חלות אף על פעילות בניה ונדל"ן. בנוסף, ראוי לציין כי במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 315 חלה מגבלה על ריכוזיות אשראי ענפית, וזאת כאשר חלקו של האשראי באחריות התאגיד הבנקאי (כולל אשראי חוץ מאזני) הניתן לענף מסוים, כהגדרתו בהוראה, עולה על 20% מסך האשראי לציבור שבאחריות התאגיד הבנקאי. ריכוזיות האשראי הענפית של הבנק לענף הנדל"ן עמדה על 18.72% ליום 30 ביוני 2019, לעומת 18.48% בסוף שנת 2018.

לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2017 (עמ' 294-296).

מגזר ניהול פיננסי (פעילות בישראל) - פרטים נוספים

חברות ריאליות

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על תת המגזר

ליום 30 בספטמבר 2019, אין חריגה ממגבלת ההשקעה בתאגידים ריאליים בהתאם לסעיף 23 א' (א) לחוק הבנקאות (רישוי). לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 300).

השקעות הקבוצה בקרנות פרטיות, בקרנות הון סיכון ובחברות

דיסקונט קפיטל שותפה במספר חברות פרטיות וציבוריות, קרנות השקעה פרטיות וקרנות הון סיכון. יתרת ההשקעה של דיסקונט קפיטל בחברות ובקרנות האמורות עמדה ביום 30 בספטמבר 2019 על סך של כ-276 מיליון דולר. היתרה המקסימלית של ההתחייבויות העתידיות של דיסקונט קפיטל להשקעה בחברות ובקרנות אלה הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2019 בכ-149.2 מיליון דולר.

התפתחויות בפעילות

מכירת החזקות בסופר פארם. ביום 16 באפריל 2019, התקשרה דיסקונט קפיטל בהסכם עם יוניון השקעות ופיתוח בע"מ ("הרכשת") ואחרים למכירת מניות של סופר פארם, ובכלל זה - מכירת מלוא החזקותיה של דיסקונט קפיטל בסופר פארם, שנרכשו בשנת 2013, והמהוות כ-10.37% מהון המניות של סופר פארם. בנוסף, בהסכם נקבע כי עד למועד השלמת העסקה, סופר פארם תחלק דיבידנד לבעלי מניותיה הקיימים. חלקה של דיסקונט קפיטל בדיבידנד כאמור, כ-4.1 מיליון ש"ח.

ביום 28 באפריל 2019 התקבל אישור הממונה על התחרות וביום 7 במאי 2019 הושלמה העסקה. הכל כמפורט בדוח מידי מיום 16 באפריל 2019 (מס' אסמכתא 01-034875-2019), שהפרטים הכלולים בו מובאים כאן על דרך ההפניה. בגין המכירה כאמור, הבנק רשם רווח (לפני מס) בסך של כ-20 מיליון ש"ח, וזאת בנוסף לסכום הדיבידנד שחולק - בסך הכל כ-24.1 מיליון ש"ח לפני מס (סך של 19.5 מיליון ש"ח לאחר מס).

מימושים. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, רשמה דיסקונט קפיטל הכנסות בסכום כולל של כ-69.5 מיליון ש"ח בגין מימוש השקעות, לעומת 36 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 298-300).

פעילות בחו"ל - פרטים נוספים

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות בחו"ל

מגבלת החשיפה לשלוחות בחו"ל. בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, דירקטוריון תאגיד בנקאי, שפועל או שבכוונתו לפעול באמצעות שלוחות חו"ל, נדרש לדון ולאשר מסמך מדיניות מקיף בנושא הפעילות בשלוחות חו"ל. במסגרת המסמך האמור, דירקטוריון התאגיד הבנקאי נדרש, בין היתר, לקבוע מגבלה, או מערכת מגבלות, על החשיפה לפעילות שלוחות חו"ל, אשר ישקפו את תיאבון הסיכון לגבי פעילות שלוחות חו"ל, ובלבד שעיקר פעילות התאגיד הבנקאי והקבוצה הבנקאית תהיה בישראל.

שיעור החשיפה המחושבת של הבנק לשלוחות חו"ל עמד על 15.19% מסך נכסי הסיכון ביום 30 בספטמבר 2019, בהשוואה לשיעור של 15.44%² ביום 31 בדצמבר 2018. שיעור החשיפה האמור עומד במגבלות החשיפה שקבע הדירקטוריון, במסגרת הצהרת תיאבון הסיכון של קבוצת דיסקונט. הבנק עוקב אחר התפתחות נכסי הסיכון בגין פעילותו בשלוחות חו"ל.

לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 300-302).

מגזרים נוספים

לפרטים נוספים בדבר מגזר עסקים בינוניים (פעילות בישראל), ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 290-291). לפרטים נוספים בדבר מגזר גופים מוסדיים (פעילות בישראל), ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 296-297).

הפעילות בתחום כרטיסי האשראי

התפתחויות בפעילות

הסדרים בעקבות חוק שטרומ. לפרטים בדבר הסכמים בין כאל לבין בנקים במערכת מזה ובין הבנק לבין גורמים בענף כרטיסי האשראי מזה, ראו ביאור 17 ב' לתמצית הדוחות הכספיים.

אי חידוש הסכם מועדון "סו". ביום 2 בספטמבר 2019 פקע ההסכם בין כאל לבין מועדון לקוחות ריבוע כחול - דור אלון (שותפות רשומה), מכוחו פעל מועדון "סו".

הסכמי הנפקה משותפת עם בנקים. לפרטים, ראו ביאור 17 לתמצית הדוחות הכספיים.

החלטת הנגיד בענין אפליקציות תשלום. לפרטים, ראו להלן "חקיקה ופיקוח".

הארכת הסכם - H&O. ביום 23 במאי 2019 חתמו כאל ודיינרס על הסכם עם איץ' אנד או רשתות אופנה בע"מ. ההסכם מהווה תוספת למערכת הסכמים שנחתמה בין הצדדים בעבר, ויהיה בתוקף עד ליום 31 במאי 2025. בהסכם נקבע כי רשת Carter's תצורף למועדון הלקוחות המשותף לצדדים.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות בתחום כרטיסי האשראי

טיטות תיקון להוראת נוהל בנקאי תקין 470 "כרטיסי חיוב" ולהוראת נוהל בנקאי תקין 472 "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב". הטיטות פורסמו ביום 3 בנובמבר 2019, ובמסגרתן יתקנו היבטים שונים שקשורים להנפקת כרטיסי חיוב וסליקת העסקאות לצורך האצת הטמעת תקן EMV בבתי עסק. במסגרת התיקון המוצע להוראה 470 נקבע שכל כרטיסי החיוב שיונפקו יהיו כרטיסים בתקן EMV ויאפשרו ביצוע עסקאות ללא מגע (contactless), למעט כרטיסי בנק למשיכת מזומן. ההוראה אינה חלה על כרטיסים נטענים חד פעמיים. נקבעה תקופת מעבר לביצוע ההוראה. כן נקבע שכל המכשירים למשיכת מזומן, של בנקים ושל גורמים חוץ-בנקאיים, יתמכו בתקן EMV. התיקון המוצע להוראה 472 קובע כי סולק לא יאפשר לבית עסק לבצע עסקה שאינה חכמה. עסקה חכמה מצריכה שימוש בתקן EMV וכן הקשת קוד סודי בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים של הסולק. נקבעה הטמעה מדורגת של ההוראה, בין היתר בהתאם לגודל בית העסק ומחזור העסקאות שלו בכרטיס אשראי.

לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2017 (עמ' 309-314) וביאור 17 לתמצית הדוחות הכספיים.

שיפורים טכנולוגיים וחדשנות

כללי. בין יעדי התוכנית האסטרטגית של הבנק, הוצב היעד של יישום אמצעים טכנולוגיים והעצמת חווית הלקוח. בין המהלכים שנקטו בתחום זה ניתן למנות את הקמת חטיבת הדיגיטל והדאטה במסגרתה פועלים ענף הדיגיטל, יחידת פינטק וחדשנות, יחידה שמנהלת את אפליקציית Paybox וענף ה-CDO (Chief Digital Officer). במהלך הרבעון השלישי המשיך הבנק בהרחבת פעילות התשלומים תחת המותג Paybox באמצעות האפליקציה והאתר, מול לקוחות כלל הבנקים בישראל (לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2018, עמ' 309). ביום 9 ביולי 2019 התקבל היתר בנק ישראל להרחבת השימוש באפליקציית Paybox לבתי עסק. לפרטים נוספים, ראו "חקיקה ופיקוח" להלן.

הרחבת פעילות התשלומים ב-Paybox

כחלק מהרחבת פעילות התשלומים באפליקציית Paybox, חתם הבנק ביום 27 במרס 2019 על הסכם עם חברת הופ און מוביליטי בע"מ המציעה, בין היתר, שירותי הטענה לכרטיס רב-קו המשמש לנסיעה בתחבורה ציבורית, בשיתוף דן חברה לתחבורה ציבורית בע"מ. במהלך הרבעון השני, הבנק שילב בתוך אפליקציית Paybox את פתרון החברה לטעינת כרטיס רב קו, כך שמשתמשי Paybox יכולים לטעון את כרטיס הרב קו שברשותם באמצעות האפליקציה. בנוסף, הבנק השיק לאחרונה אזור ייעודי באפליקציה, שמאפשר העברת תרומות למגוון עמותות. הבנק הגיש, בשיתוף עם חברת הופ און מוביליטי בע"מ וסלופארק טכנולוגיות בע"מ, הצעה להליך של משרד התחבורה לתשלום דמי נסיעה בתחבורה ציבורית באמצעות יישומון בסלולר, שנבחרה כמועמדת לקבלת אישור הפעלה.

פלטפורמת הבנקאות הפתוחה

דיסקונט היה הבנק הראשון במערכת הבנקאית בישראל שיישם, כחלק משיתוף פעולה עם חברת iCount, את תפיסת הבנקאות הפתוחה, לממשק עם ספקי צד ג', באמצעות פלטפורמת API (Application Programming Interface), מהמתקדמות בעולם (לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2018, עמ' 309). הבנק נערך להרחבת פלטפורמת הבנקאות הפתוחה ומשיק חנות API שתציע לצדדי ג' להתממשק לבנק על מנת לצורך מגוון שירותים בנקאיים באמצעות API בצורה מבוקרת ומאובטחת.

הסכם עם nsKnox

ביום 18 בפברואר 2019 חתם הבנק על הסכם עם אן. אס. נוקס טכנולוגיות בע"מ, שפיתחה פתרונות הגנה ובקרה על מערכות תשלומים ארגוניות עבור תאגידים גדולים ובינוניים, תוך שימוש בטכנולוגיה של הגנה שיתופית (Cooperative Cyber Security). במסגרת הסכם זה וכחלק ממימוש תפיסת ההגנה השיתופית, הבנק יהווה חלק ממערך ההגנה של החברה, בעבור תמורה מהכנסות החברה. זהו מהלך ראשון וחדשני למינוף יכולות קיימות של הבנק לטובת צדדים שלישיים, וזאת במסגרת חתירתו להרחבת פעילותו ולגיוון מקורות ההכנסה, תוך יישום מודלים בנקאיים חדשניים. התחלת הפעילות כפופה לביצוע התאמות טכנולוגיות.

ערוצים ישירים

הבנק פועל בהתמדה על מנת לתת ללקוחותיו חוויה מתקדמת בערוצים הישירים. הבנק חותר לשיפור מתמיד במגוון השירותים שהוא מספק, תוך דגש על שירות ייחודי למשתמש וחווית לקוח יוצאת דופן. במסגרת פעילות זו, עלו במהלך הרבעון השלישי של שנת 2019 המוצרים והשירותים הבאים:

אתר פרטיים חדש. האתר מאפשר קבלת מידע וביצוע פעולות בנראות מתקדמת, נוחה וייחודית. ניתן לבצע באתר התאמה אישית של התצוגה במסך הבית ובתפריט הפעולות, כך שיתאים למשתמשים שונים והוא כולל בין היתר הבלטת עדכונים והתראות חדשות כבר בדף הבית, אפשרות לעבוד על מספר פעולות במקביל, תפריט פעולות מהיר מכל מסך ועוד.

הסבת המנויים לאתר החדש החלה בהדרגה ברבעון השלישי ומתוכננת להסתיים עד לסוף השנה.

חשבון ראשון להצגה בדיגיטל. לקוח עם יותר מחשבון אחד במנוי יוכל להגדיר גם באמצעות האפליקציה את החשבון שיוצג כברירת מחדל בכניסה לדיגיטל.

קשר בין הבנק ללקוח

"השירותים והערוצים שלי". בדומה לאתר הפרטיים, מוצג מעתה מידע אודות סטטוס הצירוף לשירותי דואר@דיסקונט ו-"דיסקונט ב-SMS" גם באתר עסקים. ניתן גם להצטרף, לעדכן או לבטל שירותים אלו באמצעות האתר (באתר עסקים).

איתור סניפים. בדומה לאפליקציית הפרטיים, השירות מציג את הסניפים הקרובים ומאפשר לבצע סינון על פי שירותים וקריטריונים כמו ייעוץ פנסיוני, ייעוץ משכנתא, שירותי כספומט שונים, נגישות לנכים ועוד (באפליקציית עסקים).

פגישה עם בנקאי. אפשרות לקביעת "תור לשירותי קופה" בכל סניף בו יש כספרות, גם אם אינו סניף האם. בנוסף, ללקוח שיבחר "תור לשירותי קופה" בשירותים שניתן לבצע עצמאית בדיגיטל (הפקדת שיקים, העברה, הזמנת פנקסי שיקים ועוד), תוצג הצעה לבצע את הפעולה בדיגיטל במקום להגיע לסניף (באפליקציית פרטיים).

עובר ושב

פלט שיק ממוחשב. הדפסה או שמירת מסמך רשמי של הבנק אודות שיק שחזר, ובלבד שלא הופק קודם בסניף (באתר עסקים, באתר פרטיים)

"אישור ניהול חשבון". אפשרות להפקת טופס "אישור ניהול חשבון" (באתר עסקים).

שוברי גבייה. הצגת שוברי הגביה שזוכו לחשבון, כולל שוברים מקבלן וצפייה בתצלום השובר (באתר פרטיים, באתר עסקים+, באתר הפרטיים באנגלית).

שיפור החוויה בפעולת העברה. גם הלקוח העסקי יוכל מעתה "לשתף" את המקבל בפעולת העברה שביצע או לשמור צילום מסך, המהווה אסמכתא לפעולה (באפליקציית עסקים).

פקדונות

הגדלת סכום הפקדה לפיקדון. הסכום המירבי להפקדה גדל מ-800 אלף ש"ח ל-2 מיליון ש"ח (באתר פרטיים, באפליקציית פרטיים, באתר עסקים, באפליקציית עסקים).

אשראי

אשראי הוגן. כחלק מיישום הרגולציה והרחבת כללי הגילוי מול הלקוח, מוצג בדיגיטל כל המידע המפורט טרם לקיחת הלוואה, על מנת לאפשר ללקוח לעיין בתנאי ובפרטי הלוואה (באתר פרטיים, באפליקציית פרטיים, באתר עסקים, באפליקציית עסקים).

כרטיסי אשראי

מפתח דיסקונט קצת נתב"ג. הלקוח יוכל לבדוק זכאות ולממש את ההטבה באמצעות הדיגיטל (באפליקציית פרטיים, באפליקציית עסקים).

שוק ההון

הרחבת מידע בעולם שוק ההון. נוספו קישורים לאתר המותאם לצפייה במידע אודות יתרות מס, תשואות לפי תקופות נוספות וביצועים היסטוריים (באפליקציית פרטיים).

מסחר במניות זרות הנסחרות בבורסת NYSE ו-NASDAQ גם אם טרם הוקמו במערכות הבנק. לקוח יוכל לסחור בנייר גם אם טרם הוקם במערכות הבנק כל עוד מוצג בתוצאות החיפוש. הנייר יוקם אוטומטית במערכות (באתר פרטיים, באתר עסקים, באפליקציית עסקים).

מט"ח

המרת מט"ח. ביצוע המרות מט"ח ישירות באפליקציה במקום במעבר לאתר המותאם. השירות תומך בסבב חתימות אם נדרש בחשבון. (באפליקציית עסקים).

העברת מט"ח בבנק. העברת מט"ח לחשבונות המתנהלים בדיסקונט, ישירות באפליקציה במקום במעבר לאתר המותאם (באפליקציית עסקים).

סחר חוץ

פירעונות צפויים. מידע על כל התשלומים והתקבולים הצפויים מפעילות יבוא או יצוא, כולל סכומים, מועדים ומידע על תשלומים שהלקוח העביר כהעברות מט"ח דחיות. הסינון והמיון מתבצע בממשק חיפוש מתקדם ונוח (באתר עסקים).

הרחבת המידע על עסקאות היסטוריות מורכבות. נוסף מידע על השלבים בעסקאות מורכבות ועל פרמטרים שלא הוצגו בעבר, כגון פרטי פתיחת אשראי דוקומנטרי, קבלת הדוקומנטים, הסבת שטר מטען ועוד (באתר עסקים).

שכפול עסקה בבחירת "שכפול עסקה" ישופלו באופן אוטומטי מרבית הפרמטרים, ובכך ייחסכו ללקוח זמן ומאמץ בהזנה מחודשת של הנתונים (באתר עסקים).

תשלום במסגרת "דוקומנטים לגוביינא" - יבוא. יבואנים יכולים מעתה לשדר הוראות תשלום בעסקאות שבוצעו במזומן או באשראי ספקים שמועד פירעון הגיע (באתר עסקים).

הזדהות וסיסמאות

מדיניות הפרטיות. לאור החשיבות שאנחנו מייחסים לפרטיות הלקוחות, ניסחנו מחדש והצגנו לאישורם את "מדיניות הפרטיות" של הבנק בכניסה לערוצי הדיגיטל (באתר פרטיים, באפליקציית פרטיים, באתר עסקים, באפליקציית עסקים, באתר באנגלית).

שיפור חוויית הלקוח בהחלפת הסיסמה. אפשרנו לבחור סיסמה שהיתה בשימוש בעבר (למעט הסיסמה הנוכחית וזו שלפניה) והקלנו בחוקיות רצף התווים בבחירת סיסמה חדשה. בנוסף, בהחלפת סיסמה שפג תוקפה לא נדרשת עוד הזנת הסיסמה הנוכחית (באתר פרטיים, באפליקציית פרטיים, באתר עסקים, באפליקציית עסקים).

שיחזור קוד מזהה. מעתה קל ופשוט יותר לשחזר את הקוד המזהה (באתר פרטיים).

שם אישי להצגה. אפשרות להגדיר שם בשפות שונות, כולל שימוש באימוג'י, ליצירת תחושה אישית. השם יוצג במסכי האפליקציה ובמסך ההזדהות (באפליקציית פרטיים).

קווי התפתחות עיקריים בארץ ובעולם בתשעת החודשים הראשונים של

שנת 2019

התפתחויות בכלכלת העולם

כללי. תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 התאפיינו בהאטה בקצב ההתרחבות של הכלכלה העולמית ובסחר העולמי. בנוסף, חלה עליה בסיכונים הגלובליים, לאור מלחמת הסחר בין ארה"ב לסין ואי הוודאות לגבי הברקזיט. בהתאם, גופים שונים, כמו קרן המטבע וה-OECD, עדכנו כלפי מטה את התחזיות לסחר העולמי ולצמיחה של מרבית הגושים.

הצמיחה בארה"ב ברבעון השלישי של שנת 2019 הייתה גבוהה מהצפי, ועמדה על 1.9%. מכל מקום, בהשוואה לרבעון קודם מדובר בהתמתנות (2%). הצריכה הפרטית ממשיכה להיות מנוע הצמיחה של הכלכלה האמריקאית, למרות האטה ברבעון השלישי, כאשר קצב ההתרחבות נותר חזק. מנגד, בהשקעות ניכרת חולשה. הצמיחה בגוש האירו ברבעון השלישי עמדה על 0.8%, כמו ברבעון קודם, כאשר מסתמן כי החולשה בתעשייה ממשיכה להכביד על הפעילות. יצוין, כי על אף הצמיחה האיטית, הנתון היה גבוה מהציפיות המוקדמות.

האינפלציה במרבית המשקים העיקריים נמצאת מתחת ליעד הבנקים המרכזיים. בנקים מרכזיים בעולם הפחיתו את הריבית במהלך הרבעון השלישי, ונקטו בצעדים מרחיבים נוספים בכדי לתמוך בכלכלה. ה-Fed הפחית את הריבית פעמיים ל-1.75%-2% בסוף הרבעון (לעומת 2.25%-2.5% ברבעון השני). בגוש האיר, ה-ECB הפחית את הריבית על פיקדונות הבנקים ב-0.1% ל-0.5%-, וחידש את תוכנית רכישות האג"ח.

שווקים פיננסיים. המסחר במניות בעולם התאפיין בעליות שערים, על רקע חידוש תהליך ההרחבה המוניטרית במשקים השונים. בסיכומה של התקופה, רשמו המדדים המובילים בעולם עליות שערים חדות.

השינויים במדדי מניות נבחרים שנרשמו בתשעת החודשים הראשונים של השנים 2019 ו-2018

מדד	2019	2018
S&P 500	18.7%	9.0%
DAX	17.7%	(5.2%)
MSCI Emerging Markets	3.6%	(9.5%)

במהלך התקופה הנסקרת נרשמו ירידות חדות בתשואות איגרות החוב הממשלתיות. בסוף הרבעון השלישי, ירדו תשואות האג"ח ל-10 שנים בארה"ב ל-1.66%, מרמה של 2.68% בתחילת השנה. בגרמניה, התשואה ל-10 שנים ירדה ב-81 נקודות בסיס ונסחרה ברמה שלילית של 0.57% בסוף התקופה.

תשואות איגרות החוב הממשלתיות

תשואות אג"ח ל-10 שנים	30.09.19	31.12.18
ארה"ב	1.7%	2.7%
גרמניה	(0.57%)	0.24%

ברבעון השלישי תוסף הסל הדולרי (ה-"דולר אינדקס") בשיעור של 3.4%, לאחר שנותר יציב במחצית הראשונה של השנה.

השינויים בדולר מול מטבעות נבחרים בתשעת החודשים הראשונים של השנים 2019 ו-2018

שער חליפין	2019	2018
אירו	5.0%	3.4%
יון יפני	(1.4%)	0.9%
פאונד בריטי	3.7%	3.7%

מחיר הנפט ירד ברבעון השלישי בשיעור חד של כ-9%, על רקע המשך החולשה בביקושים, ועל אף התגברות הסיכון הגיאופוליטי.

השינויים במדדי סחורות נבחרים בתשעת החודשים הראשונים של השנים 2019 ו-2018

	2019	2018
מדד הסחורות - GSCI	7.8%	9.9%
מחיר הנפט (BRENT)	13.0%	23.7%
מחיר הנפט (WTI)	19.1%	21.2%
זהב	14.7%	(8.5%)

התפתחויות עיקריות במשק הישראלי

כללי

נתון הצמיחה לרבעון השלישי הפתיע כלפי מעלה, עם צמיחה של 4.1% (במונחים שנתיים), ו-3.7% ללא מיסים נטו על יבוא. עם זאת, הרכב הצמיחה מאכזב למדי, כאשר ההשקעה במלאי עיוותה את התמונה לחלוטין. בצריכה הפרטית (ללא כלי רכב) נרשם קיפאון, והיצוא (ללא יהלומים וחברות הזנק) התכווץ בשיעור של 3.6%. זאת, על רקע ירידה חדה ביצוא התעשייתי, והאטה ביצוא שירותים אחרים (בעיקר, היי-טק). במקביל, נרשמה נסיגה בהשקעות בנכסים קבועים.

שוק העבודה מוסיף להיות "הדוק": שיעור האבטלה נמוך מאוד - 3.4% בממוצע מתחילת השנה (חודשים ינואר-ספטמבר), לעומת 3.5% בשנת 2018 (בני 25-64). שיעור ההשתתפות נותר גבוה - 80.3%, ובמקביל, נמשכת עליית השכר במשק. עם זאת, מסתמנת ירידה בקצב ההתרחבות בשוק העבודה: שיעור המשרות הפנויות יורד במתינות מזה מספר חודשים, ומספר משרות השכיר נותר יציב מתחילת השנה.

התפתחות בענפי המשק

במהלך שמונת החודשים הראשונים של השנה נרשם שיפור בייצור התעשייתי, לאחר חולשה ברבעון האחרון אשתקד, אולם שיפור זה מיוחס בעיקר לענפי הייצור המשותיכים לטכנולוגית העלית. מדד הייצור התעשייתי צמח ב-3.6% בממוצע בחודשים ינואר-אוגוסט³ 2019, בהשוואה לממוצע החודשי של שנת 2018. הייצור התעשייתי בענפי הטכנולוגיה העלית רשם האצה (עליה של 8.2%), מנגד, ביתר העוצמות הטכנולוגיות ניכרת חולשה, בהשפעת המגמה בעולם. ענפי התעשייה המסורתית והמעורבת מסורתית צמחו ב-0.9%, כאשר בענפי התעשייה הנמנים על הטכנולוגיה המעורבת עלית נרשמה התכווצות בשיעור של 1.4%. בענפי השירותים נמשכת מגמת הצמיחה, בהובלת שירותי ענפי ההיי-טק, תוך התמתנות בקצב הגידול.

התפתחות בפעילות המשק מול חו"ל

בחודשים ינואר-אוגוסט 2019³ הסתכמו ההשקעות הישירות של תושבי חוץ בישראל (באמצעות הבנקים) ב-6.5 מיליארד דולר, לעומת 5.2 מיליארד דולר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018. ההשקעות הפיננסיות של תושבי חוץ בנכסים פיננסיים ישראלים הנסחרים בחו"ל התרחבו ב-0.6 מיליארד דולר (בשל גידול באג"ח ממשלתי), לעומת קיטון של 2.2 מיליארד דולר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018. מנגד, בהשקעות הפיננסיות של תושבי חוץ בבורסה של תל-אביב נרשמו בתקופה הנסקרת מימושים נטו של 0.8 מיליארד דולר (כתוצאה ממימושים נטו של מניות ואג"ח ממשלתי).

ההשקעות הפיננסיות בניירות ערך סחירים של תושבי ישראל בחו"ל, הסתכמו בחודשים ינואר-אוגוסט 2019 ב-5.1 מיליארד דולר, לעומת 7.9 מיליארד דולר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018. באגרות החוב נרשם גידול של 3.8 מיליארד דולר, לעומת גידול של 1.3 מיליארד דולר במניות.

השינויים שנרשמו בהשקעות המשק מול חו"ל

השקעות תושבי חוץ בישראל		ינואר-אוגוסט 2019	ינואר-אוגוסט 2018
מיליוני דולרים			
סך-הכל השקעות ישירות באמצעות הבנקים	6,498	5,237	
סך-הכל השקעות פיננסיות	(178)	3,545	
מזה: אג"ח ממשלתי ומק"מ	1,661	4,849	
מניות	(1,563)	(1,310)	

השקעות תושבי ישראל בחו"ל		ינואר-אוגוסט 2019	ינואר-אוגוסט 2018
מיליוני דולרים			
סך-הכל השקעות ישירות באמצעות הבנקים	1,570	760	
סך-הכל השקעות פיננסיות	5,119	7,946	

התפתחות שיערי חליפין ואינפלציה

בסביבת האינפלציה חלה ירידה. קצב האינפלציה השנתי ירד בחודש ספטמבר ל-0.3%. זאת, לעומת אינפלציה של 1.2% ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש ספטמבר 2018. האינפלציה בניכוי אנרגיה ופירות ירקות, המהווה קירוב ל"אינפלציית הליבה", נמוכה אף היא ועומדת על 0.7%. יצוין, כי ציפיות האינפלציה לטווח של שנה מצויות בקרבת הגבול התחתון של היעד. השקל שינה מגמה, ותוסף בתשעת החודשים הראשונים של השנה בשיעור של 7.1% ו-11.3%, מול הדולר ומול האירו, בהתאמה. במונחי שער החליפין האפקטיבי התחזק השקל ב-9.2%.

מדיניות פיסקלית ומוניטרית

מדיניות פיסקלית. בתשעת החודשים הראשונים של השנה נמדד גרעון של 30.9 מיליארד ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה, לעומת גרעון של 23.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגרעון המצטבר ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש ספטמבר 2019 עמד על 3.8% מהתוצר המקומי הגולמי (גירעון מתואם, בנטרול דחיית מסים מספטמבר 2018 לאוקטובר 2018, עקב חגי תשרי אשתקד).

3 הנתונים העדכניים ביותר שהיו זמינים במועד הבאת הדוח לבית הדפוס.

מדיניות מוניטרית. בנק ישראל הותיר את הריבית ללא שינוי בתקופה הנסקרת, ברמה של 0.25%, אך שינה את ה"הכוונה לעתיד". להערכת הוועדה המוניטרית, לאור התפנית בסביבת האינפלציה, המדיניות המוניטרית של הבנקים המרכזיים העיקריים, ההתמתנות בכלכלה העולמית והייסוף, הריבית לא תעלה למשך זמן ממושך. יצוין, כי בהודעת הריבית ב-7 באוקטובר, בנק ישראל אף העמיק את גישתו ה"יונית", והחזיר לשולחן את האפשרות להורדת ריבית.

שינויים בבסיס הכסף. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 נרשמה עליה, בשיעור של 5.9% במצרף הכסף M1 (מזומן בידי הציבור ופקדונות עו"ש בשקלים), מתוך זה פקדונות העו"ש גדלו ב-6.6%, והמזומן גדל ב-2.2%. בתקופה המקבילה אשתקד עלה מצרף הכסף M1 ב-6.1%. במצרף הכסף M2 (בתוספת פקדונות לא צמודים עד שנה) מסתמנת עליה מתונה יותר של 4% (עד חודש אוגוסט), לעומת עליה של 2.6% בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019 נרשם גידול של 4.6 מיליארד ש"ח בבסיס הכסף, לעומת גידול של כ-6.2 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. במהלך התקופה הנסקרת חל גידול בהיקף של כ-18.6 מיליארד ש"ח בהזרמה של בנק ישראל, ומנגד ספיגה של כ-14 מיליארד ש"ח על-ידי הממשלה. הזרמת בנק ישראל בוצעה באמצעות קיטון במכרזים לפיקדונות שקליים, ומנגד ספיגה באמצעות פעולות בשוק הפתוח (עודף גיוסים על פני פדיונות מק"ח).

מקורות לשינויים בבסיס הכסף

שינוי ב-%	תשעת החודשים הראשונים של	
	2018	2019
במיליארדי שקלים חדשים		
פעולות בשוק הפתוח	(10.7)	(7.9)
מכרז לפקדונות שקליים	29.0	17.0
המרת מט"ח	0.3	9.6
פעילות הממשלה	(14.2)	(12.3)

שוק ההון

התקופה הנסקרת התאפיינה בעליות שערים בשוק ההון המקומי, על רקע ההתפתחויות הגלובליות.

השינויים שנרשמו במדדי מניות נבחרים בתשעת החודשים הראשונים בשנים 2019 ו-2018

מדד	2019	2018
ת"א 35	10.4%	8.8%
ת"א 125	15.0%	8.8%
ת"א בנקים	21.0%	11.3%
ת"א גלובל בלו טק	13.9%	7.5%
נדל"ן	56.2%	(1.4%)

לאורך התקופה, המסחר באיגרות החוב הממשלתיות בישראל התאפיין בירידת תשואות חדה, שאף התחזקה ברבעון השלישי, על רקע המגמה בעולם וההתפתחויות בשוק המקומי (ירידה בציפיות להעלאת ריבית בנק ישראל). בסיכום התקופה, ירדה התשואה השקלית ל-10 שנים (ממשלתי-שקלי 928) ב-138 נקודות בסיס, ונסחרה בסוף הרבעון השלישי ברמה של 0.91%.

שינויים במדדי אג"ח נבחרים בתשעת החודשים הראשונים בשנים 2019 ו-2018

מדד	2019	2018
אג"ח כללי	7.7%	0.1%
אג"ח ממשלתי כללי	8.1%	(0.4%)
אג"ח ממשלתי שקלי	7.3%	(0.8%)
אג"ח ממשלתי צמוד	9.3%	0.3%
אג"ח קונצרני כללי	7.1%	0.9%
אג"ח קונצרני צמוד	7.5%	1.8%
תל בונד שקלי	7.2%	(1.3%)

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, הסתכמו גיוסי ההון באמצעות איגרות החוב הקוצרניות של חברות ישראליות, בסך של 45 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-38.5 מיליארד ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2018. מתוך סכום זה, 14.1 מיליארד ש"ח הונפקו על ידי הבנקים, בהשוואה ל-6.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תיק הנכסים שבידי הציבור

שווי תיק הנכסים הפיננסיים שבידי הציבור עלה במהלך החודשים ינואר-אוגוסט 2019 (הנתון האחרון שפורסם) ב-6.9%, והסתכם בסוף חודש אוגוסט בכ-3.9 טריליון ש"ח. הגידול נבע מעליה ברכיב המניות בארץ ובחול (13.0% ו-5.2%, בהתאמה), וכן גידול ברכיב הצמוד (8.9%) והלא צמוד (6.1%). מנגד, נרשמה ירידה ברכיב צמוד מט"ח.

התפלגות תיק הנכסים שבידי הציבור

	31.12.2018	31.08.2019
מניות	22.6%	23.2%
נכסים לא צמודים	36.9%	36.6%
נכסים צמודים למדד	28.2%	28.7%
נכסים צמודים למט"ח	12.3%	11.4%

התפתחויות כלכליות עיקריות בחודשים אוקטובר - נובמבר 2019⁴

הפד הפחית את הריבית פעם נוספת בסוף חודש אוקטובר, ל-1.5%-1.75%, אך אותה לשווקים כי אין צורך בהפחתות נוספות. שלוש הפחתות הריבית שביצע הפד בשנת 2019 נועדו להבטיח את המשך התרחבות הכלכלה האמריקאית, לאור הסיכונים הנובעים מהאטה גלובלית, מלחמת הסחר וסיכונים פוליטיים נוספים.

סימנים להתייצבות בצמיחה הגלובלית, יחד עם התקדמות במשא ומתן בין הסינים לאמריקאים, תמכו באופטימיות בשווקים ובמעבר לנכסים מסוכנים. בישראל, מדד המחירים לצרכן לחודש אוקטובר עלה ב-0.4%, נמוך מעט מההערכות המוקדמות. קצב האינפלציה השנתי נותר נמוך משמעותית מהיעד גם בחודש אוקטובר - 0.4%. בנוסף, "אינפלציית הליבה" (המדד ללא אנרגיה, ירקות ופירות) ירדה ל-0.5%, בעיקר, בשל התמתנות במחירי שכ"ד (סעיף מרכזי באינפלציה). בניגוד למגמה בעולם, רשמו תשואות האג"ח הממשלתיות השקליות ירידת תשואות (בעיקר, בטווחים הקצרים), זאת, על רקע עליה בהסתברות להפחתת ריבית בישראל בתקופה הקרובה וירידה בציפיות האינפלציה הגלומות. הריבית המגולמת בחוזי ה-IRS (1M forward) עמדה בסוף התקופה על 0.12% ו-0.1% בעוד 3 חודשים ו-6 חודשים, בהתאמה.

בנק ישראל שב בחודש אוקטובר להתערב בשוק המט"ח, לאחר שמתחילת השנה נעדר ממנו כמעט לחלוטין. השקל, שנחלש במחצית הראשונה של חודש אוקטובר, התחזק בהמשך, והוא נמצא בסביבה דומה לזו ששהה בה בראשית חודש אוקטובר (ביחס לדולר וביחס לסל).

חקיקה ופיקוח

להלן, בתמצית, פירוט של שינויי חקיקה ויזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עלולים להשפיע באופן משמעותי על פעילות הבנק.

יצוין כי לאור פיזור הכנסות ה-20 וה-21, קיים ספק האם ניתן להחיל דין רציפות על הצעות חוק שפורטו בדוח שנתי 2018, ואם ניתן, לא ניתן להעריך האם יוחל דין רציפות על הצעות חוק אלה, ובהתאם - האם יימשך לגביהן הליך החקיקה.

חקיקה להגברת התחרותיות בשירותים בנקאיים ופיננסיים

חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017

מכירת החזקות בחברת שירותי בנק אוטומטיים בע"מ ("שב"א"). לצורך עמידה בהוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, אשר לפיהן על הבנק למכור את החזקותיו בשב"א העולות על 10%, מכר הבנק במסגרת הצעה לציבור של מניות שב"א, שהושלמה ביום 5 ביוני 2019, מניות מההוות כ-9.3% בשב"א. הרווח מהמכירה אינו מהותי (סך נטו של 14 מיליון ש"ח, כולל הרווח משערוך יתרת ההשקעה). ביום 4 בספטמבר 2019 העביר הבנק מניות מההוות 0.7% בשב"א לבנק מזרחי טפחות בע"מ ("בנק מזרחי"), בתמורה לתשלום סכום שאינו מהותי, בהתאם להסכם פשרה שנחתם בין בנק מזרחי לבין הבנק ובנקים נוספים שהינם בעלי מניות בשב"א. בעקבות המכירה וההעברה כאמור, ירד שיעור החזקותיו של הבנק בשב"א ל-10%.

הודעת בנק ישראל על אישור הקמת בנק דיגיטלי בישראל

ביום 24 בספטמבר 2019 הודיע בנק ישראל על אישור הקמה של בנק חדש בישראל. לפי ההודעה, נגיד בנק ישראל והמפקחת על הבנקים הודיעו ליזמי הבנק החדש שהנגיד ערוך להעניק להם רישיון בנק והיתר לשליטה בבנק, לאחר שהפיקוח על הבנקים סיים את בדיקת המיזם. היזמים הציגו לפיקוח תוכנית עסקית לפיה בכוונתם להקים בנק דיגיטלי, ללא סניפים, ולהתמקד במתן שירותי בנקאות למשקי בית ובכלל זה העמדת אשראי, קבלת פיקדונות, ניהול חשבונות עו"ש ומתן שירותי קניה ומכירה של ניירות ערך.

ביום 18 בנובמבר 2019 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת הוראת ניהול בנקאי חדש בדבר התאמות בהוראות ניהול בנקאי תקין הנוגעות לתאגיד בנקאי חדש. הכוונה להתאמות בגין דרישות ציות שיכבידו על תאגיד בנקאי חדש ויהיו מלוות בעלויות גבוהות, וזאת ללא פרופורציה לסיכון שאותו תאגיד בנקאי חדש עלול להיות חשוף לו או הסיכון המערכתי שהוא ייצר. בהודעה צוין כי הפיקוח על הבנקים יבחן בעתיד הרחבה של ההתאמות גם לחלק מההוראות הצרכניות ולהוראות הדיווח לפיקוח על הבנקים. כן פורסמה במועד זה טיוטת הוראת דיווח לציבור של תאגיד בנקאי חדש.

חקיקה ותקינה בנושא גביה

חוק חדלות פרעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018. החוק נכנס לתוקף ביום 15 בספטמבר 2019 ויחול על הליכי חדלות פירעון שיפתחו מיום זה ואילך. החוק כולל חידושים ושינויים רבים בדין המהותי. הבנק נערך ליישום החוק והתקנות שהותקנו על פיו בתחומים הרלבנטיים לפעילותו. לפרטים נוספים ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 320).

נושאי חקיקה שונים

חוק צמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018. ביום 1 ביולי 2019 נכנס לתוקף החלק בחוק צמצום השימוש במזומן המתייחס לשיקים. ההוראות שנכנסו לתוקף אוסרות בין היתר על בנקים לפרוע שיקים בהם יותר מהסבה אחת אלא אם ההסבה היא למוסד פיננסי (בהתאם להגדרה בחוק) ורק כל עוד בגין כל הסבה מופיעים פרטים מלאים של המסב והנסב. הבנק נערך ניהולית ומכוננית ליישום ההוראות. בתקופת 9 החודשים הראשונים שלאחר הכניסה לתוקף לא יוטלו קנסות בגין הפרות אלא אם נשלחה לבנק התראה מבנק ישראל על ההפרה והבנק חזר עליה.

צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות הפקדת שיק דחוי) (הוראת שעה), התשע"ט-2019. הצו פורסם ביום 3 באפריל 2019, והוא מכריז על שירות הפקדת שיק דחוי כשירות בר פיקוח וקובע שסכום העמלה המירבי שניתן לגבות בעדו יעמוד על 2 שקלים. מטרת הצו היא לעודד הפקדת שיקים דחויים שהוסבו לפני היכנסו לתוקף של החוק לצמצום השימוש במזומן, תשע"ח-2018 ("חוק צמצום השימוש במזומן"), וזאת על מנת למנוע מצב שהללו לא יכובדו בשל הוראות החוק החדש. תוקפו של הצו הינו החל מיום 15 באפריל 2019 ועד ליום 30 ביוני 2019. לפרטים נוספים בדבר חוק צמצום השימוש במזומן ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 323).

חוק נתוני אשראי התשע"ז-2016. ביום 12 באפריל 2019 החל לפעול מאגר נתוני האשראי שהוקם על-פי החוק (ראו בדוח שנתי 2018, עמ' 322). ביום 4 באפריל 2019 הפיץ משרד המשפטים הבהרה לעניין האפשרות של נותן אשראי לעשות שימוש בחיווי אשראי לצורך ניטור עסקאות אשראי מתחדשות קיימות. ביום 25 ביוני 2019 פורסם קובץ שאלות ותשובות בנוגע לדיווח על נתוני אשראי שמעביר בנק למאגר וביום 15 ביולי 2019 פורסם קובץ שאלות ותשובות עבור המשתמשים בנתוני אשראי. כן פורסמה בחודש ספטמבר 2019 טיוטת תקנות נתוני אשראי (תיקון מס' 1), התשע"ט-2019, שנועדו להשלים את ההוראות המוסדרות בחוק נתוני אשראי ולהתוות הוראות תומכות ביחס להסדרים שאינם כלולים בחוק. ביום 14 בנובמבר 2019 פורסם קובץ שאלות ותשובות מעודכן, במסגרתו נכללו הבהרות בעניין הגורם המדווח על העסקה ובעניין מתכונת הדיווח על עסקה שהחייב בה קיבל הפטר.

יצוין כי העמדת נתונים מפורטים אודות לקוחות הבנק עלולה לחשוף את הבנק לטענות שונות, ובכלל זה טענות של לקוחות בדבר איכות הנתונים במקרים מסויימים. הבנק נערך מבעוד מועד להעברת הנתונים בהתאם להוראות בנק ישראל והוא פועל לטיוב הנתונים במקרים בהם עולה בכך הצורך. **חוק הגנת הצרכן (תיקון מס' 57) (מענה אנושי מקצועי במערכת לניתוב שיחות) התשע"ח-2018.** ביום 12 ביולי 2019 פורסמה הוראת נוהל בנקאי תקין מס' 426, שעיקרה מתן אפשרות לבנקים לבחור בין שתי אפשרויות למדידת החרגה המותרת מזמן המתנה של 6 דקות המתן מענה טלפוני ביחס לנושאים המסויימים הקבועים בחוק. ההוראות הללו נכנסו לתוקף ביום 25 ביולי 2019. בנוסף, נקבעה חובה לתת קדימות בנתב השיחות ללקוחות מגיל 75 ומעלה, אשר תחול מיום 1 בינואר 2020.

חוק שירותי תשלום התשע"ט-2019. הבנק נערך ליישום החוק על פעילותו בתחום חשבונות התשלום ואמצעי תשלום, ובין היתר בדרך של עדכון הסכמים עם לקוחות, היערכות תפעולית, עדכון נהלים ותהליכי עבודה. ביום 15 בספטמבר 2019 פורסמה להערות הציבור טיוטת צו שירותי תשלום (דחיית יום התחילה של החוק), התשע"ט-2019, במסגרתה מוצע לדחות את כניסת החוק לתוקף עד ליום 1 ביולי 2020. לפרטים נוספים אודות החוק, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 323).

תיקון לכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) התשע"ט-2019. ביום 1 במאי 2019 פורסם התיקון, שעיקרו הגדרת "ערצי קשר" עם התאגידים הבנקאיים, אפשרות לקבלת תעריפווי הבנק ולמסירת בקשת ביטול הצטרפות למסלול עמלות; חיוב הבנקים לבצע בדיקה חודשית במהלך שנת כספים, בחשבונות לקוחות המסווגים כעסק קטן/מורשה, בנוגע לעמלות המשולמות בחשבון בהשוואה למסלול העמלות הבסיסי והמורחב, וצירוף הלקוחות למסלול עמלות ככל שמיטיב עם הלקוח ביחס לעמלות ששילם; הפחתת העמלה בגין העמדת ערבות בנקאית המובטחת בפקדון ספציפי; והוספת אפשרות לגביית עמלות בגין השירותים המיוחדים הבאים: ייעוץ פנסיוני, משיכת מזומן ממכשיר אוטומטי באמצעות כרטיס נטען שלא מקושר לחשבון עו"ש (שיעור מסכום המשיכה), ומשיכת מזומן ממכשיר אוטומטי באמצעות כרטיס חיוב אשר הונפק בחו"ל או על ידי שלוחה של בנק זר. ככלל נכנס התיקון לתוקף ביום פרסומו, למעט חריגים המנויים בו.

תיקון לתקנות הירושה ולתקנות ההוצאה לפועל. ביום 3 בספטמבר 2019 פורסמו התיקונים. התיקון לתקנות הירושה יוצר הליך של פניה באמצעות מסמך אלקטרוני למימוש חובות נפטרים, כחלופה למימוש באמצעות מינוי מנהל עיזבון. ההליך החלופי חל על מימוש חובות בסכומים של עד 20,000 ש"ח בתנאים המנויים בתקנות. בתקנות ההוצאה לפועל בוצע תיקון ביחס לגביית חובות של זוכים פרטיים.

תחרות כלכלית (הגבלים עסקיים)

גילויי דעת וטיטות גילויי דעת לתגובות הציבור. בחודשים פברואר עד אוקטובר 2019 פרסמה רשות התחרות מספר גילויי דעת וטיטות של

- גילויי דעת לתגובות הציבור, וזאת מאז הפרסום ברשומות של חוק התחרות הכלכלית (תיקון מס' 21), התשע"ט-2019 בחודש ינואר 2019:
 - תיקון לגילויי הדעת לעניין שיקול דעת הממונה על התחרות בקביעת גובה עיצום כספי לפי חוק התחרות, שעניינה פירוט שיקולי הממונה בקביעת גובה העיצום הכספי לתאגיד או נושא משרה מפר על-פי החוק;
 - גילוי דעת בעניין אופן בחינת כוח שוק משמעותי, שעניינו תבחנים שבהתקיימם גוף יוגדר כמחזיק ב-"כח שוק משמעותי";
 - גילוי דעת בנוגע לשיתופי פעולה בין משקיעים מוסדיים שלא בתחום התחרות (לפרטים נוספים בעניין זה ראו דוח שנתי 2018, עמ' 321);
 - תיקון לגילויי הדעת בנוגע לפעילותם של איגודים עסקיים בהיבט דיני התחרות;
 - טיטות פרק גילוי דעת בעניין שיתופי פעולה בין גופים מוסדיים בהסדרי חוב, העוסקת במצב שבו משקיעים מוסדיים, שהלוו כספים לגוף עסקי, נדרשים לשותף פעולה על מנת לגבות ממנו חוב. בטיטות מצוין כי היא רלוונטית גם לגופים נוספים המתחרים במתן אשראי, כגון הבנקים.
- כן פרסמה רשות התחרות בחודשים מרס-אפריל 2019 טיטות מסמך המלצות לגבי שקילת שיקולים תחרותיים במכרזים וקול קורא לציבור לקבלת מידע על כשלי תחרות הנובעים מרגולציה.

בחודש יולי 2019 פרסמה רשות התחרות טיטות תקנות ההגבלים העסקיים (מרשם, פרסום ודיווח על עסקאות) (תיקון מס' 1) (הודעת מיזוג), התשע"ט-2019, בהן מוצע להתאים את דרישות הדיווח וקבלת אישור על מיזוג חברות להוראות תיקון 21 האמור לחוק התחרות הכלכלית.

פניית רשות התחרות לשב"א בעניין הזיקות המשותפות בין שב"א למס"ב וקיטומו לכאורה של הסדר כובל. לפי דיווח מיידי של שב"א מיום 29 באוקטובר 2019, ביום 28 באוקטובר 2019 פנתה רשות התחרות לשב"א בעניין הזיקות המשותפות בין שב"א למס"ב. הרשות סבורה כי בשל הזיקות המשמעותיות הקיימות בין החברות (מטה, הנהלה ומשרדים משותפים, תשתית טכנולוגית ומתקני גיבוי משותפים ועוד), לצד פוטנציאל התחרות בין שב"א לבין מס"ב, מתקיים לכאורה הסדר כובל אשר לא זכה לאישור או היתר זמני מטעם בית הדין לתחרות או לפטור מטעם הממונה על התחרות. לעמדת הרשות, ספק אם ההסדר עומד בתנאי פטור סוג בהתאם לסעיף 15א לחוק התחרות הכלכלית. הרשות ביקשה כי שב"א תפעל לאלתר להביא לסיום ההפרה ולתיקון המצב. שב"א הבהירה בדיווח המיידי מטעמה כי היא אינה סבורה שהיחסים עולים כדי הסדר כובל, והיא בוחנת את הפנייה ומשמעיותיה. הבנק מחזיק 25% ממניות מס"ב.

פניית הממונה על התחרות בנוגע לפטורים מהסדרים כובלים. ביום 10 בנובמבר 2019 התקבלו בבנק ארבעה מכתבים מרשות התחרות, בנוגע לארבע החלטות שנתנה בעבר הממונה על התחרות בדבר פטור בתנאים מהסדר כובל ביחס להסדרים הבאים: הסדר הסליקה הצולבת של כרטיסי אשראי, ההסדר בין מס"ב לבין בנקים שונים, ההסדר בנוגע להחזקות בנקים שונים בשב"א וההסדר בין בנקים שונים בקשר להסכם ההכרה ההדדית בשימוש בכספומטים. הבנק הינו צד לכל אחד מההסדרים האמורים. על פי המכתבים, הממונה על התחרות החליטה להפעיל את סמכותה לפי סעיף 15א(ז) לחוק התחרות הכלכלית, ולקבוע כי על כל אחד מהסדרים אלה, ועל כל הסדר כובל בעניינים אלה, לא יחול פטור מהסדר כובל המוענק בחוק על-פי כללי פטור סוג. במכתבים מוסבר, כי החלטות הפטור שניתנו ביחס לכל אחד מההסדרים יעמדו בתוקפן עד לתום מועד התוקף של כל אחת מהן (31 בדצמבר 2023, 20 במרס 2020, 24 בספטמבר 2022 ו-30 ביולי 2023, בהתאמה) והבנק רשאי להמשיך ולפעול בהתאם להסדרים מבלי לקבל את אישור בית הדין לתחרות עד למועד תוקפן של החלטות, ובלבד שלא יחול שינוי בפרט מהותי בהסדרים. להבנת הבנק, משמעות ההחלטה היא כי בתום כל אחת מהתקופות הללו, יידרשו הצדדים להסדרים הנ"ל לפנות לממונה על התחרות בבקשות פרטניות להארכת הפטורים לגבי כל אחד מההסדרים. לבנק ניתנה זכות טיעון בפני הממונה כנגד ההחלטה שלא להחיל את פטורי הסוג על ההסדרים, וזאת עד ליום 24 בנובמבר 2019. בהודעה לעיתונות שפרסמה רשות התחרות, נמסר שהחלטה דומה התקבלה ביחס להסדרים נוספים במשק.

הוראות המפקח על הבנקים

טיטות הוראת ניהול בנקאי תקין בדבר עיסוק תאגיד בנקאי בפעילות במכשירים פיננסיים עבור לקוחותיו. ביום 25 באוגוסט 2019 הופצה הטיטות, שנועדה להוות מסגרת הסדרה לפעילות ברוק-דילר בתאגידים הבנקאיים, כלומר קבלה והעברה של הוראות לשם ביצוע פעולות במכשירים פיננסיים עבור לקוחות, הן כמתווכים והן בדרך של מסחר לחשבונם העצמי. הטיטות מתעדת להחליף את הוראות נב"ת 461 ו-419 הקיימות.

טיטות הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא API. ביום 26 באוגוסט 2019 פורסמה טיטות מעודכנת של ההוראה בנושא יישום סטנדרט בנקאות פתוחה בישראל. הטיטות מפרטת את ציפיות בנק ישראל מהבנקים בתחום. בשלב הראשון הציפייה היא למימוש בנקאות פתוחה למידע בלבד (צפי - אוגוסט 2020). בשלב השני תהיה גם דרישה למימוש בנקאות פתוחה לפעולות (צפי - מאי 2021). ההנהלה והדירקטוריון יידרשו לסקור ולאשר מדיניות ניהול סיכונים בנקאות פתוחה. ההנהלה תידרש להטמיע את המדיניות ולקבוע תחומי אחריות והקצאת משאבים, לרבות לצורך ניהול סיכונים. עוד עוסקת הטיטות באופן בו תתקבל הסכמת הלקוח וביטולה, מפרטת את רשימת השירותים שהבנק יהיה חייב לאפשר ללקוח, וקובעת שהבנק לא יוכל לגבות תשלום מלקוחותיו בגין תשתית ה-API שיעמיד לרשותם עד לתקרת פעילות שנקבעה. לפרטים אודות היערכות הבנק בתחום הבנקאות הפתוחה ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 308) וסעיף "שיפורים טכנולוגיים וחדשנות" לעיל.

טיטות מכתב בדבר החלפת עוגני הריבית בחו"ל. ביום 20 במרס 2019 העביר הפיקוח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים טיטות מכתב, שבו התבקשו להיערך להשפעת ההפסקה הצפויה של פרסום עוגני הריבית הקיימים בעולם והחלפתם בעוגנים אחרים.

פישוט הסכמים ללקוח - הוראת ניהול בנקאי תקין 449. ביום 11 במרס 2019 פורסם חוזר עדכון, לפיו מועד התחילה של ההוראה, שמטרתה לפשט הסכמים בנקאיים, נדחה מיום 9 במאי 2019 למועד כניסתו לתוקף של חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 5), התשע"ז-2017 ("חוק אשראי הגוף"), היינו עד ליום 25 באוגוסט 2019. לפרטים נוספים בדבר ההוראה ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 323). לפרטים נוספים ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 319).

"בנקאות בתקשורת" - תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 367. ביום 7 במאי 2019 פורסם תיקון להוראה במסגרתו נוספו שירותי הפקס להגדרת שירותי "בנקאות בתקשורת". כן ניתנה הקלה באופן זיהוי לקוחות.

ביום 7 באוקטובר 2019 פורסמה טיטות תיקון להוראה. התיקון נועד להבהיר כי ההנחיות המיוחדות לעניין פתיחת חשבון סליקה באופן מקוון, חלות גם לעניין פתיחת חשבון ניכיון באופן מקוון.

מכתב המפקחת על הבנקים בנושא עידוד חדשנות בבנקים ובסולקים. ראו לעיל "יוזמות הנוגעות למערכת הבנקאית ופעילותה".

טיטות תיקון לכללי הבנקאות (שירות לקוח) (העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים), התשע"ט-2019 וטיטות הוראת ניהול בנקאי תקין בדבר העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים באופן מקוון. הטיטות הופצה בחודש יוני 2019. טיטות התיקון לכללים מתייחסת לסוגי הפעילות הפיננסית לגביהן תחול על הבנקים חובה לאפשר ללקוחותיהם להעביר את הפעילות הפיננסית שלהם מבנק אחד לאחר באופן מקוון, מאובטח וללא עלות ללקוח, וזאת בהתאם לתיקון לחוק הבנקאות (שירות לקוח). הכללים יכנסו לתוקף במועד כניסתו לתוקף של סעיף 1ב1 לחוק. טיטות הוראת ניהול בנקאי תקין שפורסמה להערות הציבור קובעת עקרונות כלליים בנוגע לתהליך הניוד, ובכלל זה משך הליך הניוד, ביטול בקשת ניוד, העברת מידע בין גופים במהלך תהליך הניוד, אפשרות לפעול לשימור הלקוח, מצבים בהם הבנק יכול לסרב לבקשת הניוד ועוד. לפרטים נוספים ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 317) ובדוח רבעון ראשון 2019 (עמ' 173).

תשלומים בבתי עסק באמצעות אפליקציות תשלום

ביום 9 ביולי 2019 פרסם נגיד בנק ישראל נייר עמדה בעניין פעילות אפליקציית התשלומים של הבנקים לתשלומים בבתי עסק, במסגרתו נקבעו הוראות שעיקרן:

- נקבעה מגבלת מחזור של 2, 2.5 ו-3 מיליארד ש"ח לכל אפליקציה לשנים 2019, 2020 ו-2021 בהתאמה;
 - האפליקציות הבנקאיות לא יפעלו על בסיס שירות תשלום מיידי, אלא אם כן תהיה גישה למתג שירות התשלום המיידי גם לגופים חוץ בנקאיים;
 - החל משנת 2021, מגבלת המחזור באפליקציות לא תחול על בתי עסק המבצעים עסקאות על בסיס תקן בין לאומי לביצוע עסקאות חכמות (EMV);
 - הובהר כי חברות כרטיסי האשראי יוכלו לפעול באפליקציות תשלום לבתי עסק ללא הגבלה.
- במקביל התקבל היתר בנק ישראל להרחבת השימוש באפליקציית Paybox לבתי עסק, במגבלת המחזורים שפורטה לעיל, בכפוף למספר תנאים, וביניהם: (1) קביעת מגבלות להעברת תשלומים בין לקוחות לבתי עסק בהתאם להערכת סיכונים; בהקשר זה נקבע כי לא יועבר לבית עסק (לרבות יחיד) סכום העברות בהיקף שנתי העולה על 50,000 ש"ח בלא שבוצעו הליכי זיהוי ואימות לגורם המקבל את התשלום; (2) אישור הדירקטוריון בהתאם לנוהל מוצר חדש; (3) עדכון הפיקוח על הבנקים ככל ששיטת התשלום (באמצעות כרטיס אשראי או יתרה צבורה) תשתנה.

לפרטים נוספים בנושאי "חקיקה ופיקוח", ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 315-324) וכן במסמך "גילויי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ.

ממשל תאגידי

קול קורא להתייחסות הציבור לצורך בהתאמות בכללי הממשל התאגידי ביחס לחברות ללא גרעין שליטה. ביום 23 בספטמבר 2019 פרסמו משרד המשפטים ורשות ניירות ערך קול קורא לציבור בבקשה לקבל התייחסות לצורך תיקוני חקיקה לשם התאמת כללי הממשל התאגידי החלים על חברות ללא גרעין שליטה. התבקשה התייחסות לנושאים שונים ובהם הגדרת "שליטה", הרכב הדירקטוריון, הליך מינוי דירקטורים, עסקאות עם בעלי עניין, תגמול ועוד.

הוראות שונות

הנחיית היועץ המשפטי לממשלה בנוגע לכללים מנחים לגיבוש הסדרים דיגיטליים. ביום 10 באוקטובר 2019 פורסמה הנחיית היועץ המשפטי לממשלה, הקובעת עיקרון אי עדיפות, לפיו אין עדיפות עקרונית להסדר פיסי על פני הסדר דיגיטלי. בהתאם לעיקרון זה, תוקפו המשפטי של מסמך או קבילותו לא ישללו רק בשל היותו אלקטרוני, ובמקרים רבים אין עוד עדיפות לשמירת המקור על פני שמירת העתק. בנוגע לפרשנות דין קיים, נקבע כי כל עוד אין סממן בחקיקה ששולל אפשרות לבצע פעולה באופן אלקטרוני, ניתן יהיה לקיים אותה באופן אלקטרוני (למשל, ביחס להמצאת מסמך). לעניין חתימה, אין משמעות דרישת חתימה בחיקוק כי המסמך צריך להישמר במקור, וניתן יהיה לקיים את תכליות הדרישה החתימה באמצעות כלים אחרים.

איגוח - הנפקות ציבוריות של איגרות חוב מגובות נכסים. בחודש ספטמבר 2019 הפיצה רשות ניירות ערך להערות הציבור מסמך בעניין היערכותה לפתיחת שוק האיגוח הציבורי בישראל. המסמך נועד להגביר את ההכרות וההבנה של שחקני השוק עם המאפיינים המרכזיים של עסקאות איגוח, המעוררים שאלות בראיית המשקיעים.

הליכים משפטיים

בדוח שנתי 2018 (עמ' 179-182) ובביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים מתוארות תובענות מהותיות אשר תלויות ועומדות נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו.

הליכים משפטיים נוספים

- עתירה למתן צו על תנאי.** ביום 7 בנובמבר 2018 הוגשה לבית המשפט העליון בשבתו כבית דין גבוה לצדק, עתירה למתן צו על תנאי נגד נגיד בנק ישראל, הוועדה המוניתרית, המפקחת על הבנקים ו-10 בנקים מסחריים בישראל, בהם הבנק ובנק מרכנתיל דיסקונט. במסגרת העתירה התבקש צו להורות למשיבים לקבוע כי שינוי מצב לרעה של בעל חוב הלוואה שהתקבלה בתום לב היו תנאי המחייב מחיקת הלוואה בנקאית; להורות למשיבים 1-3 לקבוע כי עסק שנקלע לקשיים כלכליים ולכן מתקשה להחזיר הלוואה בנקאית שנתקבלה בתום לב, אינו חייב להחזיר את ההלוואה מעבר לשיעור של ההלוואה הכוללת כפול היחס הלימות ההון שקבעו משיבים 1-3 לתאגיד בנקאי; להורות לנגיד בנק ישראל לקבוע כללים לגילוי נאות של בנק מסחרי כפי שנקבע בחוק הבנקאות (שירות ללקוחות). 3 המשיבים הראשונים (נגיד בנק ישראל, הוועדה המוניתרית של בנק ישראל והמפקחת על הבנקים) הגישו תגובה ביום 19 בפברואר 2019. ביום 18 ביולי 2019 דחה בית המשפט העליון (בשבתו כבית דין גבוה לצדק) את בקשת העותר לצרף את שר האוצר, רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון והיועץ המשפטי לממשלה כמשיבים לעתירה. ביום 7 באוקטובר 2019 הגישו הבנקים את תגובתם לעתירה. ביום 6 בנובמבר 2019 התקיים דיון. ניתן פסק דין הדוחה את העתירה.
- עתירה בעניין יישום תקנות מס הכנסה.** ביום 10 ביולי 2019, נמסרה עתירה מינהלית אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי בירושלים (בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים) כנגד בנק ישראל, הבנק ונגד 15 בנקים נוספים (לרבות בנק מרכנתיל דיסקונט). לעתירה צורפה בקשה לקיים דיון דחוף וכן בקשה להוצאת צו מניעה זמני. עניינה של העתירה הינו אופן יישום תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח נאותות מידע על חשבונות פיננסיים) (להלן: "תקנות הדיווח"). תקנות הדיווח מטילות חובה על מוסדות פיננסיים לדווח על כל תושב זר אשר בבעלותו חשבון במוסד פיננסי, לרשות המיסים הזרה הרלבנטית. הטענה היא כי בהעדר כללים ברורים וכתובים, המשיבים מיישמים את תקנות הדיווח בחוסר אחידות. העותרת הינה חברה העוסקת בייעוץ בענייני מיסים ואיסור הלבנת הון, עיקר לקוחות העותרת הינם עולים מצרפת. העותרת ביקשה להורות לבנק ישראל לחייב את הבנקים לקבוע נהלים וכללים מסודרים, ברורים ואחידים באשר ליישום תקנות הדיווח, ולהורות לבנקים ליישם את תקנות הדיווח בהתאם לדין. בית המשפט המחוזי מחק את העתירה על הסף בשל חוסר סמכות עניינית. העתירה הוגשה ביום 28 ביולי 2019 במתכונת כמעט זהה לבית המשפט העליון בשבתו כבית דין גבוה לצדק. בית המשפט העליון החליט למחוק את העתירה על הסף בשל אי מיצוי הליכים. ביום 12 באוגוסט 2018, לאחר שנמסרה לעותרת תשובת בנק ישראל (משיב מס' 1), הוגשה העתירה שוב לבית המשפט העליון בשבתו כבית דין גבוה לצדק, כנגד בנק ישראל, הבנק, ונגד 7 בנקים נוספים (לרבות בנק מרכנתיל דיסקונט). ביום 7 בנובמבר 2019 הוגשה תשובת הבנק ו-7 הבנקים הנוספים לעתירה באמצעות איגוד הבנקים. טרם הוגשה תשובת בנק ישראל.

3. **עתירה לפי חוק חופש המידע.** ביום 12 באוגוסט 2019 הוגשה לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים עתירה נגד בנק ישראל, הבנק וארבעה בנקים נוספים. בעתירה מבוקש כי בנק ישראל יעביר לידי העותר, איגוד הביטקוין הישראלי (ע"ר), מסמכי מדיניות עסקית שהועברו לפיקוח על הבנקים מהבנקים המשיבים במסגרת הליכי הפיקוח. זאת, לאחר שבנק ישראל סירב להעביר לעותר את המסמכים המבוקשים. בית המשפט הסכים לבקשת איגוד הבנקים להצטרף כמשיב לעתירה ותגובתו לעתירה הוגשה גם בשם יתר הבנקים המשיבים. העתירה קבועה לדיון ביום 15 בדצמבר 2019.
4. **הליך משפטי בבלגיה.** במסגרת הליך לאכיפת פסק דין בבלגיה שמנהל הבנק מזה זמן נגד חברה בלגית שאינה לקוחת הבנק, הגישה החברה ביום 13 במאי 2019 קובלנה פלילית פרטית לבית-משפט מערכאה ראשונה (Court of first Instance) באנטוורפן בבלגיה כנגד הבנק וכנגד עובדת בנק לשעבר, בטענה כי הבנק זייף ופועל על סמך מסמכים מזויפים. עורך הדין המייצג את הבנק בהליך אכיפת פסק-הדין בבלגיה מעריך כי מטרת ההליך שבו נקטה החברה הינה לעכב את הליכי אכיפת פסק הדין בבלגיה. בהתאם לדיון הבלגי, הקובלנה מתבררת על ידי שופט "חוקר" (Investigating Magistrate) שמונה בתיק. לא קיימת מגבלת זמן על משך החקירה הפלילית, והחקירה איננה גלויה לבנק. בסיום החקירה התיק יועבר להכרעת בית-המשפט במסגרת "משפט מקדים" (Pre Trial) ושופט אחר יכריע האם קיימת תשתית ראיתית מספקת להעברת התיק לניהול המשפט בבית-משפט מרכזי. לבנק זכות ערעור על ההחלטה. דיון שהיה קבוע ליום 24 לאוקטובר 2019 לדיון בטענות מקדמיות של הצדדים נדחה לבקשת החברה הבלגית, שהגישה בקשה לביצוע השלמות חקירה. לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 325).

הליכים משפטיים מהותיים שהסתיימו ברבעון השלישי של שנת 2019

1. לפרטים בדבר בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית, שביום 23 בספטמבר 2019 ניתן פסקי דין הדוחה אותה, ראו ביאור 10 ב' לתמצית הדוחות הכספיים, סעיף 4.1.
- לפרטים בדבר בקשה לאישור תובענה כייצוגית, שבגינה הוגשה ביום 24 בנובמבר 2019 בקשה להסתלקות מהבקשה, ראו ביאור 10 ב' לתמצית הדוחות הכספיים, סעיף 4.11.

הליכים של רשויות

1. **דרישת נתונים מרשות התחרות בנוגע לחברות פינטק.** ביום 7 במאי 2019 פנתה רשות התחרות לבנק בדרישה לקבל נתונים אודות מדיניות ונהלי הבנק בנוגע לחברות פינטק, כהגדרתן בדרישה. הבנק השיב לדרישה. בהמשך לכך התקבלה בבנק דרישה משלימה לנתונים, ואף הם הועברו לרשות.
2. **דרישה של רשות המסים לקבלת מידע לגבי אפליקציית התשלומים פייבוקס.** ביום 6 ביוני 2019 התקבלה בבנק דרישה של רשות המסים, לפי סעיף 135א לפקודת המסים, לקבל מידע על משתמשים באפליקציית פייבוקס של הבנק לפי קריטריונים שהוגדרו בדרישה. הבנק השיב לדרישה.
3. **דרישת נתונים מרשות התחרות בנושא שירותי בנקאות במגזר הערבי.** ביום 19 בספטמבר 2019 התקבלה בבנק דרישת נתונים מרשות התחרות בעניין שירותי בנקאות במגזר הערבי (דרישה דומה נשלחה גם לבנק מרכזתיל דיסקונט). דרישת הנתונים מתמקדת במגזר העסקים הקטנים, כמפורט בדרישה. הבנק העביר מענה ביניים לדרישה, ונערך להשלמת המענה.

לפרטים נוספים, ראו בדוח שנתי 2018 (עמ' 326).

נספחים לדוח הרבעוני

נספחים - רשימת לוחות	201
נספח מס' 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית על בסיס מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית	202
נספח מס' 2 - פירוטים נוספים - תיק ניירות ערך	210
נספח מס' 3 - פירוטים נוספים	212
נספח מס' 4 - מילון מונחים	215
נספח מס' 5 - אינדקס	217

נספחים - רשימת לוחות

עמוד

202	נספח מס' 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית על בסיס מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית
210	פרטים בדבר התפלגות איגרות החוב בתיק הזמין למכירה, בחתך של ענפי משק
210	(1) פירוט איגרות חוב בענף שירותים פיננסיים בתיק הזמין למכירה
210	(2) פירוט לפי אזורים גיאוגרפיים של ההשקעה באיגרות חוב של בנקים וחברות החזקה בנקאיות בתיק הזמין למכירה
210	(3) פירוט בחתך מדינות של ההשקעה באיגרות חוב של בנקים וחברות החזקה בנקאיות בתיק הזמין למכירה במערב אירופה
211	פרטים אודות התפלגות איגרות החוב המוחזקות לפדיון, בחתך של ענפי משק
211	פרטים אודות התפלגות איגרות חוב בתיק למסחר, בחתך של ענפי משק
212	(1) פירוט בחתך דירוגים של יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים בעסקאות שהצד הנגדי בהן הוא בנקים
212	(2) פירוט בחתך דירוגים של סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים בעסקאות שהצד הנגדי בהן הוא בנקים
213	(3) פירוט לעמודת "אחרים" בביאור 11 לתמצית הדוחות הכספיים, בחתך סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק
214	נתונים בחתך של ממשלות בהתייחס לכלל תיק ניירות הערך

נספח מס' 1 – שיעורי הכנסות והוצאות ריבית על בסיס מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – נכסים

לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2018			2019		
הכנסה	הכנסות שיעור	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	הכנסה	הכנסות שיעור	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית
במיליוני שקלים	במיליוני שקלים	במיליוני שקלים	במיליוני שקלים	במיליוני שקלים	במיליוני שקלים
באחוזים	באחוזים	באחוזים	באחוזים	באחוזים	באחוזים
נכסים נושאי ריבית:					
אשראי לציבור: ⁽³⁾					
140,699	1,273	3.67	130,408	1,323	4.12
23,261	291	5.10	21,556	266	5.03
163,960	1,564	3.87	151,964	1,589	4.25
סך-הכל אשראי לציבור					
אשראי לממשלה:					
3,452	21	2.46	2,587	18	2.81
-	-	-	-	-	-
3,452	21	2.46	2,587	18	2.81
סך-הכל אשראי לממשלה					
פקדונות בבנקים:					
4,000	13	1.31	2,919	7	0.96
145	-	-	279	1	1.44
4,145	13	1.26	3,198	8	1.00
סך-הכל פקדונות בבנקים					
פקדונות בבנקים מרכזיים:					
11,794	6	0.20	12,876	3	0.09
1,149	4	1.40	625	2	1.29
12,943	10	0.31	13,501	5	0.15
סך-הכל פקדונות בבנקים מרכזיים					
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
686	-	-	634	-	-
686	-	-	634	-	-
סך-הכל ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
איגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה: ⁽⁴⁾					
24,632	84	1.37	24,302	92	1.52
8,294	51	2.48	9,392	57	2.45
32,926	135	1.65	33,694	149	1.78
סך-הכל איגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה					
איגרות חוב למסחר: ⁽⁴⁾					
2,284	3	0.53	2,249	9	1.61
66	-	-	68	-	-
2,350	3	0.51	2,317	9	1.56
סך-הכל איגרות חוב למסחר					
נכסים אחרים:					
675	5	3.00	687	4	2.35
675	5	3.00	687	4	2.35
221,137	1,751	3.21	208,582	1,782	3.46
סך-כל נכסים נושאי ריבית					
חייבים בגין פעילות בכרטיס אשראי			8,105		
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁵⁾			16,792		
247,583			231,947		
סך-כל הנכסים					
מזה: סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					
33,590			4.25		
351			4.11		
84			81		
* עמלות שנכללו בהכנסות ריבית מאשראי לציבור					

מזה: סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

* עמלות שנקללו בהכנסות ריבית מאשראי לציבור

הערות לטבלה ראו בעמ' 205.

נספח מס' 1 – שיעורי הכנסות והוצאות ריבית על בסיס מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2018			2019		
ההוצאה	הוצאות שיעור	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	ההוצאה	הוצאות שיעור	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית
במיליוני שקלים	במיליוני שקלים	במיליוני שקלים	במיליוני שקלים	במיליוני שקלים	במיליוני שקלים
באחוזים	באחוזים	באחוזים	באחוזים	באחוזים	באחוזים
התחייבויות נושאות ריבית:					
פקדונות הציבור:					
0.01	1	35,191	0.04	4	41,818
בישראל - לפי דרישה					
0.70	154	88,661	0.67	153	91,047
בישראל - לזמן קצוב					
0.50	155	123,852	0.47	157	132,865
סך-הכל פקדונות הציבור בישראל					
1.13	32	11,395	1.76	56	12,832
מחוץ לישראל - לפי דרישה					
1.97	45	9,212	2.43	59	9,783
מחוץ לישראל - לזמן קצוב					
1.50	77	20,607	2.05	115	22,615
סך-הכל פקדונות הציבור מחוץ ישראל					
0.64	232	144,459	0.70	272	155,480
סך-הכל פקדונות הציבור					
פקדונות הממשלה:					
בישראל					
2.22	1	182	2.51	1	161
מחוץ לישראל					
-	-	81	-	-	27
1.53	1	263	2.14	1	188
סך-הכל פקדונות הממשלה					
פקדונות מבנקים:					
בישראל					
0.44	5	4,597	0.56	6	4,291
מחוץ לישראל					
1.88	10	2,138	1.75	10	2,296
0.89	15	6,735	0.98	16	6,587
סך-הכל פקדונות מבנקים					
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
מחוץ לישראל					
4.96	17	1,397	2.45	6	989
4.96	17	1,397	2.45	6	989
סך-הכל ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר					
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים:					
בישראל					
5.85	105	7,338	2.84	57	8,126
5.85	105	7,338	2.84	57	8,126
סך-הכל איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים					
התחייבויות אחרות:					
בישראל					
-	-	37	8.42	1	49
-	-	37	8.42	1	49
סך-הכל התחייבויות אחרות					
0.93	370	160,229	0.83	353	171,419
סך-כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
38,072			38,485		
8,650			9,654		
7,833			9,599		
214,784			229,157		
17,163			18,426		
231,947			247,583		
סך-כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
פער הריבית					
2.53	1,412		2.38	1,398	
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית: ⁽⁷⁾					
בישראל					
2.72	1,186	175,975	2.54	1,178	187,547
מחוץ לישראל					
2.80	226	32,607	2.65	220	33,590
2.74	1,412	208,582	2.55	1,398	221,137
סך-הכל תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית					
1.73	104	24,223	2.04	131	25,927
מזה: סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילות מחוץ לישראל					

הערות לטבלה ראו בעמ' 205.

נספח מס' 1 – שיעורי הכנסות והוצאות ריבית על בסיס מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2018			2019		
הכנסות שיעור	הכנסות שיעור	הכנסות שיעור	הכנסות שיעור	הכנסות שיעור	הכנסות שיעור
(הוצאות) הכנסה	יתרה	הכנסה	(הוצאות) הכנסה	יתרה	הכנסה
ממוצעת ^(*) ריבית	ממוצעת ^(*) ריבית	ממוצעת ^(*) ריבית	ממוצעת ^(*) ריבית	ממוצעת ^(*) ריבית	ממוצעת ^(*) ריבית
במיליוני שקלים	במיליוני שקלים	במיליוני שקלים	במיליוני שקלים	במיליוני שקלים	במיליוני שקלים
באחוזים	חדשים	באחוזים	חדשים	באחוזים	חדשים
מטבע ישראלי לא צמוד:					
3.31	1,143	139,763	3.37	1,265	151,987
(0.31)	(82)	(106,251)	(0.36)	(104)	(114,331)
3.00	1,061		3.01	1,161	
מטבע ישראלי צמוד למדד:					
3.64	163	18,151	0.08	4	18,978
(4.24)	(111)	(10,637)	(0.75)	(19)	(10,152)
(0.60)	52		(0.67)	(15)	
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ):					
3.27	146	18,061	3.20	131	16,582
(1.54)	(73)	(19,118)	(1.90)	(99)	(21,009)
1.73	73		1.30	32	
סך פעילות בישראל:					
3.34	1,452	175,975	3.02	1,400	187,547
(0.78)	(266)	(136,006)	(0.61)	(222)	(145,492)
2.56	1,186		2.41	1,178	

הערות לטבלה ראו בעמ' הבא.

נספח מס' 1 – שיעורי הכנסות והוצאות ריבית על בסיס מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

לשלושת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר				
2019 לעומת 2018				
שינוי נטו	גידול (קטיון) בגלל שינוי ⁽⁸⁾			
	מחיר	כמות		
במיליוני שקלים חדשים				
נכסים נושאי ריבית:				
אשראי לציבור:				
(50)	(143)	93	בישראל	
25	4	21	מחוץ לישראל	
(25)	(139)	114	סך-הכל אשראי לציבור	
נכסים נושאי ריבית אחרים:				
(2)	(5)	3	בישראל	
(4)	-	(4)	מחוץ לישראל	
(6)	(5)	(1)	סך-הכל נכסים נושאי ריבית אחרים	
(31)	(144)	113	סך-כל הכנסות הריבית	
התחייבויות נושאות ריבית:				
פקדונות הציבור:				
2	(9)	11	בישראל	
38	28	10	מחוץ לישראל	
40	19	21	סך-הכל פקדונות הציבור	
התחייבויות נושאות ריבית אחרות:				
(46)	(48)	2	בישראל	
(11)	(10)	(1)	מחוץ לישראל	
(57)	(58)	1	סך-הכל התחייבויות נושאות ריבית אחרות	
(17)	(39)	22	סך-כל הוצאות הריבית	
(14)	(105)	91	הכנסות ריבית, נטו	

הערות:

- (1) הנתונים מובאים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אג"ח זמינות למכירה הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך של 14 מיליון ש"ח ו-413 מיליון ש"ח, בהתאמה; 2018 - בסך של (16) מיליון ש"ח ו-(209) מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (5) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים.
- (7) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (8) השפעת הכמות חושבה על ידי הכפלת פער הריבית בשינוי ביתרה הממוצעת בין התקופות. השפעת המחיר חושבה על ידי הכפלת היתרה הממוצעת בתקופה המקבילה אשתקד בשינוי בפער הריבית בין התקופות.

נספח מס' 1 – שיעורי הכנסות והוצאות ריבית על בסיס מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ה' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית – נכסים

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2018			2019		
שיעור הכנסות	יתרה הכנסות	ההכנסה	שיעור הכנסות	יתרה הכנסות	ההכנסה
ההכנסה	ממוצעת ^(א) ריבית	במיליוני שקלים	ההכנסה	ממוצעת ^(א) ריבית	במיליוני שקלים
באחוזים	חדשים	באחוזים	חדשים	באחוזים	באחוזים
נכסים נושאי ריבית:					
אשראי לציבור: ^(ב)					
4.16	3,925	126,404	4.04	4,182	138,607
4.71	739	21,060	5.17	900	23,377
4.24	*4,664	147,464	4.20	*5,082	161,984
אשראי לממשלה:					
3.08	44	1,915	2.76	69	3,342
-	-	-	-	-	-
3.08	44	1,915	2.76	69	3,342
פקדונות בבנקים:					
1.09	24	2,949	1.63	37	3,036
0.58	1	231	0.65	1	205
1.05	25	3,180	1.57	38	3,241
פקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.10	13	16,802	0.24	21	11,648
1.20	5	557	1.84	10	727
0.14	18	17,359	0.33	31	12,375
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	686	-	-	722
-	-	686	-	-	722
איגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה: ^(ד)					
1.41	236	22,316	1.55	293	25,222
2.48	173	9,332	2.52	160	8,502
1.73	409	31,648	1.80	453	33,724
איגרות חוב למסחר: ^(ד)					
1.76	25	1,897	1.25	20	2,136
2.03	1	66	1.86	1	72
1.77	26	1,963	1.27	21	2,208
נכסים אחרים:					
2.99	15	671	2.53	13	687
2.99	15	671	2.53	13	687
3.40	5,201	204,886	3.50	5,707	218,283
סך-כל נכסים נושאי ריבית					
	7,595			8,976	
	14,870			15,584	
227,351			242,843		
3.92	934	31,917	4.33	1,085	33,570
241			247		
מזה: סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					
* עמלות שוכללו בהכנסות ריבית מאשראי לציבור					

הערות לטבלה ראו בעמ' 209.

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2018			2019		
שיעור ההוצאה	הוצאות ממוצעות ^(א) ריבית	יתרה	שיעור ההוצאה	הוצאות ממוצעות ^(א) ריבית	יתרה
במיליוני שקלים			במיליוני שקלים		
בחוזים	חדשים		בחוזים	חדשים	
התחייבויות נושאות ריבית:					
פקדונות הציבור:					
0.02	4	33,919	0.03	9	39,730
0.72	468	87,125	0.82	568	92,003
0.52	472	121,044	0.58	577	131,733
0.93	80	11,485	1.66	152	12,260
1.68	108	8,568	2.48	183	9,873
1.25	188	20,053	2.02	335	22,133
0.62	660	141,097	0.79	912	153,866
פקדונות הממשלה:					
1.38	2	194	0.80	1	167
1.69	1	79	2.35	1	57
1.47	3	273	1.19	2	224
פקדונות מבנקים:					
0.43	13	4,015	0.59	18	4,057
2.02	25	1,654	2.15	34	2,114
0.89	38	5,669	1.13	52	6,171
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
4.14	55	1,781	2.65	16	809
4.14	55	1,781	2.65	16	809
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים:					
6.11	338	7,430	4.99	308	8,276
6.11	338	7,430	4.99	308	8,276
התחייבויות אחרות:					
2.73	1	49	8.99	3	45
2.73	1	49	8.99	3	45
0.94	1,095	156,299	1.02	1,293	169,391
סך-כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
		38,538			37,921
		8,076			9,262
		7,803			8,071
		210,716			224,645
		16,635			18,198
		227,351			242,843
2.46	4,106		2.48	4,414	
פער הריבית					
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית: ^(ז)					
2.66	3,441	172,969	2.69	3,715	184,713
2.79	665	31,917	2.79	699	33,570
2.68	4,106	204,886	2.71	4,414	218,283
סך-הכל תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית					
מזה: סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילות מחוץ לישראל					
1.52	269	23,567	2.05	386	25,113

מעורבות לטובה ראוי בעמ' 209.

נספח מס' 1 – שיעורי הכנסות והוצאות ריבית על בסיס מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ז' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר					
2018			2019		
שיעור הכנסות (ההכנסה)	יתרה (ההוצאה)	הכנסות (ההוצאה)	שיעור הכנסות (ההכנסה)	יתרה (ההוצאה)	הכנסות (ההוצאה)
ממוצעת ^א ריבית במיליוני שקלים			ממוצעת ^א ריבית במיליוני שקלים		
באחוזים	חדשים	באחוזים	באחוזים	חדשים	באחוזים
מטבע ישראלי לא צמוד:					
3.19	3,315	138,905	3.33	3,718	149,427
(0.31)	(244)	(103,857)	(0.37)	(311)	(113,193)
2.88	3,071		2.96	3,407	
פער הריבית					
מטבע ישראלי צמוד למדד:					
4.27	578	18,133	3.49	485	18,616
(5.00)	(401)	(10,753)	(4.05)	(307)	(10,154)
(0.73)	177		(0.56)	178	
פער הריבית					
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ):					
3.14	374	15,931	3.37	419	16,670
(1.33)	(181)	(18,122)	(1.85)	(289)	(20,931)
1.81	193		1.52	130	
פער הריבית					
סך כל הפעילות בישראל:					
3.30	4,267	172,969	3.35	4,622	184,713
(0.83)	(826)	(132,732)	(0.84)	(907)	(144,278)
2.47	3,441		2.51	3,715	

הערות לטבלה ראו בעמ' הבא.

נספח מס' 1 – שיעורי הכנסות והוצאות ריבית על בסיס מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ח' - ניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

לתשעת החודשים שהסתיימו ב-30 בספטמבר			
2019 לעומת 2018			
גידול (קטון) בגלל שינוי ⁽⁸⁾			
שינוי נטו	מחיר	כמות	במיליוני שקלים חדשים
נכסים נושאי ריבית:			
אשראי לציבור:			
257	(111)	368	בישראל
161	72	89	מחוץ לישראל
418	(39)	457	סך-הכל אשראי לציבור
נכסים נושאי ריבית אחרים:			
98	102	(4)	בישראל
(10)	2	(12)	מחוץ לישראל
88	104	(16)	סך-הכל נכסים נושאי ריבית אחרים
506	65	441	סך-כל הכנסות הריבית
התחייבויות נושאות ריבית:			
פקדונות הציבור:			
105	58	47	בישראל
147	116	31	מחוץ לישראל
252	174	78	סך-הכל פקדונות הציבור
התחייבויות נושאות ריבית אחרות:			
(24)	(47)	23	בישראל
(30)	(21)	(9)	מחוץ לישראל
(54)	(68)	14	סך-הכל התחייבויות נושאות ריבית אחרות
198	106	92	סך-כל הוצאות הריבית
308	(41)	349	הכנסות ריבית, נטו

הערות:

- (1) הנתונים מובאים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמניות למכירה נוכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אג"ח זמניות למכירה הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך של 8 מיליון ש"ח ו-149 מיליון ש"ח, בהתאמה; 2018 - בסך של (12) מיליון ש"ח ו-(89) מיליון ש"ח בהתאמה.
- (5) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית וניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים.
- (7) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (8) השפעת הכמות חושבה על ידי הכפלת פער הריבית בשינוי היתרה הממוצעת בין התקופות. השפעת המחיר חושבה על ידי הכפלת היתרה הממוצעת בתקופה המקבילה אשתקד בשינוי בפער הריבית בין התקופות.

נספח מס' 2 – פירוטים נוספים – תיק ניירות ערך

1. איגרות חוב זמינות למכירה - נתונים לפי ענפי משק

פרטים בדבר התפלגות איגרות החוב בתיק הזמין למכירה, בחתך של ענפי משק

30 בספטמבר 2019			
רווח כולל אחר מצטבר			
עלות מופחתת	שווי הוגן	רווחים	הפסדים
במיליוני שקלים חדשים			
איגרות חוב לא ממשלתיות			
ענפים שונים*	2,294	2,343	57
שירותים פיננסיים ⁽¹⁾	7,880	7,921	65
סך-הכל איגרות חוב לא ממשלתיות	10,174	10,264	122
איגרות חוב ממשלתיות			
ממשלת ארצות הברית	886	913	28
ממשלת ישראל	17,131	17,493	371
ממשלות אחרות	92	93	1
סך-הכל איגרות חוב ממשלתיות	18,109	18,499	400
סך-הכל איגרות חוב בתיק הזמין למכירה	28,283	28,763	522

* רוב רובו של הסכום הינו השקעת אי די בי ניו יורק באג"ח מוניציפליות בארה"ב. מזה, שלושת ההשקעות הגדולות ביותר הינן בסכום של 201-106 מיליון ש"ח כל אחת, באיגרות חוב של מדינת וושינגטון, של רשות המימון של העיר ניו יורק ("TFA") ושל מדינת טקסס.

(1) פירוט איגרות חוב בענף שירותים פיננסיים בתיק הזמין למכירה

30 בספטמבר 2019			
רווח כולל אחר מצטבר			
עלות מופחתת	שווי הוגן	רווחים	הפסדים
במיליוני שקלים חדשים			
בנקים וחברות החזקה בנקאיות ⁽²⁾	864	875	15
Ginnie Mae	5,355	5,388	44
Freddie Mac	227	227	1
Fannie Mae	298	301	3
אחרים	1,136	1,130	2
סך-הכל שירותים פיננסיים	7,880	7,921	65

(2) פירוט לפי אזורים גיאוגרפיים של ההשקעה באיגרות חוב של בנקים וחברות החזקה בנקאיות בתיק הזמין למכירה

צפון אמריקה	77	77	-
מערב אירופה ⁽³⁾	482	490	12
ישראל	13	13	-
אוסטרליה	292	295	3
סך-הכל בנקים וחברות החזקה בנקאיות	864	875	15

(3) פירוט בחתך מדינות של ההשקעה באיגרות חוב של בנקים וחברות החזקה בנקאיות בתיק הזמין למכירה במערב אירופה

בריטניה	175	181	8
שבדיה	69	69	-
צרפת	160	158	-
הולנד	43	44	1
דנמרק	35	38	3
סך-הכל	482	490	12

נספח מס' 2 – פירוטים נוספים – תיק ניירות ערך (המשך)

2. איגרות חוב מוחזקות לפדיון - נתונים לפי ענפי משק

פרטים אודות התפלגות איגרות החוב המוחזקות לפדיון, בחתך של ענפי משק

30 בספטמבר 2019			
הפסדים	רווחים	שטח הוכרז	שטח הוכרז
מהתאמות	מהתאמות	שווי הוגן	שווי הוגן
לשווי הוגן	לשווי הוגן	עלות מופחתת	עלות מופחתת
במיליוני שקלים חדשים			
איגרות חוב לא ממשלתיות			
2	7	191	186
4	4	352	352
6	11	543	538
-	246	5,008	4,762
6	257	5,551	5,300
סך-הכל איגרות חוב לא ממשלתיות			
סך-הכל איגרות חוב ממשלתיות			
סך-הכל איגרות חוב בתיק לפדיון			
*להלן פירוט איגרות חוב מוחזקות לפדיון בענף שירותים פיננסיים:			
1	2	118	117
3	2	166	167
-	-	68	68
4	4	352	352
סך-הכל שירותים פיננסיים			

3. איגרות חוב למסחר - נתונים לפי ענפי משק

פרטים אודות התפלגות איגרות חוב בתיק למסחר, בחתך של ענפי משק

30 בספטמבר 2019			
הפסדים שטח	רווחים שטח	שטח הוכרז	שטח הוכרז
מומש	מומש	שווי הוגן	שווי הוגן
מהתאמות לשווי הוגן	מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	עלות מופחתת
במיליוני שקלים חדשים			
איגרות חוב לא ממשלתיות			
2	2	38	38
-	2	81	79
2	4	119	117
1	15	2,099	2,085
3	19	2,218	2,202
סך-הכל איגרות חוב לא ממשלתיות			
סך-הכל איגרות חוב ממשלתיות			
סך-הכל איגרות חוב בתיק למסחר			

נספח מס' 3 – פירוטים נוספים

1. הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים

סיכוני האשראי במכשירים פיננסיים. פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה בגורמי סיכון מיוחדים ובהם סיכוני אשראי. ייחודיותו של סיכון האשראי בעסקאות אלה נובעת מכך שהסכום הנקוב של העסקה אינו משקף בהכרח את סיכון האשראי הכרוך בה. לפרטים נוספים ראו לעיל "גילוי כללי לגבי חשיפות הקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי" בסעיף "ניהול סיכוני האשראי".

בביאור 11 לתמצית הדוחות הכספיים, מובאים פרטים בדבר הפעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון. בחלק ב' של הביאור האמור, מובאים פרטים בדבר סיכון אשראי בגין נגזרים לפי צד נגדי לחוזה, על בסיס מאוחד. להלן יובאו פירוטים נוספים לנתונים המובאים בחלק ב' האמור של הביאור.

(1) פירוט בחתך דירוגים של יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים בעסקאות שהצד הנגדי בהן הוא בנקים

ליום 31 בספטמבר בדצמבר	ליום 30 בספטמבר בדצמבר	
2018	2019	במיליוני שקלים חדשים
יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים - כנגד בנקים זרים		
3	-	בדירוג AAA
179	157	בדירוג AA-
390	720	בדירוג A+
99	68	בדירוג A
3	10	בדירוג A-
49	47	בדירוג BBB+
27	130	לא מדורגים
750	1,132	סך-הכל כנגד בנקים זרים
770	478	סך-הכל כנגד בנקים ישראלים
1,520	1,610	סך-כל היתרות המאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים

(2) פירוט בחתך דירוגים של סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים בעסקאות שהצד הנגדי בהן הוא בנקים

ליום 31 בספטמבר בדצמבר	ליום 30 בספטמבר בדצמבר	
2018	2019	במיליוני שקלים חדשים
יתרות חוץ מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים - כנגד בנקים זרים		
-	8	בדירוג AAA
1	1	בדירוג AA-
126	62	בדירוג A+
31	13	בדירוג A
3	1	בדירוג A-
6	2	בדירוג BBB+
167	87	סך-הכל כנגד בנקים זרים
38	8	סך-הכל כנגד בנקים ישראלים
205	95	סך-כל היתרות החוץ מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים

נספח מס' 3 – פירוטים נוספים (המשך)

1. הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (המשך)

(3) פירוט לעמוד "אחרים" בביאור 11 לתמצית הדוחות הכספיים, בחתך סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

ליום 30 בספטמבר 2019	ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 31 בדצמבר 2018
במיליוני שקלים חדשים		
1	-	1
חקלאות		
תעשייה:		
20	38	97
59	60	133
37	22	23
116	120	253
סך-הכל תעשייה		
בינוי ונדל"ן:		
82	52	60
188	46	66
14	17	19
284	115	145
368	367	291
371	64	61
35	22	29
22	30	36
36	24	23
שירותים פיננסיים:		
1,547	471	370
328	476	567
1,273	772	793
-	-	-
3,148	1,719	1,730
33	24	22
63	19	30
-	-	-
10	16	12
סך-הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים		
(2,653)	(902)	(747)
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים (בניכוי מכשירים פיננסיים ובטחון במזומן)		
1,834	1,618	1,886

נספח מס' 3 – פירוטים נוספים (המשך)

2. פירוט ההשקעה באיגרות חוב ממשלתיות

בביאור 5 לדוחות הכספיים מובאים, בין היתר, פרטים בדבר השקעה באיגרות חוב ממשלתיות בתיק המוחזק לפדיון, בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר, בחתך של איגרות חוב ומלוות של ממשלת ישראל ואיגרות חוב ומלוות של ממשלות זרות.

נתונים בחתך של ממשלות בהתייחס לכלל תיק ניירות הערך

31 בדצמבר 2018		30 בספטמבר 2019		
שווי הוגן ⁽¹⁾	הערך במאזן	שווי הוגן ⁽¹⁾	הערך במאזן	
במיליוני שקלים חדשים				
24,058	23,989	24,566	24,320	של ממשלת ישראל
475	475	947	947	של ממשלת ארה"ב
293	293	93	93	של ממשלות אחרות
24,826	24,757	25,606	25,360	סך-הכל

הערה:

(1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, אינם משקפים בהכרח את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

נספח מס' 4 – מילון מונחים

אופציה	חוזת בין שני צדדים במסגרתו מעניק אחד הצדדים (כותב האופציה) לצד הנגדי זכות לרכוש או זכות למכור נכס שנקבע בחוזה, תמורת מחיר קבוע מראש, במועד קבוע מראש או לפניו.
איגרת חוב	נייר ערך הכולל התחייבות של המנפיק לשלם למחזיק נייר הערך (איגרת החוב), את הקרן שנקבעה באגרת החוב בתוספת ריבית, במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים (בהתאם לתנאים שנקבעו באגרת החוב).
ארצות פחות מפותחות – LDC - Least Developed Countries	ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כקבוצת הכנסה נמוכה או בינונית.
הון פיקוחי	רכיבי הון המשמשים בחישוב יחסי יציבות (כגון: הלימות ההון) ומורכבים משני רבדים: א. הון ברובד הראשון הכולל את ההון העצמי החשבונאי לאחר התאמות פיקוחיות (כהגדרתן בהוראת ניהול בנקאי תקין 202). ב. הון ברובד השני הכולל בעיקר מכשירי חוב הוניים, והתאמות פיקוחיות אחרות.
חבות	אשראי והתחייבויות למתן אשראי (מאזני חוב מאזני) כמשמעותם בהוראת ניהול בנקאי תקין 313.
חוב בהשגחה מיוחדת	חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות בגין נדרשת תשומת לב מיוחדת של ההנהלה, אשר לא יטופלו, תיתכן הרעה בסיכויים לפירעון האשראי או במעמדו של הבנק כנושה.
חוב בעייתי	חוב המסווג כ"פגום", "נחות" או כ"השגחה מיוחדת".
חוב נחות	חוב אשר אינו מוגן באופן מספק על ידי בטחונות או יכולת התשלום של החייב וקיימת אפשרות ברורה כי הבנק יספוג בגינו הפסד, אם הליקויים לא יתוקנו.
חוב פגום	חוב שהבנק צופה כי לא יוכל לגבות את הסכומים המגיעים מהחייב, במועדים שנקבעו על פי הסכם החוב.
חוב שגבייתו מותנית בבטיחות	חוב פגום שלהערכת הבנק, פרעונו צפוי ממימוש הבטוחות שהועמדו להבטחתו, בלבד, מכיוון שלחייב אין מקורות זמינים אחרים לפירעונו.
יחס הלימות הון כולל	היחס שבין סך אמצעי ההון (ברובד הראשון וברובד השני), לבין סך נכסי הסיכון של הבנק.
יתרת חוב רשומה של חוב	יתרת חוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או ניכיון שטרם הופחתו, עמלות נדחות נטו או עלויות נדחות נטו שנזקפו ליתרת החוב וטרם הופחתו, ובניכוי כל חלק מהחוב שנמחק חשבונאית.
כללי באזל	כללים לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.
כתבי התחייבות נדחים	כתבי התחייבות שהזכויות המוקנות מכוחם נדחות מפני תביעותיהם של יתר הנושים של הבנק, למעט כתבי התחייבות אחרים מאותו סוג.
מכשירי אשראי חוץ מאזניים	מכשירי חוב כגון התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).
מכשיר נגזר	מכשיר פיננסי או חוזה אחר שמתקיימים בו שלושה מאפיינים במצטבר: א. בסיס וסכום נקוב הקובעים את סכום הסילוק של המכשיר. ב. ההשקעה הראשונית נטו הנדרשת קטנה מזו שהיתה נדרשת בסוגי חוזים אחרים, החשופים בצורה דומה לשינויים בגורמי שוק (או שלא נדרשת כל השקעה). ג. תנאי דורשים או מתירים סילוק נטו.
מידע צופה פני עתיד	חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. תוצאות פעולותיו של הבנק בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מאלה שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים מאקרו-כלכליים, שינויים במצב הגיאו-פוליטי, שינויים רגולטוריים ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי-התממשות הערכות ו/או שינויים בתכניות העסקיות של הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים, כגון: "מאמין", "צופה", "מעריך", "מתכוון", "נערך ל...", "יכול ש...", "יתכן" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "רצון", "צפי", "כוונה", "צפייה", "הערכה", "תחזית" וכיו"ב. ביטויים צופי פני עתיד אלה, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, הערכות לגבי מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובחו"ל, שיעורי האינפלציה וכיו"ב, וכן ביחס להשפעת הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון ובתחומים אחרים, שיש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית. המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בידיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים דוגמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון והכספים בארץ ובעולם. האמור משקף את נקודת המבט של הבנק וחברות הבת שלו במועד עריכת הדוחות הכספיים בנוגע לאירועים עתידיים, המבוססת על הערכות שאינן ודאיות. מנתונים והערכות אלה נגזרות הערכות הבנק וחברות הבת שלו והתכניות העסקיות שלהם. כאמור לעיל, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי ולהשליך על התממשות התכניות העסקיות או להביא לשינוי בתכניות אלה.

נספח מס' 4 – מילון מונחים (המשך)

מכשיר פיננסי	מזומן, ראייה לזכות בעלות בתאגיד, או חזוה המקיים שני תנאים, כדלקמן: א. המכשיר מטיל על צד אחד מחויבות חוזית להעביר מזומן, או מכשיר פיננסי אחר לצד שני, או להחליף מכשירים פיננסיים אחרים עם הצד השני בתנאים העלולים להיות לרעת הצד הראשון. ב. המכשיר מעניק לצד השני חוזית לקבל מזומן או מכשיר פיננסי אחר מהצד הראשון, או להחליף מכשירים פיננסיים אחרים עם הצד הראשון בתנאים העשויים להיות לטובת הצד השני.
משך חיים ממוצע (מח"מ)	הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של מכשירים פיננסיים נושאי ריבית.
נגזר OTC (Over the counter)	מכשירים נגזרים אשר אינם נסחרים בבורסה רשמית, ונוצרו במסגרת התקשרות בין שני צדדים נגדיים.
סיכון אשראי צד נגדי – CVA (Credit Valuation Adjustment)	החשיפה להפסד שעלול להיגרם, אם הצג הנגדי לעסקה במכשיר נגזר, לא יעמוד בתנאי העסקה.
שוק פעיל	שוק בו עסקאות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים, על מנת לספק מידע על תמחור הנכסים וההתחייבויות על בסיס שוטף.
שיעור המימון – LTV (Loan to Value Ratio)	היחס בין המסגרת המאושרת של החוב בעת העמדת המסגרת, לבין שווי הנכס המבטיח את החוב, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת, המשמש בחישוב "הלימות ההון".
ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process)	תהליך פנימי להערכת הלימות ההון של הבנק. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

נספח מס' 5 – אינדקס

המונח	עמוד	המונח	עמוד
מוסדות פיננסים זרים	47-46	אומדנים חשבונאיים קריטיים	60-59
מימון ממונף	54-53	דירוג	182-181, 13
מכשירים נגזרים	213-212, 122-118 214, 211-210	האשראי לציבור	101-98, 26-23 156-137
ניירות ערך	97-84, 28-26 214, 211-210	הוצאות אחרות	22
נכסי לקוחות	29-28	הון והלימות ההון	111-109, 31-29
ניהול סיכונים	59-40	הוצאות משכורות	22
סיכון אשראי	54-40, 24-23	ההון האנושי	181-180
סיכוני אשראי בהלוואות לדיור	49-47	הטבות לעובדים	108-103, 60
סיכון אשראי לאנשים פרטיים	52-49	הכנסות ריבית	78, 20-18 209-202
סיכון אשראי לענף בינוי ונדל"ן	53	החוק להגברת התחרות	192, 14
סיכון נזילות ומימון	60-59	היערכות לטרנספורמציה בבנקאות המסורתית ולאתגרי העתיד	180-179, 12
סיכוני ציות	59	הליכים משפטיים	198-197, 116-113
סיכון שוק	58-54	הנפקת כתבי התחייבות נדחים	29, 12
סיכונים מובילים ומתפתחים	14	הפרשה להפסדי אשראי	101, 26, 21-20 139-137
עמלות	22	חברות מוחזקות עיקריות	40-36
סיכונים תפעוליים	59	חובות בסיווג בעייתי	42-41, 26-25 155-140
פינטק וחדשנות	187, 12	חלוקת דיבידנד	173, 31
פיקדונות הציבור	102	יוזמות הנוגעות למערכת הבנקאית ופעילותה	15-14
פעילות כרטיסי אשראי	172-171, 14 186-185	יחס המינוף	112
קמפוס דיסקונט	180	יחס כיסוי הנזילות	112
רכישת בנק מוניציפל (דקסיה)	117-116, 29, 15	יעדים ואסטרטגיה עסקית	11-10
שווי הוגן	170-160, 60	מגזרי פעילות	136-123, 36-31 186-182
		מדיניות חשבונאית	77-76, 60-59

המשרד הראשי

תל אביב, רחוב יהודה הלוי 23
website: www.discountbank.co.il

חברות בת בישראל

בנקאות

בנק מרכנתיל דיסקונט

שוק ההון והשקעות

תפנית דיסקונט ניהול תיקי השקעות

דיסקונט קפיטל

דיסקונט קפיטל חיתום

דיסקונט מנפיקים

ברטיסי אשראי

ברטיסי אשראי לישראל

דיינרס קלאב

חברה בת בנקאית בחו"ל

Israel Discount Bank of New York, USA

website: www.idbbank.com

Head Office: 511 Fifth Avenue, New York

Staten Island, NY Branch:

201 Edward Curry Avenue, Suite 204

Brooklyn, NY Branch:

705 Avenue U

Short Hills, NJ Branch:

150 JFK Parkway

Beverly Hills, CA Branch:

9401 Wilshire Boulevard, Suite 600

Downtown Los Angeles, CA Branch:

888 South Figueroa Street, Suite 550

Aventura, FL Branch:

Harbour Centre, 18851 NE 29th Avenue,
Suite 600

משרדי נציגות: ישראל / צ'ילה / אורוגוואי /

נציגות מקומית בלונג איילנד